

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟ

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ – ΜΕΡΟΣ Ι

Αριθμός 4271	Παρασκευή, 25 Φεβρουαρίου 2011	61
--------------	--------------------------------	----

Ο περί Τελωνειακού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 9(I) του 2011

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΝ ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΝΟΜΟ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

94(I) του 2004
265(I) του 2004.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Τελωνειακού Κώδικα Νόμους του 2004 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος»), και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί, ως οι περί Τελωνειακού Κώδικα Νόμοι του 2004 έως 2011.

Τροποποίηση του
άρθρου 113 του
βασικού νόμου.

2. Το άρθρο 113 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με την αντικατάσταση του υφιστάμενου πλαγιότιτλου αυτού, με τον ακόλουθο νέο πλαγιότιτλο:

«Διεκδίκηση οφειλόμενου ποσού με αγωγή και παραγραφή αγώγιμου δικαιώματος του Διευθυντή.»

(β) με την αρίθμηση του υφισταμένου μέρους του άρθρου αυτού σε εδάφιο (1) και την προσθήκη ομίσως μετά, του ακόλουθου νέου εδαφίου:

«(2) Το αγώγιμο δικαίωμα του Διευθυντή για τη διεκδίκηση οποιουδήποτε ποσού, το οποίο σύμφωνα με τις διατάξεις της τελωνειακής ή της άλλης νομοθεσίας οφείλεται στη Δημοκρατία, παραγράφεται μετά την πάροδο έξι ετών από την ημερομηνία που το οφειλόμενο ποσό γνωστοποιείται στον οφειλέτη:

Νοείται ότι, σε περίπτωση έκδοσης εκ των υστέρων βεβαίωσης τελωνειακής οφειλής και/ή άλλης τελωνειακής οφειλής, το αγώγιμο δικαίωμα του Διευθυντή παραγράφεται μετά την πάροδο έξι ετών από την ημερομηνία γνωστοποίησης της εκ των υστέρων βεβαίωσης στον οφειλέτη:

Νοείται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση άσκησης προσφυγής σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 146 του Συντάγματος, το χρονικό διάστημα μεταξύ της άσκησης της προσφυγής και της έκδοσης τελεσίδικης απόφασης, δε συνυπολογίζεται στο χρόνο παραγραφής του αγώγιμου δικαιώματος του Διευθυντή.».

Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 10(Ι) του 2011

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΝ ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΧΟΡΗΓΙΩΝ ΝΟΜΟ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

77(Ι) του 1996
10(Ι) του 1998
116(Ι) του 1999
152(Ι) του 1999
34(Ι) του 2000
103(Ι) του 2001
9(Ι) του 2002
125(Ι) του 2002
166(Ι) του 2002
90(Ι) του 2006
89(Ι) του 2007
137(Ι) του 2007
26(Ι) του 2009.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών Νόμους του 1996 έως 2009 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών Νόμοι του 1996 έως 2011.

Τροποποίηση
του άρθρου 2
του βασικού
νόμου.

2. Το άρθρο 2 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με την αντικατάσταση του όρου «ειδική χορηγία» και της ερμηνείας του, με τον ακόλουθα νέο όρο και την ερμηνεία του:

«"ειδική χορηγία" σημαίνει τη χορηγία που καταβάλλεται, δυνάμει του άρθρου 4, αναφορικά με την κανονική χρονική διάρκεια που απαιτείται για την απόκτηση ενός μόνο τίτλου/διπλώματος σε κάθε κύκλο σπουδών» και

(β) με τη διαγραφή του όρου «τυφλός» και της ερμηνείας του.

Διαγραφή του
άρθρου 6 του
βασικού νόμου.

3. Το άρθρο 6 του βασικού νόμου διαγράφεται.

Τροποποίηση
του άρθρου 7
του βασικού
νόμου.

4. Το άρθρο 7 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με την αντικατάσταση σ' αυτό των λέξεων «των άρθρων 4 και 6» (δεύτερη γραμμή), με τις λέξεις «του άρθρου 4» και

(β) με την αντικατάσταση της άνω και κάτω τελείας στα τέλος του εδαφίου (1) αυτού με τελεία και τη διαγραφή της πρώτης και δεύτερης επιφύλαξης αυτού.

Έναρξη της
ισχύος του
παρόντος
Νόμου.

5. Ο παρών νόμος τίθεται σε ισχύ από την 31^η Μαρτίου 2011.

Ο περί Παροχής Ειδικής Χορηγίας σε Τυφλούς Νόμος του 2011 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 11(Ι) του 2011

Ο ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΧΟΡΗΓΙΑΣ ΣΕ ΤΥΦΛΟΥΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2011

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος. 1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Ειδικής Χορηγίας σε Τυφλούς Νόμος του 2011.

Ερμηνεία. 2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια-
«Δημοκρατία» σημαίνει την Κυπριακή Δημοκρατία·

«Διευθυντής» σημαίνει το Διευθυντή του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Ανοπηρίες, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή οποιουδήποτε λειτουργό του εν λόγω Τμήματος που εξουσιοδοτείται από αυτόν για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου·

«δικαιούχος» σημαίνει πρόσωπο, στο οποίο καταβάλλεται ειδική χορηγία δυνάμει του παρόντος Νόμου·

«ειδική χορηγία» σημαίνει τη χορηγία που κοινοβάλλεται σε τυφλούς, δυνάμει του άρθρου 4·

«μόνιμη διαμονή» σημαίνει τη διαμονή Κύπριου ή οποιουδήποτε άλλου πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις περιοχές που ελέγχονται από τη Δημοκρατία για περίοδο τουλάχιστον δώδεκα (12) μηνών πριν από την υποβολή της αίτησης·

«περιοχές που ελέγχονται από τη Δημοκρατία» σημαίνει περιοχές στη Δημοκρατία που δεν κατέχονται από τα τουρκικά στρατεύματα κατοχής, μετά την τουρκική εισβολή του Ιουλίου του 1974·

«τέκνο» σημαίνει το νόμιμο παιδί προσώπου και περιλαμβάνει τους προγονούς ή τα παιδιά, τα οποία υιοθετούνται σύμφωνα με τον εκάστοτε σε ισχύ νόμο, και το νόθο τέκνο που αναγνωρίσθηκε και περιλαμβάνει και πρόσωπο του οποίου οι γονείς πέθαναν ή αγνοούνται ή το οποίο εγκαταλείφθηκε από τους γονείς του και για το οποίο το πρόσωπο που διεκδικεί την ειδική χορηγία μπορεί να αποδείξει ότι συντηρεί με δική του δαπάνη·

«τυφλός» σημαίνει άτομο που έχει τη μόνιμη διαμονή του στη Δημοκρατία, του οποίου αποδεδειγμένα η οξύτητα της όρασης και των δύο οφθαλμών είναι τέτοια ώστε αυτή στον καλύτερο οφθαλμό να μην υπερβαίνει, έστω και με διορθωτικούς φακούς, τα 6/60 και περιλαμβάνει και τα πρόσωπα που έχουν φοιτήσει στη Σχολή Τυφλών στη Δημοκρατία μέχρι και το 1990 παρά τα γεγονότα ότι η οξύτητα στον καλύτερο οφθαλμό είναι μεγαλύτερη από 6/60· και

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Έννοια
οικογένειας. 3.-(1) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, οικογένεια αποτελούν-

- (α) οι γονείς όσον συζούν, το κοινό τους τέκνο και το τέκνο του ενός ή του άλλου από τους γονείς αυτού, ή
- (β) πατέρας άγαμος, χήρος, διαζευγμένος ή σε διάσταση με τη σύζυγό του, και το τέκνο του, ή
- (γ) μητέρας άγαμη, χήρα, διαζευγμένη ή σε διάσταση με το σύζυγό της, και το τέκνο της, ή
- (δ) φυσικό πρόσωπο και τέκνο, το οποίο έχει εγκαταλειφθεί από τους γονείς του, εάν το φυσικό αυτό πρόσωπο μπορεί να αποδείξει ότι συντηρεί το τέκνο με δική του δαπάνη, ή
- (ε) το τέκνο της καθοριζόμενης (α) οικογένειας όταν και οι δύο (2) γονείς του είναι νεκροί ή αγνοούμενοι, ή το τέκνο της καθοριζόμενης (β) και (γ) οικογένειας, όταν ο πατέρας ή η μητέρα του, ανάλογα με την περίπτωση, είναι νεκροί ή αγνοούμενοι.

(2) Τέκνο θεωρείται ότι περιλαμβάνεται σε μια από τις καθοριζόμενες στο (α), (β) ή (γ) του εδαφίου (1) οικογένειας, εφόσον ζει μαζί με τους γονείς του ή, ανάλογα με την περίπτωση, με τον πατέρα του ή τη μητέρα του και, σε περίπτωση που δεν ζει με τους γονείς του, εφόσον συντηρείται εξ' ολοκλήρου ή κατά κύριο λόγο από τους γονείς του ή, ανάλογα με την περίπτωση, από τον πατέρα ή τη μητέρα του.

Ειδική χορηγία
σε τυφλούς.

4.-(1) Οικογένεια, που έχει τη μόνιμη διαμονή της στην Κύπρο στις περιοχές που ελέγχονται από τη Δημοκρατία, δικαιούται ειδική χορηγία ύψους τριών χιλιάδων εξακόσιων εβδομήντα πέντε ευρώ και σαράντα οκτώ σεντ (€3.675,48) για κάθε ημερολογιακό έτος, εάν έχει τέκνο τυφλό και εφόσον το τέκνο αυτό δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18^ο) έτος της ηλικίας του.

(2) Η αναφερόμενη στο εδάφιο (1) ειδική χορηγία καταβάλλεται για κάθε τυφλό τέκνο.

(3) Στην περίπτωση (α) του εδαφίου (1) του άρθρου 3, η καθαρζόμενη στο εδάφιο (1) του παρόντος άρθρου ειδική χορηγία καταβάλλεται σε ένα από τους γονείς ή αναλογικά στους γονείς, εάν αυτά ζητηθεί, και στις περιπτώσεις (β), (γ), (δ) και (ε) του ίδιου εδαφίου, πληρώνεται στον πατέρα ή στη μητέρα ή στο φυσικό πρόσωπο που αποδεδειγμένα έχει αναλάβει τα έξοδα συντήρησης του τυφλού τέκνου, ανάλογο με την περίπτωση.

(4) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (3), ο Διευθυντής δύναται να πληρώνει την ειδική χορηγία σε άλλο οπότε οριζόμενο στο εν λόγω εδάφιο πρόσωπο, εάν πεισθεί ότι αυτό επιβάλλει το συμφέρον του τυφλού.

(5) Τυφλός που έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18^ο) έτος της ηλικίας του, δικαιούται ειδικής χορηγίας ύψους τριών χιλιάδων εξακόσιων εβδομήντα πέντε ευρώ και σαράντα οκτώ σεντ (€3.675,48) ετησίως, η οποία καταβάλλεται στον ίδιο.

(6) Η αναφερόμενη στα εδάφια (1) και (5) ειδική χορηγία καταβάλλεται σε δώδεκα (12) μηνιαίες δόσεις.

Νοείται ότι, το ύψος της ειδικής χορηγίας αναπροσαρμόζεται από την 1^η Ιανουαρίου κάθε επόμενου έτους κατά το ποσοστό αύξησης του μέσου όρου του δείκτη τιμών καταναλωτή κατά το τελευταίο έτος σε σύγκριση με το μέσο σταθμικό όρο του δείκτη αυτού κατά το αμέσως προηγούμενο έτος.

Νοείται περαιτέρω ότι, τα ποσά της αύξησης στρογγυλοποιείται στο πλησιέστερο σεντ.

(7) Η καταβολή της αναφερόμενης στα εδάφια (1) και (5) ειδικής χορηγίας αρχίζει την πρώτη του μηνός, μέσα στον οποίο υποβάλλεται η αίτηση και τερματίζεται την τελευταία ημέρα του μηνός, μέσα στον οποίο λήγει τα δικαιώμα σε ειδική χορηγία.

Υποβολή
αιτήσεων.

5. Απαραίτητη προϋπόθεση για την καταβολή της ειδικής χορηγίας είναι η υποβολή αίτησης στον τύπο που εγκρίνει για το σκοπό αυτό ο Διευθυντής, η οποία πρέπει να συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά και τα στοιχεία που ο Διευθυντής θεωρεί αναγκαία για την εξέτασή της.

Νοείται ότι, από την 1^η Ιανουαρίου 2008, οι αιτητές που είχαν υποβάλει αίτηση δυνάμει των περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών Νόμων του 1996 έως 2009, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, όσο και οι υφιστάμενοι λήπτες της ειδικής χορηγίας που κατέστησαν δικαιούχοι πριν την 1^η Ιανουαρίου 2008 δυνάμει του ίδιου Νόμου, παραπέμπονται για εξέταση σε ειδική πολυθεματική επιτροπή, η οποία αποτελείται από δύο (2) αφθελμιάτρους μόνο και της οποίας οι διαδικασίες και οι κανόνες λειτουργίας καθορίζονται με εσωτερικούς κανονισμούς που εγκρίνονται από τον Υπουργό:

77(Ι) του 1996
10(Ι) του 1998
116(Ι) του 1999
152(Ι) του 1999
34(Ι) του 2000
103(Ι) του 2001
9(Ι) του 2002
125(Ι) του 2002
166(Ι) του 2002
90(Ι) του 2006
89(Ι) του 2007
137(Ι) του 2007
26(Ι) του 2009.

Νοείται περαιτέρω ότι, στα άτομα, που δεν εγκρίνονται από την ειδική πολυθεματική επιτροπή ή καλούνται και δεν παρουσιάζονται για εξέταση από την ειδική πολυθεματική επιτροπή, δεν παραχωρείται ειδική χορηγία ή τερματίζεται η ήδη παραχωρούμενη, ανάλογα με την περίπτωση, χωρίς να απαιτείται η επιστροφή οποιασδήποτε τέτοιας χορηγίας που έχει ήδη παραχωρηθεί.

Εξέταση
αιτήσεων και
επίλυση
ζητημάτων.

6.-(1) Κάθε αίτηση για καταβολή της ειδικής χορηγίας εξετάζεται από το Διευθυντή, ο οποίος δύναται να την εγκρίνει ή να την απορρίψει:

Νοείται ότι, όπου εγείρονται αμφιβολίες ως προς το δικαίωμα σε ειδική χορηγία ή ως προς το άτομο, προς το οποίο καταβάλλεται η ειδική χορηγία, ο Διευθυντής δύναται να διατάξει περαιτέρω έρευνα.

(2) Όταν ο Διευθυντής απαρρίπτει αίτηση για ειδική χορηγία, απαστέλλεται στον αιτητή έγγραφη γνωστοποίηση της απόρριψης, στην οποία αναφέρονται οι λόγοι απόρριψης.

Είσπραξη
ειδικής χορηγίας
που λήφθηκε
παρόνομα.

7.-(1) Τηρουμένης της δεύτερης επιφύλαξης του άρθρου 5, εάν αποδειχθεί ότι οποιοδήποτε πρόσωπο πήρε οποιοδήποτε ποσό με τη μορφή ειδικής χορηγίας χωρίς να το δικαιούται, το πρόσωπο αυτό υποχρεούται να επιστρέψει το εν λόγω ποσό.

(2) Εάν το πρόσωπο, το οποίο υποχρεούται δυνάμει του εδαφίου (1) να επιστρέψει οποιοδήποτε ποσό, αποδείξει ότι πήρε το ποσό αυτό με καλή πίστη και χωρίς να γνωρίζει ότι δεν το δικαιούτο, το εν λόγω ποσό δύναται να κατακρατηθεί από ειδική χορηγία που του οφείλεται για οποιαδήποτε άλλη περίοδο.

Ιεραρχική
Προσφυγή.

8.-(1) Πρόσωπο, που δεν ικανοποιείται από απόφαση η οποία εκδόθηκε δυνάμει του παρόντος Νόμου από το Διευθυντή, δύναται, μέσα σε τριάντα (30) μέρες από τη γνωστοποίηση σ' αυτό της απόφασης, να την προσβάλει στον Υπουργό με έγγραφη αιτιολογημένη προσφυγή.

(2) Ο Υπουργός εξετάζει την προσφυγή χωρίς υπαίτια βραδύτητα, αποφασίζει γι' αυτήν και κοινοποιεί χωρίς καθυστέρηση την απόφασή του στον προσφεύγοντα.

(3) Πριν εκδώσει οποιαδήποτε απόφαση δυνάμει του εδαφίου (2), ο Υπουργός δύναται κατά την κρίση του -

(α) ν' ακούσει τον προσφεύγοντα ή να δώσει σ' αυτόν την ευκαιρία να υποστηρίξει τους λόγους, στους οποίους στηρίζει την προσφυγή του.

(β) ν' αναθέσει σε λειτουργό ή επιτροπή λειτουργών του Υπουργείου του να εξετάσει ορισμένα θέματα που ανασφύονται στην προσφυγή και να του υποβάλει το πόρισμα της εξέτασης, πριν αυτός εκδώσει την απόφασή του.

Η ειδική
χορηγία σε
τυφλούς είναι
αφορολόγητη.
118(Γ) του 2002
230(Ι) του 2002
162(Ι) του 2003
195(Ι) του 2004
92(Ι) του 2005
113(Ι) του 2006
80(Ι) του 2007
138(Ι) του 2007
32(Ι) του 2009
45(Ι) του 2009
74(Ι) του 2009
110(Ι) του 2009
41(Ι) του 2010
133(Ι) του 2010.

9. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις των περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων του 2002 έως 2010, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, η ειδική χορηγία σε τυφλούς απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής φόρου εισοδήματος.

Αδικήματα και
ποινές.

10.-(1) Κάθε πρόσωπο, το οποίο, με σκοπό να εξασφαλίσει ειδική χορηγία είτε για τον εαυτό του είτε για άλλο πρόσωπο, ή το οποίο για οποιοδήποτε σκοπό σχετιζόμενο με τον παρόντα Νόμο-

(α) με γνώση του ή κατόπιν αμέλειας προβαίνει σε οποιοδήποτε ψευδή δήλωση ή παράσταση, ή

(β) παρουσιάζει ή παρέχει ή προκαλεί ή επιτρέπει την παρουσίαση ή παροχή εγγράφων ή πληροφοριών, τα οποία γνωρίζει ότι είναι ψευδή σε ουσιώδες στοιχείο τους, είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εννέα χιλιάδες ευρώ (€9000,00) ή σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη ή και στις δύο αυτές ποινές.

(2) Σε περίπτωση καταδίκης οποιουδήποτε προσώπου για αδίκημα με βάση το εδάφιο (1), το Δικαστήριο που εκδικάζει το αδίκημα δύναται, επιπρόσθετα από την ποινή, να διατάξει την επιστροφή οποιωνδήποτε ποσών που λήφθηκαν ως αποτέλεσμα του αδικήματος.

Έναρξη της
ισχύος του
παρόντος
Νόμου.

11. Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ από την 31^η Μαρτίου 2011.

Ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 12(Ι) του 2011

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΕΩΣ
ΕΙΣ ΑΝΑΠΗΡΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 1980 ΕΩΣ 2009**

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Σύντομος
τίτλος.

36 του 1980
24 του 1985
73 του 1987
87(Ι) του 1998
177(Ι) του 2004
28(Ι) του 2009.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους Νόμους του 1980 έως 2009 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Παροχής Επιδόματος Διακινήσεως εις Αναπήρους Νόμοι του 1980 έως 2011.

Τροποποίηση
του άρθρου 2
του βασικού
νόμου.

2. Τα άρθρο 2 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

- (α) Με τη διαγραφή από αυτό, του όρου «Ιατροσυμβούλιον» και της ερμηνείας του·
- (β) με την αντικατάσταση των λέξεων «του Ιατροσυμβουλίου» (πρώτη και δεύτερη γραμμή) από την ερμηνεία του όρου «Τετραπληγικό άτομο», με τις λέξεις «της Πολυθεματικής Επιτροπής» και
- (γ) με την ένθεση, στην κατάλληλη αλφαβητική σειρά, του ακόλουθου νέου άρθρου και της ερμηνείας του:

«"Πολυθεματική Επιτροπή" σημαίνει την Πολυθεματική Επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 4.».

Τροποποίηση
του άρθρου 3
του βασικού
νόμου.

3. Το άρθρο 3 του βασικού νόμου τροποποιείται, με την αντικατάσταση στο εδάφιο (1) αυτού, της λέξης «Οικονομικών» (τρίτη γραμμή), με τις λέξεις «Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων».

Αντικατάσταση
του άρθρου 4
του βασικού
νόμου.

4. Το άρθρο 4 του βασικού νόμου αντικαθίσταται, με το ακόλουθο νέο άρθρο 4:

«Πολυθεματική
Επιτροπή. 4.-(1) Με το παρόν άρθρο ιδρύεται ειδική Πολυθεματική Επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από δύο (2) γιατρούς, ανάλογα με την προς αξιολόγηση αναπηρία.

(2) Οι διαδικασίες και οι κανόνες λειτουργίας της Πολυθεματικής Επιτροπής που ιδρύεται δυνάμει του εδαφίου (1) καθορίζονται με εσωτερικούς κανονισμούς, που εγκρίνονται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.».

Αντικατάσταση
του άρθρου 7
του βασικού
νόμου.

5. Το άρθρο 7 του βασικού νόμου αντικαθίσταται με τα ακόλουθα νέα άρθρα 7:

«Εξουσία για
παροχή
επιδόματος. 7. Το θέμα του κατά πόσον ονάπηρος δικαιούται σε επίδομα δυνάμει του παρόντος Νόμου αποφασίζεται από την Επιτροπή, κατόπιν γνωμοδότησεως της Πολυθεματικής Επιτροπής επί της φύσης και του βαθμού αναπηρίας του ατόμου:

Νοείται ότι, δεν απαιτείται γνωμοδότηση από την Πολυθεματική Επιτροπή για τις περιπτώσεις αναπήρων που είναι λήπτες·

- (i) της χορηγίας σε τυφλούς με βάση τους περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών Νόμους του 1996 έως 2009 και τον περί Παροχής Ειδικής Χορηγίας σε Τυφλούς Νόμο του 2011·

77(Ι) του 1996
10(Ι) του 1998

116(Ι) του 1999	(ii)	του επιδόματος φροντίδας σε τετραπληγικά άτομα που καταβάλλεται από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με βάση το Σχέδιο Παροχής Επιδόματος σε
152(Ι) του 1999		
34(Ι) του 2000		
103(Ι) του 2001		
9(Ι) του 2002		Τετραπληγικά Άτομα·
125(Ι) του 2002	(iii)	του επιδόματος φροντίδας σε παραπληγικά άτομα που καταβάλλεται από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με βάση το Σχέδιο Παροχής Επιδομάτων Φροντίδας σε Παραπληγικά Άτομα· και
166(Ι) του 2002		
90(Ι) του 2006		
89(Ι) του 2007		
137(Ι) του 2007	(iv)	του επιδόματος βαριάς κινητικής αναπηρίας που καταβάλλεται από το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με βάση το Σχέδιο Παροχής Επιδόματος Βαριάς Κινητικής Αναπηρίας».
26(Ι) του 2009		
11(Ι) του 2011.		

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου.	6. Το άρθρο 8 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση, στο εδάφιο (4) αυτού, των λέξεων «του Ιατροσυμβουλίου» (τέταρτη και έκτη γραμμή), με τις λέξεις «της Πολυθεματικής Επιτροπής».
Αντικατάσταση του άρθρου 11 του βασικού νόμου.	7. Το άρθρο 11 του βασικού νόμου αντικαθίσταται με το ακόλουθο νέο άρθρο 11: «Οδηγίες Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. 11. Αντίγραφα των πρακτικών συνεδριάσεων και αντίγραφα των αποφάσεων της Επιτροπής διαβιβάζονται από αυτήν στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο οποίος δύναται να εκδίδει σε σχέση προς αυτές οποιεσδήποτε οδηγίες τις οποίες ήθελε κρίνει σκόπιμο.».
Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου.	8. Το άρθρο 13 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση σ' αυτό των λέξεων «τας πεντακοσίας λίρας» (έκτη γραμμή), με τις λέξεις και τον αριθμό «τα χίλια ευρώ (€1000,00)».
Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου.	9. Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ από την 31 ^η Μαρτίου 2011.

Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 13(Ι) του 2011

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΠΩΛΗΣΗ)
ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 1996 ΕΩΣ 2010

Προοίμιο.
Επίσημη
Εφημερίδα της
ΕΕ: L 165,
30.4.2004, σ. 1.
L 191,
28.5.2004, σ. 1.
L 278,
21.10.2008, σ. 6.

Για σκοπούς αποτελεσματικότερης εφαρμογής του Άρθρου 4, παράγραφοι 3, 5 και 6, και του Άρθρου 27, παράγραφοι 1, 4 και 5, της πράξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο «Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για τη διενέργεια επισήμων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων» ως έχει διορθωθεί και ως έχει τροποποιηθεί τελευταίο από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1029/2008 της Επιτροπής της 20ής Οκτωβρίου 2008,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συναπτικός
τίτλος:-

54(Ι) του 1996
4(Ι) του 2000
122(Ι) του 2000
40(Ι) του 2001
151(Ι) του 2001
159(Ι) του 2001
61(Ι) του 2002
153(Ι) του 2002
20(Ι) του 2003
132(Ι) του 2003
161(Ι) του 2003
67(Ι) του 2004
172(Ι) του 2004
27(Ι) του 2005
163(Ι) του 2006
32(Ι) του 2010.

Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας,
Παράρτημα
Τρίτο (Ι):
17.1.2003
21.9.2007
29.8.2008.
Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας,
Παράρτημα
Πρώτο (Ι):
29.7.2005
30.9.2005.

Τροποποίηση του
βασικού νόμου με
την προσθήκη
νέου άρθρου.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμους του 1996 έως 2010 ως έχουν τροποποιηθεί με διατάγματα και διορθωθεί (οι οποίοι στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμοι του 1996 έως 2011.

2. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 14Α αυτού, του ακόλουθου νέου άρθρου 14Β:

«Εξουσία
των
υγειονομικών
υπηρεσιών
των δήμων.
Τέταρτο
Παράρτημα.

14Β.-(1) Οι υγειονομικές υπηρεσίες των δήμων που παρατίθενται στο Μέρος 1 του Τέταρτου Παραρτήματος ασκούν ελέγχους εντός των ορίων τους σε οποιαδήποτε επιχείρηση τροφίμων η οποία παρατίθεται στο Μέρος 2 του Τέταρτου Παραρτήματος, μέσω των υγειονομικών τους επιθεωρητών οι οποίοι υπηρετούν στις εν λόγω υπηρεσίες.

(2) Οι υγειονομικές υπηρεσίες των δήμων που παρατίθενται στο Μέρος 1 του Τέταρτου Παραρτήματος -

(α) εκδίδουν πιστοποιητικά συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία των τροφίμων για τις επιχειρήσεις τροφίμων που βρίσκονται στα όρια του οικείου δήμου και για τις οποίες έχουν αρμοδιότητα

(β) ετοιμάζουν και διαβιβάζουν προς το Διευθυντή του Τμήματος Ιατρικών

Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας τις αναγκαίες περιοδικές εκθέσεις, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες εκθέσεις ζητηθούν από αυτόν, για σκοπούς πληροφόρησης είτε αυτού είτε των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(3) Οι υγειονομικοί επιθεωρητές που υπηρετούν στις υγειονομικές υπηρεσίες των δήμων που παρατίθενται στο Μέρος 1 του Τέταρτου Παραρτήματος έχουν όλες τις εξουσίες, υποχρεώσεις και περιορισμούς των εξουσιοδοτημένων λειτουργιών που καθορίζονται στα άρθρα 14, 15 και 16.»

Τροποποίηση του άρθρου 16Α του βασικού νόμου.

3. Το εδάφιο (5α) του άρθρου 16Α τροποποιείται με την αντικατάσταση της τελείας στο τέλος της παραγράφου (v) αυτού, με άνω τελεία και την προσθήκη αμέσως μετά της ακόλουθης νέας παραγράφου (vi):

«(vi) το ύψος των τελών ή επιβαρύνσεων για κάλυψη του κόστους οποιουδήποτε άλλου επίσημου ελέγχου στον οποίο προβαίνει ένας εξουσιοδοτημένος λειτουργός με βάση τη νομοθεσία για τα τρόφιμα.».

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου παραρτήματος.

4. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το Τρίτο Παράρτημα αυτού, του ακόλουθου νέου Τέταρτου Παραρτήματος:

«ΤΕΤΑΡΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (άρθρο 14B)

Μέρος 1

Υγειονομικές υπηρεσίες δήμων οι οποίες έχουν αρμοδιότητα για έλεγχο των επιχειρήσεων τροφίμων που παρατίθενται στο Μέρος 2

1. Υγειονομική Υπηρεσία Δήμου Λευκωσίας,
2. Υγειονομική Υπηρεσία Δήμου Λεμεσού,
3. Υγειονομική Υπηρεσία Δήμου Λάρνακας,
4. Υγειονομική Υπηρεσία Δήμου Πάφου,
5. Υγειονομική Υπηρεσία Δήμου Στροβόλου,
6. Υγειονομική Υπηρεσία Δήμου Λακατάμειας,
7. Υγειονομική Υπηρεσία Δήμου Έγκωμης,
8. Υγειονομική Υπηρεσία Δήμου Γερμασόγειας,
9. Υγειονομική Υπηρεσία Δήμου Ποταλμνίου.

Μέρος 2

Κατηγορίες επιχειρήσεων τροφίμων στις οποίες ασκούν επίσημους ελέγχους οι υγειονομικές υπηρεσίες των δήμων εντός των ορίων τους

1. Εστιατόρια,
2. Καφεστιατόρια,
3. Ταβέρνες,
4. Κέντρα αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων μουσικοχορευτικών κέντρων, δισκοθηκών, καμπαρέ, μπιραριών και μπαρ,
5. Πιτσαρίες,
6. Επιχειρήσεις παρασκευής εταίμων τροφίμων για κατανάλωση εκτός του υποστατικού,
7. Καντίνες αθλητικών χώρων,
8. Προσωρινοί σταθμοί πώλησης τροφίμων,
9. Κινητές καντίνες πώλησης τροφίμων,
10. Αυτόματες μηχανές πώλησης τροφίμων,
11. Περίπτερα,
12. Μικρά καταστήματα πώλησης τροφίμων (mini market),
13. Λαϊκές αγορές.».

Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 14(Ι) του 2011

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΝ ΠΕΡΙ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΝΟΜΟ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δικηγόρων
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2011 και θα διαβάζεται μαζί με τον
περί Δικηγόρων Νόμο (που στη συνέχεια θα αναφέρεται ως «ο
βασικός νόμος»).

Κεφ. 2.
42 του 1961
20 του 1963
46 του 1970
40 του 1975
55 του 1978
71 του 1981
92 του 1983
98 του 1984
17 του 1985
52 του 1985
9 του 1989
175 του 1991
212 του 1991
9(Ι) του 1993
56(Ι) του 1993
83(Ι) του 1994
76(Ι) του 1995
103(Ι) του 1996
79(Ι) του 2000
31(Ι) του 2001
41(Ι) του 2002
180(Ι) του 2002
117(Ι) του 2003
130(Ι) του 2003
199(Ι) του 2004
264(Ι) του 2004

21(I) του 2005
 65 (I) του 2005
 124(I) του 2005
 158(I) του 2005
 175(I) του 2006
 117(I) του 2007
 103(I) του 2008
 109(I) του 2008
 11(I) του 2009
 130(I) του 2009
 4(I) του 2010
 65(I) του 2010.

Τροποποίηση
 του άρθρου 14Ο
 του βασικού
 νόμου.

2. Το άρθρο 14Ο του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση των εδαφίων (5) και (6) αυτού από τα ακόλουθα νέα εδάφια (5) και (6), αντίστοιχα :

«(5) Η απόφαση του Νομικού Συμβουλίου, με την οποία αναγνωρίζεται η επάρκεια του δικηγόρου και η άδεια πρόσβασης στο επάγγελμα, τον απαλλάσσει από τη δοκιμασία επάρκειας που ρυθμίζεται από τις διατάξεις του 31(I) του 2008. περί Αναγνώρισης των Επαγγελματικών Προσόντων Νόμου του 2008, όπως εκάστατε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

(6) Ο δικηγόρος που ασκεί το δικηγορικό επάγγελμα με τον επαγγελματικό τίτλο καταγωγής στη Δημοκρατία, μπορεί ανά πάσα στιγμή και ανεξάρτητα από τη διαδικασία του παρόντος άρθρου, να ζητήσει την αναγνώριση του διπλώματός του και την πρόσβαση στο

δικηγορικό επάγγελμα στη Δημοκρατία σύμφωνα
31(Ι) του 2008. με τον περί Αναγνώρισης των Επαγγελματικών
Προσόντων Νόμο του 2008, όπως εκάστοτε
τροποποιείται ή αντικαθίσταται, προκειμένου να
έχει πρόσβαση στο δικηγορικό επάγγελμα στη
Δημοκρατία και να το ασκεί με τον επαγγελματικό
τίτλο της Δημοκρατίας.».

Ο περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 15(Ι) του 2011

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΝ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΝΟΜΟ

Προοίμιο. Για σκοπούς μερικής εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο –

Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ: L182, 12.07.2007, σ.19.
«Οδηγία 2007/43/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28^{ης} Ιουνίου 2007 σχετικά με τον καθορισμό ελάχιστων κανόνων για την προστασία των κοτόπουλων που εκτρέφονται για την παραγωγή κρέατος»,
Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός τίτλος.
46(Ι) του 1994
94(Ι) του 1997
75(Ι) του 2000
43(Ι) του 2002
95(Ι) του 2008
135(Ι) του 2009.
1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμους του 1994 έως 2009 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμοι του 1994 έως 2011.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου.
2. Το άρθρο 2 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη σε αυτό, στην κατάλληλη αλφαβητική σειρά, των ακόλουθων νέων όρων και ορισμών:

«εντεταλμένος κτηνίατρος» σημαίνει ιδιώτη κτηνίατρο, στον οποίο εγγράφως έχει ανατεθεί από το Διευθυντή η διενέργεια οποιωνδήποτε καθορισμένων κτηνιατρικών ελέγχων και ο οποίος, κατά την άσκηση των εν λόγω ελέγχων, θα θεωρείται για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου ως επίσημος κτηνίατρος·

«επίσημος κτηνίατρος» σημαίνει κτηνίατρο που υπηρετεί στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και περιλαμβάνει εντεταλμένο κτηνίατρο, ο οποίος είναι εξουσιοδοτημένος από το Διευθυντή για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου·».

Ο περί των Ουσιών που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος Νόμος του 2011 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 16(Ι) του 2011

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΥΣΙΕΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΟΥΝ ΤΗ ΣΤΙΒΑΔΑ ΤΟΥ ΟΖΟΝΤΟΣ

Για σκοπούς εφαρμογής της πράξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο –

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 286,
31.10.2009,
σ. 1.

«Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1005/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Σεπτεμβρίου 2009 για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος»,

Η Βαυλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα οναφέρεται ως α περί των Ουσιών που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος Νόμος του 2011.

Ερμηνεία.

2.-(1) Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια -

94(Ι) του 2005
28(Ι) του 2006
73(Ι) του 2006
153(Ι) του 2006
93(Ι) του 2008
36(Ι) του 2010.

«αστυνομικός» έχει την έννοια που αποδίδει στον όρο αυτό το άρθρο 2 του περί Αστυνομίας Νόμου·

«Δημοκρατία» σημαίνει την Κυπριακή Δημοκρατία·

«Επιτροπή» σημαίνει την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

«Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1005/2009» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1005/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Σεπτεμβρίου 2009 για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος·

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

(2) Οποιοδήποτε άλλοι όροι, οι οποίοι χρησιμοποιούνται στον παρόντα Νόμο και δεν ερμηνεύονται διαφορετικά σε αυτόν, έχουν την έννοια που αποδίδει στους όρους αυτούς ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1005/2009.

Καθορισμός
αρμόδιας αρχής.

3. Με την επιφύλαξη του εδαφίου (2), για σκοπούς εφαρμογής -

(α) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2009 και

(β) του παρόντος Νόμου,

αρμόδια αρχή είναι ο Υπουργός.

(2) Για σκοπούς εφαρμογής των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 11 ή/ και τυχόν διαταγμάτων που εκδίδονται δυνάμει των εν λόγω Κανονισμών, αρμόδια αρχή είναι ο Διευθυντής του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών.

Αρχιεπιθεωρητής
και Επιθεωρητές.

4.-(1) Ο Υπουργός, με γνωστοποίηση που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ορίζει λειτουργούς του Υπουργείου του ως Επιθεωρητές για σκοπούς επαπτείας, επιθεώρησης, ελέγχου και εφαρμογής του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών και του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2009.

(2) Ο Υπουργός, με γνωστοποίηση που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ορίζει ένα εκ των Επιθεωρητών που ορίζονται δυνάμει του εδαφίου (1) ως Αρχιεπιθεωρητή.

(3) Ο Υπουργός, με γνωστοποίηση που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, δύναται, με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων, να ορίσει λειτουργό του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, ως Επιθεωρητή, για σκοπούς εποπτείας, επιθεώρησης, ελέγχου και εφαρμογής των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 11 ή/ και τυχόν διαταγμάτων που εκδίδονται δυνάμει των εν λόγω Κανονισμών.

(4) Ο Υπουργός, με γνωστοποίηση που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, δύναται να εξουσιοδοτεί γραπτώς οποιαδήποτε πρόσωπα, που δεν υπηρετούν στη δημόσια υπηρεσία, τα οποία κρίνει ότι κατέχουν τα κατάλληλα προσόντα, να ασκούν τέτοιες από τις εξουσίες και τα καθήκοντα των Επιθεωρητών και να υπόκεινται σε τέτοιους όρους, όπως καθορίζονται στην εξουσιοδότηση.

(5) Ο Αρχιεπιθεωρητής ρυθμίζει τον τρόπο με τον οποίο οι Επιθεωρητές εκτελούν τα καθήκοντα και ασκούν τις εξουσίες που τους παρέχονται, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 5.

(6) Ο Υπουργός δύναται να διορίζει αναπληρωτή Αρχιεπιθεωρητή, ο οποίος αντικαθιστά τον Αρχιεπιθεωρητή σε περίπτωση απουσίας, ασθένειας ή ανικανότητας αυτού.

(7) Κάθε Επιθεωρητής εφοδιάζεται με κατάλληλη ταυτότητα, την οποία οφείλει να επιδεικνύει κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

(8) Καμία ευθύνη δεν καταλογίζεται σε οποιοδήποτε Επιθεωρητή για οποιαδήποτε πράξη ή απόφασή του, η οποία έγινε ή λήφθηκε καλόπιστα μέσα στα πλαίσια της άσκησης από αυτόν των προβλεπόμενων από τον παρόντα Νόμο εξουσιών, αρμοδιοτήτων ή καθηκόντων του.

Εξουσίες
εισόδου και
επιθεώρησης.

5.-(1) Κάθε επιθεωρητής έχει εξουσία -

- (α) Να εισέρχεται ελεύθερα και χωρίς προειδοποίηση σε οποιαδήποτε ακίνητη ιδιοκτησία ή όχημα για σκοπούς εποπτείας, επιθεώρησης, ελέγχου και εφαρμογής του παρόντος Νόμου:

Νοείται ότι, η είσοδος σε κατοικία γίνεται μόνο με την εξασφάλιση της συγκατάθεσης του ενοίκου της ή με δικαστικό ένταλμα·

- (β) να ασκεί τα ανωτέρω δικαιώματα εισόδου και ελέγχου, συνοδευόμενος από αστυνομικό, αν έχει εύλογη αιτία να οναμένει σοβαρή παρεμπόδιση στην άσκηση των εξουσιών του·
- (γ) να προβαίνει σε οποιαδήποτε εξέταση ή διερεύνηση, όπως α ίδιος κρίνει αναγκαία υπό τις περιστάσεις·
- (δ) να διατάσσει όπως επιχείρηση, από την οποία έχει ληφθεί δείγμα ή οτιδήποτε μέσα σε αυτήν ή οποιοδήποτε μέρος αυτής, παραμείνει άθικτο για όσο χρονικό διάστημα είναι εύλογα αναγκαία, για τη διενέργεια οποιασδήποτε εξέτασης ή διερεύνησης, με βάση την παράγραφο (γ)·
- (ε) να προβαίνει σε οποιαδήποτε αναγκαίες καταμετρήσεις, λήψεις φωτογραφιών και καταγραφές για τους σκοπούς εξέτασης ή διερεύνησης, με βάση την παράγραφο (γ)·
- (στ) να προβαίνει στη λήψη δειγμάτων και να διενεργεί δειγματοληπτικές δοκιμές, σύμφωνα με τις μεθόδους δειγματοληψίας που καθορίζονται με Κανονισμούς δυνάμει του άρθρου 10·
- (ζ) να αποσυναρμολογεί ή να υποβάλλει σε οποιαδήποτε διαδικασία ή έλεγχο (χωρίς να προκαλεί ζημιά ή άλλη οικονομική επιβάρυνση ή να καταστρέφει, εκτός αν αυτό είναι απόλυτα αναγκαία) οποιαδήποτε αντικείμενο, συσκευή, εγκατάσταση ή ελεγχόμενη ουσία ή προϊόν που περιέχει ελεγχόμενη ουσία, που βρίσκεται σε οποιαδήποτε ακίνητη ιδιοκτησία ή όχημα, όπου έχει εισέλθει, με βάση την παράγραφο (α)·
- (η) να κατάσχει και κατακρατεί οποιοδήποτε αντικείμενο, συσκευή, ελεγχόμενη ουσία ή προϊόν που περιέχει ελεγχόμενη ουσία που βρίσκεται σε οποιαδήποτε ακίνητη ιδιοκτησία ή όχημα, για όσο χρονικό διάστημα είναι αναγκαία, για οποιοδήποτε από τους ακόλουθους σκοπούς:
  - (i) Να το εξετάσει ή να προβεί σε οποιαδήποτε άλλη πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο (ζ)·
  - (ii) να διασφαλίσει ότι δε θα παραποιηθεί ή αλλοιωθεί πριν από τη συμπλήρωση της εξέτασής του και
  - (iii) να διασφαλίσει ότι είναι διαθέσιμο ως τεκμήριο σε οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία, που διενεργείται·
- (θ) να απαιτεί από οποιοδήποτε πρόσωπο να απαντήσει σε ερωτήσεις, εφόσον θεωρεί ότι το πρόσωπο αυτό κατέχει πληροφορίες σχετικές με την εξέταση οποιοσδήποτε θέματος που διερευνά, με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου·
- (ι) να απαιτεί όπως του επιτραπεί η πρόσβαση σε οποιοδήποτε αρχείο, το οποίο είναι αναγκαίο για τη διενέργεια εξέτασης ή διερεύνησης, με βάση την παράγραφο (γ)·

- (ια) να λαμβάνει αντίγραφα των αρχείων, που αναφέρονται στην παράγραφο (ι) ή οποιασδήποτε καταχώρησης γενομένης σε αυτά·
- (ιβ) να απαιτεί από οποιαδήποτε πρόσωπο υπεύθυνο για την επιχείρηση να του παρέχει όλες τις αναγκαίες διευκολύνσεις, στα πλαίσια της αρμοδιότητάς του, για την άσκηση των καθηκόντων του·
- (ιγ) να διενεργεί οποιαδήποτε έρευνα, την οποία η Επιτροπή θεωρεί αναγκαία βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2009· και
- (ιδ) να διενεργεί δειγματοληπτικούς ελέγχους στις εισαγωγές ελεγχόμενων ουσιών.

(2) Πρόσωπο το οποίο αυτοπροσώπως ή δια υπαλλήλου του ή άλλου εκπροσώπου του παρακωλύει ή παρεμποδίζει Επιθεωρητή να ασκήσει οποιοδήποτε από τα καθήκοντα του, με βάση το εδάφιο (1), είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τα δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

Εργαστηριακός έλεγχος.

6. –(1) Ο Αρχιεπιθεωρητής μεριμνά για τη διεξαγωγή εργαστηριακών ελέγχων σε δείγματα, όπως καθορίζεται στους Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 10.

(2) Για τη διενέργεια των εργαστηριακών ελέγχων στα δείγματα, ο Αρχιεπιθεωρητής δύναται να οναθέτει έναντι αμοιβής, σε οποιοδήποτε οριζόμενο από τον Υπουργό, με βάση το εδάφιο (3), εργαστήριο, στη Δημοκρατία ή στο εξωτερικό, τη διενέργεια οποιουδήποτε εργαστηριακού ελέγχου.

(3) Ο Υπουργός, με γνωστοποίηση, που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ορίζει τα εργαστήρια, στα οποία είναι δυνατό να διενεργούνται οι πιο πάνω εργαστηριακοί έλεγχοι.

Αδικήματα και ποινές.

7. Πρόσωπο, το οποίο, αυτοπροσώπως ή δια υπαλλήλου του ή άλλου εκπροσώπου του παραβαίνει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με τις διατάξεις -

- (α) του άρθρου 4,
- (β) του άρθρου 5, παράγραφοι 1 και 2,
- (γ) του άρθρου 6,
- (δ) του άρθρου 7, παράγραφος 2,
- (ε) του άρθρου 8, παράγραφοι 2 και 3,
- (στ) του άρθρου 10, παράγραφοι 1, 3, 7 και 8,
- (ζ) του άρθρου 11, παράγραφοι 1, 2, 3, 4 και 7,
- (η) του άρθρου 13, παράγραφος 1,
- (θ) του άρθρου 14, παράγραφος 2,
- (ι) του άρθρου 15, παράγραφος 1,
- (ια) του άρθρου 17, παράγραφος 1,
- (ιβ) του άρθρου 20, παράγραφος 1,
- (ιγ) του άρθρου 22, παράγραφοι 1, 2 και 4,
- (ιδ) του άρθρου 23, παράγραφοι 1, 2, 3, 5 και 6,
- (ιε) του άρθρου 24, παράγραφος 1,

του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2009, είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης, υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τον ένα χρόνο ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τα τριάντα πέντε χιλιάδες ευρώ (€35.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

Ποινική ευθύνη
ναμικών
προσώπων και
αξιωματούχων
τους.

8.-(1) Σε περίπτωση που διαπραχθεί ποινικό αδίκημα, με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και/ή των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού, από ναμικό πρόσωπο και αποδεικνύεται ότι το αδίκημα αυτό έχει διαπραχθεί με τη συναίνεση ή τη συμπαιγνία ή αποδίδεται σε παράλειψη εποπτείας ή ελέγχου ή οποιαδήποτε παράλειψη προσώπου που είναι διευθύνων σύμβουλος, διευθυντής, γραμματέας ή άλλας αξιωματούχους του νομικού αυτού προσώπου ή πρόσωπο που εμφανίζεται ότι ενεργεί με τέτοια ιδιότητα, τότε το πρόσωπο αυτό, καθώς επίσης και το νομικό πρόσωπο, είναι ένοχοι ποινικού αδικήματος και υπόκεινται σε ποινική δίωξη σε σχέση με το εν λόγω ποινικό αδίκημα.

(2) Όταν μέλος νομικού προσώπου, χωρίς να είναι διευθύνων σύμβουλος ή διευθυντής, ασκεί αρμοδιότητες διευθύνοντος συμβούλου ή διευθυντή, τότε εφαρμόζονται, σε σχέση με τις πράξεις ή παραλείψεις του, οι διατάξεις του εδαφίου (1), ως εάν τα πρόσωπο αυτό να ήταν διευθύνων σύμβουλος ή διευθυντής του νομικού προσώπου.

Εξώδικη ρύθμιση
αδικημάτων.

9.-(1) Αν Επιθεωρητής που έχει οριστεί με βάση το άρθρο 4, έχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι οποιοδήποτε πρόσωπο διαπράττει ή έχει διαπράξει οποιοδήποτε αδίκημα με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και/ή των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού, έχει εξουσία να προβαίνει σε εξώδικη ρύθμιση του αδικήματος, αποδεχόμενος την καταβολή από το εν λόγω πρόσωπο ποσού που καθορίζει ο Επιθεωρητής, το οποίο είναι ανάλογο με τη σοβαρότητα του αδικήματος αλλά δεν υπερβαίνει τα τριακόσια σαράντα ευρώ (€340).

(2) Για τους σκοπούς της εξώδικης ρύθμισης που αναφέρεται στο εδάφιο (1), ο Επιθεωρητής επιδίδει στο πρόσωπο που πιστεύει ότι διέπραξε το αδίκημα σχετική ειδοποίηση, στην οποία καθορίζεται το αδίκημα και ο χρόνος της διάπραξής του, καθώς επίσης και τα χρηματικά ποσά που το πρόσωπο αυτό καλείται να καταβάλει.

(3) Αν η πράξη ή η παράλειψη την οποία ο Επιθεωρητής θεωρεί, σύμφωνα με το εδάφιο (1), ότι συνιστά αδίκημα επαναληφθεί για δεύτερη φορά ή δεν τερματιστεί εντός σαράντα οκτώ (48) ωρών από την ημερομηνία επίδοσης της ειδοποίησης εξώδικου, τότε ο Επιθεωρητής καθορίζει ποσό εξώδικου προατίμου, διπλάσιο του ποσού που καθορίστηκε κατά την πρώτη παράβαση και σε περίπτωση που η πράξη ή η παράλειψη επαναληφθεί για τρίτη φορά, τότε ο Επιθεωρητής προβαίνει στις αναγκαίες ενέργειες για δίωξη του παραβάτη ενώπιον δικαστηρίου.

(4) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), αν η πράξη ή η παράλειψη την οποία ο Επιθεωρητής θεωρεί, σύμφωνα με το εδάφιο (1), ότι συνιστά αδίκημα δεν τερματιστεί σύμφωνα με τις οδηγίες του εντός σαράντα οκτώ (48) ωρών, τότε για κάθε μέρα που η πράξη ή η παράλειψη συνεχίζεται ή επαναλαμβάνεται, θεωρείται ότι διαπράττεται νέο αδίκημα, για το οποίο ο Επιθεωρητής μπορεί, είτε να προβαίνει σε ξεχωριστή εξώδικη ρύθμιση, όπως προβλέπεται στα εδάφια (1) ή (2), είτε να προβαίνει στις αναγκαίες ενέργειες για δίωξη του παραβάτη ενώπιον δικαστηρίου.

(5) Κάθε ποσό που καταβάλλεται με βάση τα εδάφια (1) ή (2), θεωρείται χρηματική ποινή που επιβλήθηκε λόγω καταδίκης για το σχετικό αδίκημα.

(6) Με την καταβολή του ποσού που αναφέρεται πιο πάνω, ο Επιθεωρητής εκδίδει σχετική απόδειξη στο πρόσωπο που το καταβάλλει, στην οποία αναγράφονται –

- (α) το όνομα του προσώπου που πιστεύεται ότι διέπραξε το αδίκημα·
- (β) συνοπτική αναφορά του αδικήματος·
- (γ) ο τόπος και η ημερομηνία διάπραξης του αδικήματος· και
- (δ) το ποσό που καταβλήθηκε.

(7) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), αν το χρηματικό ποσό που αναφέρεται στο εδάφιο (1) ή (4) καταβληθεί πριν από την πάροδο δεκατεσσάρων (14) ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της ειδοποίησης, ουδεμία ποινική δίωξη ασκείται αναφορικά με τη διάπραξη του σχετικού αδικήματος.

(8) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), μετά την εξώδικη ρύθμιση του αδικήματος, την καταβολή του ποσού και την έκδοση της απόδειξης, δεν χωρεί οποιαδήποτε περαιτέρω ποινική διαδικασία σχετικά με το αδίκημα και η προσαγωγή στο δικαστήριο της απόδειξης που αναφέρεται στο εδάφιο (6) αποτελεί πλήρη απόδειξη των γεγονότων που αναφέρονται σε αυτήν και συνεπάγεται την απαλλαγή του κατηγορουμένου.

(9) Η εξώδικη ρύθμιση αδικήματος και η καταβολή του σχετικού ποσού δε θεωρείται ως καταδίκη. Σε περίπτωση, όμως, καταδικαστικής απόφασης για διάπραξη άλλου παρόμοιου φύσης αδικήματος, το δικαστήριο μπορεί να λάβει υπόψη τα πιο πάνω γεγονότα, για σκοπούς επιμέτρησης της ποινής.

Εξουσία έκδοσης Κανονισμών.	10.-(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς για τον καθορισμό κάθε θέματος το οποίο χρήζει ή είναι δεκτικό καθορισμού, καθώς και για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2009.
	(2) Ειδικότερα και χωρίς επηρεασμό της γενικότητας των διατάξεων του εδαφίου (1), οι Κανονισμοί αυτοί μπορούν να προβλέπουν για όλα ή οποιοδήποτε από τα ακόλουθα θέματα:
	<ul style="list-style-type: none"> (α) Τον καθορισμό μέτρων που προωθούν την ανάκτηση, την ανακύκλωση, την ποιοτική αποκατάσταση και την καταστροφή ελεγχόμενων ουσιών, (β) την ανάθεση σε χρήστες, τεχνικούς ψύξης ή σε άλλους αρμόδιους οργανισμούς της ευθύνης εξασφάλισης της τήρησης της παραγράφου 1 του Αρθρου 22 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2009, (γ) τη λήψη προληπτικών μέτρων για την αποτροπή και ελαχιστοποίηση των διαρροών και εκπομπών ελεγχόμενων ουσιών, (δ) τη λήψη προληπτικών μέτρων για την αποτροπή και ελαχιστοποίηση των διαρροών και εκπομπών ελεγχόμενων ουσιών, που χρησιμοποιούνται ως πρώτη ύλη και ως μέσα επεξεργασίας, (ε) τη λήψη προληπτικών μέτρων για την αποτροπή και ελαχιστοποίηση των διαρροών και εκπομπών ελεγχόμενων ουσιών, που παράγονται ακουσίως κατά την παρασκευή άλλων χημικών προϊόντων και
	(στ) τον καθορισμό μεθόδων δειγματοληψίας και δειγματοληπτικών δοκιμών.
	(3) Οι Κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος άρθρου δύνανται να θεσπίζουν ποινικά αδικήματα και να προνοούν ποινές φυλάκισης που δεν υπερβαίνουν τους έξι μήνες ή την επιβολή χρηματικής ποινής που δεν υπερβαίνει τα οκτώ χιλιάδες ευρώ (€8.000,00) ή και τις δύο αυτές ποινές.
Εξουσία έκδοσης Κανονισμών αναφορικά με ελάχιστες απαιτήσεις, προσόντα και κανόνες για το προσωπικό επιχειρήσεων.	11.-(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά από εισήγηση του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων, δύναται να εκδίδει Κανονισμούς για τον καθορισμό των απαιτήσεων, προσόντων και κανόνων που αφορούν το σχετικό προσωπικό επιχειρήσεων, για τους σκοπούς της παραγράφου 5 και της του Αρθρου 22 και της παραγράφου 4 του Αρθρου 23, του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2009.
	(2) Οι Κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος άρθρου δύνανται να δίνουν στον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων τη δυνατότητα να εκδίδει διατάγματα, μετά από εισήγηση του Διευθυντή του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, για τη ρύθμιση κάθε θέματος που δεν ρυθμίζεται πλήρως από τους εν λόγω Κανονισμούς, καθώς και για την καλύτερη εφαρμογή των Κανονισμών αυτών.
	(3) Οι Κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος άρθρου δύνανται να θεσπίζουν ποινικά αδικήματα για παράβαση των διατάξεων τους ή των δυνάμει αυτών εκδιδομένων διαταγμάτων και να προνοούν ποινές φυλάκισης που δεν υπερβαίνουν τους έξι μήνες ή την επιβολή χρηματικής ποινής που δεν υπερβαίνει τα οκτώ χιλιάδες ευρώ (€8.000,00) ή και τις δύο αυτές ποινές.
Κατάργηση. 158(Ι) του 2004 175(Ι) του 2007.	12. Με την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου, οι περί των Ουσιών που Καταστρέφουν τη σιβάδα του Οζοντος Νόμοι του 2004 και 2007 καταργούνται.

Ο περί του Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμος του 2011 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 17(Ι) του 2011

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ
ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΟΣΩΝ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΣΥΝΔΕΟΜΕΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ**

Προοίμιο.	Για σκοπούς εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο:
Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L 285, 31.10.2009, σ. 10.	«Οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21 ^{ης} Οκτωβρίου 2009 για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα συνδεόμενα με την ενέργεια προϊόντα», και
	Για σκοπούς εφαρμογής της πράξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο -
Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L 218, 13.8.2008, σ. 30.	«Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9 ^{ης} Ιουλίου 2008 για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου»,
	Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:
Συνοπτικός τίτλος.	1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμος του 2011.
Ερμηνεία.	2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια -
215(Ι) του 2002 196(Ι) του 2004 162(Ι) του 2005 17(Ι) του 2006 63(Ι) του 2009.	«ανάκτηση» σημαίνει κάθε εργασία ανάκτησης, που προβλέπεται στο Παράρτημα ΙΙ Β του περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων Νόμου·
	«ανάκτηση ενέργειας» σημαίνει κάθε χρήση καυσίμων αποβλήτων ως μέσων παραγωγής ενέργειας μέσω της άμεσης καύσης, με ή χωρίς άλλα απόβλητα, αλλά με ονάκτηση της θερμότητας·
	«ανακύκλωση» σημαίνει την επανεπεξεργασία αποβλήτων στα πλαίσια μιας διαδικασίας παραγωγής για τον αρχικό σκοπό ή για άλλους σκοπούς, όχι όμως για την ανάκτηση ενέργειας·
	«απαίτηση οικολογικού σχεδιασμού» σημαίνει κάθε απαίτηση που αφορά ένα προϊόν ή το σχεδιασμό ενός προϊόντος, σκοπός της οποίας είναι η βελτίωση των περιβαλλοντικών του επιδόσεων ή κάθε απαίτηση παροχής πληροφοριών για τις περιβαλλοντικές πτυχές ενός προϊόντος·
	«απόβλητο» έχει την έννοια που αποδίδει στον όρο αυτό το άρθρο 2 του περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων Νόμου·
Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L 218, 13.08.2008, σ. 82.	«απόφαση 768/2008/ΕΚ» σημαίνει την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο «απόφαση 768/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για κοινό πλαίσιο εμπορίας των προϊόντων και για την κατάργηση της απόφασης 93/465/ΕΟΚ του Συμβουλίου», όπως εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·
	«αρμόδια αρχή» σημαίνει την Υπηρεσία Ενέργειας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού·
	«βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων» σημαίνει τη διαδικασία βελτίωσης των περιβαλλοντικών επιδόσεων ενός προϊόντος, κατά τη διάρκεια διαδοχικών γενεών του, όχι κατ' ανάγκην για όλες τις περιβαλλοντικές πτυχές του προϊόντος ταυτοχρόνως·
	«γενική απαίτηση οικολογικού σχεδιασμού» σημαίνει κάθε απαίτηση οικολογικού σχεδιασμού που βασίζεται στο οικολογικό προφίλ ενός προϊόντος συνολικά και που δεν θέτει συγκεκριμένες οριακές τιμές για συγκεκριμένες περιβαλλοντικές πτυχές·
	«διάθεση στην αγορά» σημαίνει την κυκλοφορία, για πρώτη φορά, ενός προϊόντος στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με στόχο τη διανομή ή τη χρήση του στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είτε έναντι αντιτίμου είτε δωρεάν και ανεξόρτητα από την τεχνική πώλησής του·

«ειδική απαίτηση οικολογικού σχεδιασμού» σημαίνει μια ποσοτικοποιημένη και μετρήσιμη απαίτηση οικολογικού σχεδιασμού που αφορά μια συγκεκριμένη περιβαλλοντική πτυχή ενός προϊόντος, όπως η κατανάλωση ενέργειας κατά τη χρήση, υπολογιζόμενη για δεδομένη μονάδα επίδοσης·

«εισαγωγέας» σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο στην Ευρωπαϊκή Ένωση που διαθέτει προϊόν τρίτης χώρας στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων·

«εναρμονισμένα πρότυπα» σημαίνει τεχνική προδιαγραφή που εκδίδεται από αναγνωρισμένο φορέα τυποποίησης βάσει εντολής της Επιτροπής, σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στην οδηγία 98/34/ΕΚ, με σκοπό τη θέσπιση ευρωπαϊκής απαίτησης, η συμμόρφωση με την οποία δεν είναι υποχρεωτική·

«εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος» σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο έχει λάβει γραπτή εντολή από τον κατασκευαστή να διεκπεραιώνει, εξ ονόματός του, όλες ή ορισμένες από τις υποχρεώσεις και διατυπώσεις που συνδέονται με τον παρόντα Νόμο και τους δυνάμει αυτού εκδιδόμενους Κανονισμούς·

«επαναχρησιμοποίηση» σημαίνει κάθε ενέργεια με την οποία ένα προϊόν ή εξορτήματά του, που έχει φτάσει στο τέλος της πρώτης χρήσης του, χρησιμοποιείται για τον ίδιο σκοπό για τον οποίο σχεδιάστηκε, περιλαμβανομένης της συνεχούς χρήσης ενός προϊόντος, το οποίο επιστρέφεται σε σημεία συλλογής, διανομείς, φορείς ανακύκλωσης ή κατασκευαστές, καθώς και της επαναχρησιμοποίησης ενός προϊόντος μετά από ανακαίνιση·

«επικίνδυνο απόβλητο» έχει την έννοια που αποδίδει στον άρο αυτό το άρθρο 2 του περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων Νόμου·

«Επιτροπή» σημαίνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή·

«θέση σε λειτουργία» σημαίνει την πρώτη χρήση προϊόντος από τον εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης τελικό χρήστη, προς το σκοπό για τον οποίο προορίζεται·

«Κανονισμοί» σημαίνει Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 44 του παρόντος Νόμου και εναρμονίζουν στην έννομη τάξη της Δημοκρατίας ή εφορμίζουν μέτρα εφαρμογής·

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 237,
21.9.2000, σ. 1.

«κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1980/2000» σημαίνει την πρόξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο «Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1980/2000/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 2000, περί αναθεωρημένου κοινοτικού συστήματος απονομής οικολογικού σήματος», όπως εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 342,
22.12.2009, σ. 1.

«κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1221/2009» σημαίνει την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο «Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1221/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25^{ης} Νοεμβρίου 2009, περί της εκούσιας συμμετοχής οργανισμών σε κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 761/2001 και των αποφάσεων της Επιτροπής 2001/681/ΕΚ και 2006/193/ΕΚ», όπως εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

«κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 765/2008» σημαίνει την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο «Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου», όπως εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

«κατασκευαστής» σημαίνει –

(α) κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατασκευάζει προϊόντα τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου και είναι υπεύθυνο για τη συμμόρφωσή τους με τον παρόντα Νόμο, ενόψει της διάθεσής τους στην αγορά ή/και της θέσης τους σε λειτουργία με τη δική του επωνυμία ή τα δικά του οήμα ή για δική του χρήση,

(β) σε περίπτωση που δεν υπάρχει κατασκευαστής ή εισαγωγέας, οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διαθέτει στην αγορά ή/και θέτει σε λειτουργία προϊόντα τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου·

«κατασκευαστικά στοιχεία και υπομονάδες συναρμολόγησης» σημαίνει εξαρτήματα που προορίζονται να ενσωματωθούν σε προϊόντα και τα οποία δεν διατίθενται στην αγορά ή/και δεν

τίθενται σε λειτουργία ως μεμονωμένα εξαρτήματα για τελικούς χρήστες ή οι περιβαλλοντικές επιδόσεις των οπαίων δεν μπορούν να αξιολογούνται με ανεξάρτητο τρόπο·

«κοινοποιημένος οργανισμός» σημαίνει κυπριακό κοινοποιημένο οργανισμό και κάθε οργανισμό, ο οποίος κοινοποιείται από κράτος μέλος στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη, για σκοπούς εκτέλεσης της διαδικασίας εκτίμησης της συμμόρφωσης και ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο κοινοποιημένων οργανισμών που δημοσιεύεται από την Επιτροπή στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

«κράτος μέλος» σημαίνει κράτος που είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλο κράτος που είναι συμβαλλόμενο μέρος στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, η οποία υπογράφηκε στο Οπόρτο την 2^η Μαΐου 1992 και προσαρμόστηκε από το Πρωτόκολλο το οποίο υπογράφηκε στις Βρυξέλλες την 17^η Μαΐου 1993, όπως η Συμφωνία αυτή περαιτέρω εκάστοτε τροποποιείται·

«κύκλος ζωής» σημαίνει τα διαδοχικά και αλληλοσυνδεόμενα στάδια ενός προϊόντος, από τη χρήση της πρώτης ύλης έως την τελική διάθεση του προϊόντος·

«κυπριακός κοινοποιημένος οργανισμός» έχει την έννοια που αποδίδει στον όρο αυτό το άρθρο 2 του περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμου·

30(ι) του 2002
29(ι) του 2003
258(ι) του 2004
89(ι) του 2005
71(ι) του 2009
7(ι) του 2011.

«μέτρα εφαρμογής» έχει την έννοια που αποδίδει στον όρο αυτό το σημείο 3 του άρθρου 2 της οδηγίας 2009/125/ΕΚ·

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 204,
21.7.1998, σ. 37.

«οδηγία 98/34/ΕΚ» σημαίνει την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο «Οδηγία 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22^{ης} Ιουνίου 1998 για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στο τομέο των τεχνικών προτύπων και κανονισμών», όπως εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

«οδηγία 2009/125/ΕΚ» σημαίνει την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο «Οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21^{ης} Οκτωβρίου 2009 για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα συνδεόμενα με την ενεργεία προϊόντα», όπως εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

«οικολογικό προφίλ» σημαίνει την περιγραφή, σύμφωνα με τους σχετικούς για το συγκεκριμένο προϊόν Κανονισμούς, των εισροών και εκροών, όπως πρώτων υλών, εκπομπών και απόβλητων, που συνδέονται με ένα προϊόν καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του και που είναι σημαντικές από την όποια του περιβαλλοντικού αντίκτυπου του και εκφράζονται σε φυσικά μεγέθη, τα οποία μπορούν να μετρηθούν·

«οικολογικός σχεδιασμός» σημαίνει την ένταξη των περιβαλλοντικών πτυχών στο σχεδιασμό του προϊόντος, με στόχο τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων του προϊόντος καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του·

«περιβαλλοντικός αντίκτυπος» σημαίνει κάθε μεταβολή στο περιβάλλον, η οποία προκύπτει εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από ένα προϊόν κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής του·

«περιβαλλοντικές επιδόσεις» σε σχέση με προϊόν σημαίνει τα αποτελέσματα της εκ μέρους του κατασκευαστή διαχείρισης των περιβαλλοντικών πτυχών του προϊόντος, όπως αντικατοπτρίζονται στον φάκελο τεχνικών προδιαγραφών·

«περιβαλλοντική πτυχή» σημαίνει στοιχείο ή λειτουργία ενός προϊόντος που μπορεί να αλληλεπιδράσει με το περιβάλλον κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής του·

«συνδεόμενο με την ενέργεια προϊόν» ή «προϊόν» σημαίνει κάθε προϊόν που, κατά τη χρήση του, έχει επίδραση στην κατανάλωση ενέργειας, το οποίο διατίθεται στην αγορά ή/και τίθεται σε λειτουργία και περιλαμβάνει εξαρτήματα τα οποία προορίζονται να ενσωματωθούν σε συνδεόμενα με την ενέργεια προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου και διατίθενται στην αγορά ή/και τίθενται σε λειτουργία ως μεμονωμένα εξαρτήματα για τελικούς χρήστες και των οποίων οι περιβαλλοντικές επιδόσεις μπορούν να αξιολογούνται με ανεξάρτητο τρόπο·

«σχεδιασμός προϊόντος» σημαίνει το σύνολο των διαδικασιών που μετατρέπουν σε τεχνικές προδιαγραφές προϊόντος τις απαιτήσεις τις οποίες πρέπει να πληραί προϊόν από άποψης νομικής, τεχνικής, ασφαλείας, λειτουργίας, αγοράς ή άλλης άποψης·

«τρίτη χώρα» σημαίνει χώρα που δεν είναι κράτος μέλος·

«υλικά» σημαίνει όλα τα υλικά που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής των προϊόντων·

«Υπουργείο» σημαίνει το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Πεδίο εφαρμογής.

3.-(1) Ο παρών Νόμος εφαρμόζεται στο συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα.

(2) Ο παρών Νόμος δεν εφαρμόζεται στα μέσα μεταφοράς προσώπων ή/και εμπορευμάτων.

(3) Ο παρών Νόμος εφαρμόζεται χωρίς επηρεασμό των διατάξεων –

(α) του περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων Νόμου,

32(Ι) του 2002
133(Ι) του 2003
159(Ι) του 2005
48(Ι) του 2006.
78(Ι) του 2010.
23(Ι) του 2010.

(β) του περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμου,

(γ) του περί Χημικών Ουσιών Νόμου και

(δ) του περί Εκπομπών Ορισμένων Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Συγκράτηση, Πρόληψη και Μείωση) Νόμου.

Σκοπός.

4. Σκοπός του παρόντος Νόμου είναι ο καθορισμός πλαισίου για τη θέσπιση απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού, τις οποίες πρέπει να πληρούν τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα, προκειμένου αυτά να διατίθενται στην αγορά ή/και να τίθενται σε λειτουργία και να κυκλοφορούν ελεύθερα στην αγορά, συμβάλλοντας έτσι στην αειφόρο ανάπτυξη μέσω της αύξησης της ενεργειακής απόδοσης, του επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος και στην ταυτόχρονη αύξηση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού.

Διάθεση στην αγορά ή/και θέση σε λειτουργία προϊόντος.

5.-(1) Προϊόντα μπορούν να διατίθενται στην αγορά ή/και να τίθενται σε λειτουργία μόνο εφόσον συμμορφώνονται με τον παρόντα Νόμο και τους σχετικούς Κανονισμούς και φέρουν τη σήμανση συμμόρφωσης σύμφωνα με το άρθρο 7.

(2) Προϊόν για το οποίο τυγχάνουν εφαρμογής περισσότεροι από ένας Κανονισμοί, διατίθεται στην αγορά ή/και τίθεται σε λειτουργία μόνο σε περίπτωση κατά την οποία συμμορφώνεται πλήρως με όλους τους σχετικούς Κανονισμούς.

Εφαρμογή νομοθεσίας κρατών μελών.

6. Οποιαδήποτε αναφορές στον παρόντα Νόμο σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και Κανονισμών, σε σχέση με πράξεις που διεξάγονται στα έδαφος κράτους μέλους άλλου από τη Δημοκρατία, θεωρούνται αναφορές σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας εκείνου του κράτους μέλους, η οποία ενσωματώνει την οδηγία 2009/125/ΕΚ και τα σχετικά μέτρα εφαρμογής και, σε περίπτωση που δεν υπάρχει τέτοιο νομοθεσία, θεωρούνται αναφορές σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2009/125/ΕΚ και των σχετικών μέτρων εφαρμογής.

Σήμανση και δήλωση συμμόρφωσης.

7.-(1) Πριν από τη διάθεση στην αγορά ή/και τη θέση σε λειτουργία ενός προϊόντος, ταποθετείται στο προϊόν η σήμανση συμμόρφωσης και εκδίδεται δήλωση συμμόρφωσης, με την οποία ο κατασκευαστής ή ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπός του διασφαλίζει και δηλώνει ότι το προϊόν έχει συμμορφωθεί με όλες τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των σχετικών Κανονισμών.

Παράρτημα Ι.

(2) Η σήμανση συμμόρφωσης αποτελείται από τα αρχικά "CE", όπως καθορίζεται στο Παράρτημα Ι και τους σχετικούς Κανονισμούς.

Παράρτημα ΙΙ.

(3) Η δήλωση συμμόρφωσης περιλαμβάνει τα στοιχεία που ορίζονται στο Παράρτημα ΙΙ και στους σχετικούς Κανονισμούς και παραπέμπει στους σχετικούς Κανονισμούς.

(4) Απαγορεύεται η ταποθέτηση στο προϊόν σημάτων που ενδέχεται να παρεπληγίσουν τους χρήστες ως προς την έννοια ή τη μορφή της σήμανσης συμμόρφωσης.

(5)(α) Η δήλωση συμμόρφωσης συντάσσεται σε μια από τις επίσημες γλώσσες των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(β) Σε περίπτωση που η δήλωση συμμόρφωσης συντάσσεται στη Δημοκρατία ή σε περίπτωση προϊόντων που απαιτείται από Κανονισμούς να συνοδεύονται αποδείγματα από αυτή ή σε περίπτωση που η διαδικασία εκτίμησης της συμμόρφωσης γίνεται από κυπριακό κοινοποιημένο οργανισμό, η αρμόδια αρχή δύναται να αποιήσει όπως αυτή συντάσσεται ή/και μεταφράζεται στην Ελληνική γλώσσα.

(γ) Κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου (β), η αρμόδια αρχή λαμβάνει υπόψη-

- (i) τη δυνατότητα παροχής των πληροφοριών με εναρμονισμένα σύμβολα ή αναγνωρισμένους κωδικούς ή άλλα μέτρα, και
- (ii) τους χρήστες που προβλέπεται να χρησιμοποιούν το προϊόν και το είδος των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται.

Υποχρεώσεις εισαγωγέα.

8. Όταν ο κατασκευαστής δεν είναι εγκατεστημένος εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν υπάρχει εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπός του εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο εισαγωγέας έχει υποχρέωση όπως -

- (α) διασφαλίζει ότι το προϊόν το οποίο διαθέτει στην αγορά ή/και θέτει σε λειτουργία συμμορφώνεται με τον παρόντα Νόμο και τους σχετικούς Κανονισμούς, και
- (β) διατηρεί και έχει διαθέσιμη τη δήλωση συμμόρφωσης και την τεχνική τεκμηρίωση.

Ελεύθερη κυκλοφορία.

9.-(1) Δεν δύναται να απαγορευθεί, περιοριστεί ή παρεμποδιστεί η διάθεση στην αγορά ή/και η θέση σε λειτουργία στο έδαφος της Δημοκρατίας προϊόντος, που έχει συμμορφωθεί με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των σχετικών Κανονισμών και φέρει τη σήμανση συμμόρφωσης σύμφωνα με το άρθρο 7, για λόγους απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού που αφορούν παραμέτρους οικολογικού σχεδιασμού, οι οποίες κλύπτονται από σχετικούς Κανονισμούς.

(2) Δεν είναι δυνατό να απαγορευθεί, περιοριστεί ή παρεμποδιστεί η διάθεση στην αγορά ή/και η θέση σε λειτουργία στο έδαφος της Δημοκρατίας προϊόντος, που φέρει τη σήμανση συμμόρφωσης σύμφωνα με το άρθρο 7, για λόγους απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού που αφορούν παραμέτρους οικολογικού σχεδιασμού οι οποίες καλύπτονται από σχετικούς Κανονισμούς, όταν οι σχετικοί Κανονισμοί αυτοί δεν προβλέπουν απαίτηση οικολογικού σχεδιασμού.

(3) Επιτρέπεται η παρουσίαση προϊόντος, όπως σε εμπορικές εκθέσεις και επιδείξεις, το οποίο δεν συμφωνεί με τις διατάξεις των σχετικών Κανονισμών, νοούμενου ότι υπάρχει ορατή ένδειξη, η οποία ρητά οναφέρει ότι το εν λόγω προϊόν δεν θα διατεθεί στην αγορά ή/και τεθεί σε λειτουργία έως ότου συμμορφωθεί με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των σχετικών Κανονισμών.

Επιτήρηση της αγοράς.

10.-(1) Η αρμόδια αρχή ασκεί τις εξουσίες που προβλέπονται στο άρθρα 11 έως 24 για την επιτήρηση της αγοράς με τρόπο ανεξάρτητο, αμερόληπτο και χωρίς διακρίσεις, λαμβάνοντας τα αποδεδειγμένα μέτρα, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου ή μη συμμόρφωσης.

(2) Η αρμόδια αρχή δύναται να αναθέτει τεχνικές λειτουργίες σε άλλο οργανισμό, νοούμενου ότι δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων του οργανισμού αυτού σε σχέση με οποιοσδήποτε άλλες δραστηριότητες δυνατό να διεξάγει:

Νοείται ότι, την ευθύνη για τις αποφάσεις του οργανισμού αυτού εξακολουθεί να έχει η αρμόδια αρχή.

(3) Η αρμόδια αρχή ενημερώνει το Υπουργείο ως προς τα μέτρα που λαμβάνει για σκοπούς επιτήρησης της αγοράς και το Υπουργείο ενημερώνει την Επιτροπή αναφορικά με τα αποτελέσματα των εν λόγω μέτρων.

(4) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του εδαφίου (5), η αρμόδια αρχή ενεργεί ως αρχή επιτήρησης της αγοράς για τους σκοπούς των Κεφαλαίων III και IV του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008.

(5) Ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων ενεργεί ως η αρχή που είναι αρμόδια για τον έλεγχο στα εξωτερικά σύνορα της Δημοκρατίας, σύμφωνα με το Τμήμα 3 του Κεφαλαίου III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008.

Εξουσία λήψης πληροφοριών.

11.-(1) Για σκοπούς επιτήρησης της αγοράς ή σε περίπτωση που έχει εύλογη υπαψία ότι το προϊόν δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των σχετικών Κανονισμών, η αρμόδια αρχή έχει εξουσία να απαιτεί, με ειδοποίηση που επιδίδεται στο κατάλληλο πρόσωπο, όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τα προϊόντα και πιο συγκεκριμένα έχει εξουσία να

απαιτεί:

- (α) Τη δήλωση συμμόρφωσης, όπου αυτό είναι εφαρμόσιμο, από τον κατασκευαστή ή τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του ή τον εισαγωγέα
- (β) περίληψη της τεχνικής τεκμηρίωσης από τον κατασκευαστή ή τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του ή τον εισαγωγέα, ανάλογα με την περίπτωση, και, σε περίπτωση σοβαρών αμφιβολιών για τη συμμόρφωση του προϊόντος με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των σχετικών Κανονισμών, την πλήρη τεχνική τεκμηρίωση
- (γ) την παροχή πληροφοριών σε σχέση με τη διαδικασία εκτίμησης της συμμόρφωσης από καινοπονημένο οργανισμό, όπου αυτό είναι εφαρμόσιμο.

(2) Στην πιο πάνω προβλεπόμενη ειδοποίηση καθορίζεται περίοδος δέκα (10) ημερών, εντός των οποίων το πρόσωπο στα οποία επιδίδεται οφείλει να παραχωρήσει τις πληροφορίες και ο τύπος στον οποίο οφείλει να τις παρουσιάσει.

(3) Η αρμόδια αρχή δύναται, εάν το θεωρήσει απαραίτητο, να ζητήσει από τον κατασκευαστή, τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του ή τον εισαγωγέα, ανάλογα με την περίπτωση, μετάφραση στην Ελληνική γλώσσα της δήλωσης συμμόρφωσης ή/και συγκεκριμένου μέρους της τεχνικής τεκμηρίωσης, το οποίο καθορίζεται από την ίδια.

(4) Κάθε καταναλωτής και/ή ενδιαφερόμενο πρόσωπο μπορεί να υποβάλλει στην αρμόδια αρχή οποιαδήποτε πορατήρηση σχετικά με τη συμμόρφωση προϊόντος προς τον παρόντα Νόμο και τους σχετικούς Κανονισμούς.

Εμπιστευτικότητα των πληροφοριών.

12.-(1) Οποιαδήποτε πληροφορία λαμβάνεται από οποιοδήποτε πρόσωπο κατά την ενάσκηση των εξουσιών που προβλέπονται στα άρθρα 11 και 32, θεωρείται εμπιστευτική και απαγορεύεται η αποκάλυψη ή η ανοχή διαρροής της.

(2) Οι διατάξεις του εδαφίου (1), δεν ισχύουν σε περίπτωση που η πληροφορία είναι δημοσιευμένη ή η αποκάλυψη γίνεται -

- (α) επειδή τίθεται σε σοβαρό ή άμεσο κίνδυνο η υγεία και ασφάλεια οποιουδήποτε προσώπου και ιδιαίτερα των καταναλωτών και των εργαζομένων ή η προστασία του περιβάλλοντος
- (β) σε σχέση με τη διερεύνηση οποιουδήποτε ποινικού αδικήματος δυνάμει του παρόντος Νόμου ή για σκοπούς οποιασδήποτε διοικητικής, αστικής ή ποινικής διαδικασίας που εγείρεται δυνάμει του παρόντος Νόμου.

Γενικές εξουσίες αρμόδιας αρχής.

13.-(1) Για να διαπιστωθεί η συμμόρφωση προϊόντος που διατίθεται στην αγορά ή/και τίθεται σε λειτουργία με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των σχετικών Κανονισμών, η αρμόδια αρχή έχει εξουσία, είτε αυτεπάγγελο είτε μετά την υποβολή ποραπτόνου από οποιοδήποτε πρόσωπο είτε μετά από αναφορά από οποιοδήποτε άλλη Υπηρεσία, κατά την ενάσκηση των καθηκόντων της δυνάμει οποιουδήποτε άλλου νόμου, να-

- (α) διενεργεί τακτικές επισκέψεις προς έλεγχο σε εμπορικούς και βιομηχανικούς χώρους, καθώς και σε χώρους απαθήκευσης των προϊόντων
- (β) διενεργεί επισκέψεις προς έλεγχο είτε σε χώρους εργασίας είτε σε οποιοδήποτε άλλα χώρο, σε περίπτωση προϊόντων τα οποία τίθενται σε λειτουργία στους χώρους αυτούς
- (γ) διεξάγει τυχάιους δειγματοληπτικούς ελέγχους των προϊόντων και
- (δ) λαμβάνει δείγματα των προϊόντων και να τα υποβάλλει σε εξέταση και δοκιμή.

(2) Επιπρόσθετα με τις προβλεπόμενες στο εδάφιο (1) εξουσίες, σε περίπτωση που διοπιστωθεί μη συμμόρφωση του προϊόντος με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των σχετικών Κανονισμών, η αρμόδια αρχή δύναται να διεξάγει έλεγχο στις εγκαταστάσεις παραγωγής του προϊόντος, κατά το στάδιο παραγωγής του, νοούμενου ότι η παραγωγή γίνεται στη Δημοκρατία, για να διαπιστωθεί κατά πόσο η μη συμμόρφωση οφείλεται σε λάθος το οποίο συμβαίνει κατ' εξακολούθηση.

Αγορά προϊόντων για σκοπούς δοκιμών.	<p>14.-(1) Για να διαπιστωθεί κατά πόσο έχει γίνει παράβαση οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος Νόμου ή/και των σχετικών Κανονισμών σε σχέση με οποιοδήποτε προϊόν, η αρμόδια αρχή έχει εξουσία να προβαίνει ή να εξουσιοδοτεί λειτουργό της να προβαίνει σε οποιαδήποτε αγορά προϊόντος.</p> <p>(2) Όταν οποιαδήποτε προϊόντα που αγοράζονται δυνάμει του παρόντος άρθρου, από ή για λογαριασμό της αρμόδιας αρχής υποβάλλονται σε δοκιμή και η δοκιμή αυτή οδηγεί -</p> <ul style="list-style-type: none"> (α) στην έγερση ποινικής δίωξης για αδίκημα, αναφορικά με παράβαση του παρόντος Νόμου ή/και των σχετικών Κανονισμών, (β) σε διαδικασία δήμευσης προϊόντων δυνάμει του άρθρου 21, ή (γ) στην επίδοση ειδοποίησης αναστολής ή απόσυρσης αναφορικά με οποιοδήποτε προϊόντα δυνάμει του άρθρου 20,
Εξουσία έρευνας και κατάσχεσης.	<p>η αρμόδια αρχή επιτρέπει στο πρόσωπο από το οποίο έχουν αγορασθεί τα προϊόντα ή σε οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο αποτελεί μέρος της ποινικής διαδικασίας ή της διαδικασίας δήμευσης ή το οποίο έχει συμφέρον σε οποιαδήποτε προϊόντα τα οποία αφορά η ειδοποίηση αναστολής ή απόσυρσης, να υποβάλει επίσης τα προϊόντα σε δοκιμή.</p> <p>15.-(1) Δεόντως εξουσιοδοτημένος λειτουργός της αρμόδιας αρχής δύναται, προς το σκοπό της διαπίστωσης οποιασδήποτε παράβασης του παρόντος Νόμου και των σχετικών Κανονισμών, κατά οποιαδήποτε εύλογη ώρα και επιδεικνύοντας το πιστοποιητικό της ιδιότητάς του, να οσκήσει οποιαδήποτε από τις πιο κάτω εξουσίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> (α) Να επιθεωρεί οποιαδήποτε προϊόντα και να εισέρχεται σε οποιαδήποτε υποστατικά, εκτός από εκείνα που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά ως κατοικία, έχοντας μαζί του τέτοια άλλα πρόσωπα και εξοπλισμό τον οποίο δυνατό να θεωρήσει απαραίτητο και (β) να εξετάζει οποιαδήποτε διαδικασία, περιλαμβανομένων οποιωνδήποτε διευθετήσεων για διεξαγωγή δοκιμής, σχετικής με την παραγωγή οποιωνδήποτε προϊόντων. <p>(2) Αν ο εξουσιοδοτημένος λειτουργός έχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι έχει παραβιαστεί οποιαδήποτε διάταξη του παρόντος Νόμου ή/και των σχετικών Κανονισμών σε σχέση με οποιοδήποτε προϊόν, τότε δύναται να -</p> <ul style="list-style-type: none"> (α) απαιτήσει από το κατάλληλο πρόσωπο τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 11, (β) πάρει αντίγραφα των πληροφοριών που παρουσιάζονται δυνάμει της παραγράφου (α) ή οποιασδήποτε γενόμενης κατοχώρησης σε αυτές (γ) κοτάσχει και να κατακρατήσει το προϊόν για να διαπιστωθεί, με δοκιμή ή άλλως πως, οποιαδήποτε τέτοια παράβαση. <p>(3) Ο εξουσιοδοτημένος λειτουργός έχει εξουσία κατάσχεσης και κατακράτησης προϊόντων και αποίτησης και εξασφάλισης πληροφοριών, περιλαμβανομένων αντιγράφων αυτών, σε σχέση με -</p> <ul style="list-style-type: none"> (α) οποιαδήποτε προϊόν ή πληροφορία που έχει εύλογη αιτία να υποπτεύεται ότι μπορεί να χρειαστεί για αποδεικτικούς σκοπούς σε ποινική διαδικασία για αδίκημα αναφορικά με παράβαση του παρόντος Νόμου ή/και των σχετικών Κανονισμών (β) οποιοδήποτε προϊόν το οποίο έχει εύλογη αιτία να υποπτεύεται ότι δυνατό να υπόκειται σε δήμευση δυνάμει του άρθρου 21.
Ειδοποίηση κατάσχεσης.	<p>16. Όταν η αρμόδια αρχή προβαίνει σε κατάσχεση οποιασδήποτε προϊόντος ή σχετικών με το προϊόν πληροφοριών δυνάμει του άρθρου 15, οφείλει να πληροφορεί το πρόσωπο από το οποίο αυτά έχουν κατασχεθεί ή εξασφαλισθεί και, σε περίπτωση εισαγόμενων προϊόντων τα οποία κατακρατούνται μέσα σε οποιοδήποτε υποστατικό υπό τον έλεγχο των τελωνειακών αρχών της Δημοκρατίας δυνάμει των άρθρων 26 και 27, τον εισαγωγέα των προϊόντων, ότι τα προϊόντα αυτά έχουν κατασχεθεί ή κατακρατηθεί, ανάλογο με την περίπτωση.</p>
Έντολμα εισόδου και έρευνας υποστατικών.	<p>17.-(1) Τηρουμένων των σχετικών με την έκδοση και εκτέλεση δικαστικών εντολμάτων έρευνας διατάξεων του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Επαρχιακός Δικαστής, με βάση ένορκη καταγγελία οφού ικανοποιηθεί ότι -</p>

Κεφ. 155.

93 του 1972
2 του 1975
12 του 1975
41 του 1978
162 του 1989
142 του 1991
9 του 1992
10(i) του 1996
89(i) του 1997
54(i) του 1998
96(i) του 1998
14(i) του 2001
185(i) του 2003
219(i) του 2004
57(i) του 2007
9(i) του 2009.

- (α) (i) οποιοδήποτε προϊόν ή πληροφορίες, τα οποία οποιοσδήποτε εξουσιοδοτημένος λειτουργός της αρμόδιας αρχής έχει εξουσία δυνάμει του παρόντος Νόμου, να επιθεωρεί, βρίσκονται σε οποιαδήποτε υποστατικά και ότι η επιθεώρηση τους είναι πιθανόν να αποκαλύψει οποιοδήποτε στοιχείο για την ύπαρξη οποιασδήποτε παράβασης του παρόντος Νόμου, ή
- (ii) τέτοια παράβαση έχει λάβει χώρα ή πρόκειται να λάβει χώρα σε οποιαδήποτε υποστατικά, και
- (β) (i) η είσοδος στα υποστατικά έχει εμποδιστεί ή είναι πιθανόν να εμποδιστεί και έχει δοθεί στον κάτοχο αυτών ειδοποίηση περί της πραξέσεως για οίτηση τέτοιου εντάλματος, ή
- (ii) η αίτηση άδειας εισόδου ή η παροχή τέτοιας ειδοποίησης θα ματαιώνει το σκοπό της εισόδου, ή
- (iii) τα υποστατικά είναι κενά κατοχής,

δύνатаι να εκδώσει δικαστικό ένταλμα, με ισχύ ενός (1) μηνός, το οποίο να εξουσιοδοτεί οποιοδήποτε λειτουργό της αρμόδιας αρχής να εισέλθει στο υποστατικά.

(2) Εξουσιοδοτημένος λειτουργός που εισέρχεται σε οποιαδήποτε υποστατικά δυνάμει δικαστικού εντάλματος που εκδίδεται με βάση το εδάφιο (1), δύναται να έχει μαζί του τέτοια άλλα πρόσωπα και τέτοιο εξοπλισμό τον οποίο δυνατό να θεωρήσει απαραίτητο.

(3) Εγκαταλείποντας οποιαδήποτε υποστατικά στα οποία πρόσωπο είναι εξουσιοδοτημένο να εισέλθει μετά από δικαστικό ένταλμα που εκδίδεται δυνάμει του εδαφίου (1), το πρόσωπο αυτό οφείλει, εάν τα υποστατικά αυτά είναι κενά κατοχής, να τα εγκαταλείψει σε όποια ασφαλή κατάσταση τα βρήκε, ιδιαίτερα από την άποψη της εξώθεν παραβίασής τους.

Αίτηση για διάταγμα επιστροφής προϊόντων.

18.-(1) Οποιοδήποτε πρόσωπο έχει συμφέρον σε οποιαδήποτε προϊόν το οποίο κατέσχευται ή κατακρατείται δυνάμει οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος Νόμου από την αρμόδια αρχή ή από οποιοδήποτε εξουσιοδοτημένο λειτουργό της, δύναται να αποταθεί στο δικαστήριο για έκδοση διατάγματος για επιστροφή του προϊόντος σε αυτά ή σε άλλο πρόσωπο.

(2) Τα δικαστήρια προβαίνει στην έκδοση του αναφερόμενου στο εδάφιο (1) διατάγματος, μόνο εάν ικανοποιηθεί ότι -

- (α) σε περίπτωση που έχει κινηθεί ποινική διαδικασία για αδίκημα που αναφέρεται στο άρθρο 36 σε σχέση με το προϊόν ή τη διαδικασία δήμευσης του προϊόντος, αυτή έχει περατωθεί χωρίς να δημευθεί το προϊόν ή χωρίς να καταδικαστεί οποιοδήποτε πρόσωπο·
- (β) δεν έχει κινηθεί η προβλεπόμενη στην παράγραφο (α) διαδικασία και έχει παρέλθει χρονικό διάστημα πέραν των τριών (3) μηνών, από το οποίο το προϊόν κατασχέθηκε ή κατακρατήθηκε.

Ειδοποίηση μη συμμόρφωσης.

19.-(1) Η αρμόδια αρχή, αφού διαπιστώσει μη συμμόρφωση προϊόντος προς οποιαδήποτε διάταξη του παρόντος Νόμου και των σχετικών Κανονισμών, επιδίδει ειδοποίηση στον κατασκευαστή ή στον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του ή στον εισαγωγέα, ανάλογα με την περίπτωση, στην οποία του επισημαίνει την παράβαση και τον καλεί να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των σχετικών Κανονισμών, μέσα στο χρονικό διάστημα που καθορίζεται στην ειδοποίηση, ανάλογα με τη φύση της παράβασης.

(2) Η ειδοποίηση μη συμμόρφωσης περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- (α) Τα μέτρα στα οποία οφείλει να προβεί ο κατασκευαστής ή ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπός του ή ο εισαγωγέας, ανάλογα με την περίπτωση, για να θεωρηθεί ότι συμμορφώθηκε με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των σχετικών Κανονισμών·
- (β) προθεσμία, εντός της οποίας, ο κατασκευαστής ή ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπός του ή ο εισαγωγέας, ανάλογα με την περίπτωση, δύναται να παραθέσει τις απόψεις του για την παράβαση, είτε προφορικά είτε γραπτώς ενώπιον της αρμόδιας αρχής· και
- (γ) τα μέτρα που δύναται να λάβει η αρμόδια αρχή, σε περίπτωση που ο κατασκευαστής ή ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος του ή ο εισαγωγέας, ανάλογα με την περίπτωση, δεν συμμορφωθεί.

(3) Σε περίπτωση πλήρους συμμόρφωσης με την ανσφερόμενη στα εδάφια (1) και (2) ειδοποίηση, η αρμόδια αρχή οφείλει να απέχει από τη λήψη αποικωνδήποτε μέτρων.

(4) Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την ειδοποίηση, η αρμόδια αρχή δύναται να λάβει οποιαδήποτε μέτρα κρίνει κατάλληλα, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης, περιλαμβανομένης της διαδικασίας επίκλησης της ρήτρος διασφάλισης που προβλέπεται στο άρθρο 20, ναουμένου ότι άλλα μέτρα έχουν αποτύχει ή δεν θεωρούνται ικανοποιητικά.

Διαδικασία
επίκλησης της
ρήτρος διασφάλισης.

20.-(1) Η αρμόδια αρχή δύναται, αφού ενημερώσει το Υπουργείο και τον κατασκευαστή ή τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του ή τον εισαγωγέα, ανάλογα με την περίπτωση, να περιορίσει ή να απαγορεύσει τη διάθεση στην αγορά και τη θέση σε λειτουργία προϊόντων ή να αποσύρει από την αγορά προϊόντα τα οποία φέρουν την σπαιταύμενη σήμανση συμμόρφωσης και χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τη χρήση για την οποία προορίζονται, όμως δεν έχουν συμμορφωθεί με όλες τις σχετικές διατάξεις του παρόντος Νόμου και των σχετικών Κανονισμών.

(2)(α) Όταν η αρμόδια αρχή επικαλείται τη ρήτρα διασφάλισης δυνάμει του εδαφίου (1), επιδίδει στον κατασκευαστή ή στον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του ή στον εισαγωγέα, ανάλογα με την περίπτωση,

- (i) ειδοποίηση αναστολής, η οποία απαγορεύει στο πρόσωπο στο οποίο επιδίδεται τη διάθεση του προϊόντος στην αγορά και τη θέση του σε λειτουργία χωρίς τη συγκατάθεση της αρμόδιας αρχής για περίοδο που καθορίζεται σε αυτή·

Νοείται ότι η περίοδος που καθορίζεται στην ειδοποίηση αναστολής ξεκινά από την ημερομηνία επίδοσης της ειδοποίησης και δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες· ή

- (ii) ειδοποίηση απόσυρσης του προϊόντος από την αγορά.

(β) Το γεγονός της επίδοσης ειδοποίησης αναστολής ή ειδοποίησης απόσυρσης δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, με γνωστοποίηση της αρμόδιας αρχής.

(3) Η ειδοποίηση αναστολής ή απόσυρσης -

- (α) περιγράφει το προϊόν με τρόπο που να διακρίβώνεται επακριβώς η ταυτότητά του· και
- (β) εκθέτει με ακρίβεια τους λόγους για τους οποίους επιδίδεται και τους λόγους για τους οποίους η αρμόδια αρχή κρίνει ότι έχουν παραβιαστεί οι διατάξεις του παρόντος Νόμου κα των σχετικών Κανονισμών.

(4) Η ειδοποίηση αναστολής ή η ειδοποίηση απόσυρσης, που επιδίδεται από την αρμόδια αρχή δυνάμει του εδαφίου (2), δύναται να απαιτεί από το πρόσωπο προς το οποίο επιδίδεται να τηρεί την αρμόδια αρχή ενήμερη για το χώρο στον οποίο βρίσκεται το προϊόν για το χρονικό διάστημα της αναστολής ή της απόσυρσης.

(5) Η αρμόδια αρχή ενημερώνει αμέσως την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη, σε περίπτωση επίδοσης ειδοποίησης αναστολής ή απόσυρσης.

(6) Επίδοση ειδοποίησης αναστολής αναφορικά με οποιοδήποτε προϊόν συνεπάγεται τη μη δυνατότητα επίδοσης περαιτέρω ειδοποίησης αναφορικά με το ίδιο προϊόν, εκτός εάν, κατά τη λήξη της περιόδου που αναγράφεται στην πιο πάνω ειδοποίηση, βρίσκεται σε εκκρεμότητα -

- (α) ποινική διαδικασία εναντίον του προσώπου αυτού για αδίκημα που προβλέπεται στο άρθρο 36, ή
- (β) διαδικασία δήμευσης των προϊόντων δυνάμει του άρθρου 21.

(7) Συγκατάθεση για επαναδιάθεση του προϊόντος στην αγορά που παρέχεται από την αρμόδια αρχή για σκοπούς του εδαφίου (2), δύναται να επιβάλλει τέτοιους όρους για τη διάθεση του προϊόντος στην αγορά ή για τη θέση του σε λειτουργία, τους οποίους η αρμόδια αρχή κρίνει κατάλληλους ως προς τη συμμόρφωση του προϊόντος με τον παρόντα Νόμο και τους σχετικούς Κανονισμούς.

(8) Οποιαδήποτε πληροφορία περιέχεται σε γνώση της αρμόδιας αρχής στα πλαίσια της διαδικασίας του παρόντος άρθρου, δύναται να κριθεί από την αρμόδια αρχή, εφόσον αυτό δικαιολογείται, ως εμπιστευτική.

Δήμευση των προϊόντων κατόπιν διατάγματος δικαστηρίου.

21.-(1) Ανεξάρτητα από την κίνηση ποινικής δίωξης για αδίκημα που αναφέρεται στο άρθρο 36, η αρμόδια αρχή δύναται, σε περίπτωση επίκλησης της διαδικασίας της ρήτρας διασφάλισης δυνάμει του άρθρου 20, αφού δώσει ειδοποίηση δυνάμει του ίδιου άρθρου και τηρουμένων των εκάστοτε εν ισχύ περί Πολιτικής Δικονομίας Θεσμών, να αποσταθεί διά κλήσεως στο δικαστήριο δυνάμει του παρόντος άρθρου, ζητώντας την έκδοση διατάγματος για τη δήμευση οποιουδήποτε προϊόντος, για το λόγο ότι αυτό δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των σχετικών Κανονισμών.

(2) Κατόπιν αίτησης δυνάμει του παρόντος άρθρου, το δικαστήριο προβαίνει στην έκδοση διατάγματος για δήμευση οποιουδήποτε προϊόντος, μόνο αν ικανοποιηθεί ότι -

- (α) το προϊόν δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των σχετικών Κανονισμών·
- (β) το πρόσωπο στο οποίο επιδόθηκε ειδοποίηση αναστολής ή ειδοποίηση απόσυρσης δεν συμμορφώνεται με αυτήν· και
- (γ) κανένα λαγικό μέσο δεν είναι διαθέσιμο υπό τις περιστάσεις, για τη συμμόρφωση του ενδιαφερόμενου προσώπου με τη σχετική ειδοποίηση.

(3) Με την επιφύλαξη του εδαφίου (4), όταν οποιαδήποτε προϊόντα δημεύονται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου, δύναται να καταστραφούν σύμφωνα με τις οδηγίες που δίνει το δικαστήριο:

Νοείται ότι, Κανονισμοί δύνανται να προβλέπουν διαφορετικά σε σχέση με την καταστροφή συγκεκριμένων προϊόντων.

(4) Εκδίδοντας διάταγμα δυνάμει του παρόντος άρθρου, το δικαστήριο δύναται, αν το κρίνει σκόπιμο, να διατάξει όπως τα προϊόντα στα οποία αναφέρεται το διάταγμα, αντί να καταστραφούν, παραδοθούν σε πρόσωπο που θα ορίσει το δικαστήριο, υπό τον όρο ότι το πρόσωπο αυτό -

- (α) δεν θα διαθέσει τα προϊόντα αυτά στην αγορά ή δεν θα τα θέσει σε λειτουργία, εκτός για σκοπούς διάθεσής τους ως απόβλητο, και
- (β) θα συμμορφωθεί με οποιοδήποτε διαταγή πληρωμής εξόδων ή δαπανών που εκδόθηκε εναντίον του στα πλαίσια της διαδικασίας έκδοσης του διατάγματος για τη δήμευση των προϊόντων.

Ενημέρωση Επιτροπής και λοιπών κρατών μελών.

22. Η αρμόδια αρχή ενημερώνει αμέσως την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη για την επίκληση της διαδικασίας ρήτρας διασφάλισης, καθώς και για τους λόγους για τους οποίους έγινε η εν λόγω επίκληση και απαστέλλει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και στοιχεία πάνω στα οποία βασίστηκε η εν λόγω απόφαση τα οποία την τεκμηριώνουν, ενημερώνοντας ειδικότερα κατά πόσο η απόφαση για επίκληση της ρήτρας διασφάλισης οφείλεται -

- (α) στη μη τήρηση των απαιτήσεων του παρόντος Νόμου και των σχετικών Κανονισμών,

- (β) στη λανθασμένη εφαρμογή των σχετικών εναρμονισμένων προτύπων, κατά τα διαλαμβανόμενα στο εδάφιο (2) του άρθρου 31, και/ή
- (γ) σε ελλείψεις των εναρμονισμένων προτύπων, κατά τα διαλαμβανόμενα στο εδάφιο (2) του άρθρου 31.

Αναστολή της διαδικασίας επίκλησης της ρήτρας διασφάλισης.

23.-(1) Η διαδικασία επίκλησης της ρήτρας διασφάλισης αναστέλλεται σε περίπτωση που -

- (α) ο κατασκευαστής ή ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπός του ή άλλο υπεύθυνο πρόσωπο συμφωνεί με την αρμόδια αρχή να τροποποιήσει το προϊόν με τρόπο που να επιτυγχάνεται η συμμόρφωση του προϊόντος με τον παρόντα Νόμο και τους σχετικούς Κονονισμούς, ή
- (β) η Επιτροπή αποφασίζει, μετά από διερεύνηση του όλου θέματος, ότι η επίκληση της ρήτρας διασφάλισης δεν είναι δικαιολογημένη, οπότε η αρμόδια αρχή έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει την ελεύθερη διάθεση και/ή θέση σε λειτουργία του προϊόντος στην αγορά και να αποζημιώσει τον κατασκευαστή, όπως προβλέπεται στο άρθρο 39.

(2) Το γεγονός της αναστολής της διαδικασίας επίκλησης της ρήτρας διασφάλισης δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, με γνωστοποίηση της αρμόδιας αρχής.

Υποχρέωση αιτιολόγησης μέτρων και πληροφόρησης των ενδιαφερόμενων προσώπων για τα δικαιώματά τους.

24.-(1) Τα μέτρα που λαμβάνονται από την αρμόδια αρχή δυνάμει των άρθρων 10 έως 23 και τα οποία περιορίζουν την ελεύθερη διάθεση προϊόντων στην αγορά ή τη θέση τους σε λειτουργία ή τα οποία επιβάλλουν την απόσυρση προϊόντος από την αγορά πρέπει να αιτιολογούνται δεόντως από την αρμόδια αρχή.

(2) Τα μέτρα αυτά κοινοποιούνται, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήψη της απόφασης, στο ενδιαφερόμενο μέρος ή μέρη και αναφέρουν τα ένδικα ή άλλα μέσα, τα οποία τα μέρη έχουν στη διάθεσή τους για προσβολή των αποφάσεων της αρμόδιας αρχής, καθώς και τις προθεσμίες εντός των οποίων αυτά θα πρέπει να ασκηθούν.

(3) Το ενδιαφερόμενο μέρος έχει δικαίωμα να εκφράσει τη γνώμη του γραπτώς ή προφορικώς ενώπιον της αρμόδιας αρχής πριν την εφαρμογή του σχετικού μέτρου και μέσα σε προθεσμία που καθορίζεται στην ειδοποίηση αναστολής ή απόσυρσης, ανάλογα με την περίπτωση.

Νοείται ότι, σε περίπτωση που λόγω του επείγοντος χαρακτήρα των μέτρων που λαμβάνονται, δεν πραγματοποιηθεί η πιο πάνω διαβούλευση, αυτή θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μέσω σε εύλογο χρονικό διάστημα από την εφαρμογή του μέτρου.

(4) Σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή αποφασίσει την απόσυρση του προϊόντος από την αγορά αφείλε να ποροτύνει τους διανομείς, τους χρήστες και τους κοινοβωτές του προϊόντος να συμβάλουν στην εφαρμογή του μέτρου αυτού.

Ιεραρχική προσφυγή εναντίον ειδοποίησης αναστολής ή απόσυρσης.

25.-(1) Ενάντιον της απόφασης για επίκληση της ρήτρας διασφάλισης δύναται να ασκηθεί ιεραρχική προσφυγή ενώπιον του Υπουργού, η οποία ασκείται μέσα σε τριάντο (30) ημέρες από την ημέρα που το ενδιαφερόμενο πρόσωπο λαμβάνει γνώση της ειδοποίησης.

(2) Η απόφαση της αρμόδιας αρχής για επίκληση της ρήτρας διασφάλισης δεν καθίσταται εκτελεστή πριν από την πάροδο της πιο πάνω προθεσμίας και, σε περίπτωση άσκησης ιεραρχικής προσφυγής από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, πριν από την έκδοση της απόφασης του Υπουργού, η οποία εκδίδεται εντός ενενήντα (90) ημερών από την ημερομηνία άσκησης της ιεραρχικής προσφυγής.

Εξουσία Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων για αποκάλυψη πληροφοριών.

26.-(1) Εφόσον κρίνεται απαραίτητο για διευκόλυνση της ενάσκησης από την αρμόδια αρχή ή από οποιοδήποτε εξουσιοδοτημένο λειτουργό της οποιασδήποτε αρμοδιότητας δυνάμει του παρόντος Νόμου για σκοπούς επιτήρησης της αγοράς, ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων μπορεί να εξουσιοδοτήσει την αποκάλυψη στην αρμόδια αρχή πληροφοριών που λαμβάνονται για σκοπούς ενάσκησης από το Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων των αρμοδιοτήτων του σε σχέση με εισαγόμενο προϊόντο.

(2) Η αποκάλυψη πληροφοριών που γίνεται σε οποιοδήποτε πρόσωπο δυνάμει του εδαφίου (1), θα γίνεται σύμφωνα με τις οδηγίες του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων και μπορεί να γίνει μέσω τέτοιων προσώπων που ενεργούν για λογαριασμό του προσώπου αυτού και κατά τις οδηγίες του.

Εξουσίες αρμόδιας αρχής σε σχέση με εισαγόμενα από τρίτες χώρες προϊόντα.

41(Ι) του 2004
85(Ι) του 2009
22(Ι) του 2010.

27. Η αρμόδια αρχή έχει υποχρέωση να ενημερώνει το Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων για τα αποτελέσματα του ελέγχου της στα εισαγόμενα από τρίτες χώρες προϊόντα και σε περίπτωση -

- (α) καταναλωτικών προϊόντων, κατά την έννοια του περί Γενικής Ασφάλειας των Προϊόντων Νόμου, τα οποία δεν είναι ασφαλή δυνάμει των πιο πάνω Νόμων και τα οποία εμπίπτουν και στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου, θα εφαρμόζονται οι διατάξεις των πιο πάνω Νόμων σε σχέση ιδίως με τα σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών·
- (β) προϊόντων τα οποία δεν συνοδεύονται από τα απαραίτητα έγγραφα ή δεν φέρουν την σήμανση συμμόρφωσης, εφαρμόζονται οι διατάξεις της εκάστοτε σε ισχύ τελωνειακής νομοθεσίας· και
- (γ) προϊόντων τα οποία συνοδεύονται από τα απαραίτητα έγγραφα και φέρουν τη σήμανση συμμόρφωσης, αλλά, κατά την αρμόδια αρχή, παρουσιάζουν σοβαρό κίνδυνο για την ασφάλεια και υγεία, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος Νόμου σε σχέση με τη διαδικασία επίκλησης της ρήτρας διασφάλισης.

Διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης.

28.-(1) Πριν τη διάθεσή του στην αγορά και/ ή τη θέση του σε λειτουργία, ο κατασκευαστής ή ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπός του υποχρεούται να θέτει προϊόν σε διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσής του προς τις απαιτήσεις του παρόντος Νόμου και των σχετικών Κανονισμών.

(2) Η διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης για κάθε προϊόν καθορίζεται από τους σχετικούς με αυτό Κανονισμούς.

(3) Ο κατασκευαστής δύναται να επιλέξει να εφαρμόσει-

- (α) είτε τη διαδικασία εσωτερικού ελέγχου σχεδιασμού, που καθορίζεται στο Παράρτημα ΙΙΙ,

Παράρτημα ΙΙΙ.

- (β) είτε τη διαδικασία του συστήματος διαχείρισης, που καθορίζεται στο Παράρτημα ΙV.

Παράρτημα ΙV.

(4) Ο κατασκευαστής ή ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπός του εφαρμόζει για σκοπούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης μια από τις διαδικασίες που περιγράφονται στο παράρτημα ΙΙ της απόφασης 768/2008/ΕΚ όταν η χρήση τους είναι δεδωγώς δικαιολογημένη και ανάλογη προς τον κίνδυνο.

(5) Όταν η αρμόδια αρχή έχει ισχυρές ενδείξεις ενδεχόμενης μη συμμόρφωσης προϊόντος, η εν λόγω αρχή δημοσιεύει, το ταχύτερο δυνατόν, τεκμηριωμένη αξιολόγηση της συμμόρφωσης του προϊόντος, την οποία μπορεί να διεξαγάγει εγκεκριμένος κοινοποιημένος οργανισμός, ώστε να είναι δυνατή, εφόσον είναι αναγκαία, η έγκαιρη διορθωτική επέμβαση.

(6) Σε περίπτωση που ένα προϊόν το οποίο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής σχετικών Κανονισμών έχει σχεδιασθεί από οργανισμό καταχωρημένο σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1221/2009 και η σχεδιαστική λειτουργία περιλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής αυτής της καταχώρισης, το σύστημα διαχείρισης αυτού του οργανισμού τεκμαίρεται ότι έχει συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις του Παραρτήματος ΙV.

Παράρτημα ΙV.

(7) Σε περίπτωση που ένα προϊόν το οποίο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής σχετικών Κανονισμών έχει σχεδιασθεί από οργανισμό, ο οποίος διαθέτει σύστημα διαχείρισης που περιλαμβάνει τη λειτουργία του σχεδιασμού του προϊόντος και το οποίο εφαρμόζεται σύμφωνα με εναρμονισμένα πρότυπα οι αριθμοί αναφοράς των οποίων έχουν δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτό το σύστημα διαχείρισης τεκμαίρεται ότι έχει συμμορφωθεί με τις αντίστοιχες απαιτήσεις του Παραρτήματος ΙV.

Παράρτημα ΙV.

(8)(α) Μετά τη διάθεση στην αγορά ή/και τη θέση σε λειτουργία ενός προϊόντος που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής σχετικών Κανονισμών, ο κατασκευαστής ή ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπός του διατηρεί, για σκοπούς διενέργειας επιθεώρησης, επί χρονικού διαστήματος δέκα (10) ετών μετά την κατασκευή του τελευταίου προϊόντος, τα σχετικά έγγραφα που αφορούν τη διενεργηθείσα αξιολόγηση συμμόρφωσης, καθώς και τις δηλώσεις συμμόρφωσης που εκδόθηκαν.

(β) Τα σχετικά έγγραφα τίθενται στη διάθεση της αρμόδιας αρχής εντός δέκα (10) ημερών από την παραλαβή σχετικού αιτήματος.

(9) Τα έγγραφα που αφορούν την αξιολόγηση της συμμόρφωσης και τη δήλωση συμμόρφωσης συντάσσονται σε μία από τις επίσημες γλώσσες των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εγκεκριμένοι και κοινοποιημένοι οργανισμοί.

29. Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, οι διατάξεις του Μέρους IV του περί Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμου σχετικά με εγκεκριμένους και κοινοποιημένους οργανισμούς, εφαρμόζονται αναλόγως.

Τεκμήριο συμμόρφωσης.

30.-(1) Προϊόν συμμορφώνεται με τις σχετικές διατάξεις των σχετικών Κανονισμών, όταν φέρει την προβλεπόμενη στα άρθρο 7 οήμανση συμμόρφωσης.

(2) Συμμόρφωση προϊόντος με εναρμονισμένο πρότυπο, οι αριθμαί αναφοράς του οποίου έχουν δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρέχει τεκμήριο συμμόρφωσης του προϊόντος με όλες τις σχετικές απαιτήσεις των σχετικών Κανονισμών, στο οποίο αναφέρεται το εν λόγω πρότυπο.

(3) Προϊόν, στο οποίο έχει απονεμηθεί το κοινοτικό οικολογικό σήμα, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1980/2000/ΕΚ, τεκμαίρεται ότι έχει συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού των σχετικών Κανονισμών, εφόσον οι εν λόγω απαιτήσεις καλύπτονται από το οικολογικό σήμα.

(4) Προϊόν, στο οποίο έχει απονεμηθεί οικολογικό σήμα, το οποίο η Επιτροπή αποφάσισε ότι πληροί ισάδυναμους όρους με το κοινοτικό οικολογικό σήμα, τεκμαίρεται ότι έχει συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού των σχετικών Κανονισμών, εφόσον οι εν λόγω απαιτήσεις καλύπτονται από το οικολογικό σήμα.

Απόσυραση τεκμηρίου συμμόρφωσης.

31.-(1) Η αρμόδια αρχή διαβουλεύεται με τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τη διαδικασία κατάρτισης και παρακολούθησης των εναρμονισμένων προτύπων.

(2) Σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή κρίνει ότι εναρμονισμένο πρότυπο, η εφαρμογή του οποίου τεκμαίρεται ότι πληροί τις ειδικές διατάξεις των σχετικών Κανονισμών, δεν ανταποκρίνεται πλήρως στις εν λόγω διατάξεις, ενημερώνει σχετικά τον Υπουργό, ποραθέτοντας τους λόγους πάνω στους οποίους βασίζεται η κρίση της αυτή και, στη συνέχεια, ο Υπουργός ενημερώνει τη μόνιμη επιτροπή που καθιερύεται δυνάμει του άρθρου 5 της οδηγίας 98/34/ΕΚ.

(3) Σε περίπτωση που η αναφερόμενη στο εδάφιο (2) επιτροπή αποφασίσει ότι τα εναρμονισμένα πρότυπα δεν συμμορφώνονται πλήρως με τις διατάξεις του σχετικού μέτρου εφαρμογής και η Επιτροπή αποσύρει ή τροποποιεί, ανάλογα με την απόφαση, το τεκμήριο συμμόρφωσης, η αρμόδια αρχή, με απόφασή της, η οποία δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ανακαλεί οποιοσδήποτε δημοσιεύσεις έγιναν δυνάμει του εδαφίου (4) και αποσύρει ή τροποποιεί την αποδοχή του τεκμηρίου συμμόρφωσης.

(4) Ο τίτλος και αριθμός εναρμονισμένου προτύπου που αφορά συγκεκριμένο προϊόν, του οποίου η εφαρμογή από τον κατασκευαστή προσδίδει τεκμήριο συμμόρφωσης με τις διατάξεις των σχετικών Κανονισμών, καθώς και οποιοσδήποτε τροποποιήσεις αυτού, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας από την αρμόδια αρχή.

Απαιτήσεις για τα κατασκευαστικά στοιχεία και τις υπομονάδες συναρμολόγησης.

32.-(1) Κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 44 δύνανται να προβλέπουν ότι οι κατασκευαστές ή οι εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποί τους, οι οποίοι διαθέτουν στην αγορά ή/και θέτουν σε λειτουργία κατασκευαστικά στοιχεία και υπομονάδες συναρμολόγησης, υποχρεούνται να παρέχουν στον κατασκευαστή ενός προϊόντος που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των σχετικών Κανονισμών, τις σχετικές πληροφορίες για την υλική σύνθεση και για την κατανάλωση ενέργειας, υλικών ή/και πόρων των κατασκευαστικών στοιχείων ή υπομονάδων συναρμολόγησης.

(2) Η προβλεπόμενη από Κανονισμούς απαίτηση για παροχή πληροφοριών από τον κατασκευαστή ή/και τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του, κατά τα αναφερόμενα στο εδάφιο (1), είναι ανάλογη ως προς τον επιδιωκόμενο σκοπό και πρέπει, κατά την επιβολή της, να λαμβάνεται υπόψη το εύλογο του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

Ανταλλαγή πληροφοριών.

33.-(1) Η αρμόδια αρχή παρέχει προς την Επιτροπή πληροφορίες, ούτως ώστε να υποβοηθείται η εφαρμογή του παρόντος Νόμου, και ιδίως η εφαρμογή του άρθρου 20.

(2) Για τους σκοπούς του εδαφίου (1), η αρμόδια αρχή αξιοποιεί, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, τα ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας και μπορεί να υποστηρίζεται από σχετικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επιχειρήσεις μικρού και μεσαίου μεγέθους.

34. Η αρμόδια αρχή ενισχύει τα δίκτυα και τις δομές παραχής βοήθειας, για σκοπούς ενθάρρυνσης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και των πολύ μικρών επιχειρήσεων να υιοθετήσουν, υπό το στάδιο του σχεδιασμού του προϊόντος, περιβαλλοντικώς υγιή προσέγγιση και να προσαρμοστούν προς τη σχετική νομοθεσία.

Πληροφορίες για τον καταναλωτή.

35. Σύμφωνα με τους εκάστοτε σχετικούς Κανονισμούς, οι κατασκευαστές παρέχουν στους καταναλωτές των προϊόντων, υπό τη μορφή που κρίνουν κατάλληλη:

- (α) την αναγκαία πληροφόρηση σχετικά με τα ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν στην αειφόρο χρήση του προϊόντος, και
- (β) τα οικολογικά χαρακτηριστικά του προϊόντος και τα οφέλη του οικολογικού σχεδιασμού, όταν αυτά απαιτείται από τους σχετικούς Κανονισμούς.

Ποινικά αδικήματα.

36.-(1) Πρόσωπο το οποίο-

- (α) εν γνώσει του διαθέτει στην αγορά ή θέτει σε λειτουργία προϊόν το οποίο δε συμμορφώνεται με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των Κανονισμών
- (β) χρησιμοποιεί τη σήμανση συμμόρφωσης ή οποιοδήποτε άλλο πιστοποιητικό ή άλλο έγγραφο που εκδίδεται από κοινοποιημένο οργανισμό σε σχέση με τη διαδικασία εκτίμησης συμμόρφωσης, χωρίς οποιαδήποτε εξουσιοδότηση ή παραπλανητικά, ή που πλαστογραφεί ή παροιστεί οποιαδήποτε από τα πιο πάνω έγγραφα ή τη σήμανση συμμόρφωσης
- (γ) διαθέτει ή διονέμει στην αγορά οποιοδήποτε προϊόν χωρίς την απαιτούμενη δήλωση συμμόρφωσης ή με ψευδή ή μη εξουσιοδοτημένη δήλωση συμμόρφωσης ή χωρίς να επιθέτει στο προϊόν την απαιτούμενη σήμανση συμμόρφωσης ή επιθέτει πλαστή ή μη προβλεπόμενη από το Νόμο και τους Κανονισμούς σήμανση συμμόρφωσης
- (δ) επιθέτει σήμανση συμμόρφωσης σε προϊόν το οποίο δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου
- (ε) επιθέτει σήμανση συμμόρφωσης σε προϊόν το οποίο εν γνώσει του δε συμμορφώνεται με τον παρόντα Νόμο και τους Κανονισμούς
- (στ) διαθέτει στην αγορά μη σύμφωνο με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των Κανονισμών προϊόν, το οποίο όμως συνοδεύεται από δήλωση συμμόρφωσης
- (ζ) παραβαίνει ειδοποίηση ουσιαστικής ή απόσυρσης προϊόντος που επιδίδεται σε αυτόν δυνάμει των εδαφίων (2) έως (7) του άρθρου 20
- (η) εκδίδει πιστοποιητικά ή άλλο έγγραφα σε σχέση με τη διαδικασία εκτίμησης συμμόρφωσης χωρίς να είναι εγκεκριμένο ή κοινοποιημένο,

διαπράττει αδίκημα και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε φυλάκιση για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) χρόνια ή σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις οκτώ χιλιάδες πεντοκόσια σαράντα πέντε ευρώ (€8.545) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(2) Σε περίπτωση δεύτερης ή μεταγενέστερης καταδίκης, τα πιο πάνω αδικήματα τιμωρούνται με φυλάκιση για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα τέσσερα (4) χρόνια ή με πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις δεκαεπτά χιλιάδες ενενήντα ευρώ (€17.090) ή και στις δύο αυτές ποινές.

Επιβολή διοικητικού προστίμου.

37.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3) του άρθρου 19, η αρμόδια αρχή δύναται να επιβάλλει πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες τετροκόσια δεκαοκτώ ευρώ (€3.418) -

- (α) στον κατασκευαστή ή στον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του ή στον εισαγωγέα, ανάλογα με την περίπτωση, σε περίπτωση που δεν παραχωρούν σε αυτή μέσα σε τακτή προθεσμία τη δήλωση συμμόρφωσης, ή τα απαιτούμενα έγγραφα ή πληροφορίες που αφορούν τη διαδικασία εκτίμησης της συμμόρφωσης ή την τεχνική τεκμηρίωση που εμποδίζουν ή παρακωλύουν με οποιοδήποτε τρόπο τις διαδικασίες αυτές ή που παραχωρούν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες

- (β) σε οποιοδήποτε πρόσωπο, παρουσιάζεται, χωρίς την απαιτούμενη από τον περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμο, έγκριση, ως κοινοποιημένος οργανισμός·
- (γ) σε οποιοδήποτε πρόσωπο εκδίδει, χωρίς οποιαδήποτε έγκριση, πιστοποιητικό ή άλλο έγγραφο το οποίο εκδίδεται από κοινοποιημένο οργανισμό σε σχέση με τη διαδικασία εκτίμησης της συμμόρφωσης·
- (δ) σε οποιοδήποτε πρόσωπο εσκεμμένα παρακωλύει εξουσιοδοτημένα λειτουργά της αρμόδιας αρχής ή οποιοδήποτε τελωνειακό λειτουργό, ο οποίος ενεργεί κατ' εφαρμογήν οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος Νόμου·
- (ε) σε οποιοδήποτε πρόσωπο διαθέτει στην αγορά οποιοδήποτε προϊόν χωρίς την απαιτούμενη δήλωση ΕΚ συμμόρφωσης ή/και την απαιτούμενη δήλωση συμμόρφωσης.

(2) Σε περίπτωση συνέχισης της παράβασης, η αρμόδια αρχή δύναται να επιβάλλει πρόστιμο το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο από ογδόντα πέντε ευρώ και σαράντα πέντε σεντ (€85.45) ή μεγαλύτερο από εκατό εβδομήντα ευρώ και ενενήντα σεντ (€170.90) για κάθε ημέρα συνέχισης της παράβασης, ανάλογα με τη βαρύτητα αυτής.

(3) Το επιβαλλόμενο δυνάμει του εδαφίου (1) πρόστιμο υπολογίζεται ανάλογα με τη φύση, τη βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης.

(4) Κατά την επιβολή του προστίμου, η αρμόδια αρχή δύναται, ον το θεωρήσει σκόπιμο, να λάβει υπόψη της οποιαδήποτε ανάληψη δέσμευσης που παρέχεται έναντι της από τον παραβάτη ή εκ μέρους του παραβάτη, αναφορικά με τη γενόμενη παράβαση και την προοπτική άρσης ή αποκατάστασης αυτής.

(5) Το πρόστιμο επιβάλλεται με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας αρχής που βεβαιώνει την παράβαση, αφού ακούσει ή δώσει την ευκαιρία στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο ή εκπρόσωπό του να ακουστεί προφορικά ή γραπτώς.

(6) Κατά της απόφασης για επιβολή προστίμου, επιτρέπεται η άσκηση ιεραρχικής προσφυγής ενώπιον του Υπουργού, μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης στον παραβάτη.

(7) Το ποσό του προστίμου εισπράττεται από την αρμόδια αρχή όταν περάσει άπρακτη η προς άσκηση προσφυγής ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου προθεσμία των εβδομήντα πέντε (75) ημερών, από την κοινοποίηση της απόφασης για επιβολή προστίμου ποινής ή σε περίπτωση που ασκείται ιεραρχική προσφυγή ενώπιον του Υπουργού σύμφωνα με το εδάφιο (6), από την κοινοποίηση της επί της ιεραρχικής προσφυγής απόφασης του Υπουργού.

(8) Σε περίπτωση παράλειψης πληρωμής των κατά τον παρόντα Νόμο επιβαλλομένων από την αρμόδια αρχή προστίμων, η αρμόδια αρχή λαμβάνει δικαστικά μέτρα και το οφειλόμενο ποσό εισπράττεται ως αστικό χρέος οφειλόμενο προς τη Δημοκρατία.

Ανάκτηση δαπανών εκτέλεσης.

38.-(1) Σε περίπτωση που δικαστήριο καταδικάζει πρόσωπο για οποιαδήποτε από τα αδικήματα που καθορίζονται στα άρθρα 36 σε σχέση με οποιοδήποτε προϊόν ή εκδίδει διάταγμα για δήμευση προϊόντων δυνάμει του άρθρου 21, έχει εξουσία, επιπρόσθετα από οποιαδήποτε άλλη διαταγή για έξοδα ή δαπάνες να διατάξει το πρόσωπο που καταδικάστηκε, ή ανάλογα με την περίπτωση, οποιοδήποτε πρόσωπο έχει συμφέρον επί των προϊόντων, να αποζημιώσει την αρμόδια αρχή για οποιαδήποτε δαπάνη στην οποία υποβλήθηκε ή δυνατό να υποβληθεί -

- (α) σε σχέση με οποιαδήποτε κατάσχεση ή κατακράτηση προϊόντων από ή για λαγαιασμό της αρμόδιας αρχής·
- (β) σε σχέση με συμμόρφωση της αρμόδιας αρχής με οδηγίες του δικαστηρίου για τη δήμευση οποιασδήποτε προϊόντας·
- (γ) σε σχέση με οποιαδήποτε έξοδα επιβαρύνθηκε η αρμόδια αρχή κατά την ενάσκηση των εξουσιών της δυνάμει του παρόντος Νόμου.

(2)(α) Όταν οποιαδήποτε προϊόντα υποβάλλονται σε εξέταση ή δοκιμή ή/και έγγραφα υποβάλλονται σε έλεγχο, και, βάσει των πορισμάτων της εξέτασης, δοκιμής ή/και έλεγχου, η αρμόδια αρχή επιδίδει ειδοποίηση αναστολής ή απόσυρσης δυνάμει του άρθρου 20, η αρμόδια αρχή ζητεί από τον κατασκευαστή ή τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο ή τα διανομέα, ανάλογα

με την περίπτωση, να της καταβάλει οποιαδήποτε έξοδα έχει υποστεί για την αγορά, εξέταση ή/και δοκιμή του προϊόντος ή/και τον έλεγχο εγγράφων.

(β) Σε περίπτωση που η προαναφερόμενη στην παράγραφο (α) ειδοποίηση ανακληθεί από την αρμόδια αρχή ή ακυρωθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο δυνάμει του Άρθρου 148 του Συντάγματος, ή αρμόδια αρχή επιστρέφει οποιαδήποτε ποσό εισέπραξε βάσει της παραγράφου (α) στο πρόσωπο το οποίο το κατέβαλε.

Αποζημιώσεις για λήψη εσφαλμένων μέτρων επιτήρησης της αγοράς.

39. Όταν η αρμόδια αρχή, κατά την ενάσκηση οποιασδήποτε εξουσίας ή αρμοδιότητας δυνάμει του παρόντος Νόμου για σκοπούς επιτήρησης της αγοράς, επιφέρει απώλεια ή ζημιά στον κατασκευαστή ή στον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του ή στον εισαγωγέα ή στο πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για τη διάθεση του προϊόντος στην αγορά, ανάλογα με την περίπτωση, φέρει ευθύνη για την καταβολή αποζημιώσεων στο πρόσωπο αυτό αναφορικά με την απώλεια ή ζημιά που προκαλείται συνεπεία της άσκησης της εν λόγω εξουσίας ή αρμοδιότητας, εκτός εάν ενήργησε καλόπιστα, εφόσον -

(α) δεν υπήρξε οποιαδήποτε πορόβαση του παρόντος Νόμου σε σχέση με το προϊόν και

(β) η άσκηση της εξουσίας αυτής δεν οφείλεται σε οποιοδήποτε αμέλεια ή παράλειψη εκ μέρους του προσώπου αυτού.

Αστική ευθύνη.
Κεφ. 148.

87 του 1973
54 του 1978
156 του 1985
41 του 1989
73(Ι) του 1992
101(Ι) του 1996
49(Ι) του 1997
29(Ι) του 2000
154(Ι) του 2002
129(Ι) του 2006
171(Ι) του 2006
82(Ι) του 2008.

40.-(1) Παραβίαση υποχρέωσης που επιβάλλεται στον παρόντα Νόμο και στους Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτού, αποτελεί αστικό αδίκημα δυνάμει του περί Αστικών Αδικημάτων Νόμου, έναντι οποιουδήποτε προσώπου μπορεί να υποστεί ζημιά από την παράβαση της υποχρέωσης αυτής.

(2) Παράβαση οποιασδήποτε υποχρέωσης δυνάμει του παρόντος Νόμου από οποιοδήποτε πρόσωπο δημιουργεί, με την επιφύλαξη των νομικών ορχών που εφαρμόζονται σε αγωγές για αθέτηση θέσμιων κοθηκόντων, αγωγήμο δικαίωμα προς όφελος του ζημιωθέντος προσώπου.

(3) Η δυνάμει του πιο πάνω εδαφίου ευθύνη, δεν δύναται να περιοριστεί ή να αποκλειστεί με οποιοδήποτε συμβατικό όρο, με οποιαδήποτε ειδοποίηση ή με οποιαδήποτε άλλη πρόνοια.

(4) Στο παρόν άρθρο ο όρος «ζημιά» σημαίνει σωματική βλάβη και θάνατο.

Νομική ευθύνη για ελαττωματικά προϊόντα.

105(Ι) του 1995
94(Ι) του 1999
113(Ι) του 2000
45(Ι) του 2002.

41. Οι διατάξεις του περί Ελαττωματικών Προϊόντων (Αστική Ευθύνη) Νόμου εφαρμόζονται αναλόγως, σε σχέση με προϊόν το οποίο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου και σε τέτοια περίπτωση ο κατασκευαστής θεωρείται ως παραγωγός.

Ευθύνη εργοδότη.

89(Ι) του 1996
158(Ι) του 2001
25(Ι) του 2002
41(Ι) του 2003
99(Ι) του 2003.

42. Τηρουμένων των διατάξεων του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμου, ο εργοδότης οφείλει να προμηθεύεται ή να χρησιμοποιεί, μόνο προϊόντα τα οποία συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει δυνάμει αυτών.

Αρμοδιότητες και υποχρεώσεις αρμόδιος αρχής.

43.-(1) Χωρίς επηρεασμό οποιωνδήποτε άλλων αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων της που καθορίζονται στον παρόντα Νόμο ή/και σε Κανονισμούς, η αρμόδια αρχή είναι υπεύθυνη για -

(α) την ενημέρωση του εμπορικού και βιομηχανικού κόσμου για την εφαρμογή του παρόντος Νόμου·

(β) το συντονισμό για την καλύτερη εφαρμογή του παρόντος Νόμου· και

(γ) την παροχή συμβουλών και την καθοδήγηση για την εφαρμογή του παρόντος Νόμου.

(2) Η αρμόδια αρχή, οφείλει να τηρεί την εμπιστευτικότητα οποιωνδήποτε πληροφοριών λαμβάνει κατά την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών που της παραχωρούνται από τον παρόντα Νόμο.

Εξουσία έκδοσης Κανονισμών.

44.-(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εξουσία να εκδίδει Κανονισμούς, για τον καθορισμό κάθε θέματος το οποίο χρήζει ή είναι δεκτικό καθορισμού και για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

(2) Ειδικότερα και χωρίς επηρεασμό της γενικότητας του εδαφίου (1), οι Κανονισμοί αυτοί δύνανται να προβλέπουν για όλα ή οποιονδήποτε από τα ακόλουθα θέματα:

- (α) Διατάξεις που να εναρμονίζουν στην ένναμη τάξη της Δημοκρατίας ή να προβλέπουν μέτρα εφαρμογής,
- (β) τη δυνατότητα έκδοσης διαταγμάτων από την αρμόδια αρχή ή το Υπουργικό Συμβούλιο για την εφαρμογή των Κανονισμών για συγκεκριμένα προϊόντα, τα οποία δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας,
- (γ) οποιαδήποτε άλλα θέματα για τα οποία ο παρών Νόμος παρέχει εξουσιαδοτήσεις για την έκδοση Κανονισμών,
- (δ) τη δημιουργία αδικημάτων για την παράβαση διατάξεων τους και να προβλέπουν ποινές, ανάλογα με τη φύση της παράβασης, λαμβάνοντας υπάψη το βαθμό μη συμμόρφωσης και τον αριθμό τεμαχίων των μη συμμορφούμενων προϊόντων που διατίθενται στην αγορά:

Νοείται ότι, οι εν λόγω ποινές δεν δύνανται να υπερβαίνουν, σε περίπτωση φυλάκισης τα δύο (2) χρόνια και σε περίπτωση χρηματικής πεινής τις οκτώ χιλιάδες πεντακάσια ευρώ (€8.545).

Εξουσία έκδοσης Διαταγμάτων.

45. Ο Υπουργός δύναται να εκδίδει Διατάγματα, με τα οποία να τροποποιεί τα Παραρτήματα του παρόντος Νόμου.

Προστασία λειτουργιών της αρμόδιας αρχής από πολιτική ή ποινική δίωξη.

46. Δεν επιτρέπεται η καταχώρηση αγωγής ή η ποινική δίωξη εναντίον οποιουδήποτε λειτουργού της αρμόδιας αρχής, σε σχέση με οτιδήποτε έπραξε ή διετάχθη να πράξει καλή τη πίστι με βάση τον παρόντα Νόμο ή/και τους Κανονισμούς.

Κατάργηση. 185(Ι) του 2007.

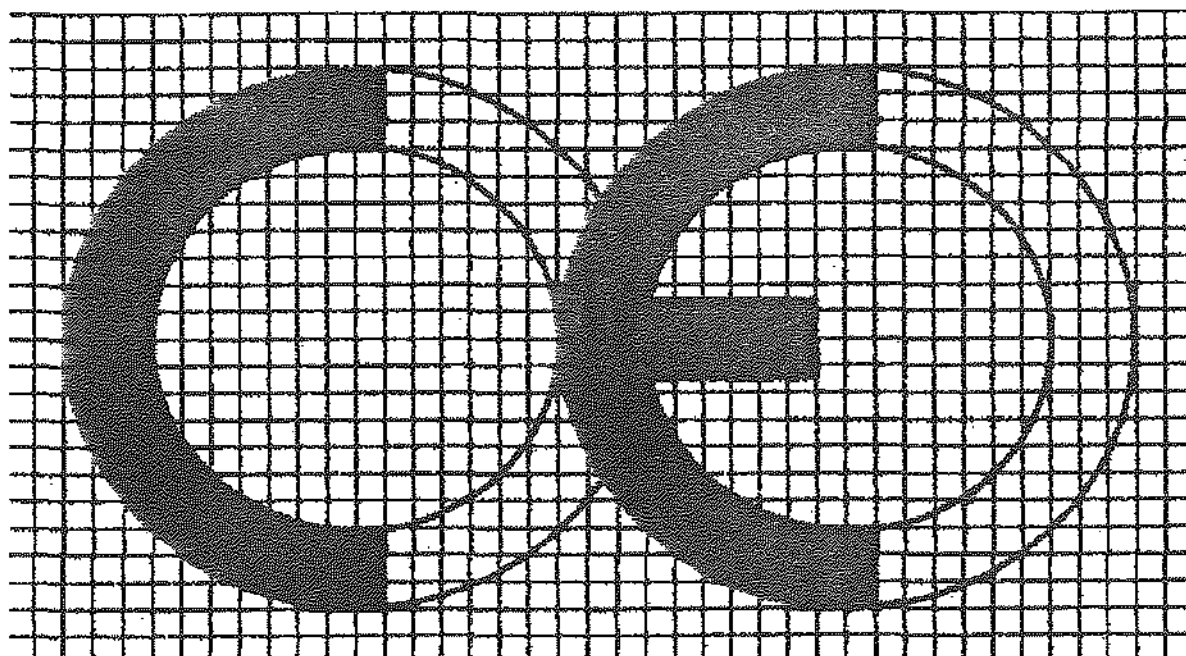
47.-(1) Με την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου, ο περί Καθορισμού Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδισμού Προϊόντων που Καταναλώνουν Ενέργεια Νόμος του 2007 καταργείται.

(2) Οποιαδήποτε αναφορά σε νομοθεσία στον δυνάμει του εδαφίου (1) καταργηθέντα Νόμο, νοείται ως αναφορά στον παρόντα Νόμο.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου.

48. Ο παρών νόμος τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΣΗΜΑΝΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ CE
(άρθρο 7(2))

Η σήμανση συμμόρφωσης πρέπει να έχει ύψος τουλάχιστον 5 mm. Αν η σήμανση συμμόρφωσης μειωθεί ή αυξηθεί, πρέπει να τηρούνται οι αναλογίες που δίνονται στο παραπάνω σχήμα.

Η σήμανση συμμόρφωσης πρέπει να τίθεται πάνω στο προϊόν. Όταν αυτό δεν είναι δυνατόν, πρέπει να τίθεται πάνω στη συσκευασία και στα συνοδευτικά έγγραφα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΕΚ

(άρθρο 7(3))

Η δήλωση συμμόρφωσης ΕΚ πρέπει να περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Ονοματεπώνυμο και διεύθυνση του κατασκευαστή ή του εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου του·
2. περιγραφή του μοντέλου, επαρκή για τη σαφή αναγνώρισή του·
3. ανάλογα με την περίπτωση, τα στοιχεία των εφορμοζόμενων εναρμονισμένων προτύπων·
4. ανάλογα με την περίπτωση, τα άλλα τεχνικά πρότυπα και προδιαγραφές που χρησιμοποιήθηκαν·
5. ανάλογα με την περίπτωση, τα στοιχεία οποιασδήποτε άλλης νομοθεσίας που προβλέπει την επίθεση της σήμανσης συμμόρφωσης CE· και
6. στοιχεία ταυτότητας και υπογραφή του προσώπου που έχει το δικαίωμα να δεσμεύει τον κατασκευαστή ή τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

(άρθρο 28(3))

1. Το παρόν Παράρτημα περιγράφει τη διαδικασία με την οποία ο κατασκευαστής ή ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπός του, που εκπληρώνει τις υποχρεώσεις οι οποίες καθορίζονται στο σημείο 2 του ποσάντος Παραρτήματος, διασφαλίζει και δηλώνει ότι το προϊόν πληροί τις σχετικές απαιτήσεις των σχετικών Κανονισμών. Η δήλωση συμμόρφωσης μπορεί να καλύπτει ένα ή περισσότερα προϊόντα και πρέπει να φυλάσσεται από τον κατασκευαστή.

2. Ο κατασκευαστής καταρτίζει φάκελο τεχνικής τεκμηρίωσης που καθιστά δυνατή την αξιολόγηση της συμμόρφωσης του προϊόντος με τις απαιτήσεις των σχετικών Κανονισμών.

Η εν λόγω τεκμηρίωση περιλαμβάνει ιδίως -

(α) γενική περιγραφή του προϊόντος και της χρήσης για την οποία προορίζεται·

(β) τα πορίσματα σχετικών μελετών περιβαλλοντικής αξιολόγησης που εκπόνησε ο κατασκευαστής ή/και παραπομπές σε βιβλιογραφία περιβαλλοντικής αξιολόγησης ή σε περιπτώσιολογικές μελέτες, που χρησιμοποιούνται από τον κατασκευαστή για την αξιολόγηση, την τεκμηρίωση και τον καθορισμό λύσεων όσον αφορά το σχεδιασμό του προϊόντος·

(γ) το οικολογικό προφίλ, εφόσον απαιτείται από τους σχετικούς Κανονισμούς·

(δ) στοιχεία των προδιαγραφών σχεδιασμού του προϊόντος σχετικά με τις πτυχές περιβαλλοντικού σχεδιασμού του·

(ε) κατάλογο των αναφερόμενων στο άρθρο 31 κατάλληλων προτύπων, που εφαρμόστηκαν εν όλω ή εν μέρει, και περιγραφή των λύσεων που υιοθετήθηκαν για να καλυφθούν οι απαιτήσεις των σχετικών Κανονισμών, σε περίπτωση μη εφορμογής των προτύπων που αναφέρονται στο άρθρο 31 ή όταν τα εν λόγω έγγραφο δεν πληρούν πλήρως τις απαιτήσεις των σχετικών Κανονισμών·

(στ) αντίγραφο των πληροφοριών που αφορούν τις πτυχές περιβαλλοντικού σχεδιασμού του προϊόντος οι οποίες παρέχονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στους σχετικούς Κανονισμούς· και

(ζ) τα αποτελέσματα των μετρήσεων που διενεργήθηκαν για τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού, με λεπτομερή στοιχεία για τη συμμόρφωση των μετρήσεων αυτών με τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού που καθορίζονται στους σχετικούς Κανονισμούς.

3. Ο κατασκευαστής πρέπει να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίζει ότι τα προϊόντα κατασκευάζονται σύμφωνα με τις προδιαγραφές σχεδιασμού που αναφέρονται στο σημείο 2 και με τις απαιτήσεις των Κανονισμών που εφαρμόζονται σ' αυτό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

(άρθρο 28(3), (6) και (7))

1. Το παρόν Παράρτημα περιγράφει τη διαδικασία με την οποία ο κατασκευαστής, ο οποίος εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του σημείου 2 του παρόντος Παραρτήματος, διασφαλίζει και δηλώνει ότι το προϊόν πληροί τις απαιτήσεις των σχετικών Κανονισμών. Η δήλωση συμμόρφωσης ΕΚ μπορεί να καλύπτει ένα ή περισσότερα προϊόντα και πρέπει να φυλάσσεται από τον κατασκευαστή.

2. Για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης του προϊόντος είναι δυνατόν να χρησιμοποιείται σύστημα διαχείρισης, υπό την προϋπόθεση ότι ο κατασκευαστής εφαρμόζει τα περιβαλλοντικά στοιχεία που καθορίζονται στο σημείο 3 του παρόντος παραρτήματος.

3. Περιβαλλοντικά στοιχεία του συστήματος διαχείρισης

Το παρόν σημείο προσδιορίζει τα στοιχεία ενός συστήματος διαχείρισης και τις διαδικασίες, βάσει των οποίων ο κατασκευαστής μπορεί να αποδεικνύει ότι τα προϊόντα πληροί τις απαιτήσεις των σχετικών Κανονισμών.

3.1. Πολιτική στον τομέα των περιβαλλοντικών επιδόσεων του προϊόντος

Ο κατασκευαστής πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύει ότι πληροί τις απαιτήσεις των σχετικών Κανονισμών και να παρέχει ένα πλαίσιο για τον καθορισμό και την επανεξέταση των στόχων και δεικτών περιβαλλοντικών επιδόσεων του προϊόντος, με σκοπό τη βελτίωση των συνολικών περιβαλλοντικών επιδόσεων του προϊόντος.

Όλα τα μέτρα που λαμβάνονται από τον κατασκευαστή για τη βελτίωση των συνολικών περιβαλλοντικών επιδόσεων και τον καθορισμό του οικολογικού προφίλ του προϊόντος, εφόσον απαιτείται από τους σχετικούς Κανονισμούς, μέσω του σχεδιασμού και της κατασκευής του, πρέπει να τεκμηριώνονται με συστηματικό και τακτικό τρόπο, υπό μορφή γραπτών διαδικασιών και οδηγιών.

Οι εν λόγω διαδικασίες και οδηγίες πρέπει, ιδίως, να περιλαμβάνουν κατάλληλη περιγραφή -

- (α) του καταλόγου των εγγράφων που πρέπει να συντάσσονται και, ανάλογο με την περίπτωση, να προσκομίζονται για να αποδεικνύεται η συμμόρφωση του προϊόντος·
- (β) των στόχων και δεικτών περιβαλλοντικών επιδόσεων του προϊόντος και της οργανωτικής δομής, των ευθυνών, των εξουσιών της διοίκησης και του τρόπου κατανομής των πόρων, όσον αφορά την εφαρμογή και τη διατήρησή τους·
- (γ) των ελέγχων και των δοκιμών που πρέπει να διενεργούνται μετά την κατασκευή του προϊόντος για να ελέγχονται οι επιδόσεις του σε σχέση με τους δείκτες περιβαλλοντικών επιδόσεων·
- (δ) των διαδικασιών για τον έλεγχο της αναγκαίας τεκμηρίωσης και για τη διασφάλιση της συνεχούς ενημέρωσής της· και
- (ε) της μεθόδου για τον έλεγχο της εφαρμογής και της αποτελεσματικότητας των περιβαλλοντικών στοιχείων του συστήματος διαχείρισης.

3.2. Προγραμματισμός

Ο κατασκευαστής θεσπίζει και διοικεί -

- (α) διαδικασίες για τον καθορισμό του οικολογικού προφίλ του προϊόντος·
- (β) στόχους και δείκτες περιβαλλοντικών επιδόσεων του προϊόντος, οι οποίοι συνεκτιμούν τις τεχνολογικές εναλλακτικές επιλογές, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τις τεχνικές και οικονομικές απαιτήσεις· και
- (γ) πρόγραμμα για την επίτευξη αυτών των στόχων.

3.3. Εφαρμογή και τεκμηρίωση

3.3.1. Η τεκμηρίωση του συστήματος διαχείρισης καλύπτει, κυρίως, τα εξής:

- (α) Τον καθορισμό και την τεκμηρίωση των ευθυνών και αρμόδιων αρχών ούτως ώστε να διασφαλίζεται η επίτευξη ουσιαστικών περιβαλλοντικών επιδόσεων από το προϊόν και η υποβολή εκθέσεων για τη λειτουργία του, με στόχο την επανεξέταση και τη βελτίωσή του·
- (β) Τη σύνταξη εγγράφων που περιγράφουν τις τεχνικές ελέγχου και εξακρίβωσης του σχεδιασμού και τις διαδικασίες και τα συστηματικά μέτρα που χρησιμοποιήθηκαν κατά τον σχεδιασμό του προϊόντος· και
- (γ) Τη σύνταξη και διατήρηση από τον κατασκευαστή πληροφοριών που περιγράφουν τα βασικά περιβαλλοντικά στοιχεία του συστήματος διαχείρισης και τις διαδικασίες ελέγχου όλων των απαιτούμενων εγγράφων.

3.3.2. Η τεκμηρίωση του προϊόντος διευκρινίζει, κυρίως, τα ακόλουθα:

- (α) Τη γενική περιγραφή του προϊόντος και την προβλεπόμενη χρήση του·
- (β) τα αποτελέσματα σχετικών μελετών περιβαλλοντικής αξιολόγησης εκ μέρους του κατασκευαστή ή/και ποροπομπές σε βιβλιογραφία περιβαλλοντικής αξιολόγησης ή σε περιπτωσιολογικές μελέτες που χρησιμοποίησε ο κατασκευαστής για την αξιολόγηση, την τεκμηρίωση και τον καθορισμό λύσεων όσον αφορά τον σχεδιασμό του προϊόντος·
- (γ) το οικολογικό προφίλ, εφόσον απαιτείται από τους σχετικούς Κανονισμούς·
- (δ) τα έγγραφα που περιγράφουν τα αποτελέσματα των μετρήσεων που διενεργήθηκαν για τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού, με λεπτομερή στοιχεία για τη συμμόρφωση των μετρήσεων αυτών με τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού που καθορίζονται στους σχετικούς Κανονισμούς·
- (ε) τον καθορισμό, από τον κατασκευαστή, προδιαγραφών που αναφέρουν, ιδίως, τα πρότυπα που εφαρμόστηκαν· ή, σε περίπτωση μη εφαρμογής των προτύπων που αναφέρονται στα άρθρα 31 ή όταν τα εν λόγω πρότυπα δεν πληρούν πλήρως τις απαιτήσεις των σχετικών Κανονισμών, τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης· και
- (στ) οντίγραφο των πληροφοριών σχετικά με τις πτυχές περιβαλλοντικού σχεδιασμού του προϊόντος, οι οποίες παρέχονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις που προσδιορίζονται στους σχετικούς Κανονισμούς.

3.4. Έλεγχος και διορθωτικά μέτρα

3.4.1 Ο κατασκευαστής -

- (α) λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίζει ότι το προϊόν κατασκευάζεται σύμφωνα με τις προδιαγραφές σχεδιασμού του και σύμφωνα με τις απαιτήσεις των Κανονισμών που ισχύουν για αυτό·
- (β) θεσπίζει και διατηρεί διαδικασίες για τη διερεύνηση και την αντιμετώπιση της μη συμμόρφωσης, και επιφέρει στις τεκμηριωμένες διαδικασίες τις τροποποιήσεις που προκύπτουν από τα διορθωτικά μέτρα· και
- (γ) διενεργεί, τουλάχιστον κάθε τρία χρόνια, πλήρη εσωτερικό έλεγχο του συστήματος διαχείρισης, αναφορικά προς τα περιβαλλοντικά του στοιχεία.

Ο περί της Θαλάσσιας Στρατηγικής Νόμος του 2011 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 18(Ι) του 2011

Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2010

Για σκοπούς εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο:

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 164,
25.06.2008,
σ. 19.

«Οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Ιουνίου 2008, περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική)»,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα οναφέρεται ως ο περί της Θαλάσσιας Στρατηγικής Νόμος του 2011.

Ερμηνεία.

2. Στον παρόντο Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια –

«αρμόδια αρχή» σημαίνει τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος·

«Επιτροπή» σημαίνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή·

«θαλάσσια ύδατα» σημαίνει:

45 του 1964.

(α) τα ύδατα, το θαλάσσιο βυθό και το υπέδαφος στη θαλάσσια πλευρά της γραμμής βάσης, από την οποία μετράται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης της Δημοκρατίας, όπως αυτή καθορίζεται με βάση τον περί της Αιγιαλίτιδος Ζώνης Νόμο, έως τα όρια της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης της Δημοκρατίας, όπως αυτή καθορίζεται με βάση τον περί της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης Νόμο και τον περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (Κυρωτικό) Νόμο, και

64(Ι) του 2004.
203 του 1988.

13(Ι) του 2004
67(Ι) του 2009
113(Ι) του 2010.

(β) τα παράκτια ύδατα, όπως καθορίζονται από τον περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμο ο πυθμένας και το υπέδαφος τους, στο βαθμό που ιδιαίτερες πτυχές της περιβαλλοντικής κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος δεν έχουν ήδη ρυθμιστεί από τον εν λόγω νόμο ή από άλλο νομοθέτημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

«θαλάσσια στρατηγική» σημαίνει τη στρατηγική που χαράζεται και εφαρμόζεται για συγκεκριμένη θαλάσσια περιοχή ή υποπεριοχή κατά τα αριζώμενα στο άρθρο 7·

«καλή περιβαλλοντική κατάσταση» σημαίνει την περιβαλλοντική κατάσταση των θαλασσίων υδάτων στην οποία τα ύδατα αυτά παρέχουν ένα οικολογικά ποικίλο και δυναμικό θαλάσσιο περιβάλλον που είναι καθαρό, υγιές και παραγωγικό στα πλαίσια των εγγενών συνθηκών του, και όπου η χρήση του βρίσκεται σε επίπεδο αειφορίας, διασφαλίζοντας έτσι τις δυνατότητες για χρήσεις και δραστηριότητες από τις σημερινές και τις μελλαντικές γενεές, δηλαδή όπου:

(α) η δομή, οι λειτουργίες και διεργασίες των συστατικών των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, μαζί με τους σχετικούς φυσιογραφικούς, γεωγραφικούς, γεωλογικούς και κλιματικούς παράγοντες, επιτρέπουν στα εν λόγω οικοσυστήματα να λειτουργούν πλήρως και να διατηρούν την ανθεκτικότητά τους απέναντι στην ανθρωπογενή κλιματική αλλαγή, τα θαλάσσια είδη και ενδιαιτήματα προστατεύονται, η ανθρωπογενής υποβάθμιση της βιοποικιλότητας προλαμβάνεται και τα διάφορα βιολογικά στοιχεία λειτουργούν σε ισορροπία·

(β) οι υδρομορφολογικές, φυσικές και χημικές ιδιότητες των οικοσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των ιδιοτήτων εκείνων που προκύπτουν από ανθρώπινες δραστηριότητες, υποστηρίζουν τα θαλάσσια οικοσυστήματα όπως περιγράφεται στην παράγραφο (α), ενώ οι οποιοσδήποτε ανθρωπογενείς εναποθέσεις ουσιών και ενέργειας, περιλαμβανομένου του θορύβου, στο θαλάσσιο περιβάλλον δεν προκαλούν συνέπειες ρύπανσης.

Η καλή περιβαλλοντική κατάσταση προσδιορίζεται στο επίπεδο της θαλάσσιας περιοχής ή/και υποπεριοχής όπως ορίζεται στο άρθρο 6, με βάση τα χαρακτηριστικά παισιολογικής περιγραφής του Παραρτήματος Ι. Για να επιτευχθεί ο στόχος της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης εφαρμόζεται μια ευέλικτη διοίκηση με βάση την οικοσυστηματική προσέγγιση·

Παρόρθημα Ι.

«κράτος μέλος» σημαίνει κράτος που είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και/ή συμβαλλόμενο μέρος στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, η οποία υπογράφηκε στο Οπόρτο την 2^η Μαΐου 1992, και προσερμόσθηκε από το Πρωτόκολλο, το οποίο υπογράφηκε στις Βρυξέλλες την 17^η Μαΐου 1993, και όπως η Συμφωνία αυτή περοπέρω εκάστοτε τροποποιείται·

«κριτήρια» σημαίνει διακριτά τεχνικά χαρακτηριστικά τα οποία συνδέονται στενά με χαρακτηριστικά ποιοτικής περιγραφής·

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 164,
25.06.2008,
σ. 19.

«Οδηγία» σημαίνει την Οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17^{ης} Ιουνίου 2008 περί πλαισίου κοινοτικής δράσης στο πεδίο της πολιτικής για το θαλάσσιο περιβάλλον (οδηγία-πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική), όπως εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 348,
24.12.2008,
σ. 84.

«Οδηγία 2008/105/ΕΚ» σημαίνει την Οδηγία 2008/105/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Δεκεμβρίου 2008 σχετικά με πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος στον τομέα της πολιτικής των υδάτων καθώς και σχετικά με την τροπαπαίηση και τη συνακόλουθη κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 82/176/ΕΟΚ, 83/513/ΕΟΚ, 84/156/ΕΟΚ, 84/491/ΕΟΚ και 86/280/ΕΟΚ και την τροποποίηση της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·

«περιβαλλοντική κατάσταση» σημαίνει τη συνολική κατάσταση του περιβάλλοντος στα θαλάσσια ύδατα, λαμβάνοντας υπόψη τη δομή, τη λειτουργία και τις διεργασίες των συστατικών των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, μαζί με τους φυσικούς φυσιογραφικούς, γεωγραφικούς, βιολογικούς, γεωλογικούς και κλιματικούς ποράγοντες, καθώς και τις φυσικές, ηχητικές και χημικές συνθήκες, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που οφείλονται σε ανθρώπινες δραστηριότητες μέσα ή έξω από μια συγκεκριμένη περιοχή·

«περιβαλλοντικοί στόχοι» σημαίνει τις ποιοτικές ή ποσοτικές ενδείξεις για την επιθυμητή κατάσταση των διαφόρων πτυχών των θαλάσσιων υδάτων και των πιέσεων και επιπτώσεων επί των υδάτων αυτών, και οι οποίες ενδείξεις καθορίζονται βάσει του άρθρου 11·

«περιφερειακή συνεργασία» σημαίνει τη συνεργασία και τα συντονισμό δραστηριοτήτων μεταξύ των κρατών-μελών και, όταν είναι δυνατόν, με τρίτες χώρες που μοιράζονται την ίδια θαλάσσια περιοχή ή/και υποπεριοχή, με σκοπό τη διαμόρφωση και εφαρμογή θαλάσσιων στρατηγικών·

«ρύπανση» σημαίνει την άμεση ή έμμεση εισαγωγή ουσιών ή ενεργειών στο θαλάσσιο περιβάλλον ως αποτέλεσμα ανθρωπίνων δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένου του ανθρωπογενούς υποθαλάσσιου θορύβου, οι επιπτώσεις του οποίου είναι ή πιθανόν να είναι επιζήμιες, με επιβλαβείς συνέπειες για τους ζωντανούς οργανισμούς και τα θαλάσσια οικοσυστήματα, οδηγώντας, ιδίως, σε -

(α) απώλεια της βιοποικιλότητας,

(β) κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία,

(γ) παρεμπόδιση των θαλάσσιων δραστηριοτήτων, όπως την αλιεία, τον τουρισμό, την αναψυχή, και άλλες θεμιτές χρήσεις της θάλασσας,

(δ) υποβάθμιση της ποιότητας της χρήσης του θαλάσσιου νερού και της μείωσης των θελήτρων του ή γενικότερα της υποβάθμισης της αειφόρου χρήσης των θαλάσσιων αγαθών και υπηρεσιών·

51 του 1979
20(III) του 2001
35(III) του 2007.

«Σύμβαση της Βορκελώνης» σημαίνει τη Σύμβαση για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και τα Πρωτόκολλα της, η οποία κυρώθηκε με τους περί της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Κυρωτικούς) Νόμους του 1979 μέχρι 2007.

Σκοπός.

3.-(1) Σκοπός του παρόντος Νόμου είναι η λήψη των αναγκαίων μέτρων για επίτευξη ή και διατήρηση της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος το αργότερο έως το έτος 2020.

(2) Προς επίτευξη του σκοπού αυτού θα αναπτυχθεί και θα εφαρμοστεί θαλάσσια στρατηγική, η οποία:

(α) εξασφαλίζει την προστασία και διατήρηση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, προλαμβάνει την υποβάθμισή του ή, αν είναι εφικτό, αποκαθιστά τα θαλάσσια οικοσυστήματα σε περιοχές όπου αυτά έχουν επηρεαστεί αρνητικά·

(β) προλαμβάνει και μειώνει τις αναποθέσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον, με στόχο τη σταδιακή εξάλειψη της ρύπανσης, όπως αυτή ορίζεται στα άρθρα 2, για να διασφαλίσει

ότι δε θα υπάρχουν σημαντικές επιπτώσεις ή κίνδυνοι για τη θαλάσσια βιοποικιλότητα, τα θαλάσσια οικοσυστήματα, την ανθρώπινη υγεία ή τις θεμιτές χρήσεις της θάλασσας.

(3) Η θαλάσσια στρατηγική εφαρμόζει την οικοσυστηματική προσέγγιση για τη διαχείριση των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων, διασφαλίζοντας ότι η συνολική πίεση των δραστηριοτήτων αυτών παραμένει σε επίπεδο που είναι συμβατά με την επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης και ότι δε συμβιβάζεται η ικανότητα των θαλάσσιων οικοσυστημάτων να αντιδρούν στις ανθρωπογενείς αλλαγές, ενώ ταυτόχρονα επιτρέπει την αειφόρο χρήση των θαλάσσιων αγαθών και υπηρεσιών από τη σημερινή και τις μελλοντικές γενεές.

(4) Ο παρών Νόμος συμβάλλει στη συνοχή θεμάτων περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος και αποσκοπεί στα να διασφαλίσει την ενσωμάτωσή τους στις διάφορες πολιτικές, στις συμφωνίες και στα νομοθετικά μέτρα που επηρεάζουν το θαλάσσιο περιβάλλον.

Πεδίο εφαρμογής. 4. Ο παρών Νόμος εφαρμόζεται σε όλα τα θαλάσσια ύδατα της Δημοκρατίας και λαμβάνει υπόψη τις διασυνοριακές επιδράσεις στην ποιότητα του θαλάσσιου περιβάλλοντος των τρίτων χωρών που μοιράζονται την ίδια θαλάσσια περιοχή ή τις υποπεριοχές αυτής, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 6.

Ευθύνες της αρμόδιας αρχής. 5.-(1) Η αρμόδια αρχή ευθύνεται για την πιστή και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου και αποτελεί την αρμόδια αρχή για τους σκοπούς του Άρθρου 7 της Οδηγίας.

(2) Έως τις 15 Ιανουαρίου 2011, η αρμόδια αρχή -

- Παράρτημα II.
- (α) διαβιβάζει στην Επιτροπή τα πληροφορικά στοιχεία που αναφέρονται στο Παράρτημα II·
  - (β) διαβιβάζει στην Επιτροπή κατάλογο των αρχών της Δημοκρατίας που συμμετέχουν σε διεθνείς φαρείς που έχουν σχέση με την εφαρμογή της Οδηγίας ή και του παρόντος Νόμου·
  - (γ) ορίζει αρχή/ές υπεύθυνη/ες για τη συνεργασία και το συντονισμό που αναφέρονται στο άρθρο 8.

(3) Η αρμόδια αρχή ενημερώνει την Επιτροπή για τυχόν μεταβολές των πληροφοριών που έχει διαβιβάσει βάσει του εδαφίου (2) εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της μεταβολής των πληροφοριών αυτών.

(4) Κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου, η αρμόδια αρχή δύναται να συμβουλευέται οποιαδήποτε καθοδηγητικά κείμενα που περιέχουν συστάσεις σχετικές με την εφαρμογή της Οδηγίας τα οποία εκδίδονται με την έγκριση της Επιτροπής και απευθύνονται προς τα κράτη-μέλη.

Θαλάσσια περιοχή της Δημοκρατίας και υποπεριοχές. 6.-(1) Κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου, λαμβάνεται δεόντως υπόψη ότι η θαλάσσια περιοχή της Δημοκρατίας καλύπτει τα θαλάσσια ύδατα που υπάγονται στην κυριαρχία ή και τη δικαιοδοσία της Δημοκρατίας και τα οποία αποτελούν αυστηρικό στοιχείο της Μεσαγείου Θάλασσας και των υδραλογικών, ωκεανογραφικών και βιογεωγραφικών χαρακτηριστικών της.

(2) Η αρμόδια αρχή δύναται, κατά την εφαρμογή του παρόντος Νόμου, και λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιομορφίες του θαλάσσιου συστήματος της υπαπεριοχής Αιγαίο Πέλαγος-Ανατολική Μεσόγειος, να αναφέρεται σε υποδιαίρεσεις των θαλάσσιων υδάτων της υποπεριοχής αυτής. Η αρμόδια αρχή ενημερώνει την Επιτροπή για τις όποιες υποδιαίρεσεις, τις οποίες δύναται να επανεξετάζει μετά την ολοκλήρωση της αρχικής αξιολόγησης που αναφέρεται στο εδάφιο (2) του άρθρου 7.

Θαλάσσια στρατηγική. 7.-(1) Η αρμόδια αρχή αναπτύσσει θαλάσσια στρατηγική για τα θαλάσσια ύδατα της Δημοκρατίας σύμφωνα με το σχέδιο δράσης που περιγράφεται στις παραγράφους (α) και (β) του εδαφίου (2).

(2) Η αρμόδια αρχή συνεργάζεται με άλλα κράτη μέλη μαζί με τα οποία μοιράζεται τη θαλάσσια περιοχή ή τις υποπεριοχές που καθορίζονται στο άρθρο 6, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεκτικότητα και ο συντονισμός των μέτρων που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας και του παρόντος Νόμου σε ολόκληρη τη συγκεκριμένη θαλάσσια περιοχή ή υποπεριοχή, σύμφωνα με το ακόλουθο σχέδιο δράσης επί του οποίου τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη επιδιώκουν μια κοινή προσέγγιση:

(α) Προετοιμασία της θαλάσσιας στρατηγικής:

- (i) αρχική αξιολόγηση της περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων που

αναπτύσσονται σε αυτά, η οποία αξιολόγηση διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 9 και ολοκληρώνεται έως τις 15 Ιουλίου 2012·

- (ii) καθορισμός της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων σύμφωνα με το άρθρο 10, ο οποίος πραγματοποιείται έως τις 15 Ιουλίου 2012·
- (iii) θέσπιση σειράς περιβαλλοντικών στόχων και συναφών δεικτών, σύμφωνα με το άρθρο 11, έως τις 15 Ιουλίου 2012·
- (iv) θέσπιση και εφαρμογή προγράμματος παρακολούθησης για τη συνεχή αξιολόγηση και την τακτική αναπροσαρμογή των στόχων σύμφωνα με το άρθρο 12, έως τις 15 Ιουλίου 2014, εκτός αν η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει διαφορετικά·

(β) πρόγραμμα μέτρων:

- (i) κατάρτιση προγράμματος μέτρων με στόχο την επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης σύμφωνα με το άρθρο 13, το αργότερο έως το 2015·
- (ii) ένορξη λειτουργίας του προγράμματος που προβλέπεται στην υποπαράγραφο (i) το αργότερο έως το 2016 σύμφωνα με το άρθρο 13.

(3) Σε περίπτωση που η περιβαλλοντική κατάσταση εντός της θαλάσσιας περιοχής ή των υποπεριοχών που καθορίζονται βάσει του άρθρου 6, είναι κρίσιμη σε βαθμό που να απαιτεί επείγουσα δράση, η αρμόδια αρχή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη με τα οποία η Δημοκρατία έχει σύνορα εντός της συγκεκριμένης θαλάσσιας περιοχής ή των υποπεριοχών που καθορίζονται βάσει του άρθρου 6, εκπονεί ένα σχέδιο δράσης σύμφωνα με το εδάφιο (1), το οποίο να περιλαμβάνει την επίτευξη της έναρξης λειτουργίας του προγράμματος μέτρων καθώς και ενδεχομένως αυστηρότερα προσηλυτικά μέτρα, με την προϋπόθεση ότι αυτό το σχέδιο δράσης δε θα αποτρέψει την επίτευξη ή και τη διατήρηση της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης σε κάποια άλλη θαλάσσια περιοχή ή υποπεριοχές που καθορίζονται με βάση την Οδηγία ή και τον παρόντα Νόμο. Σε αυτή την περίπτωση:

(α) η αρμόδια αρχή θα ενημερώσει την Επιτροπή για το αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμά της και θα προχωρήσει αναλόγως·

(β) η αρμόδια αρχή θα ζητήσει από την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο να στηρίξει την αρμόδια αρχή στις ενισχυμένες προσπάθειές της να βελτιώσει το θαλάσσιο περιβάλλον εντάσσοντας την εν λόγω περιοχή σε ένα πιλοτικό σχέδιο.

Περιφερειακή
συνεργασία.

8.—(1) Προκειμένου να επιτευχθεί ο συντονισμός που αναφέρεται στο εδάφιο (2) του άρθρου 7, η αρμόδια αρχή, εφόσον είναι εφικτό και σκόπιμο, αξιοποιεί τις υφιστάμενες περιφερειακές θεσμικές δομές συνεργασίας, μεταξύ των οποίων και αυτές που προβλέπονται από τη Σύμβαση της Βαρκελώνης, η οποία καλύπτει τη Μεσόγειο Θάλασσα και όποιες υποδιαίρεσεις της οριοθετηθούν σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 6.

(2) Με σκοπό τη θέσπιση και εφαρμογή θαλάσσιων στρατηγικών, η αρμόδια αρχή, χρησιμοποιώντας τα σχετικά διεθνή βήματα, συμπεριλαμβανομένων των μηχανισμών και των δομών της Σύμβασης της Βαρκελώνης, θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να συντονίσει τις ενέργειές της με τρίτες χώρες που έχουν κυριαρχία ή δικαιοδοσία σε ύδατα της θαλάσσιας περιοχής ή των υποπεριοχών που καθορίζονται στο άρθρο 6.

(3) Στο πλαίσιο της περιφερειακής συνεργασίας, η αρμόδια αρχή στηρίζεται, κατά το μέγιστο δυνατό, σε υφιστάμενα προγράμματα και δραστηριότητες που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο δομών που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες, όπως η Σύμβαση της Βαρκελώνης, και επιδιώκει, όπου κρίνεται κατάλληλο, το συντονισμό και τη συνεργασία με όλα τα κράτη μέλη εντός της Μεσογείου Θάλασσας και τυχόν υποδιαίρεσεων της, περιλαμβανομένων και τυχόν περικλειστών χωρών, ούτως ώστε να μπορέσει να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της δυνάμει της Οδηγίας, χρησιμοποιώντας τις καθιερωμένες δομές συνεργασίας που προαδιορίζονται στην Οδηγία ή και στον παρόντα Νόμο ή και στον περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμο.

Αξιολόγηση.

9.—(1) Η αρμόδια αρχή διενεργεί αρχική αξιολόγηση των θαλάσσιων υδάτων της Δημοκρατίας, λαμβάνοντας υπόψη τα υφιστάμενα διαθέσιμα στοιχεία, η οποία αξιολόγηση περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- (α) ανάλυση των βασικών γνωρισμάτων και χαρακτηριστικών και της τρέχουσας περιβαλλοντικής κατάστασης των εν λόγω υδάτων, βασισμένη στους ενδεικτικούς καταλόγους στοιχείων του Πίνακα 1 του Παρορτήματος III, και η οποία καλύπτει τα φυσικά και χημικά γνωρίσματα, τα είδη των οικοτόπων, τα βιολογικά γνωρίσματα και την υδρομορφολογία·

Παράρτημα III
Πίνακας 1.

- (β) ανάλυση των κυριότερων πιέσεων και επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένης κάθε

ανθρώπινης δραστηριότητας, στην περιβαλλοντική κατάσταση των εν λόγω υδάτων η οποία:

Παράρτημα III
Πίνακας 2.

- (i) βασίζεται στους ενδεικτικούς καταλόγους στοιχείων του Πίνακα 2 του Παραρτήματος III, και καλύπτει την ποιοτική και ποσοτική αναλογική συνεισφορά των επιμέρους πιέσεων, καθώς και τις όποιες διακρινόμενες τάσεις,
  - (ii) καλύπτει τις κύριες αθροιστικές και συνεργιστικές επιδράσεις, και
  - (iii) λαμβάνει υπόψη τις σχετικές αξιολογήσεις, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν βάσει της υφιστάμενης Κυπριακής νομοθεσίας και της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- (γ) οικονομική και κοινωνική ανάλυση της χρήσης των εν λόγω υδάτων και του κόστους της υποβάθμισης του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

(2) Στις αναλύσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (1) λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία που αφορούν τα παράκτιο, μεταβατικά και χωρικά ύδατα, τα οποία καλύπτονται από την υφιστάμενη Ευρωπαϊκή και Κυπριακή νομοθεσία, και ειδικότερα τον περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμο. Στις υπό αναφορά αναλύσεις λαμβάνονται επίσης υπόψη, ή χρησιμοποιούνται ως βάση, άλλες συναφείς αξιολογήσεις, όπως οι από καινού διενεργούμενες αξιολογήσεις στα πλαίσια της Σύμβασης της Βαρκελώνης, ώστε να προκύπτει μια καθολική αξιολόγηση της κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

(3) Κατά την προετοιμασία των αξιολογήσεων που αναφέρονται στο εδάφιο (1) και μέσω του συντονισμού που καθορίζεται στο άρθρα 7 και 8, η αρμόδια αρχή καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να διασφαλίσει ότι:

- (α) οι μέθοδοι αξιολόγησης είναι αμοιόμορφες σε όλη τη θαλάσσια περιοχή ή υποπεριοχή που καθορίζεται στο άρθρο 6·
- (β) λαμβάνονται υπόψη οι διαμεθοριακές επιπτώσεις και τα διαμεθοριακά γνωρίσματα.

Προσδιορισμός
της καλής
περιβαλλοντικής
κατάστασης.

10.-(1) Σε συνάρτηση με την αρχική αξιολόγηση που διενεργείται δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 9, η αρμόδια αρχή καθορίζει, αναφορικά με τα θαλάσσια ύδατα της Δημοκρατίας, μια δέσμη χαρακτηριστικών της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης, λαμβάνοντας υπόψη τα εξής:

Παράρτημα I.

- (α) τα χαρακτηριστικά ποιοτικής περιγραφής που παρατίθενται στο Παράρτημα I·

Παράρτημα III
Πίνακας 1.

- (β) τους ενδεικτικούς καταλόγους στοιχείων που παροτίθενται στον Πίνακα 1 του Παραρτήματος III και ειδικά τα φυσικά και χημικά γνωρίσματα, τα είδη των οικοτόπων, τα βιολογικά γνωρίσματα, και την υδρομορφολογία·

Παράρτημα III
Πίνακας 2.

- (γ) τις πιέσεις που ασκούν οι ανθρώπινες δραστηριότητες και τις επιπτώσεις που επιφέρουν στη θαλάσσια περιοχή ή τις υποπεριοχές που καθορίζονται στο άρθρο 6, έχοντας υπόψη τους ενδεικτικούς καταλόγους που παρατίθενται στον Πίνακα 2 του Παραρτήματος III·

- (δ) τα κριτήρια και τα μεθοδολογικά πρότυπα που εκάστοτε καθορίζονται, βάσει των Παραρτημάτων I και III της Οδηγίας και τα οποία υιοθετούνται με την έκδοση Διαταγμάτων βάσει της παραγράφου (β) του άρθρου 19 του παρόντος Νόμου.

(2) Η αρμόδια αρχή γνωστοποιεί στην Επιτροπή την αξιολόγηση που διενεργεί βάσει του εδαφίου (1) του άρθρου 9, καθώς και τις αποφάσεις που λαμβάνει σύμφωνα με το εδάφιο (1) του παρόντος άρθρου, εντός τριών (3) μηνών από τη λήψη των αποφάσεών της.

Θέσπιση
περιβαλλοντικών
στόχων.

11.-(1) Βάσει της αρχικής αξιολόγησης που διενεργείται δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 9, η αρμόδια αρχή θεσπίζει περιεκτική δέσμη περιβαλλοντικών στόχων και συναφών δεικτών για τα θαλάσσια ύδατα της Δημοκρατίας, με σκοπό την καθοδήγηση της προόδου προς την επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος, λαμβάνοντας υπόψη τους ενδεικτικούς καταλόγους πιέσεων και επιπτώσεων που παρατίθενται στον Πίνακα 2 του Παραρτήματος III και των χαρακτηριστικών που παρατίθενται στο Παράρτημα IV.

Παράρτημα III
Πίνακας 2.
Παράρτημα IV.

(2) Κατά την εκπόνηση των στόχων και δεικτών, η αρμόδια αρχή λαμβάνει υπόψη τη συνεχιζόμενη εφαρμογή των υφιστάμενων σε εθνικό, Ευρωπαϊκό ή διεθνές επίπεδο σχετικών περιβαλλοντικών στόχων που σφοδρούν τα εν λόγω ύδατα, διασφαλίζοντας την αμοιβαία συμβατότητα των στόχων, καθώς και το ότι λαμβάνονται υπόψη, στο δυνατό βαθμό, οι σχετικές

διασυννοριακές επιπτώσεις και τα διασυννοριακά χαρακτηριστικά γνωρίσματα.

(3) Η αρμόδια αρχή γνωστοποιεί στην Επιτροπή τους περιβαλλοντικούς στόχους εντός τριών μηνών από τη θέσπισή τους.

Πρόγραμμα παρακολούθησης.

12.-(1) Βάσει της αρχικής αξιολόγησης που διενεργείται δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 9, η αρμόδια αρχή θεσπίζει και υλοποιεί πρόγραμμα παρακολούθησης για τη συνεχή αξιολόγηση της περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων της Δημοκρατίας, με βάση τους ενδεικτικούς καταλόγους στοιχείων που παρατίθενται στο Παράρτημα III και στο Παράρτημα V και αναφορικά με τους περιβαλλοντικούς στόχους που θεσπίζονται σύμφωνα με τα άρθρο 11.

Παράρτημα III.
Παράρτημα V.

(2) Η αρμόδια αρχή διασφαλίζει ότι:

(α) το πρόγραμμα παρακολούθησης είναι συμβατό με τα προγράμματα παρακολούθησης των άλλων κρατών μελών εντός της θαλάσσιας περιοχής ή των υποπεριοχών που καθορίζονται στο άρθρο 6, ούτως ώστε:

- (i) οι μέθοδοι παρακολούθησης να είναι ομοιόμορφες σε όλη τη θαλάσσια περιοχή ή τις υποπεριοχές, για να διευκολύνεται η συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων της παρακολούθησης, και
- (ii) να λαμβάνονται υπόψη οι σχετικές διασυννοριακές επιπτώσεις και τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα.

(β) το πρόγραμμα παρακολούθησης βασίζεται στις διατάξεις περί αξιολόγησης και παρακολούθησης όπως αυτές ορίζονται από τη σχετική ισχύουσα Κυπριακή και Ευρωπαϊκή νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμου και του περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου για τους αικατόπους και για τα άγρια πτηνά, ή που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες, και ό,τι είναι συμβατό με αυτές.

153(I) του 2003
131(I) του 2006.
152(I) του 2003
256(I) του 2004
81(I) του 2005
151(I) του 2006
15(I) του 2008
5(I) του 2009.

(3) Η αρμόδια αρχή γνωστοποιεί το πρόγραμμα παρακολούθησης στην Επιτροπή εντός τριών μηνών από τη θέσπισή του.

Πρόγραμμα μέτρων.

13.-(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο μεριμνά για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για να επιτευχθεί ή και να διατηρηθεί στα θαλάσσια ύδατα της Δημοκρατίας η καλή περιβαλλοντική κατάσταση όπως αυτή καθορίζεται στα εδάφιο (1) του άρθρου 10.

(2) Τα μέτρα που αναφέρονται στο εδάφιο (1) εκπονούνται βάσει της αρχικής αξιολόγησης που διενεργείται από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 9, σε σχέση με τους περιβαλλοντικούς στόχους που τίθενται από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 11, λαμβάνοντας υπόψη τα είδη μέτρων που αναφέρονται στο Παράρτημα VI.

Παράρτημα VI.

(3) Τις αναγκαίες ενέργειες για την εφαρμογή του προγράμματος μέτρων συντονίζει η αρμόδια αρχή κατά τα οριζώμενο στο εδάφιο (1) του άρθρου 5.

(4) Τα μέτρα που εκπονούνται δυνάμει του εδαφίου (2) ενσωματώνονται σε πρόγραμμα μέτρων, λαμβάνοντας υπόψη τα αντίστοιχα μέτρα που απαιτούνται από την ισχύουσα νομοθεσία, και ιδίως από τον περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμο, τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Απόρριψη Αστικών Λυμάτων) Κανονισμούς, τον περί της Διαχείρισης της Ποιότητας των Νερών Κολύμβησης Νόμο και την εκάστοτε ισχύουσα Κυπριακή νομοθεσία που μεταφέρει τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/105/EK, ή τα αντίστοιχα μέτρα που απαιτούνται από διεθνείς συμφωνίες.

Επίσημη
Εφημερίδα της
Δημοκρατίας.
Παράρτημα
Τρίτο(I):
3.10.2003.
57(I) του 2008.

(5)(α) Κατά την εκπόνηση του προγράμματος μέτρων σύμφωνα με το εδάφιο (2), αποδίδεται η δέουσα σημασία στην αειφόρο ανάπτυξη και ιδίως στις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις των υπό μελέτη μέτρων. Προς αυτή την κατεύθυνση, το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά από πρόταση της αρμόδιας αρχής, δύναται να προσδιορίζει τα κατάλληλα διοικητικά όργανα ή τις αρχές της Δημοκρατίας, για την εκπόνηση αυτών των

μέτρων.

(β) Το Υπουργικό Συμβούλιο μεριμνά ώστε τα μέτρα να είναι οικονομικώς αποδοτικά και τεχνικώς εφικτά και παράλληλα να διενεργούνται αξιολογήσεις των επιπτώσεων, καθώς και αναλύσεις κόστους-ωφέλειας, πριν από την εισαγωγή οποιουδήποτε νέου μέτρου.

(6) Τα προγράμματα μέτρων που εκπονούνται δυνάμει του παρόντος άρθρου, περιλαμβάνουν μέτρα προστασίας του χώρου, που συμβάλλουν στη δημιουργία συνεκτικών και αντιπροσωπευτικών δικτύων προστατευόμενων θαλάσσιων περιοχών, που καλύπτουν επαρκώς την ποικιλιότητα των οικοσυστημάτων που συνθέτουν τις περιοχές αυτές, όπως τις ειδικές ζώνες διατήρησης βάσει του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμου, τις ζώνες ειδικής προστασίας βάσει του περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμου, καθώς και τις προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές όπως τυχόν έχουν συμφωνηθεί από τη Δημοκρατία στα πλαίσια της Σύμβασης της Βαρκελώνης ή και άλλων διεθνών ή περιφερειακών συμφωνιών, στις οποίες η Δημοκρατία είναι συμβαλλόμενο μέρος.

(7) Αν το Υπουργικό Συμβούλιο θεωρεί ότι η διαχείριση μιας ανθρώπινης δραστηριότητας σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης ή διεθνές επίπεδο είναι πιθανό να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον, ιδίως στις περιοχές οι οποίες αναφέρονται στο εδάφιο (6), τότε μεριμνά ούτως ώστε να ενημερωθεί ο αρμόδιος φορέας ή διεθνής οργανισμός, με στόχο την εξέταση και ενδεχόμενη λήψη μέτρων που είναι αναγκαία για την επίτευξη των στόχων του παρόντος Νόμου, ώστε να διαφυλαχθούν η ακεραιότητα, η δομή και η λειτουργία των οικοσυστημάτων που πρέπει να διατηρηθούν ή, όπου αυτό χρειάζεται, να αποκατασταθούν.

(8) Το αργότερο έως το 2013, η αρμόδια αρχή δημοσιοποιεί πληροφορίες σχετικά με τις περιοχές που ανασφένονται στα εδάφια (6) και (7).

(9) Το πρόγραμμα μέτρων περιλαμβάνει τους τρόπους με τους οποίους εφαρμόζονται τα μέτρα καθώς και το πώς αναμένεται να συμβάλουν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που θεσπίζονται σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 11.

(10) Το Υπουργικό Συμβούλιο διασφαλίζει ότι οι συνέπειες τυχόν μέτρων που προγραμματίζονται για περιοχές που βρίσκονται εκτός των θαλάσσιων υδάτων της Δημοκρατίας, ελαχιστοποιούν τον κίνδυνο πρόκλησης βλαβών και, αν είναι δυνατό, επιφέρουν θετικές συνέπειες για τις περιοχές αυτές.

(11) Η αρμόδια αρχή ενημερώνει την Επιτροπή καθώς και οποιοδήποτε άλλο τυχόν εμπλεκόμενο κράτος μέλος σχετικά με το πρόγραμμα μέτρων, εντός τριών (3) μηνών από τη θέσπισή του.

(12) Η αρμόδια αρχή διασφαλίζει ότι το πρόγραμμα μέτρων τίθεται σε λειτουργία εντός ενός (1) έτους από τη θέσπισή του.

(13) Η αρμόδια αρχή, εντός τριών (3) ετών από τη δημοσίευση του προγράμματος μέτρων ή τυχόν επικαιροποίησής του σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 17, υποβάλλει στην Επιτροπή μια σύντομη ενδιάμεση έκθεση, η οποία περιγράφει την επιτελεσθείσα πρόοδο στον τομέα εφαρμογής του εν λόγω προγράμματος.

Εξαιρέσεις.

14.—(1) Ο παρών Νόμος δεν εφαρμόζεται όσον αφορά τις δραστηριότητες που αποσκοπούν αποκλειστικά στην άμυνα ή την εθνική ασφάλεια. Εντούτοις, διασφαλίζεται ότι, σε λογικά και εφικτά πλαίσια, οι εν λόγω δραστηριότητες ασκούνται κατά τρόπο συμβατό με τους στόχους του παρόντος Νόμου.

(2)(α) Η αρμόδια αρχή δύναται να προσδιορίζει περιπτώσεις εντός των θαλάσσιων υδάτων της Δημοκρατίας όπου οι περιβαλλοντικοί στόχοι ή η καλή περιβαλλοντική κατάσταση είναι σδύνατο να επιτευχθούν σε όλες τις πτυχές τους με το πρόγραμμα μέτρων λόγω οποιουδήποτε από τους λόγους που απορριθμούνται στις υποπαραγράφους (i) έως (iv), ή που δεν μπορούν να επιτευχθούν εντός του σχετικού χρονοδιαγράμματος εξαιτίας των λόγων που αναφέρονται στην υποπαραγραφο (v):

- (i) ανάληψη δράσης ή αδράνεια για την οποία η Δημοκρατία δεν είναι υπεύθυνη·
- (ii) φυσικά αίτια·
- (iii) ανωτέρο βιο·
- (iv) τροποποιήσεις ή μεταβολές των φυσικών χαρακτηριστικών των θαλάσσιων υδάτων ως αποτέλεσμα δράσεων που αναλαμβάνονται για λόγους επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος που υπερισχύουν των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον, περιλαμβανομένων και τυχόν διοικητικών επιπτώσεων·

(v) φυσικές συνθήκες που δεν επιτρέπουν την έγκαιρη βελτίωση της κατάστασης των σχετικών θαλασσίων υδάτων.

(β) Οι περιπτώσεις στις οποίες αναφέρεται η παράγραφος (α) προσδιορίζονται από την αρμόδια αρχή με σαφήνεια στο πρόγραμμα μέτρων, κατόπιν εξετάσεως των συνεπειών αυτής της πράξης για άλλα κράτη μέλη στην περιοχή ή στις υποπεριοχές που καθορίζονται στο άρθρο 6, και παρέχεται στην Επιτροπή αιτιολόγηση για τον προσδιορισμό τους.

(γ) Παρά τα διαλαμβανόμενα στις παραγράφους (α) και (β), το Υπουργικό Συμβούλιο λαμβάνει κατάλληλα μέτρα, τα οποία ενσωματώνονται, στο μέτρο του εφικτού, στο πρόγραμμα μέτρων, για την αδιάλειπτη επιδίωξη των περιβαλλοντικών στόχων και για την πρόληψη περαιτέρω υποβάθμισης της κατάστασης των θαλασσίων υδάτων που επηρεάζονται από τα αίτια που προσδιορίζονται στις υποπαραγράφους (ii), (iii) ή (iv) της παραγράφου (α) και για το μετριασμό των δυσμενών επιπτώσεων στα θαλάσσια ύδατα άλλων κρατών μελών εντός της θαλάσσιας περιοχής ή των υποπεριοχών που καθορίζονται στο άρθρο 6.

(3) Στις περιπτώσεις που αφορούν την υποπαραγράφο (iv) της παραγράφου (α) του εδαφίου (2), το Υπουργικό Συμβούλιο μεριμνά ώστε οι τροποποιήσεις ή μεταβολές να μην αποκλείουν οριστικά ή να θέτουν σε κίνδυνο την επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης στην θαλάσσια περιοχή ή τις υποπεριοχές που καθορίζονται στο άρθρο 6 ή στα θαλάσσια ύδατα άλλων κρατών μελών.

(4) Η αρμόδια αρχή αναπτύσσει και εφαρμόζει όλα τα στοιχεία της θαλάσσιας στρατηγικής που αναφέρονται στο εδάφιο (2) του άρθρου 7, αλλά δεν υποχρεούται, παρά μόνο σχετικά με την αρχική αξιολόγηση που περιγράφεται στο άρθρο 9, να λαμβάνει ειδικά μέτρα όταν δεν υφίσταται σημαντικός κίνδυνος για το θαλάσσιο περιβάλλον, ή όταν το κόστος ενδέχεται να είναι δυσανάλογο μεγάλο σε σχέση με τους κινδύνους για το θαλάσσιο περιβάλλον, και με την προϋπόθεση πως δεν πρόκειται να υπάρξει περαιτέρω υποβάθμιση.

(5) Όπου δε λαμβάνονται μέτρα για οποιονδήποτε από τους αναφερόμενους στο εδάφιο (4) λόγους, η αρμόδια αρχή παρέχει στην Επιτροπή την αιτιολόγηση της απόφασής της, ενώ μεριμνά ώστε να μη γίνει οριστικά αδύνατη η επίτευξη της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης.

Συστάσεις για
Ευρωπαϊκή
δράση.

15.-(1) Όταν η αρμόδια αρχή εντοπίσει θέμα το οποίο έχει επιπτώσεις στην περιβαλλοντική κατάσταση των θαλασσίων υδάτων της Δημοκρατίας και το οποίο δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί μέσω εθνικών μέτρων, ή το οποίο συνδέεται με άλλη πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή διεθνής συμφωνία, ενημερώνει την Επιτροπή και δικαιολογεί την άποψή της.

(2) Όπου απαιτείται δράση από όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή φορείς, η αρμόδια αρχή προβαίνει στις κατάλληλες συστάσεις προς την Επιτροπή και το Συμβούλιο για μέτρα σχετικά με το θέμα του εδαφίου (1).

Τροποποιήσεις
και
επικαιροποιήσεις.

16.-(1) Η αρμόδια αρχή μεριμνά για την επικαιροποίηση της θαλάσσιας στρατηγικής που περιγράφεται στα άρθρα 7.

(2) Για τους σκοπούς του εδαφίου (1), η αρμόδια αρχή επανεξετάζει, με συντονισμένο τρόπο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7, με τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών της θαλάσσιας περιοχής ή των υποπεριοχών που ορίζονται στο άρθρο 6, τα ακόλουθα στοιχεία της θαλάσσιας στρατηγικής κάθε έξι έτη μετά την αρχική θέσπισή της:

- (α) την αρχική αξιολόγηση και τον καθορισμό της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης, σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 9, και το εδάφιο (1) του άρθρου 10, αντιστοίχως·
- (β) τους περιβαλλοντικούς στόχους που θεσπίζονται δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 11·
- (γ) το πρόγραμμα παρακαλούθησης που θεσπίζεται σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 12·
- (δ) το πρόγραμμα μέτρων που θεσπίζεται σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 13.

(3) Οι λεπτομέρειες τυχόν επικαιροποιήσεων που θα προκύψουν από την επανεξέταση, βάσει του εδαφίου (2), θα διαβιβαστούν στην Επιτροπή, στους αντισυμβαλλόμενους στο πλαίσιο της

Σύμβασης της Βαρκελώνης και σε κάθε άλλο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευσή τους.

Δημόσια
διαβούλευση και
ενημέρωση του
κοινού.

17.—(1) Η αρμόδια αρχή μεριμνά ώστε να παρέχονται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη έγκαιρες και ουσιαστικές ευκαιρίες συμμετοχής στην εφαρμογή του παρόντος Νόμου και καλεί σε συμμετοχή, όπου είναι δυνατό, υφιστάμενους διαχειριστικούς φορείς, συμπεριλαμβανομένων των αρμοδίων φορέων στο πλαίσιο της Σύμβασης της Βαρκελώνης, επιστημονικών συμβουλευτικών φορέων και περιφερειακών γνωμοδοτικών συμβουλίων.

(2) Η αρμόδια αρχή δημοσιεύει και διαθέτει στα κοινά προς σχολιασμό συνοπτικά τα ακόλουθα στοιχεία των θαλάσσιων στρατηγικών ή των επικαιροποιήσεων τους, ως εξής:

- (α) την αρχική αξιολόγηση και τον καθορισμό της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης όπως προβλέπονται αντιταίχως στο εδάφιο (1) του άρθρου 9 και στο εδάφιο (1) του άρθρου 10·
- (β) τους περιβαλλοντικούς στόχους που θεσπίζονται σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 11·
- (γ) τα προγράμματα παρακολούθησης που θεσπίζονται σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 12·
- (δ) τα προγράμματα μέτρων που θεσπίζονται σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 13.

119(Ι) του 2004. (3) Όσον αφορά την πρόσβαση σε περιβαλλοντικές πληροφορίες, εφαρμόζεται ο περί της Πρόσβασης του Κοινού σε Πληροφορίες που είναι Σχετικές με τα Περιβάλλον Νόμος.

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 108,
25.04.2007,
σ. 1.

(4) Σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα Κυπριακή νομοθεσία που μεταφέρει τις διατάξεις της Οδηγίας 2007/2/ΕΚ για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (INSPIRE), η αρμόδια αρχή παρέχει στην Επιτροπή, για την εκτέλεση των καθηκόντων αυτής σε σχέση με την Οδηγία και ιδίως για την επισκόπηση της κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, πρόσβαση και χρήση δικαιωμάτων άσων αφορά τα ως άνω δεδομένα και πληροφορίες που προκύπτουν από την αρχική αξιολόγηση, βάσει του εδαφίου (1) του άρθρου 9, και από το πρόγραμμα παρακολούθησης που θεσπίζεται σύμφωνα με το άρθρο 12.

(5) Το αργότερο μέσα σε έξι μήνες μετά τη διάθεση των στοιχείων και των πληροφοριών που προκύπτουν από την αρχική αξιολόγηση δυνάμει του άρθρου 9 και από το πρόγραμμα παρακολούθησης που θεσπίζεται σύμφωνα με το άρθρο 12, οι πληροφορίες και τα στοιχεία αυτά διατίθενται και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, για να τον βοηθήσουν στην εκτέλεση των καθηκόντων του.

Έκδοση
κανονισμών.

18.—(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

(2) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας του εδαφίου (1), το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς για τον καθαρισμό των λεπτομερειών σχετικά με τον προσδιορισμό και την εφαρμογή οποιωνδήποτε μέτρων που πρέπει να υλοποιηθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

Έκδοση
Διαταγμάτων.
Παράρτημα ΙΙΙ.
Παράρτημα ΙV.
Παράρτημα V.

19. Η αρμόδια αρχή δύναται να εκδίδει Διατάγματα, με τα οποία:

- (α) να τροποποιεί και να αντικαθιστά τα Παραρτήματα ΙΙΙ, ΙV και V, για να τα προσαρμάζει στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο, λαμβάνοντας υπόψη τις χρονικές περιόδους που αναφέρονται στο εδάφιο (2) του άρθρου 16 για την επανεξέταση και την επικαιροποίηση των στοιχείων της θαλάσσιας στρατηγικής·
- (β) να υιοθετεί-
  - (i) τα οναφερόμενο στο Άρθρο 9, παράγραφος 3, της Οδηγίας μεθοδολογικά πρότυπα και κριτήρια που εκάστοτε καθορίζονται από την Επιτροπή·
  - (ii) τις οναφερόμενες στο Άρθρο 11, παράγραφος 4 της Οδηγίας πραδιαγραφές και τυποποιημένες μεθόδους παρακολούθησης και αξιολόγησης που εκάστοτε θεσπίζονται από την Επιτροπή.

Εκχώρηση
εξουσιών.

20.—(1) Η αρμόδια αρχή δύναται, με γνωστοποίηση που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, να εκχωρεί, υπό τους όρους και τις προϋπαθέσεις που καθορίζει, οποιεσδήποτε από τις εξουσίες ή αρμοδιότητες της που είναι σχετικές με τον έλεγχο της εφαρμογής του παρόντος

Νόμου ή των εκδιδομένων δυνάμει αυτού κανονισμών ή διαταγμάτων:

- (α) σε οποιοδήποτε τμήμα ή υπηρεσία υπουργείου της Δημοκρατίας, ή
- (β) σε οποιοδήποτε πρόσωπο κατέχει τα κατάλληλα προσόντα, ή
- (γ) σε οποιοδήποτε οργανισμό δημόσιας ωφελείας που ιδρύθηκε με νόμο, για σκοπούς δημοσίου συμφέροντος.

(2) Η αρμόδια αρχή δύναται, όποτε το κρίνει σκόπιμο υπό τις περιστάσεις, να ανακαλέσει ή να τροποποιήσει απόφασή της για εκχώρηση οποιωνδήποτε εξουσιών ή αρμοδιοτήτων της, η οποία λήφθηκε βάσει του εδαφίου (1).

(3) Σε περίπτωση κατά την οποία η αρμόδια αρχή εκχωρεί οποιεσδήποτε εξουσίες βάσει του εδαφίου (1), η εν λόγω εκχώρηση δεν παρεμποδίζει την αρμόδια αρχή να ασκεί η ίδια οποτεδήποτε τις εκχωρηθείσες εξουσίες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

(άρθρα 2 και 10)

Χαρακτηριστικά ποιοτικής περιγραφής για τον προσδιορισμό της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης

1. Η βιοποικιλότητα διατηρείται. Η ποιότητα και η παρουσία των ενδιαιτημάτων και η κατανομή και αφθονία των ειδών είναι σύμφωνες με τις ισχύουσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες.
2. Τα μη αυτόχθονα είδη που εισάγονται από τις ανθρώπινες δραστηριότητες απαντούν σε επίπεδα που δεν αλλοιώνουν δυσμενώς τα οικοσυστήματα.
3. Οι πληθυσμοί όλων των εμπορικά εκμεταλλεύσιμων ιχθύων και των οστρακόδερμων βρίσκονται σε ασφαλή όρια από βιολογική άποψη, παρουσιάζοντας μια κατανομή του πληθυσμού ανά ηλικία και ανά μέγεθος που είναι ενδεικτική ενός υγιούς αποθέματος.
4. Όλα τα στοιχεία των θαλάσσιων τροφικών ιστών, στο βαθμό που αυτό είναι γνωστό, παρουσιάζονται σε φυσιολογική αφθονία και ποικιλότητα και σε επίπεδα ικανά να διασφαλίσουν τη μακροπρόθεσμη αφθονία των ειδών και τη διατήρηση της πλήρους ανσπαραγωγικής ικανότητάς τους.
5. Ελαχιστοποιείται ο ανθρωπογενής ευτροφισμός και ιδίως οι δυσμενείς επιπτώσεις του, όπως οι απώλειες στη βιοποικιλότητα, η υποβάθμιση του οικοσυστήματος, η έξαρση επιβλαβών φυκών και η έλλειψη οξυγόνου στο θαλάσσιο βυθό.
6. Η ακεραιότητα του θαλάσσιου βυθού βρίσκεται σε επίπεδα που διασφαλίζουν τη δομή και τις λειτουργίες των οικοσυστημάτων και ιδιαίτερα το μη αρνητικό επηρεασμό των βενθικών οικοσυστημάτων.
7. Η μόνιμη αλλοίωση των υδρογραφικών συνθηκών δεν επηρεάζει δυσμενώς το θαλάσσιο οικοσυστήματα.
8. Οι συγκεντρώσεις ρυπαντών βρίσκονται σε επίπεδα που δεν προκαλούν συνέπειες συνθηκών ρύπανσης.
9. Οι ρυπαντές σε ψάρια και άλλα θαλασσινά που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση δεν υπερβαίνουν τα επίπεδα που θεσπίζονται από την Κοινωνική ή εθνική νομοθεσία ή άλλα αντίστοιχα πρότυπα.
10. Οι ιδιότητες και ποσότητες των απορριμμάτων στη θάλασσα δεν προκαλούν βλάβη στο παράκτιο και θαλάσσιο περιβάλλον.
11. Η εισαγωγή ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου και του υποθαλάσσιου θερμού, συμβαίνει σε επίπεδα που δεν επηρεάζουν δυσμενώς το θαλάσσιο περιβάλλον.

Για τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης στην περιοχή ή υποπεριοχή που ορίζεται στο άρθρο 6, η αρμόδια αρχή εξετάζει καθένα από τα χαρακτηριστικά ποιοτικής περιγραφής που περιλαμβάνονται στο παρόν παράρτημα προκειμένου να ορίσει τα χαρακτηριστικά που θα χρησιμοποιήσει για τον προσδιορισμό της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης. Αν η αρμόδια αρχή κρίνει ότι δεν είναι σκόπιμη η χρησιμοποίηση ενός ή περισσότερων από τα εν λόγω χαρακτηριστικά, υποβάλλει αιτιολόγηση στην Επιτροπή στο πλαίσιο της γνωστοποίησης βάσει του εδαφίου (2) του άρθρου 10.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

(άρθρο 5)

Πληροφορικά στοιχεία της αρμόδιας αρχής

1. Ονομασία και διεύθυνση της αρμόδιας αρχής: η επίσημη ονομασία και διεύθυνση της αρμόδιας αρχής.
2. Νομικό καθεστώς της αρμόδιας αρχής: σύντομη περιγραφή του νομικού καθεστώτος της αρμόδιας αρχής.
3. Ευθύνες: σύντομη περιγραφή των νομικών και δικαστικών ευθυνών της αρμόδιας αρχής και του ρόλου της σχετικά με τα θαλάσσια ύδατα.
4. Κατάλογος μελών: όταν η αρμόδια αρχή ενεργεί ως συντονιστικός φορέας για άλλες υπεύθυνες αρχές, απαιτείται κατάλογός τους καθώς και περίληψη των θεσμικών σχέσεων που έχουν εγκαθιδρυθεί για τη διασφάλιση του συντονισμού.
5. Περιφερειακός ή υπόπεριφερειακός συντονισμός: περίληψη των μηχανισμών που έχουν εγκαθιδρυθεί για να διασφαλίζεται ο συντονισμός μεταξύ της Δημοκρατίας και των άλλων κρατών μελών των οποίων τα θαλάσσια ύδατα εμπίπτουν στην θαλάσσια περιοχή ή τις υποπεριοχές που ορίζονται στο άρθρο 6.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

(άρθρα 9, 10, 11, 12 και 19)

Ενδεικτικός κατάλογος χαρακτηριστικών, πιέσεων και επιπτώσεων

Πίνακας 1
Χαρακτηριστικά

Φυσικά και χημικά γνωρίσματα	<ul style="list-style-type: none"> — Τοπογραφία και βαθυμετρία του θαλάσσιου βυθού, — Ετήσιες και εποχιακές θερμοκρασίες, ταχύτητα ρευμάτων, ανάβλυση υδάτων, κυματική έκθεση, χαρακτηριστικά πρόσμιξης, νεφελότητα, χρόνος παραμονής, — Χωρική και χρονική κατανομή της αλατότητας, — Χωρική και χρονική κατανομή των θρεπτικών ουσιών (DIN, TN, DIP, TP, TOC) και του οξυγόνου, — Κατατομές των pH και pCO_2 ή άλλη ισοδύναμη πληροφορία που χρησιμοποιείται για τη μέτρηση της οξίνισης των θαλασσών.
Τύποι οικοτόπων	<ul style="list-style-type: none"> — Κυρίαρχοι τύποι οικοτόπων του βυθού και της υδάτινης στήλης, με περιγραφή των φυσικών και χημικών γνωρισμάτων, όπως βάθος, θερμοκρασία νερού, ρεύματο και άλλες υδάτινες κινήσεις, αλατότητα, δομή και σύνθεση των υπαστρωμάτων του θαλάσσιου βυθού, — Αναγνώριση και χαρτογράφηση των ειδικών τύπων οικοτόπων, ιδίως εκείνων που προσδιορίζονται ή αναγνωρίζονται βάσει της Κοινοτικής ή Εθνικής Νομοθεσίας ή των Διεθνών Συμβάσεων όντας ειδικού επιστημονικού ενδιαφέροντος ή ενδιαφέροντος όσον αφορά τη βιοποικιλότητα, — Οικότοποι σε περιοχές οι οποίες χρήζουν ιδιαίτερης αναφοράς, λόγω των χαρακτηριστικών, της θέσεως ή της αιτιατικής σημασίας τους· μπορούν να συγκαταλέγονται περιοχές που υπόκεινται σε έντονες ή ειδικές πιέσεις ή περιοχές που χρήζουν ειδικού καθεστώτος προστασίας.
Βιολογικά γνωρίσματα	<ul style="list-style-type: none"> — Περιγραφή των βιοκοινοτήτων που συνδέονται με τους κυρίαρχους οικότοπους του βυθού και της υδάτινης στήλης. Η περιγραφή αυτή πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες για τις κοινότητες φυτοπλαγκτού και ζωοπλαγκτού, συμπεριλαμβανομένων των ειδών και εποχιακής και γεωγραφικής διακύμανσης, — Πληροφορίες για τα αγγειόσπερμα, τα μακροφύκη και τα βενθικά ασπόνδυλα, συμπεριλαμβανομένης της σύνθεσης των ειδών, της βιομάζας, και της ετήσιας/εποχιακής διακύμανσης, — Πληροφορίες σχετικά με τη δομή των ιχθυοπληθυσμών, συμπεριλαμβανομένης της αφθονίας, της κατανομής και της δομής ηλικίας/μεγέθους των πληθυσμών, — Περιγραφή της πληθυσμιακής δυναμικής, της φυσικής και πραγματικής ζώνης εξάπλωσης και της κατάστασης των ειδών των θαλάσσιων θηλαστικών και ερπετών, — Περιγραφή της πληθυσμιακής δυναμικής, της φυσικής και πραγματικής ζώνης εξάπλωσης και της κατάστασης των ειδών των θαλάσσιων πτηνών, — Περιγραφή της πληθυσμιακής δυναμικής, της φυσικής και πραγματικής ζώνης εξάπλωσης και της κατάστασης άλλων ειδών, τα οποία υπόκεινται σε Κοινοτική ή Εθνική Νομοθεσία ή σε Διεθνείς Συμφωνίες, — Κατάλογος της χρονικής συχνότητας, της αφθονίας και χωρικής κατανομής των μη αυτοχθόνων, εξωτικών ειδών, ή των ενδεχομένως γενετικά αποκλινουσών μορφών αυτοχθόνων ειδών.
Άλλα γνωρίσματα	<ul style="list-style-type: none"> — Περιγραφή της κατάστασης σχετικά με τις χημικές ουσίες, συμπεριλαμβανομένων των χημικών ουσιών που προκαλούν ονησυχία, της ρύπανσης των ιζημάτων, των κοίριων γεωγραφικών σημείων, των ζητημάτων υγείας και της ρύπανσης των έμβιων όντων (και ειδικότερα των έμβιων άντων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση), — Περιγραφή κάθε άλλου τυπικού γνωρίσματος ή χαρακτηριστικού της θαλάσσιας περιοχής ή των υποπεριοχών που ορίζονται στο άρθρο 6.

Πίνακας 2
Πιέσεις και επιπτώσεις

Φυσικές απώλειες	<ul style="list-style-type: none"> — Επικάλυψη (π.χ., από τεχνητές κατασκευές, από υλικά βυθοκόρησης), — Σφράγιση (π.χ., από μόνιμες κατασκευές).
Φυσικές ζημιές	<ul style="list-style-type: none"> — Μεταβολές στην επικάθιση ιζημάτων (π.χ., από απορροές, αυξημένες εκροές, βυθοκόρηση ή την απόρριψη υλικού βυθοκόρησης), — Απόξεση (π.χ., επιπτώσεις στο βυθό από την εμπορική αλιεία, τη ναυσιπλοΐα, την αγκυροβόληση), — Επιλεκτική εξαγωγή (π.χ., εξερεύνηση και εκμετάλλευση βιοτικών και αβιατικών πόρων στα βυθό και στο υπέδαφος).
Άλλες φυσικές οχλήσεις	<ul style="list-style-type: none"> — Υποβρύχια θόρυβος (π.χ., από τη ναυσιπλοΐα, από υποβρύχια ακουστικά εξοπλισμά), — Θαλάσσια απορρίμματα.
Αλληλεπίδραση με υδρολογικές διαδικασίες	<ul style="list-style-type: none"> — Σημαντικές μεταβολές της θερμοκρασίας (π.χ., από απορροές ηλεκτροπαραγωγικών σταθμών), — Σημαντικές μεταβολές της αλατότητας (π.χ., από κατασκευές που παρεμποδίζουν τις υδάτινες κινήσεις, από δραστηριότητες υδροληψίας, από μονάδες αφαλάτωσης).
Ρύπανση από επικίνδυνες ουσίες	<ul style="list-style-type: none"> — Εισαγωγή συνθετικών ενώσεων (π.χ., Ουσίες Προτεραιότητας βάσει του περί της Πρασσίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμου του 2004 που επηρεάζουν το θαλάσσιο περιβάλλον, όπως φυτοφάρμακα, αντιρρυπαντικές ουσίες, φαρμακευτικές ουσίες, που προέρχονται από, π.χ., διαρροές από μη σημειακές πηγές, ρύπανση από σκάφη, ατμοσφαιρική εναπόθεση και βιοδραστικές ουσίες), — Εισαγωγή μη συνθετικών ουσιών και ενώσεων (π.χ., βαρέα μέταλλα και υδρογονάνθρακες, που προέρχονται, π.χ., από ρύπανση από σκάφη, από την έρευνα και εκμετάλλευση πετρελαίου, φυσικού αερίου και μεταλλευμάτων, από την ατμοσφαιρική εναπόθεση, από τις εισροές ποτάμιων υδάτων), — Εισαγωγή ραδιονουκλιδίων.
Συστηματική ή/και σκόπιμη απελευθέρωση ουσιών	<ul style="list-style-type: none"> — Εισαγωγή άλλων ουσιών (στερεών, υγρών ή αερίων) στα θαλάσσια ύδατα, ως αποτέλεσμα της συστηματικής ή/και σκόπιμης απελευθέρωσης στο θαλάσσιο περιβάλλον, όπως επιτρέπουν η Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία ή/και οι Διεθνείς Συμβάσεις.
Εμπλουτισμός με θρεπτικές ουσίες και οργανική ύλη	<ul style="list-style-type: none"> — Εισροές λιπασμάτων και άλλων ουσιών πλούσιων σε άζωτο και φωσφόρο (π.χ., από σημειακές και μη σημειακές πηγές, συμπεριλαμβανομένων της γεωργίας, των υδατοκαλλιεργειών, και της ατμοσφαιρικής εναπόθεσης), — Εισροές οργανικής ύλης (π.χ., υπόνομοι, υδατοκαλλιεργείες, εισροές ποτάμιων υδάτων).
Βιολογικές οχλήσεις	<ul style="list-style-type: none"> — Εισαγωγή μικροβιακών παθογόνων, — Εισαγωγή μη αυτόχθονων ειδών και μετατοπίσεις, — Επιλεκτική εξαγωγή ειδών, συμπεριλαμβανομένων των περιστασιακών μη-ατοχευμένων αλιευμάτων (π.χ., μέσω της εμπορικής και ερασιτεχνικής αλιείας).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

(άρθρα 11 και 19)

Ενδεικτικός κατάλογος χαρακτηριστικών που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη
για τον καθορισμό περιβαλλοντικών στόχων

1. Επαρκής κάλυψη των στοιχείων που χαρακτηρίζουν τα θαλάσσια ύδατα που βρίσκονται υπό την κυριαρχία ή τη δικαιοδοσία της Δημοκρατίας.
2. Ανάγκη θέσπισης: α) στόχων για τον καθορισμό των επιθυμητών συνθηκών βάσει του ορισμού της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης, β) μετρήσιμων στόχων και συνσφών δεικτών που επιτρέπουν την παρακολούθηση και αξιολόγηση, και γ) επιχειρησιακών στόχων που αναφέρονται σε συγκεκριμένο μέτρα εφαρμογής που διευκολύνουν την υλοποίησή τους.
3. Καθορισμός της περιβαλλοντικής κατάστασης που πρέπει να επιδιωχθεί ή να διατηρηθεί και διατύπωση αυτής της οικολογικής κατάστασης σε μετρήσιμες ιδιότητες των στοιχείων που χαρακτηρίζουν τα θαλάσσια ύδατα της Δημοκρατίας.
4. Συνοχή της δέσμης στόχων: απουσία αντιφατικών στόχων.
5. Καθορισμός των απαραίτητων πόρων για την επίτευξη των στόχων.
6. Διατύπωση των στόχων, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν ενδιάμεσων στόχων, στο πλαίσιο χρονοδιαγράμματος για την επίτευξη τους.
7. Καθορισμός των δεικτών που θα χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση της προόδου και την καθοδήγηση διαχειριστικών αποφάσεων για την επίτευξη των στόχων.
8. Καθορισμός σημείων αναφοράς για στόχους και όρια, όπου αυτό ενδείκνυται.
9. Επαρκής συνεκτίμηση κοινωνικών και οικονομικών πτυχών κατά τη θέσπιση των στόχων.
10. Εξέταση της δέσμης περιβαλλοντικών στόχων, των συναφών δεικτών και σημείων αναφοράς στόχων και ορίων, προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσον η επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων θα οδηγούσε τα θαλάσσια ύδατα της Δημοκρατίας στην περιβαλλοντική κατάσταση που επιδιώκεται από τους στόχους του παρόντος Νόμου όπως αυτοί περιγράφονται στο άρθρο 3.
11. Συμβατότητα των περιβαλλοντικών στόχων με τους στόχους με τους οποίους έχει δεσμευτεί η Δημοκρατία στο πλαίσιο σχετικών διεθνών και περιφερειακών συμφωνιών, και ειδικά στα πλαίσια της Σύμβασης της Βαρκελώνης, με σκοπό την επίτευξη των στόχων του παρόντος Νόμου όπως αυτοί περιγράφονται στο άρθρο 3.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

(άρθρα 12 και 19)

Ενδεικτικός κατάλογος στοιχείων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για το πρόγραμμα παρακολούθησης

1. Ανάγκη παροχής πληροφοριών για την αξιολόγηση της περιβαλλοντικής κατάστασης και τον υπολογισμό της απόστασης που απομένει, καθώς και της επιτευχθείσας προόδου, προς την καλή περιβαλλοντική κατάσταση, σύμφωνα με το Παράρτημα III και με τα κριτήρια και τα μεθοδολογικά πρότυπα που πρέπει να καθοριστούν δυνάμει του άρθρου 10.
2. Ανάγκη διασφάλισης της παραγωγής πληροφοριών οι οποίες επιτρέπουν τον προσδιορισμό κατάλληλων δεικτών για τους περιβαλλοντικούς στόχους που ορίζονται στο άρθρο 11.
3. Ανάγκη διασφάλισης της παραγωγής πληροφοριών που να επιτρέπουν την εκτίμηση των επιπτώσεων των μέτρων που αναφέρονται στα άρθρα 13.
4. Ανάγκη συμπερίληψης δραστηριοτήτων για τον προσδιορισμό των αιτιών τυχόν αποκλίσεων από το επιθυμητό φάσμα της περιβαλλοντικής κατάστασης και ακολούθως των τυχόν ενδεικνυόμενων διορθωτικών μέτρων που θα πρέπει να ληφθούν για να αποκατασταθεί η καλή περιβαλλοντική κατάσταση.
5. Ανάγκη παροχής πληροφοριών για χημικούς ρυπαντές σε είδη από εμπορικές αλιευτικές περιοχές που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση.
6. Ανάγκη συμπερίληψης δραστηριοτήτων που διασφαλίζουν ότι τα διορθωτικά μέτρα επιφέρουν τις επιθυμητές αλλαγές και όχι τυχόν ανεπιθύμητες παρενέργειες.
7. Ανάγκη συγκέντρωσης των πληροφοριών που αφορούν όλη τη θαλάσσια περιοχή ή τις υποπεριοχές που ορίζονται στο άρθρο 6.
8. Ανάγκη της διασφάλισης της συγκρισιμότητας των προσεγγίσεων και μεθόδων αξιολόγησης εντός της θαλάσσιας περιοχής ή των υπαπεριοχών που ορίζονται στο άρθρο 6.
9. Ανάγκη ανάπτυξης τεχνικών παραδιαγραφών και τυποποιημένων μεθόδων παρακολούθησης, ώστε να επιτραπεί η συγκρισιμότητα των πληροφοριών σε Κοινοτικό επίπεδο.
10. Ανάγκη να διασφαλιστεί, στο μέτρο του δυνατού, η συμβατότητα με υφιστάμενα προγράμματα σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, με στόχο να προαχθεί η συνοχή μεταξύ των εν λόγω προγραμμάτων και να αποφευχθούν αλληλοεπικαλύψεις, αξιοποιώντας τις κεντρικότερες γραμμές που αρμόζουν στη θαλάσσια περιοχή ή τις υποπεριοχές που ορίζονται στο άρθρο 6.
11. Ανάγκη της συμπερίληψης στην αρχική αξιολόγηση βάσει του άρθρου 9 μιας αξιολόγησης των κυριότερων αλλαγών στις περιβαλλοντικές συνθήκες και, όπου είναι απαραίτητο, νέων ή αναδυόμενων προβλημάτων.
12. Ανάγκη της επεξεργασίας, ως μέρος της αρχικής αξιολόγησης βάσει του άρθρου 9, των κατάλληλων στοιχείων του Παραρτήματος III, συμπεριλαμβανομένης και της φυσικής διακύμανσής τους, και αξιολόγηση της προόδου προς την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που ορίζονται βάσει του άρθρου 11, χρησιμοποιώντας, εάν ενδείκνυται, τους καθορισμένους δείκτες και τα σχετικά σημεία αναφοράς ορίων και στόχων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

(άρθρο 13)

Ενδεικτικός κατάλογος ειδών μέτρων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη
για το πρόγραμμα μέτρων

1. Έλεγχοι δραστηριοτήτων: διαχειριστικά μέτρα που επηρεάζουν τα επιτρεπόμενα επίπεδα ανθρώπινης δραστηριότητας.
2. Έλεγχοι επιπτώσεων: διαχειριστικά μέτρα που επηρεάζουν τον επιτρεπόμενο βαθμό άχλησης μιας πτυχής του οικοσυστήματος.
3. Έλεγχος χωρικής και χρονικής κατανομής: διαχειριστικά μέτρα που επηρεάζουν τον τόπο και το χρόνο στον οποίο επιτρέπεται κάποια δραστηριότητα.
4. Μέτρα συντονισμού της διαχείρισης: εργαλεία που διασφαλίζουν το συντονισμό της διαχείρισης.
5. Μέτρα για τη βελτίωση της ανιχνευσιμότητας της θαλάσσιας ρύπανσης, όπου αυτό είναι εφικτό.
6. Οικονομικά κίνητρα: διαχειριστικά μέτρα τα οποία καθιστούν οικονομικά συμφέρουσες για τους χρήστες των θαλάσσιων οικοσυστημάτων τις ενέργειες που συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης.
7. Εργαλεία άμβλυνσης και αποκατάστασης: διαχειριστικά εργαλεία που καθοδηγούν τις ανθρώπινες δραστηριότητες προς την αποκατάσταση των πληγέντων στοιχείων των θαλάσσιων οικοσυστημάτων.
8. Επικοινωνία, συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών και ευαισθητοποίηση του κοινού.

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΕΝΟΠΟΙΕΙ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΩΡΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 1964 ΕΩΣ 2008

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΡΘΡΩΝ

ΜΕΡΟΣ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο:

1. Συνοπτικός τίτλος
2. Ερμηνεία
3. Πεδίο εφαρμογής

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ

4. Συνέχιση υπόστασης της Δύναμης
5. Αποστολή της Δύναμης
6. Συγκρότηση και στρατιωτικό προσωπικό της Δύναμης
7. Οργάνωση της Δύναμης
8. Εξουσίες Υπουργού
9. Επιτελείο Υπουργού Άμυνας
10. Αρχηγός και Υπαρχηγός της Δύναμης
11. Αρμοδιότητες Αρχηγού
12. Αρμοδιότητες Υπορχηγού
13. Αρμοδιότητες Γενικού Διευθυντή
14. Αξιωματικοί και υπαξιωματικοί της Δύναμης
15. Στρατιωτικό προσωπικό της Δύναμης, μη πολίτες της Δημοκρατίας
16. Βαθμοί που απονέμονται στους εθνοφρουρούς και εφέδρους και κατανομή εθνοφρουρών
17. Ειδικός βαθμός επίκαιρου αξιωματικού ή υπαξιωματικού

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ - ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ
ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

18. Υποχρέωση εκπλήρωσης στρατιωτικής υπηρεσίας
19. Διακρίσεις της υποχρέωσης στρατιωτικής υπηρεσίας
20. Διάρκεια στρατιωτικής θητείας
21. Μειωμένη στρατιωτική θητεία
22. Διάρκεια εφεδρικής υπηρεσίας

ΜΕΡΟΣ ΙV

ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ - ΑΝΑΒΟΛΗ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ
ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

23. Δικαίωμα απαλλαγής από την υποχρέωση εκπλήρωσης στρατιωτικής υπηρεσίας
24. Αναβολή εκπλήρωσης υποχρέωσης στρατιωτικής υπηρεσίας
25. Υποχρεώσεις όσων τυγχάνουν απαλλαγής ή αναβολής
26. Συμβουλευτική Επιτροπή

ΜΕΡΟΣ V

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ, ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ, ΚΑΤΑΤΑΞΗ, ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΑΙ
ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΡΑΤΕΥΣΙΜΩΝ, ΕΘΝΟΦΡΟΥΡΩΝ ΚΑΙ ΕΦΕΔΡΩΝ

27. Καταγραφή και στρατολογική παρακολούθηση των πολιτών της Δημοκρατίας
28. Πρόσκληση στρατευσίμων για κατάταξη στη Δύναμη
29. Όρκος/Επίσημη διαβεβαίωση
30. Υγειονομική εξέταση ή επανεξέταση στρατευσίμων, εθνοφρουρών και εφέδρων
31. Πίνακας νοσημάτων, παθήσεων και βλαβών της υγείας
32. Επιτροπή Κατάταξης
33. Επιτροπή Εξέτασης Σωματικής Ικανότητας ή Ε.Ε.Σ.Ι
34. Ειδικό Ιατροσυμβούλιο
35. Υποκατάστατη υγειονομική εξέταση ή επανεξέταση, χωρίς αυτοπρόσωπη παρουσία
36. Επιπτώσεις μη παρουσίας στην Ε.Ε.Σ.Ι. ή στο Ειδικό Ιατροσυμβούλιο
37. Ειδική Επιτροπή Ελέγχου

ΜΕΡΟΣ VI
ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ - ΟΡΙΣΤΙΚΗ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΑΠΟΛΥΣΗ

38. Εκπλήρωση υποχρέωσης στρατιωτικής υπηρεσίας
39. Άδειες εθνοφρουρών
40. Χρόνος πραγματικής θητείας
41. Οριστική και προσωρινή απόλυση από τη Δύναμη
42. Πιστοποιητικό εκπλήρωσης υποχρέωσης θητείας

ΜΕΡΟΣ VII
ΕΦΕΔΡΕΙΑ ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ - ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΕΦΕΔΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

43. Εφεδρεία της Δύναμης
44. Εθνοφυλακή
45. Κλήση, απαλλαγή και υποχρεώσεις εφέδρων
46. Αποδέσμευση εφέδρων

ΜΕΡΟΣ VIII
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

47. Γενικές διατάξεις για τους αντιρρησίες συνείδησης
48. Διάρκεια εναλλακτικής στρατιωτικής θητείας και εναλλακτικής κοινωνικής θητείας
49. Τρόπος εκπλήρωσης της εναλλακτικής στρατιωτικής υπηρεσίας και της εναλλακτικής κοινωνικής υπηρεσίας
50. Αίτηση ενδιαφερόμενου για αναγνώρισή του ως αντιρρησία συνείδησης
51. Αναγνώριση ενδιαφερόμενου ως αντιρρησία συνείδησης
52. Εξέταση της αωματικής ικανότητας ενδιαφερόμενου για αναγνώρισή του ως αντιρρησία συνείδησης
53. Ειδική Επιτροπή εξέτασης αιτημάτων ενδιαφερομένων για αναγνώρισή τους ως αντιρρησιών συνείδησης
54. Εφαρμοστές διατάξεις για τους αντιρρησίες συνείδησης
55. Ειδικές διατάξεις για εκπλήρωση εναλλακτικής κοινωνικής υπηρεσίας
56. Εναλλακτική εφεδρική υπηρεσία και εναλλακτική κοινωνική εφεδρική υπηρεσία
57. Απώλεια της ιδιότητας του αντιρρησία συνείδησης
58. Οριστική ή προσωρινή απόλυση αντιρρησιών συνείδησης
59. Αναστολή των διατάξεων για εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία
60. Εξουσία Υπουργού για έκδοση Οδηγιών

ΜΕΡΟΣ IX
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΘΕΜΑΤΑ

61. Αρμοδιότητα χειρισμού στρατολογικής φύσεως θεμάτων
62. Καταχώριση και συμπλήρωση στρατολογικών μεταβολών
63. Πιστοποιητικά στρατολογικής κατάστασης

ΜΕΡΟΣ X
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ, ΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΣΠΑΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ

64. Τοποθέτηση, μετάθεση, απόσπαση και διάθεση στελεχών της Δύναμης
65. Απόσπαση και διάθεση στελεχών
66. Τοποθετήσεις, μεταθέσεις και αποσπάσεις οπλιτών

ΜΕΡΟΣ XI
ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

67. Αδίκημα ανυπαταξίας
68. Αδικήματα
69. Στερήσεις ανυπότακτων και λιποτακτών
70. Περιορισμοί αναχώρησης από τη Δημοκρατία

ΜΕΡΟΣ XII
ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

71. Κανονισμοί
72. Υποχρεώσεις εργοδοτών
73. Επιτροπή Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Φυγοστρατίας

ΜΕΡΟΣ ΧΙΙΙ
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- 74. Κατάργηση και διαφύλαξη
- 75. Προσωρινές διατάξεις
- 76. Απαλλαγή από τη στράτευση ατρατευσίων που τελούν νόμιμα εκτός της Δύναμης
- 77. Μεταβατικές διατάξεις

Ο περί Εθνικής Φρουράς Νόμος του 2011 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 19(Ι) του 2011

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΕΝΟΠΟΙΕΙ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΩΡΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ
ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 1964 ΕΩΣ 2008

- Προοίμιο. Επειδή ορισμένα γεγονότα, που διαδραματίστηκαν τα έτη 1963 και 1964, κατέστησαν αναγκαία την ίδρυση χωριστής Δύναμης για να υποβοηθεί τις τακτικές Δυνάμεις της Δημοκρατίας, δηλαδή το Στρατό και τις Δυνάμεις Ασφαλείας, στη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την άμυνα της Δημοκρατίας· και
- 20 του 1964. Επειδή με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, που εκδόθηκε δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 3 του περί της Εθνικής Φρουράς Νόμου του 1964, η οποία περιέχεται στο Διάταγμα με αριθμό 130 που δημοσιεύθηκε στο Τρίτο Πορόρημα της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας με αριθμό 321, ημερομηνίας 4.6.1964, δημιουργήθηκε η εν λόγω Δύναμη· και
- Επειδή η κατάσταση που δημιουργήθηκε τα έτη 1963 και 1964, στην οποία προστέθηκε η τουρκική εισβολή του 1974 και η έκτοτε κατοχή μέρους του εδάφους της Δημοκρατίας από τα τουρκικά στρατεύματα, εξακολουθεί να υφίσταται·
- Για αυτό η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

ΜΕΡΟΣ Ι
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- Συνοπτικός τίτλος. 1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εθνικής Φρουράς Νόμος του 2011.
- Ερμηνεία. 2.(1) Σταν παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια –
- «αδέλφια» σημαίνει όσα αδέλφια προέρχονται από τους ίδιους γονείς ή από κοινό πατέρα ή μητέρα και περιλαμβάνει προγονούς, τέκνα γεννηθέντα εκτός γάμου, καθώς και νόμιμα υιοθετημένα τέκνα των γονέων·
- Ναείται ότι, από τα αδέλφια που γεννήθηκαν την ίδια ημερομηνία, μεγαλύτερος είναι αυτός που γεννήθηκε πρώτος·
- «ανήλικο τέκνο» σημαίνει πρόσωπο, το οποίο δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18^ο) έτος της ηλικίας του, αλλά δεν περιλαμβάνει έγγαμο πρόσωπο που δεν έχει συμπληρώσει την εν λόγω ηλικία·
- «ανυπάτακτος» σημαίνει κάθε στρατεύσιμο ή έφεδρο που κλείται, δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, για εκπλήρωση υποχρέωσης στρατιωτικής υπηρεσίας στη Δύνομη, ο οποίος δεν προσέρχεται για κατάταξη ή υπηρεσία, ανάλογα με την περίπτωση, εντός της καθοριζόμενης ημερομηνίας ή προθεσμίας και "ανυποταξία" ερμηνεύεται ανάλογα·
- «αξιωματικός με σύμβαση» σημαίνει πρόσωπο που προσλαμβάνεται στη Δύναμη δυνάμει των εδαφίων (3) και (4) του άρθρου 6·
- «Αρχηγός» σημαίνει τον Αρχηγό της Δύναμης, που διορίζεται δυνάμει του άρθρου 10·
- «Γενικά Επιτελείο Εθνικής Φρουράς» ή «Γ.Ε.Ε.Φ.» σημαίνει το Επιτελείο της Δύναμης, με την ανώτατη διοίκηση της Δύναμης, του οποίου προϊστάται ο Αρχηγός·
- «Γενικός Διευθυντής» σημαίνει το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Άμυνας·
- «Δημοκρατία» σημαίνει την Κυπριακή Δημοκρατία·

1 του 1990
71 του 1991
211 του 1991
27(Ι) του 1994
83(Ι) του 1995
60(Ι) του 1996
109(Ι) του 1996
69(Ι) του 2000
156(Ι) του 2000
4(Ι) του 2001
94(Ι) του 2003
128(Ι) του 2003
183(Ι) του 2003
31(Ι) του 2004
218(Ι) του 2004
68(Ι) του 2005
79(Ι) του 2005
105(Ι) του 2005
96(Ι) του 2006
07(Ι) του 2008
137(Ι) του 2009.

«δημόσιος υπάλληλος» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τους περί Δημόσιος Υπηρεσίας Νόμους του 1990 μέχρι 2009, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται·

«Δόκιμος Έφεδρος Αξιωματικός» σημαίνει πρόσωπο που υπηρετεί στη Δύναμη για εκπλήρωση της υποχρέωσης θητείας του, το οποίο αποφοίτησε από Σχολή Εφέδρων Αξιωματικών του εσωτερικού ή του εξωτερικού και τελεί υπό δοκιμασία, προκειμένου να του απανηθεί ο βαθμός του Έφεδρου Ανθυπολοχαγού και το οποίο εκτελεί το καθήκοντα του εν λόγω βαθμού·

«Δύναμη» σημαίνει την Εθνική Φρουρά της Δημοκρατίας που δημιουργήθηκε με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, που εκδόθηκε δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 3 του περί της Εθνικής Φρουράς Νόμου του 1964, η οποία περιέχεται στο Διάταγμα με αριθμό 130 που δημοσιεύθηκε στο Τρίτο Παράρτημα της Επίσημης Εφημερίδας της Δημοκρατίας με αριθμό 321, ημερομηνίας 4.6.1964·

«έγγραφο επιστροφής» περιλαμβάνει Ειδικό Φύλλο Πορείας (Ε.Φ.Π.), Φύλλο Ατομικής Πρόσκλησης (Φ.Α.Π.) και οποιοδήποτε άλλο σχετικό έγγραφο·

«εθελοντής» σημαίνει πρόσωπο που κατατάσσεται εθελοντικά στη Δύναμη για εκπλήρωση της υποχρέωσης θητείας του, δυνάμει των εδαφίων 2(β) και (3) του άρθρου 28·

«εθνοφρουρός» σημαίνει οποιοδήποτε πρόσωπο που υπηρετεί στη Δύναμη για εκπλήρωση της υποχρέωσης θητείας του, ανεξάρτητα από το βαθμό που φέρει·

«εθνοφύλακας» σημαίνει πρόσωπο που υπηρετεί σε μονάδα της Εθνοφυλακής της Δύναμης, σύμφωνα με το άρθρο 44·

«Εθνοφυλακή» απαρτίζει μέρος της εφεδρείας της Δύναμης, σύμφωνα με το άρθρο 44·

«ειδική ατραπωτική θητεία» σημαίνει τη θητεία που εκπληρώνεται στη Δύναμη από εθνοφρουρό, όπως προνοείται στο εδάφιο (4) του άρθρου 19 και στα εδάφια (1) και (2) του άρθρου 38·

«εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία» σημαίνει υπηρεσία που εκπληρώνεται από πρόσωπο που αναγνωρίζεται ως οντιρρησίας συνείδησης, όπως προνοείται στο εδάφιο (2) του άρθρου 49·

«εναλλακτική ατραπωτική υπηρεσία» σημαίνει υπηρεσία που εκπληρώνεται από πρόσωπο που αναγνωρίζεται ως οντιρρησίας συνείδησης, όπως προνοείται στο εδάφιο (1) του άρθρου 49·

«εφεδρεία» σημαίνει την εφεδρεία της Δύναμης και περιλαμβάνει και την Εθνοφυλακή, όπως προνοείται στα άρθρα 43 και 44, αντίστοιχα·

«έφεδρος» σημαίνει κάθε πρόσωπο, το οποίο ονύκει στην εφεδρεία της Δύναμης, σύμφωνα με το άρθρο 43·

«θητεία» σημαίνει τη θητεία στη Δύναμη, όπως προνοείται στο άρθρο 19·

«μέλος της Δύναμης» σημαίνει οποιοδήποτε στρατιωτικό προσωπικό που υπηρετεί στη Δύναμη, ανεξάρτητα από το βαθμό και την ιδιότητα που έχει·

«Μονάδα» σημαίνει αυτοτελές τμήμα της Δύναμης, το οποίο, με βάση την οργάνωσή του, χρησιμοποιεί δική του σφραγίδα και αλληλογραφεί με άλλα τμήματα της Δύναμης·

«μόνιμος κάτοικος εξωτερικού» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό, δυνάμει του εδαφίου (2) του παρόντος άρθρου·

«οικαγένεια» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό, δυνάμει του εδαφίου (3) του παρόντος άρθρου·

«οπλίτης» σημαίνει κάθε πρόσωπο, το οποίο υπηρετεί στη Δύναμη για εκπλήρωση της υποχρέωσης στρατιωτικής υπηρεσίας του, αλλά δεν περιλαμβάνει Δόκιμο Έφεδρο Αξιωματικό, Έφεδρο Ανθυπαλαχαγό, έφεδρο αξιωματικό και επίκουρο αξιωματικό·

«οπλίτης με σύμβαση» σημαίνει πρόσωπο που προσλαμβάνεται στη Δύναμη δυνάμει των εδαφίων (3) και (4) του άρθρου 6·

«πολίτης της Δημοκρατίας» σημαίνει πρόσωπα που απέκτησε ή δικαιούται να αποκτήσει την κυπριακή υπηκοότητα, σύμφωνα με τους περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμους του 2002 μέχρι 2009, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται και περιλαμβάνει και πρόσωπα του οποίου ο πατέρας ή η μητέρα είναι κυπριακής καταγωγής, σύμφωνα με τα Παράρτημα 'Δ' της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας·

141(I) του 2002
65(I) του 2003
76(I) του 2003
62(I) του 2004
13(I) του 2006
123(I) του 2007
92(I) του 2009
81(I) του 2010.

«προγματική θητεία» σημαίνει το χρονικό διάστημα της θητείας που εκπληρώθηκε για συμπλήρωση της κατά περίπτωση υποχρέωσης θητείας, αν από τη συνολική διάρκειά της, αφαιρεθεί το χρονικό διάστημα των ειδικών καταστάσεων που αναφέρονται στα άρθρα 40·

«προσωρινό απολυτήριο» σημαίνει το απολυτήριο που χορηγείται σε εθνοφραυρό, σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 41, ο οποίος δεν έχει εκπληρώσει ή συμπληρώσει τη διάρκεια της θητείας του στη Δύναμη και ο οποίος, εάν εκλείψουν οι λόγοι για τους οποίους του χορηγήθηκε το προσωρινό απολυτήριο, υποχρεούται να επανακαταταγεί στη Δύναμη για εκπλήρωση ή συμπλήρωση της θητείας του, ανάλογα με την περίπτωση·

«στέλεχος» σημαίνει –

(α) κάθε Αξιωματικό, Υπαξιωματικό, Εθελοντή Υπαξιωματικό και Εθελοντή Πενταετούς Υποχρέωσης του Στρατού, που υπηρετεί με απόσπαση στη Δύναμη δυνάμει των περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμων του 1990 μέχρι 2006, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται·

33 του 1990
103 του 1991
25(I) του 1992
7(I) του 1995
14(I) του 1995
92(I) του 1997
85(I) του 2000
143(I) του 2000
17(I) του 2002
89(I) του 2002
91(I) του 2002
61(I) του 2003
55(I) του 2005
82(I) του 2006.

(β) οποιοδήποτε αξιωματικό και υπαξιωματικό, που τοποθετείται στη Δύναμη δυνάμει του άρθρου 15·

(γ) οποιοδήποτε Δόκιμο Έφεδρο Αξιωματικό και Έφεδρο Ανθυπολοχαγό, που υπηρετεί στη Δύναμη για εκπλήρωση της υποχρέωσης θητείας του, σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο· και

(δ) οποιοδήποτε πρόσωπο, που προσλαμβάνεται στη Δύναμη δυνάμει των εδαφίων (3) και (4) του άρθρου 6, στο οποίο απονέμεται ο ειδικός βαθμός του επίκουρου αξιωματικού ή υπαξιωματικού δυνάμει του άρθρου 17·

«στρατεύσιμος» σημαίνει κάθε πρόσωπο που υπέχει, δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, υποχρέωση εκπλήρωσης θητείας στη Δύναμη και, "υπαχρέωση για στράτευση" ερμηνεύεται ανάλογα·

«στρατολογική κλάση» σημαίνει τον αριθμό που προκύπτει από την πρόσθεση του αριθμού δεκάσκιω (18) στα έτος γέννησης, με το οποίο ο κάθε πολίτης της Δημοκρατίας είναι εγγεγραμμένος στα Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών·

«Στρατάς» σημαίνει τα Στρατά της Δημοκρατίας, με την έννοια που αποδίδεται στο όρο αυτό δυνάμει των περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμων του 1990 μέχρι 2006, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται·

«σωματική ικανότητα» σημαίνει την κατάσταση της σωματικής και ψυχικής υγείας στρατεύσιμου, εθναφρουρού, εφέδρου, ή αντιρρησία συνείδησης που εκπληρώνει εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία·

«τέκνα» σημαίνει όσα γεννήθηκαν από γάμο ή χωρίς γάμο, όσα νομιμοποιήθηκαν ή αναγνωρίστηκαν, καθώς και όσα υιοθετήθηκαν πριν από την ενηλικίωσή τους ή μετά την ενηλικίωσή τους, εφόσον είναι τέκνα ενός των υιοθετούντων·

«υπαξιωματικός με σύμβαση» σημαίνει πρόσωπα που προσλαμβάνεται στη Δύναμη δυνάμει των εδαφίων (3) και (4) του άρθρου 6·

«Υπαρχηγός» σημαίνει τον Υπαρχηγό της Δύναμης, που διορίζεται δυνάμει του άρθρου 10·

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Άμυνας·

«φορέας του δημόσιου τομέα» σημαίνει τη δημόσια υπηρεσία, με την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τους περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμους του 1990 μέχρι 2009, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, και περιλαμβάνει τοπική αρχή, καθώς και οργανισμό ή νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου·

«ωρομίσθιος» σημαίνει πρόσωπο που προσλαμβάνεται και απασχολείται σε κρατική υπηρεσία, εκτελεί χειρονακτική εργασία και πληρώνεται σε ωριαία βάση·

(2)(α) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου και, τηρουμένων των διατάξεων των παραγράφων (β) έως (θ) του παρόντος εδαφίου, «μόνιμος κάτοικος εξωτερικού» σημαίνει οποιοδήποτε πρόσωπο, το οποίο έχει κύρια και μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό ή έχει βιοποριστική εγκατάσταση και κατοικεί στο εξωτερικό για χρονική περίοδο τουλάχιστον δέκα (10) συνεχόμενων ετών, σε μια ή περισσότερες χώρες·

(β) Η χρονική περίοδος της δεκαετίας αρχίζει –

- (i) για πρόσωπο, το οποίο γεννήθηκε και διαμένει με την οικογένειά του στο εξωτερικό, από την ημερομηνία της γέννησής του·
- (ii) για πρόσωπο, το οποίο, πριν τη συμπλήρωση του δεκάτου έκτου (16^{ου}) έτους της ηλικίας του, αναχωρεί από τη Δημοκρατία με την οικογένειά του στο εξωτερικό για μόνιμη εγκατάσταση, από την ημερομηνία της ανοχώρησής του·
- (iii) για πρόσωπο, το οποίο, μετά τη συμπλήρωση της ηλικίας των δεκάξι (16) ετών και κατόπιν ειδικής άδειας, που του χορηγείται από τον Υπουργό δυνάμει του άρθρου 70, αναχωρεί από τη Δημοκρατία με την οικογένειά του στο εξωτερικό για μόνιμη εγκατάσταση, από την ημερομηνία της αναχώρησής του·

- (iv) για πρόσωπα, το οποίο, μετά τη συμπλήρωση της ηλικίας των δεκαέξι (16) ετών και, χωρίς να του έχει χορηγηθεί ειδική άδεια από τον Υπουργό δυνάμει του άρθρου 70, αναχωρεί από τη Δημοκρατία με την οικογένειά του στο εξωτερικό για μόνιμη εγκατάσταση, από την ημερομηνία που συμπληρώνει το δέκατο όγδοο (18^ο) έτος της ηλικίας του.
  - (v) Η έναρξη της χρονικής περιόδου της δεκαετίας δεν είναι δυνατή για πρόσωπο, το οποίο αναχωρεί από τη Δημοκρατία στο εξωτερικό μετά την κλήση της κλάσης του για κατάταξη στη Δύναμη.
  - (δ) Η χρονική περίοδος παραμάνης στη Δημοκρατία, λόγω φοίτησης σε Σχολή Μέσης Εκπαίδευσης, μέχρι τρία (3) έτη, συνεχόμενα ή τμηματικά, θεωρείται ως χρόνος διαμνησίου στο εξωτερικό, εφόσον –
    - (i) η εγγραφή του ενδιαφερόμενου σε αναγνωρισμένη Σχολή Μέσης Εκπαίδευσης πραγματοποιείται εντός του πρώτου από την άφιξή του στη Δημοκρατία σχολικού έτους,
    - (ii) οι γονείς του ενδιαφερόμενου ή ο ένας τουλάχιστον από τους ασκούντες τη γονική μέριμνα κατοικεί μόνιμα στο εξωτερικό κατά το διάστημα που ο ενδιαφερόμενος είναι ανήλικος, και
    - (iii) ο ενδιαφερόμενος αναχωρεί από τη Δημοκρατία, εντός δώδεκα (12) μηνών από την ολοκλήρωση ή τη διακοπή των σπουδών του.
  - (ε) Η χρονική περίοδος της δεκαετίας, που απαιτείται για την απόκτηση της ιδιότητας του μόνιμου κάτοικου εξωτερικού, δεν διακόπτεται αν, σε μεμονωμένη περίπτωση, ο ενδιαφερόμενος εγκαταστάθηκε στη Δημοκρατία για χρονική περίοδο μέχρι δώδεκα (12) μήνες και στη συνέχεια επανεγκαταστάθηκε στο εξωτερικό.
  - (στ) Απώλεια της ιδιότητας του μόνιμου κάτοικου εξωτερικού επέρχεται με τη μόνιμη εγκατάσταση του ενδιαφερόμενου στη Δημοκρατία, είτε οικειοθελώς, είτε μετά από απέλασή του από τη χώρα που κατοικεί, ή με την παραμονή του στη Δημοκρατία για χρονική περίοδο πέραν των δώδεκα (12) μηνών.
  - (ζ) Η ιδιότητα του μόνιμου κάτοικου εξωτερικού είναι δυνατόν να επανακτηθεί αν, μετά την απώλειά της, συμπληρωθούν εκ νέου οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις.
  - (η) Η χρονική περίοδος κατά την οποία δημόσιος υπάλληλος, ή συμβασιούχος του δημοσίου, ή υπάλληλος νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, υπηρετεί στο εξωτερικό, καθώς και των τέκνων του μέχρι την ενηλικίωσή τους, υπολογίζεται για τη συμπλήρωση της χρονικής περιόδου της δεκαετίας, που απαιτείται για την απόκτηση της ιδιότητας του μόνιμου κάτοικου εξωτερικού.
  - (θ) Όσοι συμπληρώνουν τη χρονική περίοδο της δεκαετίας κατά τη διάρκεια που τελούν σε ανυποταξία, ή λιποταξία, ή έχουν τύχει αναβολής κατάταξης στη Δύναμη, δεν απεκτούν την ιδιότητα του μόνιμου κάτοικου εξωτερικού.
- (3) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, «οικογένεια» αποτελούν –
- (α) οι γονείς όταν αυξούν και τα κοινά τους τέκνα, καθώς και τα τέκνα του ενός ή του άλλου από τους εν λόγω γονείς, εφόσον τα τέκνα τους ζουν μαζί τους κάτω από την ίδια στέγη·
  - (β) πατέρας άγαμος, χήρος, διαζευγμένος, ή σε διάσταση με τη σύζυγό του, και τα τέκνα του που ζουν μαζί του κάτω από την ίδια στέγη·
  - (γ) μητέρα άγαμη, χήρα, διαζευγμένη, ή σε διάσταση με το σύζυγό της, και τα τέκνα της που ζουν μαζί της κάτω από την ίδια στέγη.
- (4) Όπου στις διατάξεις του παρόντος Νόμου αναφέρεται βαθμός αξιωματικού ή υπαξιωματικού του Στρατού Ξηράς περιλαμβάνει και τον αντίστοιχα βαθμό αξιωματικού ή υπαξιωματικού του Ναυτικού και της Αεροπορίας, όπως προβλέπεται για το Στρατό, δυνάμει των περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμων του 1990 μέχρι 2006, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

Πεδίο
εφαρμογής.

3. Οι διατάξεις του παρόντος Νόμου διέπουν την οργάνωση και τη διοίκηση της Δύναμης, καθώς και την υποχρέωση εκπλήρωσης ατράτιωτικής υπηρεσίας στη Δύναμη και εφαρμόζονται σε όλους τους στρατεύσιμους, εθνοφρουρούς και εφέδρους, ανάλογα με την περίπτωση, και σε όλα τα πρόσωπα που εκπληρώνουν ενολλακτική κοινωνική υπηρεσία.

ΜΕΡΟΣ II ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ

Συνέχιση
υπάστασης
της Δύναμης.

4. Από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου, η Δύναμη συνεχίζει να υφίσταται, υπάγεται απευθείας στον Υπουργό και λειτουργεί σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο.

Αποστολή
της Δύναμης.

5.(1) Η Δύναμη έχει ως αποστολή την παροχή βοήθειας στο Στρατό και στις Δυνάμεις Ασφαλείας της Δημοκρατίας, για τη λήψη όλων των απαιτούμενων μέτρων για την άμυνα της Δημοκρατίας, προς το σκοπό αντιμετώπισης απειλούμενης εισβολής ή οποιασδήποτε ενέργειας που στρέφεται κατά της ανεξαρτησίας ή της εδαφικής ακεραιότητας της Δημοκρατίας ή που απειλεί την ασφάλεια ζωής ή περιουσίας πολιτών της Δημοκρατίας.

(2) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1), η Δύναμη δύναται, σε έκτακτες περιστάσεις, να συνδράμει τα αρμόδια όργανα της Δημοκρατίας, μετά από πρόσκλησή τους, για αντιμετώπιση κινδύνων που απειλούν τη ζωή ή την περιουσία πολιτών της Δημοκρατίας.

Συγκρότηση και
στρατιωτικά
προσωπικό
της Δύναμης.

6.(1) Η Δύναμη συγκροτείται, σύμφωνα με τις εκάστοτε αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.

(2) Το ατράτιωτικό προσωπικό της Δύναμης απαρτίζεται από –

- (α) τον Αρχηγό, ο οποίος ηγείται της Δύναμης·
- (β) τον Υπαρχηγό·
- (γ) τα μέλη του Στρατού, που αποσπώνται για υπηρεσία στη Δύναμη δυνάμει των περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμων του 1990 μέχρι 2006, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται·
- (δ) τους εθνοφρουρούς, που εκπληρώνουν τη θητεία τους στη Δύναμη, σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο·
- (ε) τους εφέδρους, που εκπληρώνουν εφεδρική υπηρεσία στη Δύναμη, σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο.

(3) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (2), το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται, σε περίπτωση έκτακτων περιστάσεων ή αναγκών της Δύναμης σε εξειδικευμένο προσωπικό ή όταν καθίσταται απαραίτητο για τη συγκρότηση και λειτουργία ορισμένων μονάδων ή υπηρεσιών της Δύναμης για περαιτέρω ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητάς της, να εξουσιοδοτεί τον Υπουργό όπως, μετά από συνεννόηση με τον Αρχηγό, προσλαμβάνει, με σύμβαση, στη Δύναμη-

- (α) ως αξιωματικούς ή υπαξιωματικούς, πρόσωπα με ειδική μόρφωση, προσόντα ή πείρα· και
- (β) ως οπλίτες, πρόσωπα που έχουν εκπληρώσει την υποχρέωση θητείας τους στη Δύναμη.

(4) Η διαδικασία πρόσληψης του προσωπικού δυνάμει του εδαφίου (3), τα απαιτούμενα για κάθε περίπτωση προσόντα, οι όροι και η διάρκεια της υπηρεσίας του εν λόγω προσωπικού, τα καθήκοντα που θα εκτελεί το προσωπικό αυτό, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, καθορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά από πρόταση του Υπουργού:

Νοείται ότι τα πρόσωπα που επιλέγονται θα προσαλαμβάνονται με σύμβαση για αρχική περίοδο υπηρεσίας διάρκειας ενός (1) έτους, η οποία μπορεί να ανανεώνεται, με απόφαση του Υπουργού, για περαιτέρω διαδοχικές χρονικές περιόδους μέχρι δέκα (10) έτη, μετά από εισήγηση του Αρχηγού και εφόσον υπάρχει γραπτή συγκατάθεση των ενδιαφερομένων.

Οργάνωση
της Δύναμης.

7.(1) Τηρουμένων των προνοιών του εδαφίου (2), η οργάνωση της Δύναμης και η διάκρισή της σε Κλάδους, καθώς και οι βαθμοί των αξιωματικών και υπαξιωματικών, είναι αντίστοιχη μ' αυτή που προβλέπεται για τα Στρατό, δυνάμει των περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμων του 1990 μέχρι 2006, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται και των οποιωνδήποτε διοικητικών πράξεων εκδίδονται δυνάμει αυτών.

(2) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας του εδαφίου (1), η οργανωτική δομή και εσωτερική λειτουργία της Δύναμης, τα προσωπικά και οι αρμοδιότητες του Γ.Ε.Ε.Φ., ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού, μετά από εισήγηση του Αρχηγού.

Εξουσίες
Υπουργού.

8.(1) Ο Υπουργός φέρει την ευθύνη για την εφαρμογή του παρόντος Νόμου, καθώς και των Κανονισμών και των αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου που εκδίδονται δυνάμει αυτού, έχει τη γενική εποπτεία της Δύναμης και εκδίδει προς αυτή οδηγίες αναφορικά με την εκτέλεση αρμοδιοτήτων που είναι αναγκαίες για την όρμυα και το γενικό συμφέρον της Δημοκρατίας και εγκρίνει την οργανωτική δομή της Δύναμης.

(2) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας του εδαφίου (1), ο Υπουργός δίνει γενικές οδηγίες προς τον Αρχηγό, αναφορικά με την αποστολή, τη διοίκηση, τον έλεγχο, την οργάνωση, την εκπαίδευση και πειθαρχία της Δύναμης, οι οποίες κρίνονται αναγκαίες για το γενικό συμφέρον της Δημοκρατίας.

(3) Τηρουμένων των προνοιών των εδαφίων (1) και (2), ο Υπουργός ασκεί τις αρμοδιότητές του, δυνάμει του παρόντος Νόμου, συνήθως, μέσω του Αρχηγού και του Γενικού Διευθυντή, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές τους που καθορίζονται στα άρθρα 11 και 13 του παρόντος Νόμου, αντίστοιχα.

Επιτελείο
Υπουργού
Άμυνας.

9.(1) Ο Υπουργός συγκροτεί Επιτελείο, το οποίο υπάγεται απευθείας στον ίδιο και τον συμβουλευεί στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

(2) Η οργάνωση και λειτουργία του Επιτελείου ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού, η οποία λαμβάνεται με βάση τα πιο κάτω πλαίσια:

- (α) Το Επιτελείο δύναται να απαρτίζεται τόσο από στρατιωτικό όσο και πολιτικό προσωπικό, όπως ο Υπουργός ήθελε καθορίσει.
- (β) Ως προϊστάμενος του Επιτελείου ορίζεται από τον Υπουργό αξιωματικός βαθμού τουλάχιστον Συνταγματάρχη.
- (γ) Οι αξιωματικοί και υπαξιωματικοί που θα απαρτίζουν το Επιτελείο ορίζονται από τον Υπουργό, μετά από συνεννόηση με τον Αρχηγό, ανάλογα με τις εκάστοτε υπηρεσιακές ανάγκες.
- (δ) Ο αριθμός των αξιωματικών και των υπαξιωματικών του Επιτελείου δεν θα υπερβαίνει τους δέκα (10):

Νοείται ότι, σε έκτακτες περιπτώσεις και όταν οι ανάγκες το επιβάλλουν, ο Υπουργός δύναται, με απόφασή του, να τοποθετεί στο Επιτελείο αξιωματικούς και υπαξιωματικούς πέραν του πιο πάνω αριθμού, οι οποίοι δεν θα υπερβαίνουν τους είκοσι πέντε (25).

(ε) Στο Επιτελείο λειτουργούν τμήματα που αφορούν τους πιο κάτω τομείς:

- (i) Στρατιωτικά και στρατηγικά θέματα·
- (ii) Στρατολογικά θέματα·
- (iii) Θέματα στρατιωτικού προσωπικού - Νομοθεσία επί στρατιωτικών θεμάτων·
- (iv) Αμυντική διπλωματία - Διεθνείς σχέσεις·
- (v) Τύπος και εθιμοτυπία.

Αρχηγός και
Υπαρχηγός
της Δύναμης.

10.(1) Τηρουμένων των διατάξεων των εδαφίων (2) και (3), ο Αρχηγός και ο Υπαρχηγός της Δύναμης διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, με τέτοιους όρους και προϋποθέσεις, όπως αυτό ήθελε ορίσει.

(2) Ο Αρχηγός της Δύναμης φέρει το βαθμό του Αντιστράτηγου και δύναται να είναι, είτε αξιωματικός του Στρατού που αποσπάστηκε για υπηρεσία στη Δύναμη δυνάμει των περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμων του 1990 μέχρι 2006, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, είτε αξιωματικός μη πολίτης της Δημοκρατίας.

(3) Ο Υπαρχηγός της Δύναμης φέρει το βαθμό του Αντιστράτηγου ή του Υποστράτηγου, όπως το Υπουργικό Συμβούλιο ήθελε ορίσει και είναι αξιωματικός του Στρατού που υπηρετεί με απόσπαση στη Δύναμη δυνάμει των περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμων του 1990 μέχρι 2006, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

Αρμοδιότητες
Αρχηγού.

11.(1) Ο Αρχηγός, τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτών, έχει τη διοίκηση, διεύθυνση και επίβλεψη της Δύναμης και είναι υπόλογος στον Υπουργό για την οργάνωση, εκπαίδευση, ετοιμότητα, πειθαρχία, τάξη και ασφάλεια στη Δύναμη και την εκτέλεση των οποιωνδήποτε οδηγιών και κατευθύνσεων του δίνονται από τον Υπουργό, καθώς και για κάθε υλικό που διατίθεται στη Δύναμη.

(2) Χωρίς να επηρεάζεται η γενικότητα του εδαφίου (1), ο Αρχηγός –

- (α) συμβουλεύει τον Υπουργό για κάθε θέμα που σχετίζεται με τη διοίκηση και τον έλεγχο της Δύναμης, καθώς και για κάθε θέμα στρατολογικής φύσεως·
- (β) ετοιμάζει και υποβάλλει στον Υπουργό εισηγήσεις για κάθε θέμα που σχετίζεται με την αποστολή, τη διοίκηση, την εκπαίδευση, την οργάνωση, τον έλεγχο και την επιχειρησιακή ικανότητα της Δύναμης·
- (γ) ασκεί τις εξουσίες και αρμοδιότητες που του παρέχονται από τον παρόντο Νόμο και τους Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτού.

(3) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου ή κανονισμού, ο Αρχηγός έχει εξουσία, σε περίπτωση που στρατιωτικά οχήματα ή οποιαδήποτε άλλα μηχανοκίνητα μέσα της Δύναμης απαιτείται να κινηθούν εκτός στρατιωτικών χώρων, μετά από συνεννόηση και συναίνεση του Αρχηγού της Αστυνομίας, να αναθέτει σε όργανα της Στρατονομίας της Δύναμης, που έχουν τύχει, προς το σκοπό αυτά, ειδικής εκπαίδευσης από μέλη της Αστυνομίας, να ρυθμίζουν και ελέγχουν την τραχεία κίνηση σε οποιοδήποτε δρόμο.

(4) Ο Αρχηγός ασκεί τις αρμοδιότητές του μέσω του Γ.Ε.Ε.Φ.

Αρμοδιότητες
Υπαρχηγού.

12. Ο Υπαρχηγός εκτελεί, μέσα στα πλαίσια του παρόντος Νόμου, τα καθήκοντα που του ανατίθενται από τον Αρχηγό και ασκεί όλες τις αρμοδιότητες του Αρχηγού, όταν ο Αρχηγός απουσιάζει ή κωλύεται να εκτελεί τις αρμοδιότητές του, για οποιοδήποτε λόγο.

Αρμοδιότητες
Γενικού
Διευθυντή.

13.(1) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου, ο Γενικός Διευθυντής ασκεί τις αρμοδιότητες που καθρίζονται στους περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμους του 1990 μέχρι 2009, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται και τα εκάστοτε ισχύον σχέδια υπηρεσίας της θέσης του.

(2) Καμία πρόνοια στον παρόντο Νόμο δεν επηρεάζει την αρμοδιότητα του Γενικού Διευθυντή να ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια που αφορούν την Εθνική Φρουρά, με βάση τον εκάστοτε ισχύοντα περί Προϋπολογισμού Νόμο.

Αξιωματικοί και
υπαξιωματικοί
της Δύναμης.

14. Οι αξιωματικοί και υπαξιωματικοί της Δύναμης είναι οι ακόλουθοι:

- (α) Οι αξιωματικοί και υπαξιωματικοί του Στρατού, που αποσπώνται για υπηρεσία στη Δύναμη δυνάμει των περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμων του 1990 μέχρι 2006, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται·
- (β) οι αξιωματικοί και υπαξιωματικοί, μη πολίτες της Δημοκρατίας, που τοποθετούνται στη Δύναμη δυνάμει του άρθρου 15·

- (γ) οι Δάκιμοι Έφεδροι Αξιωματικοί, οι Έφεδροι Ανθυπολοχαγοί και οι υπαξιωματικοί, που εκπληρώνουν τη θητεία τους στη Δύναμη σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου·
- (δ) οι αξιωματικοί και υπαξιωματικοί, που προσλαμβάνονται στη Δύναμη δυνάμει των εδαφίων (3) και (4) του άρθρου 6·
- (ε) οι αξιωματικοί και οι υπαξιωματικοί, που εκπληρώνουν εφεδρική υπηρεσία στη Δύναμη σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

Στρατιωτικά
προσωπικά
της Δύναμης,
μη πολίτες της
Δημοκρατίας.

15.(1) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, τα Υπουργικά Συμβούλιο δύνανται να εξουσιοδοτεί τον Υπουργό όπως, προς συμπλήρωση της στελέχωσης της Δύναμης και μετά από διαβούλευση με τον Αρχηγό και τις αρμόδιες αρχές άλλου κράτους, τοποθετεί στη Δύναμη αξιωματικούς, υπαξιωματικούς και οπλίτες, επιπλέον των αναφερομένων στα εδάφια (2) και (3) του άρθρου 6, μη πολίτες της Δημοκρατίας, οι οποίοι, κατά την κρίση του Υπουργού, είναι απαραίτητοι για τη στελέχωση της Δύναμης.

(2) Οι αξιωματικοί, υπαξιωματικοί και οπλίτες, που τοποθετούνται στη Δύναμη δυνάμει του εδαφίου (1) –

- (α) έχουν όλες τις εξουσίες, αρμοδιότητες, καθήκοντα και υποχρεώσεις που έχουν οι λοιποί αξιωματικοί, υπαξιωματικοί και εθνοφρουροί της Δύναμης, ανάλογα με την περίπτωση·
- (β) φέρουν επί της στολής τους διακριτικά της Δημοκρατίας ή της Δύναμης, όπως ήθελε ορίσει ο Υπουργός·
- (γ) υπάκουουν, σε σχέση με την πειθαρχική ευθύνη, στους εκάστοτε ισχύοντες Πειθαρχικούς Κανονισμούς της Εθνικής Φρουράς·
- (δ) δεν υπόκεινται στις διατάξεις των περί Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα και Δικονομίας Νόμων του 1964 μέχρι 2006, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίσταται·

40 του 1964
70 του 1964
77 του 1965
28 του 1967
63 του 1979
158 του 1985
238 του 1990
5 του 1992
49(I) του 1993
91(I) του 1995
39(I) του 2002
103(I) του 2003
158(I) του 2006.

(ε) δεν θεωρούνται υπάλληλοι της Δημοκρατίας.

Βαθμοί που
απονέμονται στους
εθνοφρουρούς
και εφέδρους
και κατανομή
εθνοφρουρών.

16.(1) Στους εθνοφρουρούς της Δύναμης δύνανται να απονέμονται οι ακόλουθοι βαθμοί:

- (α) Του Δεκανέα και του Λοχία για όσους επιλέγονται στο Στρατό Ξηράς, του Δίοπτου και του Κελευστή για όσους επιλέγονται στα Ναυτικά και του Υποσημηνία και του Σμηνία για όσους επιλέγονται στην Αεροπορία· και
- (β) του Ανθυπολοχαγού, Σημαιοφόρου και Ανθυποσημηναγού, για όσους επιλέγονται στο Στρατό Ξηράς, στο Ναυτικό και στην Αεροπορία, αντίστοιχα.

(2) Οι βαθμοί που απονέμονται στους εθνοφρουρούς, κατά τη διάρκεια της θητείας τους στη Δύναμη, διατηρούνται και μετά την εκπλήρωση της θητείας τους και την ένταξή τους στην εφεδρεία της Δύναμης.

(3) Στους εφέδρους της Δύναμης δυνατόν, με απόφαση του Υπουργού, μετά από εισήγηση του Αρχηγού, να απονέμονται οι βαθμοί του Ανθυπολοχαγού, Υπολοχαγού, Λοχαγού ή Ταγματάρχη, για όσους υπηρετούν στο Στρατό Ξηράς, ή οι αντίστοιχοι βαθμοί των αξιωματικών του Ναυτικού και της Αεροπορίας, ανάλογα με την περίπτωση.

(4) Η διαδικασία επιλογής και κατανομής των εθνοφρουρών σε Κλάδους, Όπλα και Σώματα, η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων βαθμοφόρων, η διαδικασία ονομασίας

των εθνοφρουρών σε Δόκιμους Έφεδρους Αξιωματικούς και απονομής σ' αυτούς οποιουδήποτε βαθμού, τα απαιτούμενα για κάθε περίπτωση προσόντο, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, μετά από πρόταση του Υπουργού, στον οποίο υποβάλλει σχετική εισήγηση ο Αρχηγός:

Νοείται ότι, η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, που εκδίδεται δυνάμει του παρόντος εδαφίου, δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Ειδικός
βοθμός
επίκουρου
αξιωματικού ή
υπαξιωματικού.

17. Στα πρόσωπα που προσλαμβάνονται στη Δύναμη δυνάμει της παραγράφου (α) του εδαφίου (3) του άρθρου 6 ή υπηρετούν στη Δύναμη δυνάμει της υποπαραγράφου (iii) της παραγράφου (β) του άρθρου 22, καθώς και στους εφέδρους, δυνατόν, με απόφαση του Υπουργού, στον οποίο υποβάλλει σχετική εισήγηση ο Αρχηγός, να απονέμεται, λόγω ειδικής μόρφωσης, προσόντων ή πείρας των εν λόγω προσώπων ή εφέδρων, ο ειδικός βαθμός του επίκουρου αξιωματικού ή υποαξιωματικού.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ – ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Υποχρέωση
εκπλήρωσης
στρατιωτικής
υπηρεσίας.

18.(1) Τηρουμένων των διατάξεων των εδαφίων (2) και (3), όλοι οι παλίτες της Δημοκρατίας, από την 1^η Ιανουαρίου του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το δέκατο όγδοο (18^ο) έτος της ηλικίας τους και μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το πενήτηκοστό έτος (50^ο) της ηλικίας τους, έχουν υποχρέωση εκπλήρωσης στρατιωτικής υπηρεσίας στη Δύναμη, όπως προνοείται στον παρόντα Νόμο.

(2) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1), σε περίπτωση πολέμου, επιστράτευσης ή άλλου δημόσιου κινδύνου που απειλεί την ύπαρξη της Δημοκρατίας, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται, με διάταγμά του, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού, το οποίο δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, να καλεί για κατάταξη στη Δύναμη, για εκπλήρωση στρατιωτικής υπηρεσίας, κατά κλάση ή κατηγορία ή ονομαστικά, πολίτες της Δημοκρατίας που έχουν υπερβεί τα πενήτηκοστό (50^ο) έτος της ηλικίας τους.

(3) Ο Υπουργός, με απόφασή του, μετά από εισήγηση του Αρχηγού, καθορίζει τη διαδικασία της πρόσκλησης και κατάταξης των καλουμένων με το διάταγμα, που εκδίδεται δυνάμει του εδαφίου (2), καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

(4) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του εδαφίου (1), όσοι, λόγω των θρησκευτικών ή ιδεολογικών τους πεποιθήσεων, ορνούνται να εκπληρώσουν την υποχρέωση στρατιωτικής υπηρεσίας στη Δύναμη και αναγνωρίζονται ως αντιρρησίες συνείδησης, σύμφωνα με το άρθρο 51, υποχρεούνται να εκπληρώσουν εναλλακτική στρατιωτική υπηρεσία ή εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία, ανάλογα με την περίπτωση, όπως προνοείται στα άρθρα 49:

Νοείται ότι η εναλλακτική στρατιωτική υπηρεσία και η εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία εκπληρώνεται έναντι της υποχρέωσης στρατιωτικής υπηρεσίας στη Δύναμη.

Διακρίσεις της
υποχρέωσης
στρατιωτικής
υπηρεσίας.

19.(1) Η υποχρέωση στρατιωτικής υπηρεσίας στη Δύναμη διακρίνεται σε υποχρέωση θητείας, υποχρέωση εφεδρικής υπηρεσίας και πρόσθετη υποχρέωση.

(2) Η θητεία στη Δύναμη διακρίνεται σε στρατιωτική θητεία, ειδική στρατιωτική θητεία και εναλλακτική στρατιωτική θητεία.

(3) Η εφεδρική υπηρεσία στη Δύναμη εκπληρώνεται απ' όσους ανήκουν στην εφεδρεία αυτής δυνάμει του άρθρου 43 και απ' όσους καλούνται για εκπλήρωση στρατιωτικής υπηρεσίας στη Δύναμη δυνάμει του εδαφίου (2) του άρθρου 18.

(4) Η ειδική στρατιωτική θητεία στη Δύναμη εκπληρώνεται όπως προνοείται στο εδάφιο (2) του άρθρου 38, απ' όσους εθνοφρουρούς κρίνονται από αρμόδια, δυνάμει του παρόντος Νόμου, υγειονομική επιτροπή, ότι είναι ικανοί για εκπλήρωση τέτοιας θητείας, με βάση τον Πίνακα διατάγματος που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 31.

(5) Η πρόσθετη υποχρέωση επιβάλλεται στις περιπτώσεις που προνοούνται στο εδάφιο (1) του άρθρου 21.

Διάρκεια

20.(1) Οι ατροτεύσιμοι υπέχουν υποχρέωση θητείας στη Δύναμη μέχρι τη

στρατιωτικής
θητείας.

συμπλήρωση του τεσσαρακοστού πέμπτου (45^{ου}) έτους της ηλικίας τους.

(2) Η στρατιωτική θητεία στη Δύναμη δυνατόν να είναι πλήρης ή μειωμένη, όπως προνοείται στο εδάφιο (3).

(3) Η πλήρης στρατιωτική θητεία έχει διάρκεια είκοσι τεσσάρων (24) μηνών και η μειωμένη θητεία, ανάλογα με την περίπτωση, έχει διάρκεια δεκαοκτώ (18), δεκατεσσάρων (14), έξι (6) και τριών (3) μηνών, όπως προνοείται στο άρθρο 21:

Νοείται ότι, η διάρκεια της θητείας –

(α) όσων αναγνωρίζονται ως αντιρρησίες συνείδησης είναι προσαυξημένη, όπως προνοείται στο άρθρο 48, και

(β) όσων εκπληρώνουν ειδική στρατιωτική θητεία, είναι ίση με εκείνη που οι ίδιοι θα εκπλήρωναν αν υπηρετούσαν στρατιωτική θητεία, πλήρη ή μειωμένη, προσαυξημένη κατά οκτώ (8) μήνες.

(4) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (3), τα Υπουργικά Συμβούλια δύναται, μετά από πρόταση του Υπουργού –

(α) να μειώνει τη διάρκεια της υποχρέωσης θητείας για ορισμένες ή όλες τις κατηγορίες στρατευσίμων ή εθνοφρουρών, όταν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις ή οι στρατιωτικές ανάγκες της Δημοκρατίας το επιτρέπουν ή επιβάλλουν τούτο λόγοι δημοσίου συμφέροντος, ή

(β) να παρατείνει τη διάρκεια της υποχρέωσης θητείας στρατευσίμων ή εθνοφρουρών, σε περίοδο πολέμου ή επιστράτευσης ή έκτακτης ανάγκης σε περίοδο ειρήνης ή όταν οι στρατιωτικές ανάγκες της Δημοκρατίας το επιβάλλουν.

Μειωμένη
στρατιωτική
θητεία.

21.(1) Τηρουμένων των προνοιών του εδαφίου (6), οι στρατεύσιμοι και οι εθνοφρουροί που εμπίπτουν στις ακόλουθες κατηγορίες δικαιούνται μειωμένης στρατιωτικής θητείας:

(α) Μειωμένη στρατιωτική θητεία διάρκειας δεκαοκτώ (18) μηνών:

Οι μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού, οι οποίοι κατά την ημερομηνία άφιξής τους στη Δημοκρατία για μόνιμη εγκατάσταση έχουν ηλικία που υπερβαίνει τα δέκατο (10^ο) έτος, όχι όμως το δέκατο τρίτο (13^ο) έτος.

(β) Μειωμένη στρατιωτική θητεία διάρκειας δεκατεσσάρων (14) μηνών:

(i) Ο μεγαλύτερος αδελφός από οικογένεια με τέσσερεις (4) ζώντες αδελφούς, καθώς και οι δύο (2) μεγαλύτεροι αδελφοί από πέντε (5) ή περισσότερους ζώντες αδελφούς·

(ii) όλα τα επόμενα αδέρφια δύο (2) αδελφών που υπηρέτησαν πλήρη θητεία·

(iii) ο μεγαλύτερος αδελφός από οικογένεια με πέντε (5) ζώντα τέκνα, οι δύο (2) μεγαλύτεροι αδελφοί από οικογένεια με έξι (6) ή επτά (7) ζώντα τέκνα, οι τρεις (3) μεγαλύτεροι αδελφοί από οικογένεια με οκτώ (8) ή εννέα (9) ζώντα τέκνα, καθώς και όλοι οι αδελφοί από οικογένεια με δέκα (10) ή περισσότερα ζώντα τέκνα·

(iv) οι υιοί θανόντος γονέα·

(v) τα άρρενα μη αναγνωρισθέντα τέκνα·

(vi) ο πατέρας ενός ζώντος τέκνου·

(vii) ο δευτερότοκος και οι μικρότεροι από αυτόν υιοί προσώπου, το οποίο χαρακτηρίστηκε, με βάση τους περί Ανακουφίσεως Παθόντων Νόμους του 1988 μέχρι 2005, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, ως εξαφανισθείς ή φονευθείς ή πεσών ή πλήρως ανάπηρος, λόγω τραυμάτων ή κοκκυχιών που προκλήθηκαν κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του στη Δύναμη ή κατά τη διάρκεια και ένεκα αναταραχής

114 του 1988
65(I) του 1994
108(I) του 1998
129(I) του 2001
145(I) του 2005.

που σχετίζεται άμεσα με την άμυνα ή την ασφάλεια της Δημοκρατίας·

- (viii) ο μάνας ή ο μεγαλύτερος υιός προσώπου που κρίθηκε από την Επιτροπή Ανακουφίσεως Παθόντων, που προβλέπεται στους περί Ανακουφίσεως Παθόντων Νόμους του 1988 μέχρι 2005, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, ως ανάπηρος και το ποσοστό ανικονότητάς του υπερβαίνει το 49%·
  - (ix) όσοι αποκτούν την κυπριακή υπηκοότητα πριν από τη συμπλήρωση του δεκάτου ογδόου (18^{ου}) έτους της ηλικίας τους, των οποίων οι γονείς δεν είναι πρόσωπα κυπριακής καταγωγής, εφόσον καταταγούν στη Δύναμη αμέσως μετά την αποφοίτησή τους από Σχολή Μέσης Εκπαίδευσης ή εντός ενός (1) έτους από την ημερομηνία απόκτησης της κυπριακής υπηκοότητας, διαφορετικά υπέχουν υποχρέωση πρόσθετης θητείας δύο (2) μηνών·
  - (x) οι μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού, οι οποίοι κατά την ημερομηνία άφιξής τους στη Δημοκρατία για μόνιμη εγκατάσταση έχουν ηλικία που υπερβαίνει το δέκατο τρίτο (13^ο) έτος, όχι όμως το δέκατο όγδοο (18^ο) έτος·
  - (xi) ο μόνος ή ο μεγαλύτερος υιός οικογένειας της οποίας και οι δύο γονείς είναι άτομα με αναπηρία που τους καθιστά πλήρως ανίκανους για εργασία.
- (γ) Μειωμένη στρατιωτική θητεία διάρκειας έξι (6) μηνών:
- (i) Ο πατέρας δύο ζώντων τέκνων·
  - (ii) όποιος γεννήθηκε οπουδήποτε, κατά την περίοδο μεταξύ της 16^{ης} Αυγούστου 1960 και της 11^{ης} Ιουνίου 1999, του οποίου ο πατέρας δεν είναι πρόσωπο κυπριακής καταγωγής εξ αρρενογονίας και αποκτά την ιδιότητα του πολίτη της Δημοκρατίας, λόγω του ότι κατά το χρόνο της γέννησής του η μητέρα του ήταν ή εδικοιούτο να καταστεί πολίτης της Δημοκρατίας·
  - (iii) τα τέκνα γονέων, οι οποίοι διαμένουν συνεχώς και μόνιμα στις κατεχόμενες από τις τουρκικές ένοπλες δυνάμεις περιοχές της Δημοκρατίας, λόγω της τουρκικής εισβολής του 1974, εφόσον το επιθυμούν·
  - (iv) οι μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού, οι οποίοι κατά την ημερομηνία άφιξής τους στη Δημοκρατία για μόνιμη εγκατάσταση έχουν ηλικία που υπερβαίνει το δέκατο όγδοο (18^ο) έτος, όχι όμως το εικοστό έκτο (26^ο) έτος, εφόσον καταταγούν στη Δύναμη αμέσως μετά την αποφοίτησή τους από Σχολή Μέσης Εκπαίδευσης, ή εντός δύο (2) ετών από την ημερομηνία άφιξής τους στη Δημοκρατία, διαφορετικά υπέχουν υποχρέωση πρόσθετης θητείας δύο (2) μηνών·
  - (v) όσοι αποκτούν την κυπριακή υπηκοότητα με πολιτογράφηση μετά τη συμπλήρωση του δεκάτου ογδόου (18^{ου}) και μέχρι τη συμπλήρωση του εικοστού έκτου (26^{ου}) έτους της ηλικίας τους, των οποίων οι γονείς δεν είναι πρόσωπα κυπριακής καταγωγής, εφόσον καταταγούν στη Δύναμη εντός δύο (2) ετών από την ημερομηνία της πολιτογράφησής τους, διαφορετικά υπέχουν υποχρέωση πρόσθετης θητείας δύο (2) μηνών.
- (δ) Μειωμένη στρατιωτική θητεία διάρκειας τριών (3) μηνών:
- (i) Οι μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού, οι οποίοι κατά την ημερομηνία άφιξής τους στη Δημοκρατία για μόνιμη εγκατάσταση έχουν ηλικία που υπερβαίνει το εικοστό έκτο (26^ο) έτος, εφόσον καταταγούν στη Δύναμη εντός δύο (2) ετών από την ημερομηνία άφιξής τους στη Δημοκρατία, διαφορετικά υπέχουν υποχρέωση πρόσθετης θητείας δύο (2) μηνών·
  - (ii) όσοι αποκτούν την κυπριακή υπηκοότητα με πολιτογράφηση μετά τη συμπλήρωση του εικοστού έκτου (26^{ου}) έτους της ηλικίας τους, των οποίων οι γονείς δεν είναι πρόσωπα κυπριακής καταγωγής, εφόσον καταταγούν στη Δύναμη εντός δύο (2) ετών από την ημερομηνία της

πολιτογράφησής τους, διαφορετικά υπέχουν υποχρέωση πρόσθετης θητείας δύο (2) μηνών.

(2) Η απόφαση για την ένταξη ή μη στρατεύσιμου ή εθνοφρουρού στους υποχρεους μειωμένης θητείας λαμβάνεται, μετά από αίτημα του ενδιαφερόμενου, από τον Υπουργό ή, μετά από εξουσιοδότησή του, από τον Αρχηγό ή εκπρόσωπό του.

(3) Η απόφαση για την ένταξη στρατεύσιμου ή εθνοφρουρού σταυς υποχρεους μειωμένης θητείας δεν ανακαλείται, έστω και αν, μετά την υποβολή από τον ενδιαφερόμενο του σχετικού αιτήματος, εκλείψουν οι καθοριζόμενες προϋποθέσεις.

(4) Στις περιπτώσεις των υποπαραγράφων (i), (iii) και (viii) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1), το δικαίωμα ένταξης στους υποχρεους μειωμένης θητείας παρέχεται κατά σειρά από τον μεγαλύτερο προς τον μικρότερο αδελφό:

Νοείται ότι, το εν λόγω δικαίωμα δεν μεταβιβάζεται, αν ο δικαιούχος του ευεργετήματος κριθεί από αρμόδια, δυνάμει του παρόντος Νόμου, υγειονομική επιτροπή, ως ακατάλληλος για στράτευση, για λόγους υγείας, ή τελεί σε αναβολή εκπλήρωσης της θητείας του.

(5) Σε περίπτωση που δύο (2) αδέρφια εκπληρώνουν ταυτόχρονα τη θητεία τους, ο τυχόν δικαιούχος μειωμένης θητείας δύναται να ασκήσει τα δικαιώματά του, υπό την προϋπόθεση ότι ο αδελφός του συνεχίζει να υπηρετεί:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που δικαιούχοι του ευεργετήματος μειωμένης θητείας είναι αδέρφια που γεννήθηκαν την ίδια ημερομηνία και υπηρετούν ταυτόχρονα στη Δύναμη, η χρονική διάρκεια της θητείας από την οποία απαλλάσσονται διαμοιράζεται εξίσου μεταξύ τους.

(6) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1), όσοι εθνοφρουροί υπηρετούν τη θητεία τους στη Δύναμη και επιλέγονται ως υποψήφιοι βαθμοφόροι ή καταδραμείς ή υποβρύχιοι κατοστροφείς ή στρατονόμοι, δεν δικαιούνται μείωση της θητείας τους, εκτός εάν οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για μείωση της θητείας τους αποκτήθηκαν μετά την επιλογή τους ή οι εν λόγω εθνοφρουροί έπαυσαν να ονήκουν στις ως άνω κατηγορίες, για λόγους υγείας ή για λόγους που δεν οφείλονται σε δική τους υπαιτιότητα.

(7) Η διαδικασία για τη μείωση της θητείας, δυνάμει του εδαφίου (1), τα απαιτούμενα για κάθε περίπτωση δικαιολογητικά, η προσθεσία και ο τόπος κατάθεσής τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού, μετά από εισήγηση του Αρχηγού, η οποία δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Διάρκεια
εφεδρικής
υπηρεσίας.

22. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 18, η υποχρέωση εφεδρικής υπηρεσίας στη Δύναμη δύναται να παραταθεί, κατά κλάση ή κατηγορία ή ειδικότητα ή τόπο καταγωγής ή τόπο διαμονής των εφέδρων και πέραν του πεντηκοσταύ (50^{ου}) έτους της ηλικίας τους, ως ακαλούθως:

- (α) Σε περίοδο πολέμου ή επιστράτευσης ή έκτακτης ανάγκης σε περίοδο ειρήνης, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και για όσο χρόνο κριθεί αναγκαίο, μετά από πρόταση του Υπουργού, στην οποία υποβάλλει σχετική εισήγηση ο Αρχηγός, και
- (β) με απόφαση του Υπουργού, μετά από εισήγηση του Αρχηγού, στις περιπτώσεις -
  - (i) προσώπων που ήταν μέλη του Στρατού και δεν ανήκουν πλέον στις τάξεις του μέχρι τη συμπλήρωση του εξηκοσταύ τρίτου (63^{ου}) έτους της ηλικίας τους, εφόσον τους ζητηθεί και το αποδεχθούν·
  - (ii) δημοσίων υπαλλήλων και ωρομίσθιων του Υπουργείου Άμυνας που είναι τοποθετημένοι στη Δύναμη μέχρι την ηλικία της οφυτηρέτησής τους, εφόσον τους ζητηθεί και το αποδεχθούν·
  - (iii) πολιτών της Δημοκρατίας, οι οποίοι υποβάλλουν αίτημα για εθελοντική ένταξή τους στην Εθναφυλακή της Δύναμης·

Νοείται ότι, δεν δύναται να παραταθεί ως ανωτέρω η υποχρέωση εφεδρικής υπηρεσίας οποιουδήποτε προσώπου εάν δεν το επιτρέπει η σωματική του ικανότητα.

ΜΕΡΟΣ IV
ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ -
ΑΝΑΒΟΛΗ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Δικαίωμα
απαλλαγής από
την υποχρέωση
εκπλήρωσης
στρατιωτικής
υπηρεσίας.

23.(1) Τηρουμένων των διατάξεων των εδαφίων (2), (3), (4) και 5, από την υποχρέωση εκπλήρωσης στρατιωτικής υπηρεσίας στη Δύναμη δικαιούνται απαλλαγής οι ακόλουθες κατηγορίες πολιτών της Δημοκρατίας:

- (α) Όσοι κρίνονται από τις αρμόδιες, δυνάμει του παρόντος Νόμου, υγειονομικές επιτροπές, ως ακατάλληλοι για στράτευση, για λόγους υγείας, με βάση τον Πίνακα διατάγματος που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 31·
- (β) όσοι καταδικάζονται αμετάκλητα από οποιοδήποτε δικαστήριο σε ισόβια φυλάκιση ή σε ποινή φυλάκισης που υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, που για τους στρατιωτικούς συνεπιφέρει καθαίρεση, σύμφωνα με τους περί Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα και Δικονομίας Νόμους του 1964 μέχρι 2006, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται·
- (γ) οι αιχμάλωτοι πολέμου και οι θεωρούμενοι ως αιχμάλωτοι πολέμου, σύμφωνα με την περί Μεταχειρίσεως των Αιχμαλώτων Πολέμου Σύμβαση της Γενεύης της 12^{ης} Αυγούστου 1949, όπως αυτή εκτίθεται στα Μέρος II του Πίνακα του περί των Συνθηκών της Γενεύης Κυρωτικού Νόμου του 1966, καθώς και οι όμηροι των δυνάμεων εισβολής κατά ή μετά την τουρκική εισβολή της 20^{ης} Ιουλίου 1974, οι οποίοι κατέχουν σχετικό πιστοποιητικό του Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού·
- (δ) όσοι έχουν την ιδιότητα του μόνιμου κάτοικου εξωτερικού·
- (ε) ο πατέρας τριών (3) ή περισσότερων ανήλικων ζώντων τέκνων, καθώς και ο πατέρας δύο (2) ανήλικων ζώντων τέκνων που είναι χήρος, εφόσον το επιθυμεί·

Νοείται ότι, εάν οι προϋποθέσεις απαλλαγής, δυνάμει της παρούσας παραγράφου, αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια ή μετά την εκπλήρωση της θητείας, ο εν λόγω πατέρας δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση εκπλήρωσης εφεδρικής υπηρεσίας·

- (στ) ο μόνος ή ο μεγαλύτερος υιός ή αδελφός προσώπου, το οποίο χαρακτηρίσθηκε, με βάση τους περί Ανακουφίσεως Παθόντων Νόμους του 1988 μέχρι 2005, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται, ως εξαφανισθείς ή φανευθείς ή πεσών ή πλήρως ανάπηρος, λόγω τραυμάτων ή κακουχιών που πρακλήθηκαν κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του στη Δύναμη ή κατά τη διάρκεια και ένεκα αναταραχής που σχετίζεται άμεσα με την άμυνα ή την ασφάλεια της Δημοκρατίας, εφόσον το επιθυμεί·
- (ζ) τα τέκνα οικογένειας, των οποίων και οι δύο (2) γονείς δεν βρίσκονται στη ζωή, εκτός εάν τα εν λόγω τέκνα, με γραπτή δήλωσή τους, αποποιηθούν του δικαιώματός τους·
- (η) όσοι ήταν μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού και εκπλήρωσαν, χωρίς εξαγορά, στρατιωτική θητεία διάρκειας έξι (6) τουλάχιστον μηνών στις ένοπλες δυνάμεις ξένης χώρας, της οποίας είχαν επίσης την υπηκοότητα·
- (θ) όσοι κατέχουν την κυπριακή και ελληνική υπηκοότητα και διέμεναν με την οικογένειά τους μόνιμα στην Ελλάδα για συνεχή χρονική περίοδο έξι (6) τουλάχιστον ετών και κατά τη διάρκεια της διαμονής τους αυτής εκπλήρωσαν, χωρίς εξαγορά, την υποχρέωση στρατιωτικής θητείας τους στις Ένοπλες Δυνάμεις της Ελλάδας·

Ναείται ότι, όσοι συμπλήρωσαν τη χρονική περίοδο της εξαιτούς διαμονής τους στην Ελλάδα ενώ τελούσαν σε ανυποταξία, λόγω μη κατάταξής τους στη Δύναμη, δεν υπάγονται στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου·

- (ι) όσοι δεν είναι πρόσωπα κυπριακής καταγωγής και εκπλήρωσαν, χωρίς εξαγορά, στρατιωτική θητεία στη χώρα καταγωγής τους, πριν την πολιτογράφησή τους ως πολιτών της Δημοκρατίας·

(ια) οι Υπουργοί, Βουλευτές, Ευρωβουλευτές, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και οι Δικαστές οποιουδήποτε Δικαστηρίου της Δημοκρατίας·

(ιβ) τα τέκνα γονέων, οι οποίοι διαμένουν συνεχώς και μόνιμα στις κατεχόμενες από τις τουρκικές ένοπλες δυνάμεις περιοχές της Δημοκρατίας, λόγω της τουρκικής εισβολής του 1974, εκτός εάν το εν λόγω τέκνο, με γραπτή δήλωσή τους, απαιτηθούν του δικαιώματός τους.

(2) Όσοι εμπίπτουν στις παραγράφους (η), (θ) και (ι) του εδαφίου (1), δεν δικαιούνται απαλλαγής από την υποχρέωση εκπλήρωσης εφεδρικής υπηρεσίας στη Δύναμη.

(3) Η απόφαση για την απαλλαγή όσων εμπίπτουν στο εδάφιο (1) λαμβάνεται, μετά από αίτημα του ενδιαφερόμενου, από τον Υπουργό ή, μετά από εξουσιοδότησή του, από τον Αρχηγό ή εκπρόσωπό του.

(4) Οι προϋπαθέσεις για τη χορήγηση απαλλαγής, δυνάμει του εδαφίου (1), πρέπει να πληρούνται κατά το χρόνο υποβολής από μέρους του δικαιούχου της σχετικής αίτησης.

(5) Σε περίοδο πολέμου, επιστράτευσης ή έκτακτης ανάγκης σε περίοδο ειρήνης, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται, με απόφασή του, να αναστέλλει την εφαρμογή διατάξεων του εδαφίου (1) ή να διακόπτει την απαλλαγή, για όλες ή ορισμένες από τις κατηγορίες που καθορίζονται σ' αυτό.

(6) Η διαδικασία για τη χορήγηση απαλλαγής, δυνάμει του εδαφίου (1), τα απαιτούμενα για κάθε περίπτωση δικαιολογητικά, η προθεσμία και ο τόπος κατάθεσής τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού, μετά από εισήγηση του Αρχηγού, η οποία δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Αναβολή
εκπλήρωσης
υποχρέωσης
στρατιωτικής
υπηρεσίας.

24.(1) Τηρουμένων των διατάξεων των επόμενων εδαφίων, αναβολή εκπλήρωσης υποχρέωσης στρατιωτικής υπηρεσίας στη Δύναμη χορηγείται σε όσους –

(α) φοιτούν σε Σχολή Μέσης Εκπαίδευσης του εσωτερικού ή του εξωτερικού, αναγνωρισμένη από τις αρμόδιες αρχές του οικείου κράτους·

(β) φοιτούν ή επιλέχθηκαν για φοίτηση στο τμήμα νοσηλευτικής ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της Δημοκρατίας ή στον κλάδο μαγειρικής-ζαχαροπλαστικής ανώτερου ή ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της Δημοκρατίας·

Νοείται ότι, ο Υπουργός δύναται, με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, να καθορίζει εκάστοτε τον ανώτατο αριθμό των ατρατευσίμων, στους οποίους θα χορηγείται αναβολή εκπλήρωσης υποχρέωσης θητείας δυνάμει της παρούσας παραγράφου, καθώς και τα κριτήρια δυνάμει των οποίων αυτοί θα επιλέγονται·

(γ) έχουν αδελφά που υπηρετεί στη Δύναμη για εκπλήρωση της θητείας του, ο οποίος δεν τελεί σε λιποταξία, ή έχουν αδελφό, ο οποίος υποχρεούται να κοινοταγεί τουτόχρονα στη Δύναμη για εκπλήρωση της θητείας του και δεν τελεί σε ανυποταξία·

(δ) νοσηλεύονται σε δημόσιο ή ιδιωτικό νοσηλευτικό ίδρυμα του εσωτερικού ή του εξωτερικού·

(ε) κρατούνται σε φυλακή ή τελούν σε προσωρινή κράτηση από οποιαδήποτε αρμόδια αρχή, είτε στα εσωτερικά είτε στο εξωτερικά·

(στ) κρίνονται από τις αρμόδιες, δυνάμει του παρόντος Νόμου, υγειονομικές επιτροπές, ότι αδυνατούν προσωρινά να εκπληρώσουν την υποχρέωση στρατιωτικής υπηρεσίας τους, για λόγους υγείας·

(ζ) αναχωρούν οικογενειακώς από τη Δημοκρατία για μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό σε ηλικία κάτω των δεκαέξι (16) ετών ή μετά τη συμπλήρωση της ηλικίας αυτής, κατόπιν ειδικής άδειας του Υπουργού, που χορηγείται δυνάμει του άρθρου 70·

- (η) υπηρετούν στο Στρατό ή στις Δυνάμεις Ασφαλείας της Δημοκρατίας·
- (θ) είναι ιερείς ή θρησκευτικοί λειτουργοί ή μοναχοί ή δόκιμοι μοναχοί αναγνωρισμένης θρησκείας, δόγματος ή σώματος·
- (ι) επιλέχθηκαν για φοίτηση σε Ανώτατο Στρατιωτικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα ή Στρατιωτική Σχολή Υπαξιωματικών του εσωτερικού ή του εξωτερικού·
- (ια) επιλέχθηκαν, με βάση την καθοριζόμενη διαδικασία, να αποτελέσουν μέρος του προσωπικού για σκοπούς πολιτικής σχεδίασης έκτακτων αναγκών·

Νοείται ότι, σε όσους εμπίπτουν στις παραγράφους (α), (β), (γ), (δ), (ε) και (ζ) χορηγείται αναβολή μόνο από την υποχρέωση εκπλήρωσης θητείας, ενώ σε όσους εμπίπτουν στην παράγραφο (ια) χορηγείται αναβολή μόνο από την υποχρέωση εκπλήρωσης εφεδρικής υπηρεσίας.

(2) Η κατά το εδάφιο (1) αναβολή έχει την ακόλουθη διάρκεια:

- (α) Όσων εμπίπτουν στις παραγράφους (α) και (β), μέχρι τη συμπλήρωση του βασικού κύκλου σπουδών τους ή τη διακοπή της φοίτησής τους·
- (β) όσων εμπίπτουν στην παράγραφο (γ), μέχρι την ημερομηνία που ο εκτελών τη θητεία αδελφός συμπληρώσει το χρόνο της πραγματικής του θητείας·

Νοείται ότι, η διάρκεια της αναβολής μειώνεται ανάλογα, αν ο αδελφός που παρέχει το δικαίωμα, υπαχθεί σε κατηγορία θητείας μικρότερης διάρκειας από αυτή που υπολογίσθηκε για τον καθορισμό της αρχικής διάρκειας της αναβολής·

- (γ) όσων εμπίπτουν στην παράγραφο (δ), μέχρι την ημερομηνία εξόδου τους από το νοσηλευτικό ίδρυμα·
- (δ) όσων εμπίπτουν στην παράγραφο (στ), μέχρι δύο (2) έτη συνολικά, η οποία χορηγείται τμηματικά, κατά έτος ή εξάμηνο ή τρίμηνο, όπως προνοείται στον Πίνακα διατάγματος που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 31·
- (ε) όσων εμπίπτουν στις παραγράφους (ε), (ζ), (η) και (θ), μέχρι την ημερομηνία που παύσουν να υφίστανται οι λόγοι της αναβολής·
- (στ) όσων εμπίπτουν στην παράγραφο (ι), μέχρι την ημερομηνία διακοπής της φοίτησής τους·
- (ζ) όσων εμπίπτουν στην παράγραφο (ια), για όσο χρόνο αποτελούν μέρος του προσωπικού που επιλέχθηκε για σκοπούς πολιτικής σχεδίασης έκτακτων αναγκών·

(3) Η κατά το εδάφιο (1) αναβολή διακόπτεται –

- (α) στις περιπτώσεις των παραγράφων (α) και (β), με αίτηση του δικαιούχου ή όταν διακοπή η φοίτηση·
- (β) στην περίπτωση της παραγράφου (γ), με αίτηση του δικαιούχου ή, όταν ο αδελφός που παρέχει το δικαίωμα τύχει αναβολής ή όταν ο ταυτόχρονα υποχρεούμενος για κατάταξη αδελφός δεν καταταγεί για οποιοδήποτε λόγο στη Δύναμη·
- (γ) στις περιπτώσεις των παραγράφων (δ), (ε), (στ), (η) και (θ), όταν παύσουν να υφίστανται οι λόγοι της αναβολής·
- (δ) στην περίπτωση της παραγράφου (ζ), με αίτηση του δικαιούχου ή με τη διακοπή της μόνιμης διαμονής του στο εξωτερικό·
- (ε) στην περίπτωση της παραγράφου (ι), όταν διακοπεί η φοίτηση·

(4) Η απόφαση για τη χορήγηση αναβολής σ' όσους εμπίπτουν στο εδάφιο (1) λαμβάνεται από τον Υπουργό ή, μετά από εξουσιοδότησή του, από τον Αρχηγό ή εκπρόσωπό του, κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου, εκτός από την περίπτωση

προσωρινής αδυναμίας εκπλήρωσης της υποχρέωσης στρατιωτικής υπηρεσίας για λόγους υγείας, η οποία χορηγείται από τις αρμόδιες, δυνάμει του παρόντος Νόμου, υγειονομικές επιτροπές.

(5) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1), ο Υπουργός δύναται, μετά από εισήγηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής που προβλέπεται στο άρθρο 26, να χορηγεί σε στρατεύσιμους αναβολή εκπλήρωσης υποχρέωσης θητείας μέχρι ένα (1) έτος, εφόσον συντρέχουν ειδικοί οικογενειακοί ή οικονομικοί λόγοι, για την αντιμετώπιση των οποίων απαιτείται η αυτοπρόσωπη παρουσία τους:

Νοείται ότι, ο Υπουργός δύναται, να χορηγεί την ως άνω αναβολή χωρίς εισήγηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής, σε περίπτωση σοβαρού κωλύματος στρατεύσιμου και εφόσον δεν παρέχεται ο αναγκαίος χρόνος παροπομπής της υπόθεσης του εν λόγω στρατεύσιμου στη Συμβουλευτική Επιτροπή.

(6) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται, με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, να χορηγεί αναβολή εκπλήρωσης υποχρέωσης στρατιωτικής υπηρεσίας σε πολίτες της Δημοκρατίας, κατά κατηγορία ή άτομο, όταν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις ή λόγοι δημόσιου συμφέροντος, που αιτιολογούνται στην απόφαση.

(7) Ανεξόρτητα από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται, σε περίοδο παλέμου ή επιστρώσεως ή έκτακτης ανάγκης σε περίοδο ειρήνης, με απόφασή του, να αναστέλλει τη χορήγηση αναβολής ή να διακόπτει την αναβολή για άλες ή ορισμένες από τις κατηγορίες των προσώπων που εμπίπτουν στα εδάφια (1), (5) και (6).

(8) Η διαδικασία χορήγησης αναβολής δυνάμει του παρόντος άρθρου, τα απαιτούμενα για κάθε περίπτωση δικαιολογητικά, η προθεσμία και ο τόπος κατάθεσης των αιτήσεων, οι υποχρεώσεις όσων λαμβάνουν αναβολή, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού, μετά από εισήγηση του Αρχηγού.

Υποχρεώσεις
όσων τυγχάνουν
απαλλαγής ή
αναβολής.

25. Όποιος τυγχάνει, δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, απαλλαγής ή αναβολής από την υποχρέωση εκπλήρωσης στρατιωτικής υπηρεσίας, σε περίπτωση που ο λόγος για τον οποίο του χορηγήθηκε η απαλλαγή ή η αναβολή παύει να υφίσταται, υποχρεούται να ενημερώσει εγγράφως το αρμόδιο στρατολογικό γραφείο της Δύναμης στο οποίο υπάγεται, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία που παύει να υφίσταται ο λόγος της απαλλαγής ή της αναβολής.

Συμβουλευτική
Επιτροπή.

26.(1) Καθιερύεται Συμβουλευτική Επιτροπή, η οποία έχει αρμοδιότητα να εξετάζει και υποβάλλει στον Υπουργό εισηγήσεις σε σχέση με αιτήματα στρατευσίμων για χορήγηση αναβολής εκπλήρωσης υποχρέωσης στρατιωτικής υπηρεσίας ή εναλλακτικής κοινωνικής υπηρεσίας, ανάλογα με την περίπτωση, ή αιτήματα εθνοφρουρών ή προσώπων που εκπληρώνουν εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία για οριστική ή προσωρινή απόλυσή τους, για ειδικούς οικογενειακούς ή οικονομικούς λόγους, τα οποία παραπέμπονται α' αυτήν από τον Υπουργό.

(2) Η Συμβουλευτική Επιτροπή είναι πεντομελής, περιλαμβανομένου και του προέδρου της, και αποτελείται από –

- (α) ένα νομικό λειτουργό της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας,
- (β) ένα λειτουργό του Υπουργείου Άμυνας,
- (γ) ένα λειτουργό του Γραφείου Ενημερίας, και
- (δ) δύο ανώτερους αξιωματικούς του Στρατολογικού Σώματος.

(3) Ο πρόεδρος και τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής διορίζονται από τον Υπουργό, μετά από συνεννόηση με τον Αρχηγό ή τον οικείο προϊστάμενό τους, ανάλογα με την περίπτωση.

(4) Καθήκοντο γραμματέα της Συμβουλευτικής Επιτροπής εκτελεί υπαξιωματικός ή λειτουργός του Υπουργείου Άμυνας, ο οποίος ορίζεται από τον Υπουργό.

(5) Η Συμβουλευτική Επιτροπή διορίζεται για χρονική περίοδο τεσσάρων (4) ετών, η οποία αρχίζει από την ημερομηνία του διορισμού του προέδρου και των μελών της:

Νοείται ότι, ο Υπουργός δύναται, οποτεδήποτε, να αντικαταστήσει τον πρόεδρο ή οποιοδήποτε μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής, εφόσον συντρέχει σοβαρός λόγος, με την ίδια διαδικασία που ισχύει για το διορισμό του.

(6) Σε περίπτωση προσωρινού κωλύματος του προέδρου της Συμβουλευτικής Επιτροπής να εκτελεί τα καθήκοντά του, ο Υπουργός διορίζει ένα από τα μέλη της να εκτελεί καθήκοντα προέδρου, για όσο χρόνο διαρκεί το κώλυμα.

(7) Τρία μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής, περιλαμβανομένου του προέδρου, ή του ασκούντος καθήκοντα προέδρου, σύμφωνα με το εδάφιο (6), αποτελούν οπαρτίο.

(8) Οι αποφάσεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής λαμβάνονται κατά πλειοψηφία και, σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του προέδρου.

(9) Η Συμβουλευτική Επιτροπή, εφόσον υπάρχουν αιτήματα για εξέταση, συγκαλείται από τον πρόεδρό της και συνεδριάζει όσες φορές απαιτείται.

(10) Η Συμβουλευτική Επιτροπή δύναται, αν κρίνει τούτο σκόπιμο, να ζητήσει την αυτοπρόσωπη παρουσία οποιουδήποτε αιτητή ενώπιόν της.

(11) Για κάθε υπόθεση που εξετάζει η Συμβουλευτική Επιτροπή τηρούνται από το γραμματέα αυτής πρακτικά, στα οποία αναγράφεται αιτιολογημένα η εισήγησή της και τα οπαία, μετά την υπαγραφή τους, υποβάλλονται στον Υπουργό.

(12) Ο Υπουργός, για κάθε υπόθεση που του υποβάλλεται, λαμβάνει την απόφασή του, το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία λήψης των πρακτικών της Συμβουλευτικής Επιτροπής.

ΜΕΡΟΣ V

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ, ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ, ΚΑΤΑΤΑΞΗ, ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΡΑΤΕΥΣΙΜΩΝ, ΕΘΝΟΦΡΟΥΡΩΝ ΚΑΙ ΕΦΕΔΡΩΝ

Καταγραφή και στρατολογική παρακολούθηση των πολιτών της Δημοκρατίας.

27.(1) Η καταγραφή των πολιτών της Δημοκρατίας στα στρατολογικά μητρώα γίνεται από τα στρατολογικά γραφεία της Δύναμης, με βάση τα στοιχεία του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών και τους οναμαστικούς καταλόγους των μαθητών που απαστέλλονται στα εν λόγω γραφεία από τα Σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης.

(2) Ο Διευθυντής του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και οι Λυκειάρχες και Διευθυντές των Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, υποχρεούνται να γνωστοποιούν αμέσως στα στρατολογικά γραφεία της Δύναμης οποιοσδήποτε μεταβολές επέρχονται στα ληξιαρχικά και άλλα στοιχεία των πολιτών της Δημοκρατίας που επηρεάζουν τη στρατολογική τους κατάσταση.

(3) Η διαδικασία και ο τρόπος καταγραφής των πολιτών της Δημοκρατίας και η χειρόγραφη και μηχανογραφική στρατολογική παρακολούθησή τους, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού, μετά από συνεννόηση με τον Υπουργό Εσωτερικών, τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού και τον Αρχηγό, η οποία γνωστοποιείται στους αρμόδιους, δυνάμει των εδαφίων (1) και (2), λειτουργούς.

(4) Κάθε πολίτης της Δημοκρατίας, κατά τη διάρκεια του έτους που συμπληρώνει το δέκατο έκτο (16^ο) έτος της ηλικίας του, υποχρεούται να συμπληρώσει και υποβάλει δήλωση στοιχείων, στην οποία να αναγράφει με ακρίβεια τα στοιχεία που καθορίζονται σε απόφαση του Υπουργού, που εκδίδεται δυνάμει του εδαφίου (5).

(5) Με απόφαση του Υπουργού, μετά από εισήγηση του Αρχηγού, η οποία δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, καθορίζονται –

(α) ο τύπος και ο τρόπος συμπλήρωσης της δήλωσης στοιχείων που προναείται στο εδάφιο (4), τα στοιχεία που πρέπει να αναγράφονται σ' αυτή, τα δικαιολογητικά και αποδεικτικά έγγραφα που πρέπει να επισυνάπτονται, η προθεσμία και οι υπηρεσίες κατάθεσης της εν λόγω δήλωσης, και

(β) η διαδικασία τήρησης, διακίνησης και χειρόγραφης και μηχανογραφικής επεξεργασίας της δήλωσης στοιχείων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

(6) Όποιος παραλείπει να υποβάλει τη δήλωση στοιχείων, σύμφωνα με τα εδάφια (4) και (5) του παρόντος άρθρου, ή την υποβάλλει εκπρόθεσμα, ή αναγράφει σ' αυτή

ανακριβή στοιχεία, ή καταθέτει ανακριβή δικαιολογητικά, διαπράττει αδίκημα και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τα χίλια ευρώ (€1.000,00) ή και στις δύο αυτές ποινές.

Πρόσκληση
στρατευσίμων
για κατάταξη
στη Δύναμη.

28.(1) Η πρόσκληση των στρατευσίμων για κατάταξη στη Δύναμη ενεργείται με διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού και αφού ληφθούν υπόψη οι απόψεις του Αρχηγού, το οποίο δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας:

Νοείται ότι ανάλογα με τις ανάγκες της Δύναμης, η πρόσκληση των στρατευσίμων μπορεί να είναι ονομαστική ή γενική, να αφορά ολόκληρη την στρατολογική κλάση ή μέρος αυτής ή κατά περιφέρεια ή κατηγορία.

(2) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται, με το διάταγμα δυνάμει του εδαφίου (1) –

- (α) να απαλλάσσει από την πρόσκληση για κατάταξη στη Δύναμη οποιοδήποτε πρόσωπο ή κατηγορία ή τάξη προσώπων, όταν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις ή λόγοι δημόσιου συμφέροντος, που αιτιολογούνται στο διάταγμα, και
- (β) να επιτρέπει την εθελοντική κατάταξη στη Δύναμη, για εκπλήρωση της θητείας τους, πολιτών της Δημοκρατίας που συμπληρώνουν το δέκατο έβδομο (17^ο) έτος της ηλικίας τους κατά την ημερομηνία της κατάταξής τους.

(3) Για την εθελοντική κατάταξη όσων εμπίπτουν στην παράγραφο (β) του εδαφίου (2) απαιτείται η υποβολή από μέρους τους έγγραφης δήλωσης της επιθυμίας τους, καθώς και συγκατάθεσης του γονέα ή κηδεμόνα τους:

Νοείται ότι τα ως άνω πρόσωπα, από την ημερομηνία της κατάταξής τους στη Δύναμη, διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(4) Όσοι πολίτες της Δημοκρατίας δεν είναι εγγεγραμμένοι στο Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών ή στα στρατολογικά μητρώα και ανήκουν στην ίδια στρατολογική κλάση ή κατηγορία με αυτούς που καλούνται για κατάταξη, υποχρεούνται να κατατάσσονται χωρίς ιδιαίτερη πρόσκληση.

(5) Ο Υπουργός, μετά από εισήγηση του Αρχηγού, με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, καθορίζει τις μονάδες και ημερομηνίες κατάταξης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για υλοποίηση της πρόσκλησης των στρατευσίμων.

(6) Οι στρατεύσιμοι που καλούνται για κατάταξη στη Δύναμη υποχρεούνται να κατατάσσονται κατά την ημερομηνία ή μέσα στην προθεσμία και στη μονάδα κατάταξης που καθορίζονται στην απόφαση του Υπουργού, που εκδίδεται δυνάμει του εδαφίου (5).

Ορκας/
Επίσημη
διαβεβαίωση.

29.(1) Κάθε μέλος της Δύναμης δίνει ενώπιον του Υπουργού ή εκπαισώπου του τον ακόλουθο όρκο ή, σε περίπτωση που δεν επιθυμεί να ορκισθεί, την ακόλουθη επίσημη διαβεβαίωση:

«Ορκίζομαι/διαβεβαιώ επισήμως, ότι θα είμαι πιστός στην Πατρίδα, θα σέβομαι το Σύνταγμα και τους συνάδοντες με αυτά νόμους και ότι θα αγωνίζομαι για τη διατήρηση της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Δημοκρατίας της Κύπρου.».

(2) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1), ο Αρχηγός και ο Υπαρχηγός της Δύναμης δίνουν επίσημη διαβεβαίωση ενώπιον του Προέδρου της Δημοκρατίας, κατά το διορισμό τους.

Υγειονομική
εξέταση
ή επανεξέταση
στρατευσίμων,
εθναφρουρών
και εφέδρων.

30.(1) Όσοι στρατεύσιμοι κατατάσσονται στη Δύναμη, για εκπλήρωση της υποχρέωσης θητείας τους, υποβάλλονται ομέσως μετά την κατάταξή τους σε υγειονομική εξέταση από τις αρμόδιες, δυνάμει του εδαφίου (3), υγειονομικές επιτροπές και εντάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες αωμστικής ικονάτητας:

- (α) Ικανοί κατηγορίας πρώτης (I/1)·
- (β) Ικανοί κατηγορίας δεύτερης (I/2)·

- (γ) Ικανοί κατηγορίας τρίτης (Ι/3)·
- (δ) Ικανοί κατηγορίας τέταρτης (Ι/4)·
- (ε) Ακατάλληλοι για στράτευση (Ι/5):

Νοείται ότι, όσοι στρατεύσιμιοι τύχουν αναβολής εκπλήρωσης της θητείας τους, για λόγους υγείας, δεν εντάσσονται σε κατηγορία σωματικής ικανότητας.

(2) Οι διατάξεις του εδαφίου (1) εφαρμόζονται και για την εξέταση ή επανεξέταση της σωματικής ικανότητας των εθνοφρουρών και των εφέδρων, κατά τη διάρκεια εκπλήρωσης της υπαχρέωσης στρατιωτικής τους υπηρεσίας στη Δύναμη, καθώς και όσων εκπληρώνουν εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία.

(3) Η υγειονομική εξέταση όσων έχουν υπαχρέωση εκπλήρωσης στρατιωτικής υπηρεσίας στη Δύναμη, καθώς και η επανεξέταση, κρίση και ένταξή τους σε κατηγορία σωματικής ικανότητας, σύμφωνα με τα εδάφια (1), γίνεται από τις ακόλουθες υγειονομικές επιτροπές:

- (α) Την Επιτροπή Κατάταξης, που προβλέπεται στο άρθρο 32,
- (β) την Επιτροπή Εξέτασης Σωματικής Ικανότητας (Ε.Ε.Σ.Ι.), που προβλέπεται στα άρθρα 33, και
- (γ) τα Ειδικά Ιατροσυμβούλια, που προβλέπεται στο άρθρο 34.

Πίνακας
νοσημάτων,
παθήσεων
και βλαβών
της υγείας.

31. Ο Υπουργός, με διάταγμά του, που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Αρχηγού, το οποίο δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, καθορίζει –

- (α) σε Πίνακα, τα νοσήματα, τις παθήσεις και βλάβες της υγείας με την αντίστοιχη ένδειξη για τη σωματική ικανότητα, σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 30, και
- (β) τη διαδικασία για την υγειονομική εξέταση ή επανεξέταση των στρατευσίμων, εθνοφρουρών, εφέδρων και όσων εκπληρώνουν εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία, από τις αρμόδιες, δυνάμει του εδαφίου (3) του άρθρου 30, υγειονομικές επιτροπές, τα απαιτούμενα για κάθε περίπτωση δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Επιτροπή
Κατάταξης.

32.(1) Η Επιτροπή Κατάταξης είναι τριμελής, περιλαμβανομένου και του προέδρου της, και απαρτελείται από –

- (α) τον υποδιοικητή της μονάδας κατάταξης και σε περίπτωση προσωρινού κωλύματός του, από τον αντικαταστάτη του,
- (β) ένα αξιωματικό ιατρά της Δύναμης, και
- (γ) τον αξιωματικό που ασκεί καθήκοντα αξιωματικού στρατολογίας της μονάδας κατάταξης ή άλλο αξιωματικό της μονάδας κατάταξης.

(2) Ο πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής Κατάταξης, καθώς και αναπληρωματικά μέλη της εν λόγω Επιτροπής, διορίζονται από τον Υπουργό, μετά από εισήγηση του Αρχηγού.

(3) Κοθήκοντα γραμματέα της Επιτροπής Κατάταξης εκτελεί αξιωματικός ή υπαξιωματικός της Δύναμης, που διορίζεται από τον Υπουργό, μετά από εισήγηση του Αρχηγού.

(4) Η Επιτροπή Κατάταξης λειτουργεί σε κάθε μονάδα κατάταξης και εξετάζει τους στρατεύσιμους που προσέρχονται για κατάταξη στη Δύναμη.

(5) Σε περίπτωση που η Επιτροπή Κατάταξης αδυνατεί να λάβει απόφαση για τη σωματική ικανότητα αποσυνδεδεμένη εθνοφρουρού ή υπάρχει διαφωνία στη λήψη απόφασης ή ο εθνοφρουρός αμφισβητεί την απόφαση της Επιτροπής, αυτός παραπέμπεται από την Επιτροπή Κατάταξης στην Ε.Ε.Σ.Ι., για εξέταση της σωματικής του ικανότητας.

Επιτροπή

33.(1) Η Επιτροπή Εξέτασης Σωματικής Ικανότητας (Ε.Ε.Σ.Ι.) είναι τριμελής,

Εξέτασης
Σωματικής
Ικανότητας.

περιλαμβανομένου και του προέδρου της, και αποτελείται από τρεις αξιωματικούς ιατρούς της Δύναμης, που διορίζονται από τον Υπουργό, μαζί με αναπληρωματικά μέλη της εν λόγω Επιτροπής, μετά από συνεννόηση με τον Αρχηγό.

(2) Πρόεδρος της Ε.Ε.Σ.Ι. είναι ανώτερος αξιωματικός ιατρός της Δύναμης και, σε περίπτωση ομοιαβάθμων, ο αρχαιότερος απ' αυτούς.

(3) Καθήκοντα γραμματέα της Ε.Ε.Σ.Ι. εκτελεί αξιωματικός ή υπαξιωματικός της Δύναμης, που ορίζεται από τον Υπουργό, μετά από συνεννόηση με τον Αρχηγό.

(4) Η Ε.Ε.Σ.Ι. διορίζεται για χρονική περίοδο ενός (1) έτους, η οποία αρχίζει από την ημερομηνία του διαρισμά του προέδρου και των μελών της.

(5) Η Ε.Ε.Σ.Ι. έχει αρμοδιότητα να εξετάζει ή επανεξετάζει, ανάλογα με την περίπτωση, τη σωματική ικανότητα οποιουδήποτε προσώπου που παραπέμπεται σ' αυτήν από –

(α) την Επιτροπή Κατάταξης,

(β) το διοικητή της μονάδας εθνοφρουρά ή εφέδρου, κατά τη διάρκεια που αυτός εκπληρώνει στρατιωτική υπηρεσία στη Δύναμη, ή

(γ) το διευθυντή του αρμόδιου στρατολογικού γραφείου, για αντιρρησης αυνείδησης που έχει υποχρέωση να εκπληρώσει ή εκπληρώνει εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία, ή

(δ) τον Υπουργό ή τον Αρχηγό, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι απόφαση της Επιτροπής Κατάταξης ή της Ε.Ε.Σ.Ι. στηρίχθηκε σε ψευδείς παραστάσεις ή προκλήθηκε με δόλια μέσα ή ότι δεν δικαιολογείται λόγω μεταβληθειών συνθηκών.

(6) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (5), για την επανεξέταση από την Ε.Ε.Σ.Ι. οποιουδήποτε προσώπου, για το ίδιο νόσημα, πάθηση ή βλάβη της υγείας, απαιτείται να έχει παρέλθει χρονικό διάστημα έξι (6) τουλάχιστον μηνών από την ημερομηνία της προηγούμενης εξέτασής του, εκτός αν η κατάσταση της υγείας του έχει επιδεινωθεί ή βελτιωθεί, όπως τεκμηριώνεται με κλινικά ή εργαστηριακά ευρήματα ή νοσηλεία.

(7) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις των εδαφίων (5) και (6), οι στρατεύσιμοι που τελούν σε αναβολή κατάταξης με απόφαση του Ειδικού Ιατροσυμβουλίου, που προβλέπεται στο άρθρο 34, μετά την επανακατάταξή τους στη Δύναμη, εξετάζονται από την Ε.Ε.Σ.Ι.

(8) Σε περίπτωση που η Ε.Ε.Σ.Ι. αδυνατεί να λάβει απόφαση για τη σωματική ικανότητα οποιουδήποτε προσώπου, παραπέμπει το εν λόγω πρόσωπο στα Ειδικά Ιατροσυμβούλια, για εξέταση της σωματικής του ικανότητας.

(9) Η Ε.Ε.Σ.Ι., κατά την εξέταση ή επανεξέταση απαιτούμενου προσώπου, δύναται να ζητά τη συνδρομή ή συμβουλή οποιουδήποτε ειδικού ιατρού, αν κρίνει τούτο αναγκαίο.

Ειδικό
Ιατροσυμβούλιο.

34.(1) Το Ειδικό Ιατροσυμβούλιο είναι τριμελές, περιλαμβανομένου και του προέδρου του, και αποτελείται από κυβερνητικούς ιατρούς, ή δύο (2) κυβερνητικούς ιατρούς και ένα αξιωματικό ιατρό, που διορίζονται από τον Υπουργό, μετά από συνεννόηση με τον Υπουργό Υγείας ή τον Αρχηγό, ανάλογα με την περίπτωση.

(2) Το Ειδικό Ιατροσυμβούλιο έχει αρμοδιότητα να εξετάζει ή επανεξετάζει, ανάλογα με την περίπτωση, τη σωματική ικανότητα απαιτούμενου προσώπου που παραπέμπεται σ' αυτό από –

(α) την Ε.Ε.Σ.Ι. ή

(β) τον Υπουργό, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι απόφαση της Ε.Ε.Σ.Ι. ή του Ειδικού Ιατροσυμβουλίου στηρίχθηκε σε ψευδείς παραστάσεις ή προκλήθηκε με δόλια μέσα ή ότι δεν δικαιολογείται λόγω μεταβληθειών συνθηκών, ή

(γ) το διοικητή της μονάδας εθνοφρουρά ή εφέδρου, ο οποίος, με σχετικό αίτημά του, επικαλείται ότι οι συνθήκες κάτω από τις οποίες λήφθηκε η

απόφαση της Ε.Ε.Σ.Ι. έχουν μεταβληθεί ουσιαστικά, ή

- (δ) το διευθυντή του αρμόδιου στρατιωτικού γραφείου, για αντιρρησης συνειδήσεως που έχει υποχρέωση να εκπληρώσει ή εκπληρώνει εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία.

(3) Για την εξέταση ή επανεξέταση από το Ειδικό Ιατροσυμβούλιο οποιουδήποτε προσώπου, για το ίδιο νόσημα, πάθηση ή βλάβη της υγείας, απαιτείται να έχει παρέλθει χρονικά διάστημα έξι (6) τουλάχιστον μηνών από την ημερομηνία της προηγούμενης εξέτασής του, εκτός αν η κατάσταση της υγείας του έχει επιδεινωθεί ή βελτιωθεί, όπως τεκμηριώνεται από κλινικό ή εργαστηριακά ευρήματα ή νοσηλεία.

Υποκατάσταση
υγειονομική
εξέταση ή
επανεξέταση, χωρίς
αυτοπρόσωπη
παραουσία.

35. Ο Υπουργός, με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, καθορίζει τις προϋποθέσεις, τον τρόπο και τη διαδικασία υποκατάστασης υγειονομικής εξέτασης των προσώπων που καλούνται για κατάταξη ή επανακατάταξη στη Δύναμη ή εκπληρώνουν στρατιωτική υπηρεσία στη Δύναμη, ανάλογα με την περίπτωση, οι οποίοι, με αίτημά τους, επικαλούνται ότι για λόγους υγείας αδυνατούν να μετακινηθούν και παρουσιασθούν στις αρμόδιες, δυνάμει του παρόντος Νόμου, υγειονομικές επιτροπές, καθώς και όσων πάσχουν από νοσήματα, παθήσεις ή βλάβες της υγείας που καθορίζονται στην απόφαση του Υπουργού.

Νοείται ότι οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται ανάλογα και για τους αντιρρησίες συνειδήσεως.

Επιπτώσεις
μη παρουσίας
στην Ε.Ε.Σ.Ι. ή
στο Ειδικό
Ιατροσυμβούλιο.

36. Όποιος καλείται να παρουσιασθεί στην Ε.Ε.Σ.Ι. ή στο Ειδικό Ιατροσυμβούλιο, για επανεξέταση της σωματικής του ικανότητας, σε περίπτωση που παραλείψει να παρουσιασθεί, θεωρείται ικανός κατηγορίας πρώτης (I/1) και υποχρεούται, εντός ενός (1) μηνός από την καθορισθείσα ημερομηνία επανεξέτασης της σωματικής του ικανότητας, να καταταγεί στη Δύναμη για εκπλήρωση της θητείας του ή για εφεδρική υπηρεσία, ανάλογα με την περίπτωση.

Νοείται ότι, εάν το ως άνω πρόσωπο κλήθηκε να παρουσιασθεί στην Ε.Ε.Σ.Ι. ή στο Ειδικό Ιατροσυμβούλιο, για εξέταση της σωματικής του ικανότητας, μετά από αίτημά του, η αρχική αξιολόγηση της σωματικής του ικανότητας παραμένει ως είχε.

Ειδική
Επιτροπή
Ελέγχου.

37.(1) Καθιρύεται Ειδική Επιτροπή Ελέγχου, η οποία έχει αρμοδιότητα να διερευνά κατά πόσο οι αποφάσεις της Επιτροπής Κατάταξης ή της Ε.Ε.Σ.Ι. συνάδουν με τις πρόνοιες του παρόντος Νόμου και του Πίνακα διατάγματος που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 31.

(2) Η Ειδική Επιτροπή Ελέγχου είναι τριμελής, περιλαμβανομένου και του προέδρου της, και αποτελείται από δύο ανώτατους ή ανώτερους αξιωματικούς της Δύναμης, και ένα αξιωματικό ιατρό ή κυβερνητικό ιατρικό λειτουργό ή ιδιώτη ιατρό.

(3) Ο πρόεδρος και τα μέλη της Ειδικής Επιτροπής Ελέγχου διορίζονται από τον Υπουργό, μετά από συνεννόηση με τον Αρχηγό ή το Διευθυντή των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας ή τον Πρόεδρο του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, ανάλογα με την περίπτωση.

Νοείται ότι δεν δύναται να διορισθεί μέλος της εν λόγω Επιτροπής πρόσωπο που διετέλεσε μέλος της Επιτροπής Κατάταξης ή της Ε.Ε.Σ.Ι.

(4) Η Ειδική Επιτροπή Ελέγχου διορίζεται για χρονική περίοδο δύο (2) ετών, η οποία αρχίζει από την ημερομηνία του διορισμού του προέδρου και των μελών της.

(5) Ο Υπουργός δύναται, οποτεδήποτε, να αντικαταστήσει τον πρόεδρο ή οποιοδήποτε μέλος της Ειδικής Επιτροπής Ελέγχου, εφόσον συντρέχει σοβαρός λόγος, με την ίδια διαδικασία που ισχύει για το διορισμό του.

(6) Η Ειδική Επιτροπή Ελέγχου υποβάλλει στον Υπουργό ετήσια έκθεση και ειδική, όποτε κρίνει τούτο αναγκαίο ο Υπουργός, για συγκεκριμένη περίπτωση.

ΜΕΡΟΣ VI

ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ – ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΑΠΟΛΥΣΗ

Εκπλήρωση
υποχρέωσης

38.(1) Η υποχρέωση στρατιωτικής υπηρεσίας στη Δύναμη, περιλαμβανομένης και της ειδικής στρατιωτικής θητείας και της εναλλακτικής στρατιωτικής θητείας,

ατρωτικής
υπηρεσίας.

εκπληρώνεται αποκλειστικά σε μονάδες και υπηρεσίες της Δύναμης, εκτός αν προνοείται διαφορετικά στον παρόντα Νόμο.

(2) Οι μονάδες και υπηρεσίες της Δύναμης, στις οποίες εκπληρώνεται η ειδική στρατιωτική θητεία, που προβλέπεται στο εδάφιο (4) του άρθρου 19, τα καθήκοντα που θα εκτελούν όσοι εκπληρώνουν ειδική ατρωτική θητεία και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, καθορίζονται από τον Υπουργό, μετά από εισήγηση του Αρχηγού.

(3) Σε περίπτωση που αδέρφια εκπληρώνουν ταυτόχρονα την υποχρέωση θητείας τους στη Δύναμη, αυτά θα εκπληρώνουν τη θητεία τους στη φρουρά προτίμησής τους και στην ίδια μονάδα και στρατόπεδο.

Άδειες
εθνοφρουρών.

39.(1) Στους εθνοφρουρούς που υπηρετούν στη Δύναμη, για εκπλήρωση της θητείας τους, δύνανται να χορηγούνται οι ακόλουθες άδειες απουσίας:

- (α) Κανονική, διάρκειας δύο (2) ημερών για κάθε πλήρη μήνα πραγματικής θητείας, η οποία είναι υποχρεωτική και χορηγείται μετά την ολοκλήρωση της βασικής εκπαίδευσης, εφάπαξ ή τμηματικά:

Νοείται ότι, σε εξαιρετικές περιπτώσεις ή όταν συντρέχουν ειδικοί λόγοι, είναι δυνατόν να χορηγείται σε εθνοφρουρό κανονική άδεια και κατά τη διάρκεια της βασικής του εκπαίδευσης.

- (β) Τιμητική, διάρκειας μέχρι είκοσι (20) ημερών, η οποία χορηγείται για διοκεκριμένες πράξεις κατά τη διάρκεια της θητείας:

Νοείται ότι, για σκοπούς της παρούσας παραγράφου, διακεκριμένη πράξη θεωρείται κάθε πράξη εθνοφρουρού, που υπερβαίνει τα όρια της συνήθους μέριμνας και φροντίδας για τα μέσα και υλικά της υπηρεσίας ή συνιστά αλληλεγγύη προς τρίτους που δεν απαγορεύεται από ιδιαίτερο καθήκον ή υποχρέωση, καθώς και η διάκριση σε κοινωνικούς ή επιστημονικούς ταμείς που οφείλονται σε εργασίες ή δραστηριότητες του εθνοφρουρού κατά τη διάρκεια εκπλήρωσης της θητείας του, ή η διάκριση σε αθλητικές δραστηριότητες Εθνικών ή Ολυμπιακών ομάδων ατομικών ή ομαδικών σθλημάτων, ή αθλητικών συλλόγων ή σωματείων πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας:

Νοείται περαιτέρω ότι, στην τιμητική άδεια των είκοσι (20) ημερών συμπεριλαμβάνεται και άδεια πέντε (5) ημερών, η οποία χορηγείται σε εθνοφρουρούς που συμπληρώνουν θητεία διάρκειας είκοσι (20) τουλάχιστον μηνών, χωρίς να τους έχει επιβληθεί οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή φυλάκισης.

- (γ) Αναρρωτική, διάρκειας μέχρι είκοσι τεσσάρων (24) ημερών για κάθε δώδεκα (12) πλήρεις μήνες πραγματικής θητείας, η οποία μειώνεται ανάλογα σε περίπτωση θητείας μικρότερης διάρκειας και δεν μεταφέρεται:

Νοείται ότι, αναρρωτική άδεια που λαμβάνεται πέραν της δικαιούμενης δύναται να καλυφθεί με ισόχρονη κανονική άδεια που δεν έχει ληφθεί:

Νοείται περαιτέρω ότι, για νόσημα, πάθηση ή βλάβη της υγείας, που προκλήθηκε από την εκτέλεση υπηρεσίας και εξαιτίας αυτής, δύναται να χορηγείται αναρρωτική άδεια τέτοιας χρονικής διάρκειας ως ήθελε κριθεί αναγκαία, η οποία θεωρείται ως χρόνος πραγματικής θητείας.

- (δ) Γονική, διάρκειας δεκαπέντε (15) ημερών, με τη γέννηση κάθε τέκνου.

(2) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1), ο Υπουργός δύναται, μετά από εισήγηση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ή του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, ανάλογα με την περίπτωση, να χορηγεί σε εθνοφρουρούς που συμμετέχουν σε επίσημους διεθνείς διαγωνισμούς γνώσεων ή σε διεθνείς διοργανώσεις εκπροσωπώντας τη Δημοκρατία, ή σε επίσημες αθλητικές διοργανώσεις αναγνωρισμένες από την αντίστοιχη Ηπειρωτική ή Διεθνή Ομοσπονδία ή τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή, επιπρόσθετη κανονική άδεια μέχρι εξήντα (60) ημέρες, η οποία υπολογίζεται ως χρόνος πραγματικής θητείας.

(3) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1), σε περίοδο πολέμου, επιστράτευσης, έκτακτης ανάγκης σε περίοδο ειρήνης ή μείωσης της διάρκειας της υποχρέωσης θητείας, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται, με απόφασή του, που εκδίδεται

μετά από πρόταση του Υπουργού, να μειώνει, συγχωνεύει ή κατοργεί τις ημέρες διάρκειας οποιασδήποτε κατηγορίας άδειας απουσίας.

(4) Η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης στους εθνοφραυρούς των αδειών απουσίας, που προνοούνται στα εδάφια (1) και (2), οι υποχρεώσεις των αδειούχων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού, μετά από εισήγηση του Αρχηγού.

Χρόνος
πραγματικής
θητείας.

40.(1) Ως χρόνος πραγματικής θητείας, όσων υπηρετούν στη Δύναμη για εκπλήρωση της υποχρέωσης στρατιωτικής υπηρεσίας τους, υπολογίζεται το χρονικό διάστημα της υπηρεσίας τους, αφαιρουμένου απ' αυτό του χρόνου των ακόλουθων ειδικών καταστάσεων:

(α) Αγνοίος ή λιποταξίας·

(β) πειθαρχικής ποινής φυλάκισης ή, ανάλογα με την περίπτωση, του αθροίσματος πειθαρχικών ποινών φυλάκισης πέραν των πενήντα (50) ημερών:

Νοείται ότι, ο Υπουργός δύναται, εφόσον συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις ή ειδικοί λόγοι, να μειώνει εν όλω ή εν μέρει το μη λογιζόμενο ως χρόνο θητείας χρόνο έκτισης πειθαρχικής ποινής φυλάκισης που είναι πέραν των πενήντα (50) ημερών, με απόφασή του, η οποία κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία υποβολής εκ μέρους του αιτιολογημένης αίτησης στη μονάδα του·

(γ) προσωρινής κράτησης, προφυλάκισης ή φυλάκισης που επιβλήθηκε από οποιοδήποτε δικαστήριο, εκτός εάν επακολούθησε απαλλακτική ή αθωωτική απόφαση·

(δ) άδειας απουσίας πέραν των χρονικών ορίων που καθορίζονται στα εδάφια (1) και (2) του άρθρου 39.

(2) Η ημέρα κοτάταξης στη Δύναμη υπολογίζεται ως χρόνος πραγματικής θητείας, ενώ η ημέρα απόλυσης, οριστικής ή προσωρινής, δεν υπολογίζεται και είναι η αμέσως επόμενη ημέρα μετά την αλοκλήρωση της θητείας.

(3) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1), ως χρόνος θητείας υπολογίζεται και ο χρόνος φοίτησης σε Ανώτατο Στρατιωτικά Εκπαιδευτικό Ίδρυμα ή Στρατιωτική Σχολή Υπαξιωματικών του εσωτερικού ή του εξωτερικού, για όσους η φοίτηση τερματίζεται ή διακόπτεται για λόγους που δεν οφείλονται σε δική τους υπαιτιότητα:

Νοείται ότι, όσων η φοίτηση τερματίζεται ή διακόπτεται με δική τους υπαιτιότητα, υποχρεούνται να εκτελέσουν το υπόλοιπο της θητείας τους, αφού υπολογισθεί το χρονικό διάστημα της φοίτησής τους ως χρόνος θητείας κατά τα ήμισυ (1/2).

(4) Ο χρόνος της ειδικής στρατιωτικής θητείας που εκπληρώνεται λογίζεται ως χρόνος πραγματικής θητείας κατά το δύο τρίτο (2/3), για όσους οπλίτες επανεντάσσονται στους υπόχρεους στρατιωτικής θητείας, μετά από απόφαση της Ε.Ε.Σ.Ι. ή του Ειδικού Ιατροσυμβαυλίου.

(5) Κάθε λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού, μετά από εισήγηση του Αρχηγού.

Οριστική και
προσωρινή
απόλυση από
τη Δύναμη.

41.(1) Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου (γ) του εδαφίου (2), όσοι εθνοφραυροί εκπληρώνουν την υποχρέωση θητείας τους στη Δύναμη, καθώς και όσοι κρίνονται από τις αρμόδιες, δυνάμει του παρόντος Νόμου, υγειονομικές επιτροπές, ως μονίμως ακατάλληλοι για στράτευση, για λόγους υγείας, σύμφωνα με τον Πίνακα διατάγματος που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 31, σπολύονται οριστικά από τη Δύναμη και τους χορηγείται οριστικό απαλυτήριο.

(2) Όσοι υπηρετούν τη θητεία τους στη Δύναμη και πληρούν οποιαδήποτε από τις ακόλουθες προϋποθέσεις σπολύονται προσωρινά από τη Δύναμη και τους χορηγείται προσωρινό απαλυτήριο:

(α) επιλέχθηκαν για φοίτηση στο τμήμα νοσηλευτικής ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της Δημοκρατίας ή στον κλάδο μαγειρικής – ζαχαροπλαστικής ανώτερου ή ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της Δημοκρατίας:

Νοείται ότι, ο Υπουργός δύναται, με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, να καθορίζει εκάστοτε τον ανώτατο αριθμό δαών θα απολύονται προσωρινά δυνάμει της παρούσας παραγράφου, καθώς και τα κριτήρια δυνάμει των οποίων αυτοί θα επιλέγονται.

- (β) έχουν κριθεί από αρμόδια, δυνάμει του παρόντος Νόμου, υγειονομική επιτροπή ότι πρέπει να τύχουν αναβολής εκπλήρωσης της υποχρέωσης στρατιωτικής υπηρεσίας τους, για λόγους υγείας, σύμφωνα με τον Πίνακα διατάγματος που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 31.
- (γ) έχουν κριθεί από αρμόδια, δυνάμει του παρόντος Νόμου, υγειονομική επιτροπή, ως προσωρινά ακατάλληλοι για στράτευση, για λόγους υγείας, σύμφωνα με τον Πίνακα διατάγματος που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 31.

Νοείται ότι, στα ως άνω πρόσωπα χορηγείται προσωρινά απολυτήριο και θα παραπέμπονται, μια φορά κατ' έτος, για επανεξέταση της σωματικής τους ικανότητας, όπως ήθελε καθορίσει ο Υπουργός, μέχρι τη συμπλήρωση του τεσσαρακοστού (40^{ου}) έτους της ηλικίας τους.

- (δ) έχουν επιλεγεί για φοίτηση σε Ανώτατο Στρατιωτικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα ή Στρατιωτική Σχολή Υπαξιωματικών του εσωτερικού ή του εξωτερικού.
- (ε) έχουν υπόλοιπο πραγματικής θητείας που δεν υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες και έχουν εγγραφεί σε ανώτερο ή ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα του εσωτερικού ή του εξωτερικού και η έναρξη του ακαδημαϊκού έτους αρχίζει πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου της θητείας τους.

Νοείται ότι, όσοι απολύονται προσωρινά δυνάμει της παρούσας παραγράφου, υποχρεούνται να συμπληρώσουν το υπόλοιπο της θητείας τους μέχρι την ολοκλήρωση του πρώτου κύκλου των σπουδών τους.

(3) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται, όταν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις ή λόγοι δημοσίου συμφέροντος, με διάταγμά του, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού, το οποίο δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, να καθορίζει και άλλες κατηγορίες εθνοφρουρών, στους οποίους δύναται να χορηγείται προσωρινή απόλυση.

(4) Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης οριστικής ή προσωρινής απόλυσης, τα απαιτούμενα για κάθε περίπτωση δικαιολογητικά, οι προθεσμίες κατάθεσής τους, ο τρόπος και η διαδικασία επανακατάταξης, ο τύπος του οριστικού και προσωρινού απολυτηρίου, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού, μετά από εισήγηση του Αρχηγού.

(5) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, ο Υπουργός δύναται, αφού λάβει υπόψη εισήγηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής, που προβλέπεται στο άρθρο 26, όταν συντρέχουν ειδικοί οικογενειακοί ή οικονομικοί λόγοι, να αποφασίζει την οριστική ή προσωρινή απόλυση από τη Δύναμη εθνοφρουρού που υπηρετεί τη θητεία του.

Νοείται ότι, για την οριστική απόλυση εθνοφρουρού, δυνάμει του παρόντος εδαφίου, απαιτείται όπως αυτός έχει συμπληρώσει πραγματική θητεία τριών (3) τουλάχιστον μηνών.

Νοείται περαιτέρω ότι, ο Υπουργός δύναται να αποφασίζει την οριστική ή προσωρινή απόλυση εθνοφρουρά χωρίς εισήγηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής, σε περίπτωση έκτακτου κωλύματος του εν λόγω εθνοφρουρού και εφόσον δεν παρέχεται ο αναγκαίος χρόνος παραπομπής της υπόθεσής του στη Συμβουλευτική Επιτροπή.

Πιστοποιητικό
εκπλήρωσης
υποχρέωσης
θητείας.

42.(1) Σε όσους εθνοφρουρούς εκπληρώνουν την υποχρέωση θητείας τους στη Δύναμη, όπως προνοείται στον παρόντα Νόμο, χορηγείται από τη μονάδα τους πιστοποιητικό εκπλήρωσης στρατιωτικής θητείας ή ειδικής στρατιωτικής θητείας ή εναλλακτικής στρατιωτικής θητείας, ανάλογα με την περίπτωση.

(2) Ο τύπος και το περιεχόμενο του πιστοποιητικού εκπλήρωσης της υποχρέωσης θητείας καθορίζεται από τον Υπουργό, μετά από εισήγηση του Αρχηγού.

ΜΕΡΟΣ VII
ΕΦΕΔΡΕΙΑ ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ - ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΕΦΕΔΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Εφεδρεία της
Δύναμης.

43.(1) Την εφεδρεία της Δύναμης αποτελούν όσοι -

- (α) εκπλήρωσαν υποχρέωση στρατιωτικής θητείας, σύμφωνα με τα άρθρα 20 και 28(2)(β) και (3)·
- (β) εκπλήρωσαν υποχρέωση εναλλακτικής στρατιωτικής θητείας ή εναλλακτικής κοινωνικής θητείας, σύμφωνα με το άρθρο 49·
- (γ) εκπλήρωσαν ειδική στρατιωτική θητεία, σύμφωνα με το άρθρο 19(4)·
- (δ) απολύθηκαν δυνάμει του άρθρου 41(5)·
- (ε) απαλλάγηκαν από την υποχρέωση εκπλήρωσης θητείας, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων (η), (θ) και (ι) του εδαφίου (1) του άρθρου 23·
- (στ) διετέλεσαν μέλη του Στρατού και δεν ανήκουν πλέον στις τάξεις του, εκτός όσων απολύθηκαν ή τερματίστηκαν οι υπηρεσίες τους για ποινικό ή και πειθαρχικό αδίκημα·
- (ζ) εντάσσονται στην εφεδρεία, δυνάμει του άρθρου 22· και
- (η) εντάσσονται στην Εθνοφυλακή, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(2) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1), τα Υπουργικά Συμβούλια δύναται, με απόφασή του, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού, να επιτρέψει την εθελοντική ένταξη στην εφεδρεία της Δύναμης, μη πολιτών της Δημοκρατίας, που διαμένουν μόνιμα σ' αυτή και εκπλήρωσαν την υποχρέωση στρατιωτικής θητείας τους στις Έναπλες Δυνάμεις της Ελλάδας.

Εθνοφυλακή.

44.(1) Η Εθνοφυλακή αποτελεί μέρος της εφεδρείας της Δύναμης, συγκροτείται από μονάδες που έχουν ως αποστολή την τοπική και περιφερειακή άμυνα της Δημοκρατίας και όσοι υπηρετούν σ' αυτήν καλούνται Εθνοφύλακες.

(2) Την Εθνοφυλακή της Δύναμης αποτελούν όσοι έφεδροι διατίθενται σ' αυτήν από τον Υπουργό, μετά από εισήγηση του Αρχηγού, καθώς και όσοι πολίτες της Δημοκρατίας εντάσσονται σ' αυτήν δυνάμει του άρθρου 22(β)(iii).

Κλήση,
απαλλαγή και
υποχρεώσεις
εφέδρων.

45.(1) Η κλήση των εφέδρων στη Δύναμη για εκπλήρωση εφεδρικής υπηρεσίας, καθώς και η διάρκεια της υπηρεσίας τους, γίνεται με απόφαση του Υπουργού, μετά από εισήγηση του Αρχηγού:

Νοείται ότι, η κλήση των εφέδρων μπορεί να γίνει ονομαστικά ή κατά κλάση ή κατηγορία ή ειδικότητα ή κατά περιοχή καταγωγής ή διαμονής των εφέδρων.

(2) Ο Υπουργός δύναται, όταν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις ή ειδικοί λόγοι, να απαλλάσσει από την κλήση εφέδρους, κατά κατηγορία, ή κατ' άτομα μετά από αίτημά τους, ή όταν οι υπηρεσιακές ανάγκες της Δύναμης το επιτρέπουν.

(3) Οι έφεδροι υποχρεούνται, σε περίπτωση αλλαγής του τόπου ή της διεύθυνσης διαμονής τους που αναγράφεται στο ειδικό φύλλο πορείας τους και η διάρκεια της αλλαγής υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες, να δηλώσουν εγγράφως, εντός ενός μηνός, την εν λόγω αλλαγή στο αρμόδιο τμήμα επιστράτευσης ή στη μονάδα που υπηρετούν, καθώς και κάθε αλλαγή του επαγγέλματος ή των γραμματικών γνώσεών τους.

(4) Ο Υπουργός, με απόφασή του, μετά από εισήγηση του Αρχηγού, καθορίζει -

- (α) τη διαδικασία εγγραφής και διαγραφής των εφέδρων,
- (β) τη διαδικασία πρόσκλησης, κατάταξης και απόλυσης των εφέδρων και τις υποχρεώσεις τους,
- (γ) τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις απονομής οποιουδήποτε βαθμού σε έφεδρους, και
- (δ) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σε σχέση με την εφεδρική υπηρεσία.

(5) Όποιος έφεδρος αρνείται να παραλάβει οποιοδήποτε έγγραφο επιστράτευσης που του απαστέλλεται, ή αρνείται να υπαγράψει την απάδειξη παραλαβής του εν λόγω εγγράφου, ή παραλείπει να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του εδαφίου (3) του παρόντος άρθρου, διαπράττει το αδίκημα που προνοείται στα εδάφια (1)(στ) του άρθρου 68.

Αποδέσμευση
εφέδρων.

46. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 18, οι έφεδροι, ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες της Δύναμης, δύνανται να αποδεσμεύονται από την εφεδρεία και πριν τη συμπλήρωση του πεντηκοστού (50^{ου}) έτους της ηλικίας τους, με απόφαση του Υπουργού, μετά από εισήγηση του Αρχηγού.

ΜΕΡΟΣ VIII

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Γενικές διατάξεις
για τους
αντιρρησίες
συνείδησης.

47.(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), όσοι, για λόγους συνείδησης, αρνούνται να εκπληρώσουν την υποχρέωση στρατιωτικής υπηρεσίας τους στη Δύναμη, επικαλούμενοι τις θρησκευτικές ή ιδεολογικές τους πεποιθήσεις, μπορεί να αναγνωρίζονται ως αντιρρησίες συνείδησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 51.

(2) Για τους σκοπούς του εδαφίου (1), οι πραβαλλόμενοι λόγοι συνείδησης πρέπει να απαρρέουν από μια γενική αντίληψη για τη ζωή, βασισμένη σε συνειδητές θρησκευτικές, φιλοσοφικές ή ηθικές πεποιθήσεις, που εφαρμόζονται από το άτομο απαράβατα και εκδηλώνονται με τήρηση ανάλογης συμπεριφοράς.

(3) Δεν αναγνωρίζονται ως αντιρρησίες συνείδησης και δεν υπάγονται στις σχετικές με αυτούς διατάξεις όσοι –

(α) κατέχουν άδεια οπλοφορίας ή κυνηγίου ή έχουν ζητήσει και εκκρεμεί αίτηση τους για χορήγηση τέτοιας άδειας, καθώς και όσοι συμμετέχουν σε μεμονωμένες ή συλλογικές δραστηριότητες σκοπευτικών αγώνων, κυνηγίου, ή άλλων παρόμοιων δραστηριοτήτων που έχουν άμεση σχέση με τη χρήση όπλων, ή

(β) έχουν καταδικασθεί ή εκκρεμεί σε βάρος τους ποινική δίωξη για αδίκημα που έχει σχέση με τη χρήση όπλων, πυρομαχικών ή παράνομης βίας, ανεξάρτητα από το εάν έχουν αποκατασταθεί ή όχι δυνάμει των διατάξεων των περί Αποκατάστασης Καταδικασθέντων Νόμων του 1981 μέχρι 2004, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίσταται· ή

(γ) έχουν υπηρετήσει ενόπλιως για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα στο Στρατό ή στη Δύναμη ή σε ξένες Ένοπλες Δυνάμεις ή στις Δυνάμεις Ασφαλείας, μετά τον ενατερνισμό των περαιωμένων που τους εμποδίζουν στην εκπλήρωση στρατιωτικής υποχρέωσης για λόγους συνείδησης.

70 του 1981
134 του 1988
228(I) του 2004.

Διάρκεια
εναλλακτικής
στρατιωτικής
θητείας και
εναλλακτικής
κοινωνικής
θητείας.

48.(1) Η διάρκεια της εναλλακτικής στρατιωτικής θητείας και της εναλλακτικής κοινωνικής θητείας στρατεύσιμου που αναγνωρίζεται ως αντιρρησίας συνείδησης, είναι ίση με εκείνην που ο ίδιος θα εκπλήρωνε, αν υπηρετούσε στρατιωτική θητεία, πλήρη ή μειωμένη, προσαυξημένη ως ακολούθως:

(α) Για υπόχρεο εναλλακτικής στρατιωτικής θητείας –

(i) πέντε (5) μήνες, εάν θα εκπλήρωνε στρατιωτική θητεία δεκαοκτώ (18) μηνών και μέχρι πλήρη θητεία·

(ii) τέσσερις (4) μήνες, εάν θα εκπλήρωνε στρατιωτική θητεία δώδεκα (12) μηνών και βραχύτερη των δεκαοκτώ (18) μηνών· και

(iii) τρεις (3) μήνες, εάν θα εκπλήρωνε στρατιωτική θητεία βραχύτερη των δώδεκα (12) μηνών.

(β) Για υπόχρεο εναλλακτικής κοινωνικής θητείας –

(i) εννέα (9) μήνες, εάν θα εκπλήρωνε στρατιωτική θητεία δεκαοκτώ (18) μηνών και μέχρι πλήρη θητεία·

(ii) οκτώ (8) μήνες, εάν θα εκπλήρωνε στρατιωτική θητεία δώδεκα (12) μηνών και βραχύτερη των δεκαοκτώ (18) μηνών· και

(iii) επτά (7) μήνες, εάν θα εκπλήρωνε στρατιωτική θητεία βραχύτερη των δώδεκα (12) μηνών.

(2) Η υποχρέωση εφεδρικής υπηρεσίας των αντιρρησιών συνείδησης, καθώς και ο χρόνος που δεν λογίζεται ως χρόνος εναλλακτικής στρατιωτικής θητείας ή εναλλακτικής κοινωνικής θητείας, εκπληρώνονται χωρίς χρονική προσαύξηση.

(3) Στρατεύσιμος, του οποίου αδελφός εκπληρώνει εναλλακτική στρατιωτική θητεία ή εναλλακτική κοινωνική θητεία, δικαιούται αναβολή κατάταξης, όπως προναείται στην παράγραφο (γ) του εδαφίου (1) του άρθρου 24, διάρκειας ίσης με τη στρατιωτική θητεία που θα εκπλήρωνε ο αδελφός του, αντί της εναλλακτικής στρατιωτικής θητείας ή της εναλλακτικής κοινωνικής θητείας.

Τρόπος εκπλήρωσης της εναλλακτικής στρατιωτικής υπηρεσίας και της εναλλακτικής κοινωνικής υπηρεσίας.

49.(1) Η εναλλακτική στρατιωτική υπηρεσία εκπληρώνεται αποκλειστικά στις μονάδες και υπηρεσίες της Δύναμης, οι οποίες καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού, μετά από εισήγηση του Αρχηγού, με την ανάθεση στον αντιρρησία συνείδησης καθκόντων και απονομή ειδικατήτων, που δεν συνεπάγονται τη χρήση ή την εκπαίδευση στη χρήση όπλων.

(2) Η εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία εκπληρώνεται σε υπηρεσίες φορέων του δημόσιου τομέα, που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού, μετά από συνεννόηση με τον προϊστάμενο του κάθε φορέα και συνίσταται στην παραχή από τον αντιρρησία συνείδησης υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, ή στην εκτέλεση καθκόντων που υπηρετούν τα κοινό και κατά προτεραιότητα τον κοινωνικό τομέα και την προστασία του περιβάλλοντος.

(3) Το Σεπτέμβριο κάθε έτους, τα Υπουργεία Άμυνας προσκαλεί τις υπηρεσίες φορέων του δημόσιου τομέα να δηλώσουν, αν επιθυμούν, να απασχολήσουν κατά το επόμενο έτος άτομα που δικαιούνται να εκπληρώσουν εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία και πόσα άτομα δύνανται να απασχολήσουν, καθώς και τα καθήκοντα που θα εκτελούν.

(4) Σε περίπτωση που οι υπηρεσίες φορέων του δημόσιου τομέα δεν προαφέρουν θέσεις αντίστοιχες με τις αιτήσεις που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 50, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται, με απόφασή του, να καθορίζει τους φορείς εκπλήρωσης της εναλλακτικής κοινωνικής υπηρεσίας και οι εν λόγω φορείς υποχρεούνται να συμμορφωθούν ανάλογα.

Αίτηση ενδιαφερόμενου για αναγνώρισή του ως αντιρρησία συνείδησης.

50.(1) Ο τύπος της αίτησης ενδιαφερόμενου για αναγνώρισή του ως αντιρρησία συνείδησης, τα δικαιολογητικά που πρέπει να τη συνοδεύουν, η προθεσμία κατάθεσής τους, η διαδικασία κατάταξης των υπόχρεων για εκπλήρωση εναλλακτικής στρατιωτικής υπηρεσίας ή εναλλακτικής κοινωνικής υπηρεσίας, καθώς και κάθε λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή των σχετικών με τους αντιρρησίες συνείδησης διατάξεων, καθορίζονται με διάταγμα του Υπουργού, μετά από εισήγηση του Αρχηγού, τα οποία δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(2) Η αίτηση ενδιαφερόμενου για αναγνώρισή του ως αντιρρησία συνείδησης, μαζί με τα καθοριζόμενα δικαιολογητικά, κατατίθεται στα αρμόδια στρατολογικά γραφεία της Δύναμης.

(3) Αίτηση ενδιαφερόμενου, που δεν κατατίθεται ή δεν συνοδεύεται από τα αναγκαία δικαιολογητικά, μέσα στην καθοριζόμενη προθεσμία, θεωρείται ως μη υποβληθείσα και αυτός έχει υποχρέωση κατάταξης στη Δύναμη για εκπλήρωση στρατιωτικής θητείας ή εφεδρικής υπηρεσίας, ανάλογα με την περίπτωση.

Αναγνώριση ενδιαφερόμενου ως αντιρρησία συνείδησης.

51. Η αναγνώριση ενδιαφερόμενου ως αντιρρησία συνείδησης και η κατάταξή του στη Δύναμη για εκπλήρωση εναλλακτικής στρατιωτικής υπηρεσίας ή η διάθεσή του σε φορέα του δημόσιου τομέα για εκπλήρωση εναλλακτικής κοινωνικής υπηρεσίας, γίνεται με απόφαση του Υπουργού, αφού ακολουθηθεί η διαδικασία των άρθρων 50, 52 και 53 του παρόντος Νόμου.

Εξέταση της αωματικής ικανότητας ενδιαφερόμενου για αναγνώρισή του ως αντιρρησία συνείδησης.

52.(1) Κάθε στρατολογικό γραφείο, αμέσως μετά την πορολοβή αίτησης ενδιαφερόμενου για αναγνώρισή του ως αντιρρησία συνείδησης, προβαίνει σε έλεγχο της αίτησης και των δικαιολογητικών που τη συνοδεύουν και μέσα σε πέντε (5) ημέρες τον παραπέμπει στην Ε.Ε.Σ.Ι., που προβλέπεται στο άρθρο 33, για εξέταση της αωματικής του ικανότητας.

(2) Όσοι από τους εξετασθέντες, σύμφωνα με το εδάφιο (1), κρίνονται ως –

- (α) ικανοί για στράτευση, παραπέμπονται στην Ειδική Επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 53·
- (β) ακατάλληλοι για στράτευση απολύονται, όπως προνοείται στο άρθρο 41, και
- (γ) έχοντες ανάγκη να τύχουν αναβολής κατάταξης, τυγχάνουν τέτοιας αναβολής και η διαδικασία αναγνώρισής τους ως αντιρρησιών συνειδήσης τερματίζεται.

(3) Η αίτηση ενδιαφερόμενου, ο οποίος δεν παρουσιάζεται, για οποιοδήποτε λόγο, στην Ε.Ε.Σ.Ι. μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την ημερομηνία της παραπομπής του, θεωρείται ως μη υποβληθείσα και αυτός έχει υποχρέωση κατάταξης στη Δύναμη για εκπλήρωση στρατιωτικής υπηρεσίας, εκτός εάν η μη παρουσίασή του δεν οφείλεται σε δική του υπαιτιότητα, οπότεν καλείται εκ νέου για εξέταση της σωματικής του ικανότητας.

(4) Η Ε.Ε.Σ.Ι., αμέσως μετά την εξέταση των παραπεμφθέντων σ' αυτήν, σύμφωνα με το εδάφιο (1), αποστέλλει στα αρμόδια στρατολογικά γραφεία της Δύναμης αντίγραφα των γνωματεύσεών της και το ενημερώνει εγγράφως για όσους από τους παραπεμφθέντες δεν παρουσιάσθηκαν.

(5) Η αίτηση ενδιαφερόμενου για αναγνώρισή του ως αντιρρησία συνειδήσης, μαζί με τα αναγκαία δικαιολογητικά, τη γνωμάτευση της Ε.Ε.Σ.Ι. και πλήρες αντίγραφο φύλλου μητρώου του ενδιαφερόμενου, αποστέλλονται από το αρμόδιο στρατολογικό γραφείο στη Διεύθυνση Στρατολογικού της Δύναμης, μέσα σε πέντε (5) ημέρες από τη λήψη της εν λόγω γνωμάτευσης.

(6) Στρατεύσιμος, για τον οποίο υποβάλλονται δικαιολογητικά στη Διεύθυνση Στρατολογικού της Δύναμης, σύμφωνα με το εδάφιο (5), παραμένει νόμιμα εκτός της Δύναμης, μέχρι την ημερομηνία που υποχρεούται να καταταγεί σ' αυτήν, ή να αναλάβει υπηρεσία σε φορέα του δημόσιου τομέα, είτε λόγω απόρριψης του αιτήματός του, είτε λόγω ένταξής του στους υπόχρεους εναλλακτικής στρατιωτικής υπηρεσίας ή εναλλακτικής κοινωνικής υπηρεσίας, ανάλογα με την περίπτωση.

Νοείται ότι, στον εν λόγω στρατεύσιμο δεν παρέχεται οποιαδήποτε ποράταση της εκτός της Δύναμης παραμονής του, εκτός για λόγους υγείας, φυλάκισης ή κράτησης.

Ειδική Επιτροπή
εξέτασης
αιτημάτων
ενδιαφερόμενων για
αναγνώρισή τους
ως αντιρρησιών
συνειδήσης.

53.(1) Καθιερύεται Ειδική Επιτροπή, σκοπός της οποίας είναι να εξετάζει τη συνδρομή των προϋποθέσεων αναγνώρισης ενδιαφερόμενων ως αντιρρησιών συνειδήσης και να παρέχει σχετική γνωμοδότηση στον Υπουργό.

(2) Η Ειδική Επιτροπή είναι πενταμελής, περιλαμβανομένου και του προέδρου της, και αποτελείται από –

- (α) δύο καθηγητές ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με ειδικότητα στη φιλοσοφία ή στις κοινωνικές-πολιτικές επιστήμες ή στην ψυχολογία,
- (β) ένα νομικό λειτουργό της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, και
- (γ) δύο ανώτερους αξιωματικούς της Δύναμης, ένα του Στρατολογικού και ένα του Υγειονομικού Σώματος.

(3) Ο πρόεδρος και τα μέλη της Ειδικής Επιτροπής διορίζονται από τον Υπουργό, μετά από συνεννόηση, είτε με τον οικείο προϊστάμενό τους, είτε με τον Αρχηγό, σε σχέση με τους αξιωματικούς μέλη της.

(4) Καθήκοντα εισηγητή και γραμματέα της Ειδικής Επιτροπής εκτελεί ο αξιωματικός του Στρατολογικού Σώματος που είναι μέλος της.

(5) Η χρονική διάρκεια της θητείας της Ειδικής Επιτροπής είναι τετραετής και αρχίζει από την ημερομηνία του διορισμού του προέδρου και των μελών της.

(6) Ο Υπουργός δύναται, οποτεδήποτε, να αντικαταστήσει τον πρόεδρο ή οποιοδήποτε μέλος της Ειδικής Επιτροπής, εφόσον συντρέχει σοβαρός λόγος, με την ίδια διαδικασία που ισχύει για το διορισμό του.

(7) Σε περίπτωση προσωρινού κωλύματος του προέδρου της Ειδικής Επιτροπής να εκτελεί το καθήκοντα του, ο Υπουργός διορίζει ένα από τα μέλη της να εκτελεί καθήκοντα προέδρου, για όσο χρόνο διαρκεί το κώλυμα.

(8) Τρία μέλη της Ειδικής Επιτροπής, περιλαμβανομένου του προέδρου, ή του

ασκούντος καθήκοντα προέδρου, σύμφωνα με το εδάφιο (7), αποτελούν απαρτία.

(9) Οι αποφάσεις της Ειδικής Επιτροπής λαμβάνονται κατά πλειοψηφία και, σε περίπτωση ισοψηφίας, υπεριοχύνει η ψήφος του προέδρου.

(10) Η Ειδική Επιτροπή, εφόσον υπάρχουν αιτήματα για εξέταση, συγκαλείται από τον πρόεδρο της και συνεδριάζει όσες φορές απαιτείται.

(11) Ο τόπος των συνεδριάσεων της Ειδικής Επιτροπής καθορίζεται από τον πρόεδρό της σε συνεννόηση με τη Διεύθυνση Στρατολογικού της Δύναμης, η οποία παρέχει σ' αυτήν την αναγκαία γραμματειακή υποστήριξη.

(12) Πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από κάθε συνεδρίαση της Ειδικής Επιτροπής, η Διεύθυνση Στρατολογικού της Δύναμης συγκεντρώνει τους φακέλους των πρσ εξέταση υποθέσεων και τους παραδίδει στον εισηγητή της Επιτροπής, ο οποίος τους θέτει υπόψη του προέδρου της, για την περαιτέρω διαδικασία, σύμφωνα με το εδάφιο (1).

(13) Η Ειδική Επιτροπή εξετάζει τις υποθέσεις των ενδιαφερόμενων που ζητούν να αναγνωρισθούν ως αντιρρησίες συνείδησης και τους δίνει την ευκαιρία να ακουστούν, εκτός εάν το αίτημά τους κριθεί δικαιολογημένο μέσα από τα δικαιολογητικά που υποβάλλουν:

Νοείται ότι, η Ειδική Επιτροπή δύναται να διενεργεί σχετική αυτεπάγγελτη έρευνα ή να ζητά τη συνδρομή και συμβουλή ειδικών εμπειρογνομόνων, ανάλογα με την περίπτωση, αν κρίνει τούτο αναγκαίο.

(14) Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Ειδική Επιτροπή κρίνει ότι απαιτείται η αυτοπρόσωπη παρουσία του ενδιαφερόμενου ενώπιόν της, αλλά αυτός, παρά το ότι προσκαλείται, δεν παρουσιάζεται κατά την οριζόμενη σπ' αυτήν ημερομηνία, το αίτημά του τίθεται μεν για εξέταση, όμως το γεγονός της μη παρουσίας του αναγράφεται στα σχετικά πρακτικά.

(15) Η Ειδική Επιτροπή, προτού καταλήξει στη γνωμοδότησή της, λαμβάνει υπόψη κατά πόσο –

- (α) η υπαβληθείσα αίτηση και τα αναγκαία δικαιολογητικά που τη συνοδεύουν είναι πλήρη·
- (β) οι προβαλλόμενοι και οι τυχόν αναπτυχθέντες από τον αιτητή λόγοι στοιχειοθετούνται επαρκώς· και
- (γ) η πραγματική συνολική εικόνα και οι άλλες γνωστές στην Ειδική Επιτροπή πραγματικότητες δεν δημιουργούν αμφιβολίες για τους ισχυρισμούς του αιτητή που περιλαμβάνονται στην αίτησή του ή στις προφορικές του δηλώσεις και εξηγήσεις κατά την τυχόν ακρόασή του ενώπιον της Επιτροπής.

(16) Για κάθε υπόθεση που εξετάζει η Ειδική Επιτροπή τηρούνται πρακτικά, στα οποία αναγράφεται και η γνωμοδότησή της σχετικά με την αναγνώριση ή μη του ενδιαφερόμενου ως αντιρρησία συνείδησης, για σκοπούς εκπλήρωσης είτε εναλλακτικής στρατιωτικής υπηρεσίας είτε εναλλακτικής κοινωνικής υπηρεσίας.

(17) Μετά την υπογραφή από την Ειδική Επιτροπή των πρακτικών που προναούνται στα εδάφια (16), ο εισηγητής της Επιτροπής παραδίδει τους σχετικούς φακέλους στη Διεύθυνση Στρατολογικού της Δύναμης, η οποία τους υποβάλλει στον Υπουργό, καταχωρώντας σε κάθε φάκελο αντίγραφο του σχετικού πρακτικού.

(18) Ο Υπουργός λαμβάνει την απόφασή του, για αναγνώριση ή μη αναγνώριση ενδιαφερόμενου ως αντιρρησία συνείδησης, το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από την υποβολή σ' αυτόν των σχετικών φακέλων, σύμφωνα με το εδάφιο (17) και, σε περίπτωση αναγνώρισης του ενδιαφερόμενου ως αντιρρησία συνείδησης, καθορίζει εκάστοτε το φορέα του δημόσιου τομέα στον οποίο θα διατεθεί, καθώς και την προθεσμία παρουσίας του στον εν λόγω φορέα:

Νοείται ότι, αν η απόφαση του Υπουργού δεν συμφωνεί με τη γνωμοδότηση της Ειδικής Επιτροπής, που λαμβάνεται με το εδάφιο (16), τότε αυτή θα πρέπει να είναι αιτιολογημένη.

διατάξεις για τους αντιρρησίες συνείδησης.

Ειδικές διατάξεις για εκπλήρωση εναλλακτικής κοινωνικής υπηρεσίας.

υπηρεσία ή εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία εφορμάζονται, κατ' αναλογία, όσα ισχύουν και ακολουθούνται, δυνάμει του παρόντος Νόμου, για εκείνους που εκπληρώνουν στρατιωτική θητεία ή εφεδρική υπηρεσία, ανάλογα με την περίπτωση, εκτός από τα θέματα για τα οποία γίνεται διαφορετική πρόβλεψη στον παρόντα Νόμο.

55.(1) Αντιρρησίας συνείδησης, ο οποίος υποχρεούται να εκπληρώσει εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία, οφείλει να παρουσιασθεί στο φορέα του δημόσιου τομέα στον οποίο διατίθεται, για ανάληψη υπηρεσίας μέσα στην προθεσμία που καθορίζεται στις αποφάσεις του Υπουργού, οι οποίες λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 49 και του εδαφίου (18) του άρθρου 53 και, σε περίπτωση που δεν παρουσιασθεί, διαπράττει το αδίκημα της ανυποταξίας που προνοείται στο άρθρο 67.

(2) Αντιρρησίας συνείδησης, ο οποίος εκπληρώνει εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία –

- (α) δεν έχει στρατιωτική ιδιότητα και δεν υπάγεται στη δικαιοδοσία του Στρατιωτικού Δικαστηρίου·
- (β) θεωρείται οιονεί κατοταγείς στη Δύναμη·
- (γ) δεν καλύπτει οργανική θέση του φορέα του δημόσιου τομέα στον οποίο διατίθεται, όμως ανεξάρτητα από τις πρόνοιες οποιουδήποτε άλλου νόμου, εξαιρώνεται με τους υπαλλήλους του φορέα αυτού μόνο σε ό, τι αφορά τις ώρες και το ωράριο εργασίας, την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και, τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (5), την πειθαρχική ευθύνη·
- (δ) εκτελεί τα καθήκοντα που του ανατίθενται από το φορέα του δημόσιου τομέα, στον οποίο διατίθεται, σύμφωνα με τις οδηγίες που του δίνονται από το λειτούργα του εν λόγω φορέα που ορίζεται ως άμεσος προϊστάμενός του·
- (ε) δικαιούται χορήγηση, ίσα με τα δύο τρίτα (2/3) του χορηγήματος που καταβάλλεται στους σπλίτες που εκτελούν στρατιωτική θητεία, η διαδικασία καταβολής του οποίου καθορίζεται από τον Υπουργό, μετά από συνεννόηση με τον Υπουργό Οικονομικών· και
- (στ) δικαιούται άδεια ανάπαυσης δύο (2) ημερών, για κάθε πλήρη μήνα υπηρεσίας και άδεια ασθένειας μέχρι είκοσι τέσσερις (24) ημέρες, για κάθε δώδεκα (12) πλήρεις μήνες υπηρεσίας, με βάση πιστοποιητικό αρμόδιου ιατρικού λειτουργού.

(3) Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα, στον οποίο διατίθεται αντιρρησίας συνείδησης για εκπλήρωση εναλλακτικής κοινωνικής υπηρεσίας, έχει υποχρέωση να γνωστοποιεί αμέσως στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο της Δύναμης την παρουσίαση και ανάληψη υπηρεσίας από τον εν λόγω αντιρρησία συνείδησης, καθώς και όλες τις μεταβολές που επηρεάζουν τη στρατολογική του κατάσταση.

(4) Αντιρρησίας συνείδησης, ο οποίος εκπληρώνει εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία, παρακολουθείται στρατολογικά από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Δύναμης, κατά τον ίδιο τρόπο που παρακολουθούνται όσοι εκπληρώνουν υποχρέωση στρατιωτικής υπηρεσίας.

(5) Αντιρρησίας συνείδησης, ο οποίος κατά τη διάρκεια εκπλήρωσης εναλλακτικής κοινωνικής θητείας, ήθελε βρεθεί ένοχος πειθαρχικού παραπτώματος, σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία του φορέα του δημόσιου τομέα στον οποίο διατίθεται, υπόκειται, παρά τις διατάξεις της εν λόγω νομοθεσίας, στην πειθαρχική ποινή της παράτασης της χρονικής διάρκειας της εναλλακτικής του θητείας μέχρι σαράντα (40) ημέρες για κάθε παράπτωμα, ανάλογα με τη σοβαρότητα του παραπτώματος.

(6) Ανεξάρτητα από τις πρόνοιες της νομοθεσίας που διέπει τον κάθε φορέα του δημόσιου τομέα, η πειθαρχική ποινή που αναφέρεται στο εδάφιο (5), επιβάλλεται στον αντιρρησία συνείδησης από την αρμόδια αρχή του φορέα του δημόσιου τομέα γραπτώς, καταχωρείται στον προσωπικό του φάκελο και αντίγραφο της σχετικής απόφασης κοινοποιείται στον εν λόγω αντιρρησία συνείδησης και στο αρμόδιο στρατολογικό γραφείο της Δύναμης.

(7) Το χρονικό διάστημα, κατά το οποίο αντιρρησίας συνείδησης απουσιάζει χωρίς άδεια από το φορέα του δημόσιου τομέα στον οποίο εκπληρώνει εναλλακτική κοινωνική θητεία, κατά παράβαση των διατάξεων της νομοθεσίας περί χορήγησης αδειών που ισχύουν για τους υπαλλήλους του εν λόγω φορέα, δεν λογίζεται ως χρόνος θητείας.

(8) Αντιρρησίας συνείδησης, ο οποίος απουσιάζει χωρίς άδεια από το φορέα του

δημόσιου τομέα στον οποίο εκπληρώνει εναλλακτική κοινωνική θητεία, για χρονικό διάστημα πέραν των τριών (3) ημερών, διαπράττει αδίκημα και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000,00) ή και στις δύο αυτές ποινές.

Εναλλακτική
εφεδρική υπηρεσία
και εναλλακτική
κοινωνική εφεδρική
υπηρεσία.

56. Αντιρρησίας συνείδησης, ο αιτών έχει εκπληρώσει το χρόνο της εναλλακτικής στρατιωτικής θητείας ή της εναλλακτικής κοινωνικής θητείας, απολύεται από τη μονάδα του ή το φορέα του δημόσιου τομέα στον οποίο διατέθηκε, ανάλογα με την περίπτωση, και υπέχει υποχρέωση εναλλακτικής εφεδρικής υπηρεσίας ή εναλλακτικής κοινωνικής εφεδρικής υπηρεσίας, αντίστοιχα, ίσης διάρκειας με εκείνη που εκτελούν όσοι έχουν εκπληρώσει στρατιωτική θητεία:

Νοείται ότι, όποιος αναγνωρίζεται ως αντιρρησίας συνείδησης μετά την εκπλήρωση στρατιωτικής θητείας, έχει υποχρέωση εναλλακτικής εφεδρικής υπηρεσίας ή εναλλακτικής κοινωνικής εφεδρικής υπηρεσίας, ανάλογα με την περίπτωση.

Απώλεια της
ιδιότητας του
αντιρρησία
συνείδησης.

57.(1) Όποιος αναγνωρίστηκε ως αντιρρησίας συνείδησης και εκτελεί εναλλακτική στρατιωτική υπηρεσία ή εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία, απόλυται την ιδιότητά του αυτή και υποχρεούται να εκπληρώσει στρατιωτική υπηρεσία στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- (α) Μετά από αίτημά του και σχετική απόφαση του Υπουργού·
- (β) με την επέλευση οποιουδήποτε από τους λόγους για τους οποίους, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 47, δεν μπορεί να αναγνωριστεί ως αντιρρησίας συνείδησης· και
- (γ) με την άσκηση από τον αντιρρησία συνείδησης συνδικαλιστικής δραστηριότητας ή συμμετοχής του σε απεργία·

(2) Σε περίπτωση απώλειας της ιδιότητας αντιρρησία συνείδησης από πρόσωπο που εκπληρώνει εναλλακτική στρατιωτική θητεία ή εναλλακτική κοινωνική θητεία το υπόλοιπο των υποχρεώσεων του εκπληρώνεται με στρατιωτική θητεία και ο χρόνος της προηγούμενης θητείας που διανύθηκε αναγνωρίζεται ως χρόνος στρατιωτικής θητείας κατά τα δύο τρίτα (2/3), στην περίπτωση της υποπαραγράφου (α) του εδαφίου (1), και κατά το ήμισυ (1/2), στις υπόλοιπες περιπτώσεις:

Νοείται ότι, το υπόλοιπο του χρόνου της στρατιωτικής θητείας που υποχρεούται να υπηρετήσει το ως άνω πρόσωπο δεν μπορεί να είναι μικρότερο των τριών (3) μηνών.

Οριστική ή
προσωρινή
απόλυση
αντιρρησιών
συνείδησης.

58.(1) Για την οριστική ή προσωρινή απόλυση από τη Δύναμη των αντιρρησιών συνείδησης που εκπληρώνουν εναλλακτική στρατιωτική θητεία, καθώς και για την ένταξή τους στην εφεδρεία, εφαρμόζεται, κατ' αναλογία, η διαδικασία που ακολουθείται για όσους εκπληρώνουν στρατιωτική θητεία.

(2) Για την οριστική ή προσωρινή απόλυση των αντιρρησιών συνείδησης που εκπληρώνουν εναλλακτική κοινωνική θητεία, καθώς και για την ένταξή τους στην εφεδρεία, εφαρμόζεται, κατ' αναλογία, η διαδικασία που ακολουθείται για όσους εκπληρώνουν στρατιωτική θητεία, αφού ο φορέας του δημόσιου τομέα στον οποίο διατέθηκαν αποστέλλει στις αρμόδιες υπηρεσίες της Δύναμης βεβαίωση, στη οποία θα αναφέρονται οι ημερομηνίες παρουσίας και ανάληψης υπηρεσίας, καθώς και διαγραφής τους λόγω συμπλήρωσης του χρόνου της θητείας τους.

(3) Αντιρρησίες συνείδησης, οι οποίοι, ενώ εκπληρώνουν εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία, επικαλούνται λόγους υγείας που δεν τους επιτρέπουν τη συνέχιση της υπηρεσίας τους, ποραπέμπονται από το αρμόδιο στρατολογικό γραφείο της Δύναμης, αφού αποσταλούν σ' αυτό από το φορέα του δημόσιου τομέα στον οποίο διατέθηκαν τα σχετικά δικαιολογητικά, στο Ειδικό Ιατροσυμβούλιο που προβλέπεται στο άρθρο 34, για εξέταση της σωματικής τους ικανότητας και, για την τυχόν προσωρινή ή οριστική απόλυσή τους, εφαρμόζεται, κατ' αναλογία, η διαδικασία που ακολουθείται για όσους εκπληρώνουν στρατιωτική θητεία:

Νοείται ότι, για την παραπομπή των εν λόγω αντιρρησιών συνείδησης στο Ειδικό Ιατροσυμβούλιο, απαιτείται όπως έχει παρέλθει χρονικό διάστημα έξι (6) τουλάχιστον μηνών από τη τελευταία κρίση της σωματικής τους ικανότητας, εκτός αν η κατάσταση της υγείας τους έχει επιδεινωθεί ή βελτιωθεί, όπως τεκμηριώνεται από κλινικά ή εργαστηριακά ευρήματα ή νασηλεία.

(4) Αντιρρησίες συνείδησης, οι οποίοι εκτελούν εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία και

απολύονται προσωρινά για λόγους υγείας, σύμφωνα με το εδάφιο (3), υποχρεούνται, μετά τη λήξη της αναβολής που τους χορηγήθηκε, να παρουσιάζονται στο φορέα του δημόσιου τομέα στον οποίο είχαν διατεθεί, για συμπλήρωση των υποχρεώσεων τους.

Αναστολή των διατάξεων για εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία.

59. Σε περίπτωση επιστράτευσης λόγω πολέμου ή άλλης έκτακτης ανάγκης, οι διατάξεις για την εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία των αντιρρησιών συνείδησης δύνανται να αναστέλλονται με απόφαση του Υπουργού, που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, οπότεν όσοι αντιρρησίες συνείδησης εκπληρώνουν εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία εντάσσονται στους υπόχρεους εναλλακτικής στρατιωτικής υπηρεσίας.

Εξουσία Υπουργού για έκδοση Οδηγιών.

60. Ο Υπουργός έχει εξουσία όπως εκδίδει Οδηγίες για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 47 μέχρι και 59 του παρόντος Νόμου, σε σχέση με την εναλλακτική στρατιωτική υπηρεσία και την εναλλακτική κοινωνική υπηρεσία.

ΜΕΡΟΣ ΙΧ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΘΕΜΑΤΑ

Αρμοδιότητα χειρισμού στρατολογικής φύσεως θεμάτων.

61.(1) Η αρμοδιότητα χειρισμού των στρατολογικής φύσεως θεμάτων ανήκει στα στρατολογικά γραφεία της Δύναμης και στο γραφείο στρατολογίας των μονάδων, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στον παρόντα Νόμο ή στις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου ή του Υπουργού, που εκδίδονται δυνάμει αυτού.

(2) Η εξέταση αιτημάτων αναφορικά με στρατολογικής φύσεως θέματα, καθώς και η εγγραφή ή διαγραφή μεταβολών στα στρατολογικά μητρώα γίνονται με βάση τον παρόντα Νόμο και τις δυνάμει αυτού εκδιδόμενες αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου και του Υπουργού.

(3) Η απόφαση για την οπάρριψη οποιουδήποτε αιτήματος, που υποβάλλεται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, πρέπει να είναι σαφής και αιτιολογημένη.

Καταχώριση και συμπλήρωση στρατολογικών μεταβολών.

62.(1) Οι στρατολογικές μεταβολές των πολιτών της Δημοκρατίας καταχωρούνται στα στρατολογικά μητρώα με βάση επίσημο έγγραφο οποιουδήποτε.

(2) Ο Υπουργός, με απόφασή του, μετά από εισήγηση του Αρχηγού, καθορίζει τις κατηγορίες και το είδος των στρατολογικών μεταβολών, τις προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και τη διαδικασία συμπλήρωσης των εν λόγω μεταβολών.

Πιστοποιητικά στρατολογικής κατάστασης.

63.(1) Η στρατολογική κατάσταση οποιουδήποτε πολίτη της Δημοκρατίας εμφανίζεται σε πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης που εκδίδεται, μετά από αίτημα του ενδιαφερόμενου, από τα στρατολογικά γραφεία:

Νοείται ότι, σ' άσους στρατεύσιμους ή εθνοφρουρούς τελούν σε ανυποταξία ή λιποταξία, δεν χορηγούνται πιστοποιητικά στρατολογικής κατάστασης.

(2) Ο τύπος των πιστοποιητικών στρατολογικής κατάστασης καθορίζεται από τον Υπουργό, μετά από εισήγηση του Αρχηγού.

ΜΕΡΟΣ Χ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ, ΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΣΠΑΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ

Τοποθέτηση, μετάθεση, απόσπαση και διάθεση στελεχών της Δύναμης.

64.(1) Κάθε τοποθέτηση, μετάθεση, απόσπαση ή διάθεση στελέχους σε οποιαδήποτε μονάδα ή υπηρεσία της Δύναμης διενεργείται από τον Υπουργό, αφού λάβει υπόψη τις απόψεις του Αρχηγού:

Νοείται ότι, οι αποφάσεις που λαμβάνονται δυνάμει του παρόντος εδαφίου δεν απαιτείται να είναι αιτιολογημένες.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου (γ) του εδαφίου (2) του άρθρου 9, ο Υπουργός δύναται, αφού λάβει υπόψη τις απόψεις του Αρχηγού, να τοποθετεί, μεταθέτει, αποσπά ή διαθέτει οποιοδήποτε στέλεχος της Δύναμης στο Υπουργείο Άμυνας ή σε οποιοδήποτε κρατική υπηρεσία για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων, μετά από συνεννόηση με τον οικείο υπουργό ή προϊστάμενο στον οποίο υπάγεται η κρατική υπηρεσία, αναφορικά με τον αριθμό των στελεχών που θα τοποθετηθούν, μετατεθούν, αποσπασθούν ή διατεθούν:

Νοείται ότι το ως άνω στέλεχος, κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του στο Υπουργείο Άμυνας, ή σε άλλη κρατική υπηρεσία, είναι υπόλογο στο Γενικό Διευθυντή ή στον προϊστάμενο της κρατικής υπηρεσίας, ανάλογα με την περίπτωση, σε ό,τι αφορά την εκτέλεση των καθηκόντων του.

(3) Ο Υπουργός, μετά από έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, δύναται –

- (α) να τοποθετεί, αποσπά ή διαθέτει, μετά από συνεννόηση με τον Υπουργό Εξωτερικών, στέλεχος της Δύναμης σε οποιαδήποτε Πρεσβεία ή σε διπλωματική ή άλλη αποστολή της Δημοκρατίας στα εξωτερικά, για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων:

Νοείται ότι, η χρονική περίοδος της υπηρεσίας στελέχους σε οποιαδήποτε Πρεσβεία ή σε διπλωματική ή άλλη αποστολή της Δημοκρατίας στα εξωτερικά, δεν μπορεί να υπερβαίνει τη χρονική περίοδο που καθορίζεται στους περί Εξωτερικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας (Ειδικό Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμούς του 2006, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται:

Επίσημη
Εφημερίδα,
Παράρτημα
Τρίτο (I):
17.3.2006.

Νοείται περαιτέρω ότι το ως άνω στέλεχος, κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του, είναι υπόλογο στον αρχηγό της διπλωματικής αποστολής σε ό,τι αφορά την εκτέλεση των καθηκόντων του.

- (β) να διατάσσει στέλεχος της Δύναμης όπως μεταβεί στο εξωτερικό για να υπηρετήσει σε οποιαδήποτε υπηρεσία ή οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε οποιοδήποτε διεθνή οργανισμό ή για να λάβει μέρος σε ειρηνευτική αποστολή Διεθνούς ή Ευρωπαϊκού Οργανισμού, για σκοπούς εκπλήρωσης διεθνών υποχρεώσεων ή δεσμεύσεων της Δημοκρατίας και
- (γ) να τοποθετεί, αποσπά ή διαθέτει στέλεχος της Δύναμης στις ένοπλες δυνάμεις άλλου κράτους, μετά από ειδική διευθέτηση με τις αρμόδιες αρχές του κράτους αυτού, για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων.

(4) Πριν από τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (3), ο Υπουργός, αφού λάβει υπόψη τις απόψεις του Αρχηγού, καθορίζει εκάστοτε με απόφασή του, η οποία γνωστοποιείται με μέριμνα του Αρχηγού, τα κατά περίπτωση απαιτούμενα προσόντα που πρέπει να κατέχουν τα προς τοποθέτηση, απόσπαση ή διάθεση στελέχη της Δύναμης.

(5) Ο Υπουργός, όταν προβαίνει σε οποιαδήποτε ενέργεια δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (3), λαμβάνει υπόψη σχετική έκθεση του Αρχηγού, στην οποία περιλαμβάνεται και η βούληση του στελέχους της Δύναμης και με σχετική απόφασή του καθορίζει, ανάλογα με την περίπτωση, τα ακόλουθα:

- (α) Τα καθήκοντα και τις εξουσίες που θα ασκούν τα στελέχη κατά την υπηρεσία τους στο εξωτερικό, και
- (β) τον οπλισμό, τα τεχνικά, μηχανικά ή άλλα μέσα που θα χρησιμοποιούν τα στελέχη κατά την υπηρεσία τους στο εξωτερικό.

(6) Τα επιδόματα ή άλλα ωφελήματα που χορηγούνται στα στελέχη που υπηρετούν στα εξωτερικά, δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (3), είναι τα ίδια με αυτά που χορηγούνται στους δημόσιους υπάλληλους της Δημοκρατίας:

Νοείται ότι, για τις περιπτώσεις της παραγράφου (β) του εδαφίου (3), ο Υπουργός δύναται, λαμβάνοντας υπόψη το βαθμό δυσκολίας και επικινδυνότητας της υπηρεσίας του στελέχους στο εξωτερικό, να καθορίζει, μετά από συνεννόηση με τον Υπουργό Οικονομικών, τη χορήγηση πρόσθετων επιδομάτων ή άλλων ωφελημάτων.

(7) Τα στελέχη της Δύναμης που υπηρετούν στο εξωτερικό δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (3), κατά τη διάρκεια της εν λόγω υπηρεσίας τους, εξακολουθούν να υπόκεινται στις διατάξεις του παρόντος Νόμου και στους δυνάμει αυτού εκδιδόμενους Κανονισμούς, ανάλογα με την περίπτωση, εκτός αν και σε όποια έκταση άλλως επιβάλλουν ή απαιτούν οι διεθνείς υποχρεώσεις ή δεσμεύσεις της Δημοκρατίας, στα πλαίσια των οποίων τοποθετούνται, αποσπώνται ή διοτίζονται.

Απόσπαση
και διάθεση
στελεχών.

65.(1) Απόσπαση στελέχους σ' οποιαδήποτε μονάδα ή υπηρεσία της Δύναμης, καθώς και απόσπαση ή διάθεση στελέχους στο Υπουργείο Άμυνας ή σε οποιαδήποτε άλλη Κρατική Υπηρεσία, αποφασίζεται σε περίπτωση έκτακτων υπηρεσιακών αναγκών ή για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων, ανάλογα με την περίπτωση.

(2) Η απόσπαση ή διάθεση στελέχους είναι για χρονική περίοδο μέχρι τρεις (3) μήνες, η οποία μπορεί να ανανεωθεί μόνο για άλλους τρεις (3) μήνες.

Τοποθετήσεις,
μεταθέσεις και
αποσπάσεις
οπλιτών.

66. Οι τοποθετήσεις, μεταθέσεις και αποσπάσεις των οπλιτών που υπηρετούν στη Δύναμη για εκπλήρωση υποχρέωσης στρατιωτικής υπηρεσίας, καθώς και αυτών που προσλαμβάνονται με σύμβαση, δυνάμει της παραγράφου (β) του εδαφίου (3) του άρθρου 6, διενεργούνται από τον Αρχηγό, με βάση τις υπηρεσιακές και επιχειρησιακές ανάγκες της Δύναμης.

ΜΕΡΟΣ ΧΙ

ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ – ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αδίκημα
ανυποταξίας.

67. Όποιος, χωρίς εύλογη αιτία, το βάρος αποδείξεως της οποίας βαρύνει τον ίδιο, παραλείπει να συμμορφωθεί προς οποιαδήποτε απόφαση ή διαταγή κλήσεως, που εκδίδεται δυνάμει του παρόντος Νόμου, για κατάταξη ή υπηρεσία στη Δύναμη, διαπράττει το αδίκημα της ανυποταξίας και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις έξι χιλιάδες ευρώ (€6.000,00) ή και στις δύο αυτές ποινές.

Αδικήματα.

68.(1) Όποιος –

- (α) παραλείπει να συμμορφωθεί προς οποιαδήποτε απόφαση ή διαταγή κλήσεως για να παρουσιασθεί σε αρμόδια, δυνάμει του παρόντος Νόμου, υγειονομική επιτροπή, για εξέταση ή επανεξέταση της σωματικής του ικανότητας· ή
- (β) παρουσιάζεται σε αρμόδια, δυνάμει του παρόντος Νόμου, υγειονομική επιτροπή, για εξέταση ή επανεξέταση της σωματικής του ικανότητας και προβαίνει σε παραπλανητικές παραστάσεις ή παρουσιάζει ιατρικά πιστοποιητικά που δεν ανταποκρίνονται στην πραγματική κατάσταση της υγείας του, με σκοπό την εξασφάλιση αναβολής ή απαλλαγής από την υποχρέωση εκπλήρωσης της στρατιωτικής του υπηρεσίας· ή
- (γ) παραλείπει να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του άρθρου 25 του παρόντος Νόμου· ή
- (δ) κατ' αντιποίηση εξουσίας ασκεί καθήκοντα ή εξουσία μέλους της Δύναμης ή χωρίς να είναι μέλος της Δύναμης εμφανίζεται ή παρουσιάζεται ως μέλος αυτής· ή
- (ε) εν γνώσει του προβαίνει, είτε εγγράφως είτε προφορικώς, σε ψευδή δήλωση σε σχέση προς οποιαδήποτε πληροφορία ή αιτιχείο, που πορεύεται απ' αυτόν για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου ή των Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού, ή
- (στ) παραλείπει να συμμορφωθεί με τις διατάξεις των εδαφίων (3) και (5) του άρθρου 45 του παρόντος Νόμου,

διαπράττει αδίκημα και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000,00) ή και στις δύο (2) αυτές ποινές.

(2) Όποιος –

- (α) υποβοηθεί ή συμβάλλει, με οποιαδήποτε τρόπο, στην ανυποταξία άλλου προσώπου ή στη διάπραξη από άλλο πρόσωπο του αδικήματος που προβλέπεται στην παράγραφο (β) του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου· ή

- (β) εργοδοτεί ανυπότακτο, εκτός αν αποδείξει ότι δεν γνώριζε ότι το εργοδοτούμενο πρόσωπο ήταν ανυπότακτος.

διαπράττει οδίκημα και, σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τέσσερις χιλιάδες ευρώ (€4.000,00) ή και στις δύο αυτές παινές.

Στερήσεις
ανυποτάκτων
και λιποτακτών.

69.(1) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε νόμου ή κανονισμού, όποιος καταδικάζεται, δυνάμει του άρθρου 67, για το αδίκημα της ανυποταξίας, λόγω παράλειψης κατάταξης στη Δύναμη για εκπλήρωση της υποχρέωσης θητείας του ή παράλειψης παρουσίασης σε φορέα του δημόσιου τομέα για εκπλήρωση καινωνικής θητείας, ή για το αδίκημα της λιποταξίας σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Στρατιωτικού Παινικού Κώδικα και Δικανομίας Νόμων του 1964 μέχρι 2006, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται –

- (α) θεωρείται ότι έχει διαπράξει ατιμωτικό αδίκημα, κατά την έννοια του άρθρου 64 του Συντάγματος·
- (β) δεν δικαιούται να εκλέγει ή να εκλέγεται στις εκλογές για ανάδειξη Προέδρου της Δημοκρατίας ή βουλευτών ή ευρωβουλευτών ή μελών δημοτικών ή καινοτικών αρχών,
- (γ) δεν δύναται να εξασφαλίσει άδεια άσκησης επαγγέλματος, δυνάμει των διατάξεων των περί Ιδιωτικών Γραφείων Παροχής Υπηρεσιών Ασφάλειας Νόμων του 2007 και 2009, όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται:

125(Ι) του 2007
54(Ι) του 2009.

Νοείται ότι, άδεια που χορηγήθηκε πριν από την καταδίκη, θεωρείται άκυρη και ανακαλείται από την ημερομηνία που η καταδίκη καθίσταται αμετάκλητη.

(2) Οι στερήσεις που προβλέπονται στο εδάφιο (1) δεν ισχύουν, όταν ο επηρεαζόμενος εκπληρώσει την υποχρέωση στρατιωτικής του υπηρεσίας ή συμπληρώσει το πενήνταοστό (50^ο) έτος της ηλικίας του ή εκτίσει την ποινή που του επιβλήθηκε.

(3) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1), στους ανυπότακτους στρατεύσιμους δεν χορηγούνται οποιαδήποτε πιστοποιητικά στρατολογικής κατάστασης.

Περιορισμοί
αναχώρησης από
τη Δημοκρατία.

70.(1) Απαγορεύεται η αναχώρηση από τη Δημοκρατία οποιουδήποτε στρατεύσιμου που έχει κληθεί για κατάταξη στη Δύναμη δυνάμει του παρόντος Νόμου, εκτός μετά από ειδική άδεια του Υπουργού.

(2) Ο Υπουργός δύναται να απαγορεύσει την αναχώρηση από τη Δημοκρατία οποιουδήποτε πολίτη της Δημοκρατίας, ο οποίος έχει συμπληρώσει το δέκατο έκτο (16^ο) έτος της ηλικίας του, εάν κρίνει ότι η αναχώρηση του εν λόγω πολίτη αποσκοπεί στην αποφυγή εκπλήρωσης της στρατιωτικής υποχρέωσής του στη Δύναμη.

ΜΕΡΟΣ ΧΙΙ ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Κανονισμοί.

71.(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή τη ρύθμιση οποιουδήποτε θέματος, το οποίο είναι δεκτικό ρύθμισης ή καθαρισμού δυνάμει του παρόντος Νόμου.

(2) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας του εδαφίου (1), οι Κανονισμοί που εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο δύνανται να προβλέπουν για όλα ή για οποιοδήποτε από τα ακόλουθα θέματα:

- (α) Πρόσληψη στρατιωτικού προσωπικού στη Δύναμη,
- (β) ιεραρχία, αρχιότητα και προαγωγές,
- (γ) άδειες και ώρες εργασίας,
- (δ) χορηγήματα, επιδόματα και συντάξεις σε εθνοφρουρούς,
- (ε) υλικά της Δύναμης.

- (στ) οτολές και εξαρτήσεις,
- (ζ) ευημερία εθνοφρουρών,
- (η) απονομή μεταλλίων, διαμνημονεύσεων και ηθικών αμειβών,
- (θ) πειθαρχικά παραπτώματα, πειθαρχικά συμβούλια και πειθαρχική διαδικασία, και
- (ι) αποιοδήπote άλλο θέμα, το οποίο με βάση τον παρόντα Νόμο δύναται ή πρέπει να καθοριστεί.

(3) Κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος Νόμου δύναται να προνοούν για την αναδρομική εφαρμογή όλων ή ορισμένων από τις διατάξεις των Κανονισμών αυτών:

Νοείται ότι, Κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει της παραγράφου (θ) του εδαφίου (2) δεν δύναται να έχουν αναδρομική ισχύ.

Υποχρεώσεις
εργοδοτών.

72.(1) Στρατεύσιμος, α οποίος καλείται για κατάταξη στη Δύναμη, σύμφωνα με τις πρόνοιες του παρόντος Νόμου, για εκπλήρωση υποχρέωσης στρατιωτικής υπηρεσίας και ο οποίος εργάζεται σε τακτική απασχόληση σε εργοδότη, η απασχόλησή του δεν διακόπτεται, αλλά αναστέλλεται, για όσο χρόνο διαρκεί η υπηρεσία του στη Δύναμη.

(2) Αν ο στρατεύσιμος, που οναφέρεται στο εδάφιο (1), εντός ενός μηνός από την απόλυσή του από τη Δύναμη, ζητήσει από τον εργοδότη του να συνεχίσει την απασχόλησή του, τότε αυτός υποχρεούται να τον εντάξει στην ίδια απασχόληση ή σε παρόμοια απασχόληση, της οποίας οι όροι δεν θα είναι λιγότερο ευνοϊκοί από τους όρους που εργαζόταν, προτού καταταγεί στη Δύναμη:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που η απασχόληση, πριν από την κατάταξη, ήταν αορίστου διάρκειας, η επανασπρόσληψη δεν μπορεί να είναι για χρονικό διάστημα λιγότερο των έξι (6) μηνών.

(3) Για σκοπούς του παρόντος άρθρου -

«τακτική απασχόληση» σημαίνει εργοδότηση σε μόνιμη θέση ή εργοδότηση σε προσωρινή θέση που έχει διαρκέσει πέραν των έξι (6) μηνών.

(4) Οι διατάξεις του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου, εφαρμόζονται και σε σχέση με κάθε πρόσωπο που υπηρετεί εφεδρική υπηρεσία στη Δύναμη, και, επιπρόσθετα ο εργοδότης, είτε πρόκειται για τακτική είτε για προσωρινή είτε για ημερήσια απασχόληση του προσώπου αυτού, υποχρεούται όπως καταβάλλει στο εν λόγω πρόσωπο το μισθό ή τα ημερομίσθιά του για την περίοδο της υπηρεσίας του στη Δύναμη, προστιθέμενων και τριών (3) ωρών μετά τη λήξη της εν λόγω υπηρεσίας, εφόσον οι ώρες αυτές εμπίπτουν στο ωράριο εργασίας του, τις οποίες ο εργοδότης, προς διευκόλυνση του εργαζομένου, υποχρεούται να θεωρεί ως εργασθείσες ώρες.

Επιτροπή
Πρόληψης και
Αντιμετώπισης
της Φυγοστρατίας.

73. (1) Καθιρύεται Επιτροπή Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Φυγοστρατίας, η οποία έχει αρμοδιότητα να μελετά το θέμα της φυγοστρατίας και να υποβάλλει στις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς εισηγήσεις αναφορικά με τη λήψη ναρκαθαιτικών και δικηκτικών ρυθμίσεων, για την πρόληψη και αντιμετώπιση της φυγοστρατίας.

(2) Η Επιτροπή Πρόληψης και Αντιμετώπισης της Φυγοστρατίας είναι δεκαμελής, περιλαμβανομένου και του προέδρου της, και αποτελείται από -

- (α) τον Υπουργό Άμυνας, ως Πρόεδρο·
- (β) τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας της Βουλής των Αντιπροσώπων·
- (γ) τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή εκπρόσωπό του·
- (δ) τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού ή εκπρόσωπό του·
- (ε) τον Υπουργό Υγείας ή εκπρόσωπό του·
- (στ) τον Αρχηγό της Δύναμης·

- (ζ) το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Άμυνας·
- (η) τον Πρόεδρο του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου·
- (θ) τον Πρόεδρο του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου· και
- (ι) τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου.

ΜΕΡΟΣ XIII
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Κατάργηση και
διαφύλαξη.

74.(1) Με την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου, οι περί της Εθνικής Φρουράς Νόμοι του 1964 έως 2008, καταργούνται.

20 του 1964
49 του 1964
68 του 1964
26 του 1965
27 του 1965
44 του 1965
5 του 1966
14 του 1966
41 του 1966
76 του 1966
38 του 1967
70 του 1967
66 του 1968
95 του 1968
24 του 1975
56 του 1975
33 του 1976
16 του 1977
22 του 1978
88 του 1979
81 του 1981
52 του 1984
89 του 1986
131 του 1989
2 του 1992
55(I) του 1995
42(I) του 1996
66(I) του 1996
73(I) του 1997
69(I) του 1998
41(I) του 1999
28(I) του 2000
86(I) του 2000
31(I) του 2003
42(I) του 2003
123(I) του 2005
45(I) του 2006
88(I) του 2007
61(I) του 2008.

(2) Όλοι οι Κανονισμοί, τα Διατάγματα, οι Αποφάσεις και οι Γνωστοποιήσεις που εκδόθηκαν με βάση τους καταργηθέντες νόμους, λογίζεται ότι εκδόθηκαν με βάση τον παρόντα Νόμο και εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, μέχρις ότου τροποποιηθούν ή ανακληθούν, ως εάν είχαν εκδοθεί με βάση τον παρόντα Νόμο.

(3) Κάθε εξουσιοδότηση, έγκριση ή άλλη πράξη που έγινε από το Υπουργικό Συμβούλιο ή τον Υπουργό ή τον Αρχηγό ή άλλη αρχή, με βάση τους καταργηθέντες νόμους ή τους Κανονισμούς που εκδόθηκαν με βάση αυτούς, λογίζεται ότι έγιναν με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

Πρασωρινές
διατάξεις.

75. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, ο Υπουργός δύναται να παραπέμπει, για επανεξέταση της σωματικής τους ικανότητας, στην Ε.Ε.Σ.Ι. ή στο Ειδικό Ιατροσυμβούλιο που προβλέπονται στα άρθρα 33 και 34, αντίστοιχα, τους στρατεύσιμους, οι οποίοι κατά ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 1995 κρίθηκαν ως ακατάλληλοι

για στράτευση και απολύθηκαν προσωρινά, πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου, εκτός εάν αυτοί έχουν μόνιμη αωμοτική αναπηρία:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που οι εν λόγω στρατεύσιμοι κριθούν ικανοί για στράτευση, ο Υπουργός δύναται να τους χορηγεί, μετά από αίτημά τους, αναβολή κατάταξης διάρκειας ενός (1) έτους, η οποία, σε περίπτωση που οι εν λόγω στρατεύσιμοι φοιτούν σε ανώτερο ή ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα του εσωτερικού ή του εξωτερικού ή συντρέχουν σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, μπορεί να παρατείνεται για περαιτέρω χρονική περίοδο μέχρι πέντε (5) έτη, ανάλογα με την περίπτωση.

Απαλλαγή από τη στράτευση στρατευσίμων που τελούν νόμιμα εκτός της Δύναμης.

76. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, ο Υπουργός δύναται να απαλλάσσει από τη στράτευση στρατεύσιμους, εφόσον του υποβάλουν σχετικό αίτημα, που έχουν γεννηθεί πριν από την 1^η Ιανουαρίου 1990 και τελούν νόμιμα εκτός της Δύναμης, μετά από αίτημα που είχαν υποβάλει, με βάση τις διατάξεις των περί της Εθνικής Φρουράς Νόμων του 1964 έως 2008 που καταργούνται με τον παρόντα Νόμο, για αναγνώρισή τους ως αντηρησιών συνείδησης.

Μεταβατικές διατάξεις.

77.(1) Όσοι κριθηκαν ικανοί για εκπλήρωση εναλλακτικής κοινωνικής υπηρεσίας, με βάση τις διατάξεις των περί της Εθνικής Φρουράς Νόμων του 1964 έως 2008 που καταργούνται με τον παρόντα Νόμο, συνεχίζουν να διέπονται από τις διατάξεις των εν λόγω νόμων, ως εάν οι νόμοι αυτοί δεν είχαν καταργηθεί.

(2) Τα πρόσωπα κυπριακής καταγωγής εκ μητρογονίας που δεν έχουν αποκτήσει την κυπριακή υπηκοότητα και τα οποία, με βάση τις διατάξεις των περί της Εθνικής Φρουράς Νόμων του 1960 μέχρι 2008 που καταργούνται με τον παρόντα Νόμο, δεν είχαν υποχρέωση εκπλήρωσης στρατιωτικής υπηρεσίας στη Δύναμη, εάν ανήκουν σε στρατολογικές κλάσεις που έχουν κληθεί για κατάταξη στη Δύναμη, δεν υπέχουν υποχρέωση στρατιωτικής υπηρεσίας δυνάμει του παρόντος Νόμου, εκτός εάν αποκτήσουν την κυπριακή υπηκοότητα.

(3) Ανεξάρτητα από τις πρόνοιες του παρόντος Νόμου, όσοι έφεδροι και εθνοφύλακες υπηρετούν στη Δύναμη κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου θα αποδεσμεύονται σταδιακά από τη Δύναμη με απόφαση του Υπουργού, μετά από εισήγηση του Αρχηγού, ως ακολούθως:

- (α) Όσοι συμπληρώνουν το πενήτηκοστό δεύτερο (52^ο) έτος της ηλικίας τους μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2011, αποδεσμεύονται κατά την ημερομηνία αυτή, και
- (β) όσοι συμπληρώνουν το πενήτηκοστό πρώτο (51^ο) έτος της ηλικίας τους μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2012, αποδεσμεύονται κατά την ημερομηνία αυτή.

Ο περί Πολιτικών Κομμάτων Νόμος του 2011 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 20(Ι) του 2011

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΓΡΑΦΗ, ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΣΥΝΑΦΗ ΘΕΜΑΤΑ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος. 1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πολιτικών Κομμάτων
Νόμος του 2011.

Ερμηνεία. 2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν προκύπτει διαφορετικά από το
κείμενο:

«Δημοκρατία» σημαίνει την Κυπριακή Δημοκρατία·

«Έφορος» σημαίνει τον Έφορο Τήρησης του Μητρώου Πολιτικών
Κομμάτων, που είναι ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών·

«κοινοβουλευτικό κόμμα» σημαίνει πολιτικό κόμμα που έχει στις τάξεις
του τουλάχιστο ένα βουλευτή ή ευρωβουλευτή·

«κρατική χρηματοδότηση» σημαίνει την οικονομική ενίσχυση των
πολιτικών κομμάτων από το κράτος για την αντιμετώπιση μέρους των
λειτουργικών και εκλογικών τους δαπανών και περιλαμβάνει την τακτική
χρηματοδότηση και τη χορηγία.

«Μητρώο» σημαίνει το Μητρώο Πολιτικών Κομμάτων, το οποίο τηρείται από τον Έφορο και στο οποίο καταχωρίζονται οι πράξεις σύστασης και το καταστατικό πολιτικού κόμματος που εγγράφεται δυνάμει του παρόντος Νόμου.

«μη κοινοβουλευτικό κόμμα» σημαίνει πολιτικό κόμμα που δεν έχει στις τάξεις του βουλευτή ή ευρωβουλευτή.

«πολιτικό κόμμα» σημαίνει την ένωση ή ομάδα προσώπων, η οποία συμπράττει στο σχηματισμό της πολιτικής βούλησης του λαού και μετέχει στις προεδρικές, βουλευτικές, ευρωεκλογές και δημοτικές εκλογές ή σε ορισμένες από αυτές, με στόχο την πραγμάτωση του πολιτικού προγράμματός της και η οποία λειτουργεί μέσα στα νομικά πλαίσια που καθορίζονται από το Σύνταγμα και τους νόμους της Δημοκρατίας και περιλαμβάνει τόσο τα κοινοβουλευτικά όσο και τα μη κοινοβουλευτικά κόμματα.

«τακτική χρηματοδότηση» σημαίνει την οικονομική ενίσχυση των πολιτικών κομμάτων από το κράτος για την αντιμετώπιση μέρους των λειτουργικών τους δαπανών.

«χορηγία» σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που δίδεται στα πολιτικά κόμματα από το κράτος προκειμένου να αντιμετωπίσουν μέρος των εκλογικών τους δαπανών.

«χορηγός» σημαίνει κάθε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που συμβάλλει οικονομικά με οποιοδήποτε τρόπο σε εκδήλωση ή άλλη δραστηριότητα, με σκοπό ή με άμεσο ή έμμεσο αποτέλεσμα την προώθηση εκδηλώσεων του πολιτικού κόμματος.

Εγγραφή
πολιτικού
κόμματος στο
Μητρώο.

3. (1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), κάθε πολιτικό κόμμα εγγράφεται στο Μητρώο, ύστερα από υποβολή στον Έφορο του καταστατικού του και σχετικής αίτησης εγγραφής του. Η δημιουργία και η άσκηση της δραστηριότητας πολιτικού κόμματος είναι ελεύθερη, αλλά αυτή πρέπει να ασκείται μέσα στα πλαίσια του σεβασμού του Συντάγματος και της νομοθεσίας, η δε εσωτερική δομή και λειτουργία του οφείλει να εξυπηρετεί την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος.

(2) Η δύναμη του εδαφίου (1) αίτηση εγγραφής φέρει την υπογραφή του αρχηγού ή του προέδρου του πολιτικού κόμματος ή του επικεφαλής, κατά το καταστατικό και τις διαδικασίες αυτού, ή άλλου δεόντως εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου του πολιτικού κόμματος, ανάλογα με την περίπτωση.

(3) Πολιτικά κόμματα τα οποία κατά την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου είναι κοινοβουλευτικά κόμματα, εγγράφονται στο Μητρώο αυτοδικαίως χωρίς την υποβολή της δύναμει του εδαφίου (1)

αίτησης εγγραφής, με την υποβολή στον Έφορο του καταστατικού τους, εντός τριών μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου.

(4) Εφόσον ο Έφορος εγγράψει το πολιτικό κόμμα στο Μητρώο ή αυτό εγγραφεί αυτοδικαίως, εκδίδει σ' αυτό πιστοποιητικό εγγραφής.

(5) Το πιστοποιητικό εγγραφής γίνεται δεκτό ως αποδεικτικό στοιχείο του περιεχομένου του και των προαπαιτούμενων του παρόντος Νόμου.

(6) Σε περίπτωση διάλυσης πολιτικού κόμματος, ο Έφορος διαγράφει το πολιτικό κόμμα από το Μητρώο και μεριμνά για τη σχετική δημοσίευση της διαγραφής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(7) Κάθε απόφαση του Εφόρου που λαμβάνεται στα πλαίσια του άρθρου αυτού αποτελεί διοικητική πράξη υποκείμενη σε δικαστικό έλεγχο κατά το Σύνταγμα, εξαιρουμένης της αυτοδικαίας εγγραφής των ήδη υπαρχόντων κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου κοινοβουλευτικών κομμάτων.

Κρατική
χρηματοδότηση

4. (1) Τα πολιτικά κόμματα που είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο χρηματοδοτούνται από το κράτος, προκειμένου να αντιμετωπίσουν

των πολιτικών κομμάτων. μέρος των εκλογικών και λειτουργικών τους δαπανών.

(2) Η κρατική χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε φόρο ή τέλος, που επιβάλλεται και εισπράττεται κατά νόμο.

(3) Το ύψος της τακτικής χρηματοδότησης και της χορηγίας των πολιτικών κομμάτων καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, περιλαμβάνεται στον κρατικό προϋπολογισμό και κατανέμεται στα κοινοβουλευτικά κόμματα και στα μη κοινοβουλευτικά κόμματα κατ' αναλογία, όπως ήθελε καθοριστεί:

Νοείται ότι τα κοινοβουλευτικά κόμματα λαμβάνουν μέρος της κρατικής χρηματοδότησης ισόποσα, και το υπόλοιπο μέρος κατ' αναλογία των ποσοστών τους στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές ως ήθελε καθοριστεί:

Νοείται περαιτέρω ότι τα κοινοβουλευτικά και τα μη κοινοβουλευτικά κόμματα δικαιούνται σε χορηγία, νοουμένου ότι στην περίπτωση βουλευτικών εκλογών καλύπτουν με υποψήφιους τουλάχιστο το μισό αριθμό των μελών της Βουλής και τα δύο τρίτα των εκλογικών περιφερειών, στην περίπτωση ευρωεκλογών το μισό αριθμό των

ευρωβουλευτών της Δημοκρατίας και στην περίπτωση δημοτικών εκλογών τουλάχιστο το μισό αριθμό του συνόλου των δημοτικών συμβούλων και τα δύο τρίτα του αριθμού των δήμων:

Νοείται έτι περαιτέρω ότι μη κοινοβουλευτικά κόμματα που δικαιούνται χορηγίας ως ανωτέρω, εφόσον κατά την αμέσως προηγούμενη κοινοβουλευτική περίοδο ήταν κοινοβουλευτικά και έχουν καταστεί μη κοινοβουλευτικά κατά τις τελευταίες εκλογές, δικαιούνται τέτοιας χορηγίας για τις αμέσως επόμενες βουλευτικές εκλογές το ύψος της οποίας ήθελε καθοριστεί.

ιδιωτική χρηματική εισφορά στα πολιτικά κόμματα.	5. (1) Τηρουμένων των διατάξεων των επόμενων εδαφίων, επιπρόσθετα από την κρατική χρηματοδότηση είναι επιτρεπτή η αποδοχή από πολιτικό κόμμα νόμιμων ιδιωτικών χρηματικών ή σε είδος ή σε εξοπλισμό ή σε υπηρεσίες εισφορών, ονομαστικών ή ανώνυμων και στην τελευταία αυτή περίπτωση εφαρμόζεται το εδάφιο (4) του άρθρου 5 του παρόντος Νόμου.
--	--

(2) (α) Κάθε ιδιωτική εισφορά κατά την έννοια του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου προς πολιτικό κόμμα, δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε φόρο ή τέλος, που επιβάλλεται και εισπράττεται κατά νόμο:

Νοείται ότι οι μη χρηματικές εισφορές γίνονται αποδεκτές

απαραιτήτως έναντι αποδείξεως από το πολιτικό κόμμα, επί της οποίας περιγράφεται η φύση της εισφοράς και αναγράφεται η εκτιμητέα της αξία.

(β) η απόδειξη που δίνεται από πολιτικό κόμμα για κάθε ιδιωτική εισφορά μπορεί να χρησιμοποιηθεί στη φορολογική δήλωση του εισφορέα και δεν τυγχάνει οποιασδήποτε φορολογίας ή τέλους που επιβάλλεται και εισπράττεται κατά νόμο· και

(γ) κάθε ιδιωτική χρηματική εισφορά από φυσικό πρόσωπο προς πολιτικό κόμμα επιτρέπεται μόνο μέχρι του ποσού των οκτώ χιλιάδων ευρώ (€8.000) ανά έτος, από εταιρείες περιορισμένης ευθύνης μέχρι του ποσού των είκοσι χιλιάδων ευρώ (€20.000) ανά έτος και από εταιρείες εισηγμένες στο χρηματιστήριο μέχρι του ποσού των τριάντα χιλιάδων ευρώ (€30.000) ανά έτος;

Νοείται ότι οποιαδήποτε ιδιωτική χρηματική εισφορά, κατά παράβαση των διατάξεων της παραγράφου (γ) του παρόντος άρθρου, αποτελεί ποινικό αδίκημα τόσο για τον εισφορέα όσο και για τον αποδέκτη της και επισύρει χρηματική ποινή μέχρι δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000).

(3) Δεν επιτρέπεται σε πολιτικό κόμμα να δέχεται ιδιωτικές εισφορές

οποιοιδήποτε είδους που προέρχονται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, από κρατικούς ή ημικρατικούς οργανισμούς, από πρόσωπα ή εταιρείες που μετέρχονται ή ασκούν έλεγχο σε καζίνο ή σε πρακτορεία στοιχημάτων, από παράνομες επιχειρήσεις, εταιρείες που συμμετέχει το κράτος και από εταιρείες που ελέγχονται από άλλα κράτη:

Νοείται ότι επιτρέπεται σε κάθε πολιτικό κόμμα να δέχεται ιδιωτικές εισφορές οποιουδήποτε είδους που προέρχονται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου υπό την ιδιότητά τους ως χορηγών σε κομματικές εκδηλώσεις.

(4) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις της παραγράφου (γ) του εδαφίου (2) είναι δυνατή επιπρόσθετα ονομαστική ή ανώνυμη χρηματική εισφορά προς τα πολιτικά κόμματα γενικά, απευθείας προς Ειδικό Κοινό Ταμείο που τηρείται από τις Υπηρεσίες της Βουλής των Αντιπροσώπων, ως ήθελε καθοριστεί, και ακολούθως τα οποιαδήποτε συγκεντρωθέντα ποσά κατανέμονται κατ' έτος κατ' αναλογία της δύναμης των κομμάτων ως η κρατική χρηματοδότηση και υπόκεινται σε οικονομικό έλεγχο από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Έλεγχος εκλογικών δαπανών και	6. (1) (α) Η οικονομική διαχείριση των πολιτικών κομμάτων, τα έσοδα και τα έξοδα, καθώς και οι εισφορές που καταβάλλονται στο Ειδικό Κοινό Ταμείο, όπως προβλέπεται από το εδάφιο (4) του άρθρου 5, ελέγχονται
-------------------------------------	--

εσόδων. από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, ετησίως, σύμφωνα με τα λογιστικά πρότυπα που ισχύουν στη Δημοκρατία. Τα πολιτικά κόμματα οφείλουν να δημοσιεύουν στον ημερήσιο τύπο περίληψη των οικονομικών τους απολογισμών:

Νοείται ότι οι εκλογικές δαπάνες υποβάλλονται στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, σε οικονομικούς απολογισμούς επί καθορισμένου εντύπου για σκοπούς ελέγχου, εντός περιόδου σαράντα πέντε ημερών από την ημερομηνία των τελευταίων εκλογών.

(β) ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας συντάσσει έκθεση αναφορικά με τα ευρήματα του ελέγχου που ασκεί δυνάμει της παραγράφου (α) του παρόντος άρθρου.

(2) Ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας δημοσιεύει την έκθεσή του και όταν διαπιστώσει παραβίαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου, διαβιβάζει την έκθεση στον Έφορο.

Διαχείριση
δαπανών
πολιτικών
κομμάτων. 7. Οι δαπάνες των πολιτικών κομμάτων θα πρέπει να διακινούνται κατ' ελάχιστο σε ποσοστό μέχρι 80% αποκλειστικά μέσω χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και δεν επιτρέπεται τα κεφάλαιά τους να μεταφέρονται σε άλλους οργανισμούς.

Αξιόποινες 8. (1) Παράβαση των δυνάμει του παρόντος Νόμου διατάξεων,
 πράξεις. συνεπάγεται διοικητική ποινή προστίμου ύψους μέχρι οκτώ χιλιάδες
 ευρώ (€8.000) την οποία επιβάλλει ο Έφορος, με τη σύμφωνη γνώμη του
 Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας:

Νοείται ότι σε περίπτωση υποτροπής δύναται να επιβληθεί αποκοπή
 μέρους ή και ολόκληρης της τακτικής κρατικής χρηματοδότησης.

(2) Η διερεύνηση υπόθεσης για παράβαση των διατάξεων του
 παρόντος Νόμου γίνεται από τον Έφορο ύστερα από την υποβολή της
 έκθεσης του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας σ' αυτόν και αφού δοθεί
 στο καταγγελλόμενο πολιτικό κόμμα το δικαίωμα ακρόασης.

(3) Οποιαδήποτε απόφαση του Εφόρου δυνάμει του παρόντος άρθρου
 αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη, η οποία υπόκειται σε δικαστικό
 έλεγχο κατά τις πρόνοιες του Συντάγματος.

(4) Ο Έφορος κατόπιν της διερεύνησης της υπόθεσης, σύμφωνα με
 το εδάφιο (2) του παρόντος άρθρου, δημοσιεύει το πόρισμά του στην
 Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Εκπροσώπηση 9. Κάθε πολιτικό κόμμα, κατά τις πρόνοιες του παρόντος Νόμου, έχει
 πολιτικού δικαίωμα να ενάγει, όπως επίσης και να ενάγεται στο όνομά του, ως

κόμματος στο
δικαστήριο. ξεχωριστή νομική προσωπικότητα που εκπροσωπεί όλα τα μέλη του.

Κανονισμοί. 10. Το Υπουργικό Συμβούλιο εκδίδει Κανονισμούς, που εγκρίνονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, για κάθε θέμα το οποίο χρήζει ή είναι δεκτικό καθορισμού και γενικά για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

Εφαρμογή του
περί Πολιτικών
Κομμάτων
(Κτήση, Κατοχή
και Διάθεση
Ακίνητης και
Κινητής
Ιδιοκτησίας)
Νόμου του
1989 έως 1998.
199 του 1989
3 του 1990
49(I) του 1989. 11. Από της ενάρξεως της ισχύος του παρόντος Νόμου οι πρόνοιες του περί Πολιτικών Κομμάτων (Κτήση, Κατοχή και Διάθεση Ακίνητης και Κινητής Ιδιοκτησίας) Νόμου του 1989 έως 1998, εφαρμόζονται στο βαθμό που αυτές δε συγκρούονται με τον παρόντα Νόμο.

Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 21(Ι) του 2011

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 1969 ΕΩΣ (Αρ. 2) του
2010**

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.

10 του 1969
67 του 1978
53 του 1979
4 του 1985
100 του 1985
168 του 1986
65 του 1987
129 του 1987
157 του 1987
162 του 1987
180 του 1987
245 του 1987
76 του 1988
107 του 1988
234 του 1988
105 του 1990
135 του 1991
151 του 1991
251 του 1991
12 του 1992
50(Ι) του 1992
78(Ι) του 1992
80(Ι) του 1992
81(Ι) του 1992
116(Ι) του 1992
40(Ι) του 1993
46(Ι) του 1993
8(Ι) του 1994
37(Ι) του 1994
26(Ι) του 1995
72(Ι) του 1995
25(Ι) του 1996
43(Ι) του 1996
110(Ι) του 1996
42(Ι) του 1997
88(Ι) του 1997
5(Ι) του 1998
23(Ι) του 1998
46(Ι) του 1998
57(Ι) του 1998
79(Ι) του 1998

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2011 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμους του 1969 έως (Αρ. 2) του 2010 (που στο εξής θα αναφέρονται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμοι του 1969 έως 2011.

12(I) του 1999
 30(I) του 1999
 44(I) του 1999
 84(I) του 1999
 157(I) του 1999
 31(I) του 2000
 48(I) του 2000
 83(I) του 2000
 131(I) του 2000
 13(I) του 2001
 21(I) του 2001
 162(I) του 2001
 163(I) του 2001
 135(I) του 2002
 207(I) του 2002
 17(I) του 2003
 113(I) του 2003
 44(I) του 2004
 80(I) του 2004
 100(I) του 2006
 36(I) του 2007
 52(I) του 2007
 84(I) του 2008
 21(I) του 2010
 93(I) του 2010.

Τροποποίηση του
 άρθρου 35B του
 βασικού νόμου.

2. Το εδάφιο (11) του άρθρου 35B του βασικού νόμου αντικαθίσταται με το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«(11) Ανεξάρτητα από το τι διαλαμβάνεται σε άλλες διατάξεις του παρόντος Νόμου, θέση Προαγωγής μπορεί να πληρωθεί χωρίς να δημοσιευτεί, όταν αυτή κενούται ή δημιουργείται εντός εννέα μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης άλλης θέσης με τον ίδιο τίτλο ή και ειδικότητα, της οποίας η διαδικασία πλήρωσης βρίσκεται σε εξέλιξη. Σε τέτοια περίπτωση η θέση θεωρείται ότι δημοσιεύτηκε την ημέρα κατά την οποία δημοσιεύτηκε η άλλη θέση.».